

NIKOLI VEČ! ker smo ljudje

IVAN FISCHER

Ruski vojaki, ki so na današnji dan pred petdesetimi leti stopili v uničevalno taborišče Auschwitz, ne bodo nikoli pozabili prizora, pred katerim so se znašli: pričakalo jih je nekaj tisoč živih okostnjakov, ki so ostali za pobeglimi nacističnimi rablji. Svet je tako tudi uradno izvedel za zločine zoper človeštvo, ki so se dogajali v nacističnih taboriščih od Dachaua do Sobibora, od Majdanka do Treblinka in Auschwitza, v katerem je okrutne smrti umrlo milijon in pol ljudi. Največ je bilo Židov. V Auschwitzu pa so umirali tudi Rusi, Poljaki, Nemci, Romi, Slovenci, Hrvatje, Italijani.

Za židovsko ljudstvo je Auschwitz postal simbol holokavsta, fizično znamenje poskusa, da jih zbrisejo z obličja Zemlje. V tem blaznem poskusu so nacisti pobili šest milijonov Židov, redki, ki so preživeli grozote taborišča, pa so bili za vedno zaznamovani, za vedno so nosili v sebi neizbrisni spomin, ki je bil v večini primerov tako grozen in morec, da ga niso mogli deliti niti s svojimi najbližjimi.

Auschwitz je bolj kot katerokoli drugo nacistično taborišče tudi splošen simbol nacističnega nasilja. Zato je toliko bolj neverjetno, da je bilo demokratično dejanje, kot je bil padec berlinskega zidu, hkrati tudi znamenje za vnovične poskuse, da bi zgodovinsko resnico ponaredili in jo prikrojili potrebam skrajne desnice. Ugledni psevdogodovinarji skušajo zanikati obstoj uničevalnih taborišč, zanikati pokol milijonov ljudi. V krematorijskih pečeh vidijo krušne peci, v ostankih barak, v katerih so ljudje trpeli in umirali, pa ostanke počitniških domov. Poskus rehabilitacije nacizma in njegovih kolaboracionistov pa mora spodleteti, ne sme prodreti v zavest ljudi, da ne bi bili spet prica prizorom, pred kakršnimi so se znašli osvoboditelji nacističnih taborišč. Zato morajo temu reci NIKOLI VEČ prav vsi ljudje, pa naj bodo židje ali kristjani, muslimani ali budisti. Ze samo zato, ker so pac ljudje.

Polemičen začetek komemoracij ob 50-letnici osvoboditve Auschwitza

AUSCHWITZ (OSWIECIM) - Včeraj so se v Krakovu začele slovesnosti ob 50. obletnici osvoboditve koncentracijskega taborišča Auschwitz-Birkenau, ki se jih je med drugimi državniki udeležil tudi predsednik Republike Slovenije Milan Kucan. V Brzezinki (Birkenau) pa se je na stotine Židov iz vsega sveta na pobudo Židovskega svetovnega kongresa zbralo pred ruševinami ene pd sestih plinskih celic, da bi se s kadiš molitvijo spomnili svojih mrtvih. Te »neuradne« komemoracije se je udeležil tudi nemški predsednik Roman Herzog in vodja ameriške delegacije Elie Wiesel, ki se

ni udeležil »uradne« slavnostne seje senata Jagielonske univerze v Krakovu. V svojem govoru v Brzezinki je predsednik Evropskega židovskega kongresa Jean Khan očital Poljakom, da so poskušali »nacionalizirati petdesetletnico« in »pokristjaniti židovski holokavst«.

Na 18. strani

V Sloveniji dva šibka potresa

LJUBLJANA - Včeraj so sporočili, da so seizmografi na Golovcu v sredo ob 19. 56 uri zabeležili šibek potresni na mejnem območju z Italijo. V spodnji Vipavski dolini je bil sunek med 3. in 4. stopnjo po Mercalliju. Istega dne ob 12. 38 uri so se tla zatresla tudi pri Ilirski Bistrici.

Na 9. in 12. strani

SLOVENIJA / TOKRAT BREZ HUJŠIH POLEMIK

Z imenovanjem Thalerja in Deželaka slovenska vlada sedaj v polni sestavi

LJUBLJANA - Slovenska vlada spet deluje v polni postavi: državni zbor je za ministra za zunanje zadeve imenoval Zorana Thalerja (LDS, na sliki levo), za ministra za ekonomske odnose in razvoj pa Janka Deželaka (SKD, na sliki desno). V poslanski razpravi pred ni bilo večjih polemik, presenetil pa je predlog Leva Krefta (ZLSD), naj Drnovsek predlog za imenovanje novih ministrov veže z glasovanjem o zaupnici vladi.

Na 13. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Usklajevanje podpore Dinijevi vladi

Predstavniki DSL, LS, Lige in paktistov so se srečali, da bi uskladjali stališča v podporo Dinijevi vladi.

Stran 2

Andreotti na zatožni klopi

V Palermu se bo začel postopek proti senatorju Giuliju Andreottiju, ki je obtožen sodelovanja z mafijo.

Stran 3

Lucchini se je končno oglasil

Jeklar Luigi Lucchini je izročil komisarjem skedenjske železorne ponudbo za odkup in razvojni načrt.

Stran 4

Vpisovanja v osnovne šole

Leto bo slovenske otroske vrte na Trzaskem zapustilo 147 otrok. Koliko jih bo prestopilo v naše sole?

Stran 6

Odbor za letališče proti županu

Odbor za razvoj goriskega letališča polemizira z županom glede financarske sole in zahteva referendum

Stran 9

»Vizualnost« Paula Davida Redferna

V prostorih goriske Katoliške knjižarne razstavlja svoja dela Paul David Redfern, ki je po rodu Američan, vendar pa se je kulturno oblikoval v Trstu.

Stran 15

RUSIJA

Jelcinovo »otročje« hvalisanje

MOSKVA - Ruski predsednik Jelcin se je podal na turnejo po Rusiji. Odslaj naj bi taka potovanja opravljal vsak mesec. Včeraj je med obiskom industrijskega mesta Lipeck tamkajšnjim delavcem obljubil skorajšnje uspešno končanje posega v Ceceniji in bistveno boljše gospodarske rezultate kot v preteklem letu.

Ob incidentu z norveško znanstveno raketo pa se je Jelcin novinarjem pohvalil, da je »imel ves čas pri sebi črni kovček«, ki predsedniku omogoča sprožitev jerskih raket. Novinarji in diplomati so Jelcinovo hvalisanje označili za »otročje«.

Na 19. strani

Svetovnega prvenstva v alpskem smučanju ne bo

GRANADA - Svetovnega prvenstva v alpskem smučanju na Sierra Nevadi od 30. januarja do 4. februarja ne bo. Odjuga je neusmiljeno pobrala sneg, ki so ga zaradi pomanjkanja padavin nastreljali s sneznimi topovi, vremenske napovedi za prihodnje dni pa niso obetale izboljšanja. Vodstvo Mednarodne smučarske zveze je sporočilo, da bodo svetovno prvenstvo izvedli februarja 1996. leta, organizacijo pa bodo spet zaupali Spancem. Na Sierra Nevadi v zadnjih dvajsetih letih se nikoli ni bilo tako toplega februarja.

Na 26. strani

Tovarna Stock v nemške roke

TRST - Slovito tovarno likerjev Stock bo kupila nemška družba Eckes iz Nieder-Olma pri Meinzu, katere letni promet je dosegel predlanskim 1,59 milijarde mark. S tem bo lažje prodrla na italijansko in na vzhodnoevropska tržišča, kjer se je Stock že pred časom lepo uveljavil, obenem pa naj bi prispevala k vnovičnemu poltu trzasko tovarne na domačih in tujih tleh. Eckes je nastala v prejšnjem stoletju, nadzoruje pa jo - prav tako kot tovarno Stock - ustanoviteljska družina.

Na 4. strani

Podjetniki z Vzhoda zbrani v Gorici

GORICA - Poslovnim ljudem, ki si želijo čimprejšnjega in hitrega snidenja s partnerji, dolgi govori ne prija. To je bilo razvidno na večerajsni otvoritvi goriskega "Interprise", srečanja med več kot 500 poslovnimi iz več evropskih držav,

ki so v Gorico prisli na povabilo centra Informest. Poleg predstavnikov krajevnih oblasti je udeležence pozdravil tudi predstavnik Evropske komisije Alberto Maccaferri.

Srečanje se bo nadaljevalo danes.

Na 9. in 11. strani

Tržaška pokrajina ni tako bogata...

TRST - Univerzitetni docent Orviati je izdelal studijo, ki kaže, da v Trstu in okolici ni taksnege blagostanja, kot ga prikazujejo sicer ugledni raziskovalni instituti. Če upoštevamo družinske dohodke in ne bruto proizvod po osebi, zaseda trzaska pokrajina 12. mesto na vsedravnih lestvici, torej mesto nize kot videmska pokrajina, ki v tem pogledu na deželni ravni prva. Predsednik Trgovinske zbornice Tombesi je ob predstavitvi studije podprl pridruženo članstvo Slovenije v Evropski zvezi.

Na 4. strani

Ameriško letalo iz Aviana strmoglavilo pri Chioggi

Na 3. strani

NOVICE

Upravni svet Raia imenoval nove direktorje. Progresisti zahtevajo njegovo odslovlitev

RIM - Upravni svet Raia je včeraj imenoval nove direktorje organizacijskih struktur podjetja. Ko so pojasnili predsednica Letizia Moratti, generalni direktor Raffaele Minicucci in člani upravnega sveta, je vodstvo podjetja znatno skrčilo število teh resorjev. Po sklepu upravnega sveta bo Claudio Agressi vodi odsek produkcije, Antonio Capocasa trženje, Francesco De Domenico strateško načrtovanje, Roberto Di Russo osebje, Robens esposito pravni odsek, Franco Iseppi koordinacijo televizijskih programov, Luigi matucci podjetniško solo, Aldo Monina splošne službe, Romano Pasqualucci koordinacijo deželnih sedežev, Giampaolo Sodano produkcijo in koprodukcije, Attilio Zoccali pa sektor nakupov. Poleg tega so bili imenovani namestniki direktorjev treh mrež.

Imenovanja so izzvala takojšnjo reakcijo progresistov, saj so pred nekaj dnevi progresistični poslanci v parlamentarni nadzorni komisiji pozvali upravni svet, naj zamrzne imenovanja. »Treba je odsloviti ta upravni svet, ki prezira parlament,« je dejal predsednik progresističnih poslancev Sergio Berlinguer, ki je dodal, da so vsi novi voditelji iz »Craxijevega obdobja«.

Vodil je oddelek proti narkomaniji in ... razpečeval kokain

LIVORNO - Agenti komisarjata v Viareggiu so včeraj aretirali vodjo oddelka za boj psoti narkomaniji kvesture v Livornu Armanda Totinija. Policijskega funkcionarja so zasacili, medtem ko se je pri Lucci pogajal z nekaterimi razpečevalci in jim prodajal kokain.

RIM / SREČANJE NA SEDEŽU PROGRESISTOV V POSLANSKI ZBORNICI

DSL, LS in Liga usklajujejo stališča za podporo vladi

Polemika s Kartelom svoboščin o vprašanju informacije

RIM - Medtem ko Kartel svoboščin stopnjuje svoje napade na predsednika republike, so se stranke, ki podpirajo novo Dinijevo vlado sestale, da bi uskladle stališča in se dogovorile o parlamentarni akciji. Sestanka na sedežu progresistične skupine v poslanski zbornici so se udeležili tajnik Severne lige Umberto Bossi z načelnikom parlamentarnih skupin Petrinijem in Tabladinijem, tajnik DSL Massimo D'Alema z načelnikom progresističnih skupin Berlinguerjem in Salvijem, predsednika parlamentarnih skupin Ljudske stranke Andreatta in Macino in vodja paktistov Mario Segni, medtem ko ni bilo tajnika LS Rocca Buttiglioneja, ki je imel druge obveznosti.

Mario Segni

Massimo D'Alema

Umberto Bossi

Udeleženci so novinarjem povedali, da so govorili predvsem o tem, kako zagotoviti vladi večino, saj bi nekatere točke Dinijevega programa lahko podprle tudi druge sile, obenem pa so razčlenili tudi vladni program in do-

polnila, ki naj bi jih predlagali. »Nekatere pobude bodo nedvomno zadevale predlog novih pravil na področju informiranja in zakona proti monopolom,« je povedal predsednik senatorjev Ljudske stranke Nicola Mancino.

kakor pa menil, da bi moral cas volilne informacije razdeliti med kartela, vladnega in opozicijskega, vsak od teh pa naj bi nato porazdelil cas med komponentami. Berlusconi je takoj podprl Francesco Storace, ki je dodal, da bi ta pravila morala veljati tudi za časopise. Tržaški poslanec Gualberto Nicolini, ki je pred nedavnim zapustil Ligo, pa je menil, da se za formulo »par condicio«, ki jo zagovarja predsednik Scalfaro, skriva samo želja, da bi cenzurirali Berlusconijeve televizijske mreže.

Ironično mu je odgovoril predstavnik Mreže Giuseppe Gambale, po katerem se Berlusconi ne zavzema za »par condicio«, ampak za »lupus condicio«.

RIM / KER JE DEMANTIRAL SILVIA BERLUSCONIJA

Kartel spet napada Scalfara

RIM -Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro je spet glavna tarča napadov Kartela svoboščin. Kvirinal je izzval jezo Silvia Berlusconi in njegovih zaveznikov z noto, ki jo je objavil v sredo zvečer, potem ko je Dinijeva vlada prodrla v poslanski zbornici. Ob čestitkah premieru je predsednik Scalfaro poudaril dve stvari: da Dinijeva vlada ni predsedniška vlada, sicer bi bil Scalfaro izbral drugega premiera; da Berlusconi ni nikoli obljubil predčasnih volitev. Scalfaro trdi, da je samo dejal, da bo Dinijeva vlada imela omejen mandat. Po njenem odstopu se bo spet postavilo vprašanje, ali poiskati drugega premiera ali pa razpustiti parlament.

Ta Scalfarova trditev je izzvala takojšnjo reakcijo Kartela svoboščin. Voditelji koalicijskih strank so včeraj kar tekmovali v napadanju predsednika republike. »Dvojni demanti je v bistvu potrditev,« je menil vodja Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini

»Zakaj je Scalfaro demantiral sele v sredo,« se je vpraševal Alfredo Biandi, medtem ko je predstavnik KDC Clemente Mastella dodal, da »tokrat demanti Kvirinala ni prepričljiv«. Koordinator Forza Italia Cesare Previti je prepričan, da je z demantijem Scalfaro samo potrdil Berlusconijeve besede, Pietro Di Muccio (FI) pa je govoril o »Scalfarovi prevzetnosti, ki bi tikal tudi Devico Marijo«.

Predsednika republike so branile stranke, ki so nasprotovale takojšnjemu razpustu parlamenta in predčasnim volitvam. »Predsednik ima vso mojo iskreno solidarnost,« je izjavil Mario Segni, medtem ko so republikanci poudarili, da ne dvomijo v besedo predsednika republike. »Scalfaro je postenjak, Berlusconi pa lažnivec je bil oster vodja Severne lige Umberto Bossi. Polemiziral je tudi s Finijem, kateremu je očital prevratniške nacrtje. In v dokaz dejal, da je Fini hotel »Slovenec zasadi kramp med oči«.

SANKTPETERBURG

Rusija privolila v posvojite malega Antona Grogorjeva

MOSKVA, RIM - Ruske oblasti v Sankt-Peterburgu so včeraj pristale, da malega Antona Grigorjeva lahko posvojita italijanska zakonca Bruno Naso in Irene Marvasi. To so sporočile italijanskemu konzulatu v Sankt-Peterburgu in italijanski delegaciji, ki jo vodi zupan iz kalabrijske Cittanove Franco Morano. Svoje privoljenje posvojitvi je dal tudi mlajši Antonov brat, 6-letni Maksim.

Zadava Antonov, ki se je začela lanskega decembra, ko je Anton pisal papežu in ga prosil, naj ruske oblasti prepriča, da bi rad ostal v Italiji pri svojih novih starših, je navidezno končala. Kalabrijska zakonca se bosta namreč morala sedaj spopasti z italijansko zakonodajo, a brzkone bosta uspešna. Vsekakor pa je ta primer razgalil vprašanje mednarodnih posvojitvev. Anton Grigorjev je navsezadnje prispel v Italijo avgusta 1993 kot gost organizacije ARCI skupaj s kakimi sto ruskimi sirotami. Ni pa se vrnil z ostalimi, ker mu to ni dovoljevalo zdravstveno stanje, ali bolje rečeno, zakonca Naso in Marvasi sta ga vzljubila in ruske oblasti postavile v bistvu pred izvršeno dejstvo.

SIERRA LEONE / V SREDO DOPOLDNE NA OBROBJU MESTECA KAMBIA

Gverilci napadli misijon in ugrabili sedem nun

Skupno število ugrabljenih tujcev je naraslo na 16

RIM - Na področju Kambie v Sierri Leone so gverilci napadli misijonsko postajo, v kateri je bilo sedem nun in približno sto domačinov. Od sedmih misijonark je šest Italijank, ena pa je iz Brazilije. Vest o ugrabitvi, ki jo zaenkrat tolmacijo kot poskus pritiska na vlado afriške države, da bi se začela pogajati z gverilci, je v javnost posredoval duhovnik iz Quartitrola, ena od ugrabljenih nun sodi namreč v tisto faro. Duhovnika je o dogodku obvestila prestojnica ugrabljenih misijonark Giuseppina Caccia. Kasneje je verodostojnost informacije potrdila agencija Alfabeta, ki je tudi javila imena ugrabljenih misijonark: Lucia Santarelli (Cesena), Agnese Chilletti (Fiorano, Modena), Adriana Marsili (Frascati, Rim), Teresa Bello (Sapri, Salerno), Angela Bertelli (Carpi, Modena), Anna Mosconi (Bergamo) in Hildegard Jacoby iz Brazilije.

Giuseppina Caccia je nadalje povedala, da je do napada na misijonsko postajo prišlo v sredo dopoldne. Nune so imele sedež v poslopju na obrobju mesteca Kambia, ki leži nedaleč od meje z Gvinejo. Zvedelo se je tudi, da so stiri od sedmih ugrabljenih nun sele pred kratkim prisle v Kambio, ker so bile prej na območju, za katerega so menili, da je veliko nevarnejši od Kambie. Zato so se iz Masiake umaknile v Kambio, kjer pa se je v zadnjem času položaj poslabšal, tako da so nune poslale domov skupine otrok, ki so bili pri njih na rehabilitaciji.

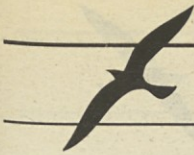
Po ugrabitvi sedmih nun je število tujcev, ki so jih gverilci zasegli kot talce, naraslo na 16. O usodi ugrabljenih nun se je takoj začelo zanimati italijansko zunanje ministrstvo, ki se je povežalo tako z italijansko ambasado v Conakryju v Gvineji kot s castnim konzulom v Freetownu v Sierri Leone.

Kdo so ugrabljenke

PARMA - Nune, ki so ugrabili v Sierri Leone, imajo zelo specifično pripravo. O njih je podrobneje spregovorila njihova prestojnica Giuseppina Caccia, ki je odgovorna za center Marijinih misijonark, ki ima sedež v Parmi. Agnese Chilletti (47 let) in Angela Bertelli (35 let) sta fizioterapistki in sta vodili center za rehabilitacijo prizadetih otrok v Kambii. Z njima je bila Adriana Marsili (46 let), ki se je posvečala verski vzgoji. V Masiaki, kjer je bil večji center, pa so delale Lucia Santarelli (65 let), ki je bila odgovorna za vse misijonarke, Teresa Bello (41 let), diplomirana v teologiji je poučevala verouk, pomagala ji je Hildegard Jacoby (39 let), Anna Mosconi (58 let) pa se je posvečala ženskemu položaju.

Ena od ugrabljenih nun, Adriana Marsili, s skupino bolnih otrok (Telefoto AP)

PALERMO / DANES ZAČETEK OBRAVNAVE PRED SODNIKOM ZA PREDHODNI POSTOPEK

Za Giulia Andreottija se bliža »dan resnice«

Bivši premier, ki zavrača obtožbe, je osumljen sodelovanja z mafijo

PALERMO - Pred sodnikom za predhodni postopek Agostinom Cristino se bo danes začela obravnava o bivšem italijanskem premieru in dosmrtnem senatorju Giuliu Andreottiju, ki ga palermsko tožilstvo dolži sodelovanja z mafijo. Obravnava pred sodnikom za predhodni postopek bo uvod v sojenje bivšemu premieru. Sodnik Cristina mora namreč odločiti, ali je dokazno gradivo, ki ga je zbralo tožilstvo, dovolj tehtno, da opraviči formalno obtožbo in proces pred rednim sodiščem. Lahko pa bi ocenil, da gre za kazniva dejanja, ki jih je Andreotti zagrešil kot minister in bi vse gradivo predal sodišču ministrov.

Predhodni postopek se bo danes verjetno začel, kljub dejstvu da so palermski odvetniki proglasili stavko in da Andreottijevi zagovorniki tehtajo, ali bi se jim iz solidarnosti pridružili. Najbrž pa bo šlo samo za kratko formal-

nost in obravnava bo preložena za nekaj dni. Obramba je namreč napovedala, da bo zahtevala nekaj časa, da preuci se zadnje dokazno gradivo (gre za okoli 2.000 strani), ki ga je zbralo tožilstvo.

Giulio Andreotti je obtožen sodelovanja z mafijo, saj naj bi vsaj od leta 1978 pa vse do konca osemdesetih let nudil politično kritje Così nostri v zameno za podporo, ki ga je mafija dajala njegovi struji na Siciliji. Dejanski posrednik med demokršćanskim pravnikom in mafijko kupolo naj bi bil evropski poslanec Salvo Lima, ki je bil ubit spomladi leta 1992 na Siciliji med volilno kampanjo. Umor Lime naj bi bil opozorilo mafije državniku, ki ni preprečil zaostretev kazenskih določil proti aretiranim mafijskim veljakom.

Obtožba proti Andreottiju temelji na pričevanju osmih skesancev, med katerimi sta tudi

Tommaso Buscetta in Francesco Marino Mannoia, ki sta bila doslej stebra številnih preiskav in procesov proti Così nostri. Temu gradivu so dodali še izsledke preiskave o umoru palermškega prefekta gen. Carla Alberta Dalla Chiese, o umoru deželnega tajnika KD na Siciliji Piersantija Mattarelle, izsledke o smrti bratov Salvo, davčnih izterjevalcev na Siciliji, ki naj bi bila vez med Limo in mafijo, analizo procesov proti mafiji, ki naj bi jih »popravil« sodnik Corrado Carnevale, pa tudi izsledke preiskave o umoru rimskega novinarja Mina Peccorellija. Slednjega naj bi umorila mafija, da bi se oddolžila Andreottiju, ki mu je bil Peccorelli s svojo revijo OP stalen trn v peti.

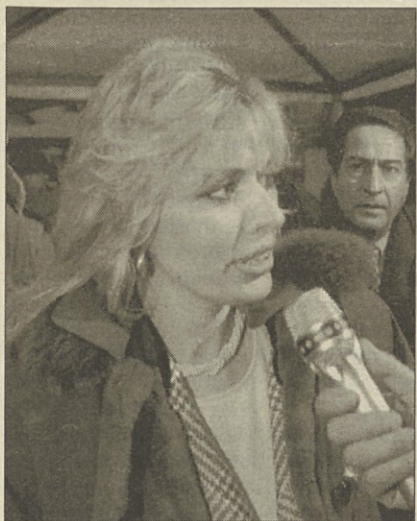
Obtožnica pa ne sloni samo na teh dokumentih. Preiskovalci naj bi ugotovili, da karabinjersko spremstvo ni bilo vselej Andreottiju za petami in da naj bi držav-

nik imel večkrat priložnost, da bi se srečal z mafijskimi bossi (o srečanjih so govorili vsi skesanci), ne da bi spremstvo za to vedelo. Tednik Panorama pa pa v svoji zadnji številki navaja, da naj bi palermski sodniki odkrili superprico. Slo naj bi za soferja Salva Lime, ki je večkrat vozil Andreottija po Palermu in naj bi bil tudi prica Andreottijevim srečanjem z mafijci. Ime priče naj bi bilo tajno, da bi ga ne izpostavili pritiskom in poskusom pogojevanja.

Giulio Andreotti je doslej zavrnil vse obtožbe. Po njegovi oceni gradivo, ki so ga zbrali palermski sodniki, ne dokazuje obtožb, saj naj bi bilo zelo dvoumno. Obtožbe pa je pripisal mahinaciji ameriških in mafijskih krogov, ki naj bi se mu hoteli mascevat zaradi njegove protimafijske dejavnosti in zaradi njegove zunanje politike, ki ni bila vselej v skladu z željami Washingtona.

FIUGGI / NA KONGRESU, KI BO RAZPUSTIL MSI

Mladi proti starejšim

FIUGGI - Na kongresu MSI, ki naj bi odločil strankin razpust in ustanovitev Nacionalnega zavezništva, se je začelo merjenje moči. Na eni strani so tajnik Gianfranco Fini in mlajši voditelji, ki se zavzemajo zato, da bi napisali besedo konec pod poglavjem neofasistične stranke, na drugi strani starejši voditelji, ki želijo, da bi se nova stranka napajala tudi iz korenin MSI.

Za to tezo se je včeraj ogrel predstavnik starejše generacije Teodoro Buontempo, ki je posvaril Finija, naj ne zapravlja tradicije socialne desnice in naj ne nekritično pristane na liberizem. Svoje izvajanje je Buontempo zabelil z veliko čustvenostjo, toda

Finija ni ganil. »Bil je zelo demagoški, pomešal je gesla in besedice, vendar ni nakazal nobene političnega projekta,« je Buontempo odpravil Fini.

Danes bo na kongresu posegel Pino Rauti, ki vodi notranjo opozicijo. Rauti je tajnika ocenil kot »nerazumljivega likvidatorja stranke, ki se uveljavlja« in napovedal, da bo danes dokončno odločil, ali bo izstopil.

Prehod na breg Nacionalnega zavezništva podpira tudi Alessandra Mussolini (na sliki AP), ki pa se zavzema za kompromis s starejšo generacijo voditeljev. Tudi njo močno moti odstavek kongresnih tez, ki antifasizmu priznava, da je zgradil italijansko demokracijo.

Školjč bo gost deželne skupščine

TRST - V ponedeljek bo na uradnem obisku v Trstu delegacija slovenskega parlamenta, ki jo bo vodil predsednik državnega zbora Jozef Školjč. Slovenska delegacija bo gost predstava deželne skupščine Furlanije-Juljske krajine. Sprejel jo bo predsednik Giancarlo Cruder, sestala pa se bo tudi z načelniki svetovalskih skupin. Na programu imajo tudi skupno novinarsko konferenco.

LETALSKA NESREČA / MED RUTINSKIM VADBENIM POLETOM NAD JADRANOM

Pri Comacchiu strmoglavil F-16, ameriškega pilota niso še našli

Tehnične značilnosti F-16 falcon

F-16 fighting falcon je večnamensko bojno letalo, ki ima elektronski navigacijski sistem (fly-by-wire), oborožen je z 20-milimetrskim brzostrelnim topom na rotacijske cevi, ima 2 ali 4 infrardeče vodene rakete zrak-zrak sidewinder, pod krili pa je še devet nosilcev za druge rakete in bombe. Njegov bojni radij je 547 kilometrov, maksimalna operativna višina je 15 tisoč metrov, na višini 12.200 metrov pa doseže hitrost 2.166 kilometrov na uro.

BENETKE - Včeraj ob 8.45 je kakih 40 milj pred obalo pri Comacchiu v Jadransko morje strmoglavilo večnamensko bojno letalo F-16 fighting falcon (bojni sokol). Pristanisko poveljstvo iz Chiogge je na prošnjo vojnega letalstva takoj vzpostavilo radijsko zvezo z ribiskimi ladjami, ki so se trenutno nahajale na tistem območju. Iskanje pa je bilo zaradi megle neuspešno. Kasneje je stab za letalsko reševanje iz Monte Vende pri Padovi poslal na kraj nesreče reševalni helikopter. Posadka je v morju opazila le pilotovo celado, padalo in skatlo za rešilni splav, ki se ni odprl.

Ameriško poveljstvo oporišča v Avianu je kasneje sporočilo, da je bil strmoglavljeni F-16 skupaj z drugima dvema letaloma, ki sta se vrnila v

Aviano, na rutinskem vadbemem poletu. Američani so se sporočili, da usoda pilota ni znana in da so ustanovili preiskovalno komisijo, ki bo poskušala ugotoviti vzroke nesreče. Sodeč po kraju strmoglavljenja bodo leta-

lo z lahkoto odkrili, saj je tu globina le kakih 50 metrov. Kot rečeno, pa ni znana usoda pilota, ki se je kot kaže katapultiral iz letala, a mu ni uspelo odpreti svojega rešilnega splava. Sinoci so zaradi teme in megle prekinili

iskanje, tako da je le malo upanja, da bi pilot zaradi nizke temperature morja (pod 8°) preživel noč. Včerajsnja nesreča je preprečila zupanova Aviana in Pordenona, da bi poletele s temi vrhunskimi reaktivci.

O G L E D A L O

Levica išče vodjo

ACE MERMOLJA

Ko je domačijska »hisa biti« ze zdavnaj postala stanovalska stolpnica, kjer prebiva na stotine majhnih dušic, ko smo večerni klepet zamenjali z gledanjem televizijskih programov, ki nas združujejo v masovno-individualistični ritual, ko je obed z molitvijo postal živčno hlastanje industrijskih sendvičev, ko nam z delovnih miz sijajo v trudne oči anonimni računalniki in se zabava zadusi med decibeli ogromnih disco klubov, si strastno zazelimmo leaderjev: karizmatičnih voditeljev, ki naj se tihi množici predstavijo z jasno izrezano individualnostjo.

Novinarji pišejo, da italijanski levici manjka pravi vodja. Desnica je prodira, ker je nasla leaderja, ki je, neglede na to, kaj je in kako je. Tudi v sosednji Sloveniji se zarisujejo leaderji: kdo bo pritegnil množico? In v drugih državah se prav tako pojavljajo svetli ali temacni vodje, ki skušajo zacarati »ljudstvo«. Iscemo leaderja: avtorja nase bodocnosti. Kaj je potem z vsemi napovedmi o koncu ideologije in zgodovine, ki sta organsko potrebovali Vodjo in ziveli od njegove luci in sence? Zgrazamo se nad formulo o leaderju, ki ga enoglasno volimo in ga hkrati kličemo. Potrebujemo postavbo, obraz, besedo, kratka, pasrtirja, ki naj nas vodi. Na stotine anket in javnomnenjskih raziskav preverja, kdo je in kdo lahko postane pastir naših misli in duš. Zivimo v množini, kjer se nas jaz briše in prilagaja in hkrati vidimo v ednini leaderja največjo sanso za uspeh. Kako to?

Roland Barthes je lucidno ugotavljal, kako živimo moderni ljudje v svetu mitov. Homerske junake, ki so s svojimi zgledi vzgajali arhaično Grčijo vse do prihoda filozofov, smo ljudne pozno modernega sveta zamenjali z novimi miti. Izdelali smo enostavne vzore, ki ne prihajajo k nam z glasom potujočih pevcev, ampak z naglico radijskih valov. Verjetno imajo novi junaki arhaično vlogo.

V sončnem inkubatorju evropske kulture in misli so si pred kakim tisočletjem ljudje izbirali junake, da bi v trdem vsakdanu, v vojni in miru imeli jasne vzore: boga-cloveka, ki bi jim kazal pot do rodovite zemlje. Moderni kolektivni miti proizvajajo zelo sorodne junake, ki jih namesto epskih stihov oblikujejo računalniške komunikacijske mreže. V si-vini velemest potrebujemo nekoga, ki nam bi kazal pot iz meglic in prizgal upanje. Morda pa je ta le eden izmed vzrokov naše potrebe. Med nami zeva globoka civilizacijska razpoka, ki nas sili v jasno identifikacijo z otipljivimi modeli obnašanja, lepote, dela in zabave.

Znanstveniki in filozofi, ekonomisti in pesniki, sociologi in politologi pišejo težke knjige o strašni kompleksnosti in zapletenosti sodobnega sveta. Vse, tudi kos kruha ali Mc Donaldov hamburger, je proizvod nenavadno kompliciranih sistemov proizvodnje, distribucije, računanja itd. Kompleksen svet pa je v očeh nas, navadnih smrtnikov, podoben ogromni vesoljski ladiji, ki tiho plava nad nami. Tu pa tam oddaja skrivnostne signale, prižge vznemirljivo luč, ugasne v svoji jekleni masi, a je nam nerazpoznavna. Zivljenje v njej ostaja skrivnost, ki se odkriva le redkim svecenikom. Nas plaši, a je ne dosežemo in zato sklonimo glavo in nadaljujemo svojo pot v službo. V bistvu smo v vsej svoji modernosti naivni in enostavni. V vsakdanjem govoru uporabljamo le nekaj besed. Na delovnem mestu se gibljemo v strogo zacrtanih kletkah. Novinarji pletejo novice s ponovljajočimi se izrazi. Politika se preliva v slogane. V solah se otroci srečujejo z mnogimi predmeti, a je vsak bolj za pokusino kot za pravo miselno hrano. Romane pilijo tehniki, ki izločajo pisateljeve temne koticke. Filmske zbudbe se odvijajo po zlahka razumljivih in ustaljenih timicah. Tudi v osebnem zivljenju igramo vloge, ki se ponavljajo v ozko zacrtanih prostorih. Smo naivni, ker verjamemo sodobnim Ahilom in Odisejem. Smo preprosti kljub mogocnemu iformacijskemu obsevanju. Vidimo svet zdrobljen v dobce, razstavljen v kocke. Hodimo med goro teh kock in drobcev, vendar smo kot otroci, ki ne znajo sestaviti slike. Primeri so jasni. Sarajevo se vedno dozivljamo kot grozljivo lepljenko, a je večini živo tkivo mesta skrito, neznan nam je globinski utrip, ki ga obstreljuje granate. Tako je sedaj s Cecenijo in z dogodki iz domačih logov. Podobno živimo lastno delo in delo drugih. Ko stopim v postjo ali banko, za okence anagrafskega urada ali do vrtarja državne ustanove, se mi zdi, da sem v mreži, kjer vsak uradnik »drži« le konček vrvice. Samo visoko, v zadnjem nadstropju je nekdo, ki vleče številne niti. Zapiro se v »enostavnost«, ker je do »kompleksnosti« preveč stopnic, preveč vratarjev in strazarjev. Preprostost pa je od nekdaj mati naivnosti, naivnost varuh preprostosti.

Med vesoljsko ladjo kompleksnosti in drobnim, vsakdanjim zivljenjem je torej zarez, ki boli, a smo se bolečine navadili. Ko se ob nedeljah sprehajamo po lepo tlakovanih poteh okoli bazoviškega sinhrotrona, hodimo po tej razpoki. Uživamo nedeljo in ne vemo, kaj se dogaja za stenami stavbe, ki je padla na Kras kot cementna kepa. Ob njej hodimo, kot so plemena hodila ob vravevi koci, kjer so se kuhali težki in skrivnostni napitki.

V precepu med enostavnostjo in kompleksnostjo je povsem naravno, da iscemo leaderje, ki bodo navzven jasni, enoglasni in zlahka razumljivi.

Moderni smo in hkrati nebolgljeni. S težavo razbiramo družbene, politične, gospodarske in zivljenjske nacрте, opcije, mikro in makro projekte, o katerih veliko slisimo. Z muko prepoznavamo vsebinske ločnice in zato zaupamo iz-bire voditeljem. Ti se obračajo k nam s pomirjujočim nasmehom in z revnim a učinkovitim jezikom. V volji do uspeha brskajo iz skupinskega spomina besede, ki lebdi v naši zavesti kot blede znamenja iz bližnje ali daljne preteklosti in nas opozarjajo na (podzavestno) nevarnost ali srečo. Besedam manjkajo konkretne vsebine. Zato poslušamo kli-ce o antikomunizmu, svobodi, liberalizmu, nacionalizmu, avtarkicnem regionalizmu itd. Stvarna pomenska razsežnost teh bresed ostaja ovita v meglice, zvok besed pa ima vendarle moč, da vzbuja v nas vtis pripadnosti neki skupini: zivi ali mrtvi.

Leader je garant za renscio. V tem rebusu lahko postane politika nevarna spirala. Ni slučaj, da smo med zadnjo italijansko krizo slisali iz ust verodostojnih osebnosti, da bi danes volilci težko racionalno izbirali. Gre za težke, ceprav realisticne besede. Kot so nevarne in hkrati »realisticne« trditve, da je zmagoviti vodja nesporni predstavnik »ljudstva«: njegov glasnik in gospodar. To so temne luknje našega mitskega sveta, ki raste iz razpoke, ki prepusca kompleksnost svecenikom, smrtnikom pa dovoljuje skrajno poenostavljeno vedenje o lastnem zivljenju in potrebo po leaderju.

VČERAJ PREDSTAVILI ŠTUDIJO PROF. SILVIA ORVIATIJA

Trst ni tako bogat, kot pravi statistika

Inž. Tombesi za pridružitve Slovenije k Evropski zvezi

Ugledni raziskovalni instituti kakor Istat, Censis in Tagliacarne so postavili Trzasko v sam vrh lestvice o stopnji blagostanja v posameznih pokrajinah. Vendar so se pri tem naslonili na notranji bruto proizvod (ustvarjeno bogastvo) po osebi in s tem ustvarili varljivo podobo. Ko bi bili namreč namesto tega upoštevali dohodek, s katerim razpolagajo družine, bi prisli do zaključka, da je naša pokrajina dejansko na dvanajstem mestu lestvice.

To je povedal na včerajšnji tiskovni konferenci Silvio Orviati, ki poudarja na tržaski univerzi in mu je Trgovinska zbornica poverila ustrezno študijo. Zakaj? Zaradi tega, ker so izsledki taksonih raziskav izžvali ostre reakcije v tukajšnjih gospodarskih in družbenih krogih. Ti poudarjajo, da ni mogoče govoriti o pravem blagostanju v mestu, kjer industrija propada, kjer se stevilo zaposlenih neprestano manjša in kjer imamo nenavadno veliko starostnikov.

Mi dodajmo še siromašne niše, o katerih se vse premalo govori.

Bruto proizvod je pri nas resda visok, toda upoštevati je treba tudi prihodek v podjetjih, ki odpade na tako ali drugače privarčevana sredstva, na samofinansiranje in na subvencije, je poudaril prof. Orviati in pri tem pomnil, da je potem takem edino verodostojno merilo družinski dohodek. Pa tudi v tem primeru ni vse zlato, kar se sveti. Po družinskem dohodku, pravijo, zaseda

Z včerajšnje tiskovne konference o blagostanju v Trstu in okolici (foto KROMA)

trzaska pokrajina peto mesto na vsedravnici ravni, kar že spet ni res; kajti upoštevati je treba tudi to, ali gre za kmečko, ali pa za mestno prebivalstvo, torej svojevrstno dihotomijo. Na Trzaskem je prav malo izrazito kmečkega prebivalstva, na Goriskem in se zlasti v pordenonski in videmski pokrajini pa ga je mnogo, mnogo več. Kje je srž vsega? V okoliscini, je dejal Orviati, da je dohodek kmečke družine nominalno dvakrat manjši od dohodka mestne družine, pri čemer pa ni vračunana vrednost na podeželju ustvarjenih dobrin, ki jih podeželani tudi sami porabijo. Upoštevajoč vse to obični trzaska pokrajina, kakor rečeno, na 12. mestu omenjene lestvice, medtem ko se videmska povzpne z 21. na 11. mesto (in je torej v tem po-

gledu najbogatejša v deželi); pordenonska pokrajina se prav tako vzpne z 41. na 22. mesto, goriska pa zdrkne s 23. na 27. mesto.

Statistika je torej zelo relativna, je dodal prof. Orviati in spomnil pozornostne poslušalce na hec o možakarju, ki ima pisčanca, in kolegu, ki pisčanca nima, a sta za statistike pojedla vsak pol pisčanca. Resničen primer varljivosti stevil je pa navedel, ko je primerjal umrljivost v Italiji in Mehiki: na Apeninskem polotoku znaša kazalec umrljivosti 10 na 1000 prebivalcev, v latinskoameriški državi pa 5 na 1000. Ali naj to pomeni, da je onod zivljenjska raven boljša, da je tam manj bolezn, da razpolagajo z učinkovitejšo zdravstveno službo? Ne, je odgovoril tržaski uni-

verzitetni docent, to gre pripisati edinole dejstvu, da je povprečna starost Italijanov občutno višja od starosti Mehikancev.

Ne moremo seveda mimo pomembnih besed, ki jih je izrekel predsednik Trgovinske zbornice inž. Giorgio Tombesi v zvezi z grenko časopisno ugotovitvijo, če da Trst pozna bogastvo, ne pozna pa razvoja. »Vsi želimo še nadaljnjo raztegnitev Evropske zveze, torej tudi na Slovenijo. Ko bi razrešitev problema o pridruženem članstvu sosedne republike v EZ pogojevali samo z razvozljanjem vprašanja o nepremičninski zapuscin v Istri, bi to bilo zelo omejevalno,« je zadržil in dal jasno razumeti, da bi razmah sodelovanja s Slovenijo prispeval k odpravi »depresijskih niš« pri nas.

Drago Gašperlin

TOVARNO BO KUPILA DRUŽBA ECKES

Stock preide v nemške roke

Napovedujejo nov razmah prodaje

Trzasko tovarno Stock bo kupila nemška družba Eckes. Sporazum, ki so ga podpisali v teh dneh in ga bo treba še izpopolniti, predvideva raztegnitev tako imenovane delničarske baze in okrepitev Stockovega trgovskega profila, sicer pa učvrstitev vloge, ki jo igra tovarna na italijanskem trzišču, kot tudi izvoza. Kakor piše v tiskovnem sporočilu tovarniškega vodstva, bo operacija zagotovila Stocku popolno operativnost menedžerskih ter industrijskih struktur na trzaskem in vsedravnem ozemlju, hkrati pa tudi nadaljnji razmah in uveljavitev proizvodnje. Družba Eckes bo na ta način prodala s svojimi alkoholnimi pijanci, katerih letni promet se suče okrog 1.000 milijard lir, na italijanski trg, a tudi na vzhodnoevropsko območje, kjer so Stockovi proizvodi že dalj časa prisotni.

Eckes je nastala v prejšnjem stoletju, je tako kot Stock v družinski rezi, na nemškem trgu pa absolutno prvači s svojimi brandiji, z likerji na osnovi sadnih sokov ter z dietičnimi izdelki.

Tovarna Stock, ki jo je doslej nadzorovala istoimenska družina, pa proizvaja, kot znano, znameniti brandy, zganja in vodko Keglevich s prispejso sadnih sokov, ki jih izdelujejo tako v tržaski industrijski coni kakor na Češkem. Njeno vodstvo je prodajo najavilo že decembra lani, vendar je vse kazalo, da bo prodrla ameriška družba Seagram. Več o

operaciji ni znano, vse, kakor pa jo bodo v prihodnjih dneh podrobneje orisali predsednik Luigi Aldighetti ter pooblaščen svetovalec Fred Leon Segal in Carlo Emilio Sigliano.

Tovarno je ustanovil Lionello Stock, ko je leta 1884 z družabnikom Carlom Camisom odprl majhno destilarno v Barkovljah, kjer so predelovali okoliska vina, po katerih so na veliko povpraševali Francozi, da bi z njimi proizvajali svoj sloviti konjak. Tako je nastal konjak Medicinal, ki so se mu pridružila kaj kmalu še zganja iz istrskega, dalmatinskega in venetškega vina.

Leta 1949, brž po ustanovitvevi smrti, so Francozi dosegli za svoje

proizvode ekskluzivni naziv konjak, kar bi bilo lahko pomenilo hud udarec za trzasko tovarno, a ni bilo tako, saj se je se naprej razvijala z ovrnotenjem svojega brandija. Gospodarski bum v šestdesetih letih jo je potisnil na mednarodno trzišče in tako so se Stockov brandy, peneca vina, zganja, vodka, viski, porto in sladki likerji »za ženske« ze prodajali kar v 125 državah na vseh celinah.

Promet družbe Eckes je v letu 1993 dosegel 1,59 milijarde mark ali 1.670 milijard lir. Njen sedež je v kraju Nieder-Olm nedaleč od Meinza, družba ni kotirana na borzi, stoodstotno pa jo nadzorujeta obe tako imenovani družinski veji.

Lucchini končno predložil ponudbo

Na Deželi so se za rekli. Te dni so zatrdili, da ne bodo imeli nobene sestanke več v zvezi s škedenjsko železarno, če da se bo stvar ugodno rešila sama po sebi, v resnici pa smo zvedeli, da bo potrebno prihodnji teden se eno srečanje, na katerem bodo sodelovali sindikalisti in komisarij AFS. Luigi Lucchini je končno predložil svojo ponudbo za odkup tovarne in ustrezni razvojni načrt, ne vemo pa, če so o tem že razpravljali na včerajšnjem popoldanskem snidenju med člani nadzornega odbora, ki deluje v sklopu mini-

strstva za industrijo, ter komisarij Francom Asquinijem, Giampaolom de Ferro in Brunom Fanchiottijem. Kakor so nam povedali v sindikalnih krogih, bo v torek, 31. januarja, ob 12.30 na sedežu Združenja industrijev za trzasko pokrajino sestanek med Brunom Gozzijem, glasnikom družbe Duferco, ki vodi pogajanja v imenu Bolmata, ter sindikalisti. V resnici je treba železarno prodati cimprej, kajti konec februarja bo zmanjkalo premoga za kokarno, to pa bi pomenilo 40 milijard lir skode.

OBČINA / PROSLAVE OB 40-LETNICI PRIKLJUČITVE ITALIJI

Obračun je pozitiven

Z včerajšnje tiskovne konference (F. Ferrari/KROMA)

Občinski odbornik za kulturo Roberto Damiani je včeraj na tiskovni konferenci podal obračun prireditve, ki jih je organizirala občinska uprava, da bi na primeren način proslavila 40. obletnico priključitve Trsta Italiji; na isti tiskovni konferenci je ravnateljica Muzeja Revoltella Maria Masau Dan predstavila kataloga razstav "Trst v letih '50 v kroniki in vsakdanu" ter "Fantastična leta - Umetnost v Trstu od leta 1948 do 1972".

Odbornik Damiani je na tiskovni konferenci predvsem poudaril, da si je mesto z raznimi prireditvami ob proslavi priključitve Trsta Italiji ustvarilo kar lep ugled. Finančna sredstva so bila namreč primerno uporabljena, brez potrat in predvsem brez reprezentnih stroškov. Za vse prireditve je občinska uprava potrosila 455 mi-

lijonov lir: 105 milijonov lir za razstavo "Fantastična leta" v muzeju Revoltella, 102 milijonov za razstavo v palači Costanzi, 50 milijonov za koncert v dvorani Tripovich, 12 milijonov za zgodovinsko zasedanje,

na katerem je bil govor o Londonskem memorandumu, 25 milijonov za katalog "Trst v letih '50 v kroniki in vsakdanu", 50 milijonov za koncert "Trieste Graffiti" z Leom Lutazzijem v dvorani Tripovich, 60 milio-

nov za razne konzulente in organizacijo ter 100 milijonov lir za promocijo prireditev. Poleg se preostalih manjših stroškov je skupno potrosila 455 milijonov lir. Od raznih ustanov in sponzorjev, predvsem od deželne uprave (prispevala je 300 milijonov) pa je za uresničitev raznih pobud prejela 325 milijonov, tako, da so vse prireditve občinsko upravo obremenile za 130 milijonov lir. Dodati je se treba, da je občina potrosila 28 milijonov lir za namestitev velikega platna v sejni dvorani ob obisku predsednika republike Scalfara.

Ravnateljica Muzeja Revoltella pa je na tiskovni konferenci spregovorila o velikem naporu, ki si ga je prevzela ustanova za postavitev razstave "Fantastična leta" in za izdajo kataloga, za katerega si je glavno breme prevzel Gillo Dorfles.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 glasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Prednaročnina za Italijo 300.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ODNOS SKP DO DINIJEVE VLADE

Tržačani na strani tajnika Bertinottija

*Politično soočanje po krajevnih sekcijah
Kritike na DSL, češ da stalno mežika sredini*

Trzaska Stranka komunistične pre-nove je glede odnosa do nove rimske vlade popolnoma na strani tajnika Bertinottija, ki se je izrekel proti Diniju, se preden sta se Berlusconi in Fini opredelila o novem kabinetu. V ostrem, mestoma tudi polemičnem soočanju med Bertinottijem ter nekaterimi poslanci in senatorji, se je torej Trst opredelil za tajnikovo trdo linijo, ki postavlja tudi strogo politično kritiko na račun Demokratske stranke levice, zaradi njenih domnevnih »mežikanj« Buttiglioneu in sredini.

Tajnik Canciani je na včerajšnji tiskovni konferenci brez oklevanj dejal, da je nova vlada desničarska in da bo proti njej SKP vodila dosledno in odločno opozicijo. »Od Dinija, ki je bil zakladni minister v Berlusconijevi vladi, si lahko pričakujemo le nove napade na delavce in upokoјence«, je se dodal Canciani, ki, kljub napetim odnosom z DSL, se vedno upa v dialog ter v enotnost levicarskega gibanja.

O političnem položaju na krajevni ravni je spregovoril tržaski občinski

svetovalec Venier. Tudi tukaj prihaja do različnih gledanj in do napetosti na levi, ki so pršla jasno do izraza npr. v Kraski gorski skupnosti, »kjer je DSL namesto dialoga in sodelovanja s komunisti, izbrala zavezništvo z Ljudsko stranko«. Tudi po mnenju Venierja je Dinijeva vlada izrazito desničarska, SKP pa se je pri vsej tej zadevi izkazala kot pogumna politična sila, ki je kljub zelo ostrim zunanjim pritiskom, ohranila svojo samostojnost, na katero je zelo ponosna.

Trzaska SKP je imela v preteklem letu približno tisoč dvesto članic in članov, v teku je sedaj akcija včlanjevanja za leto 1995, od katere si stranka obeta uspeh. Po sekcijah potekajo v teh dneh kongresi, ki bodo v roku nekaj tednov privedli do skoraj popolne obnove najvišjih strankinih pokrajinskih teles. Glasilo »A sinistra« v ta namen objavlja prispevke za soočenje, ki s jih napisali nekateri strankini voditelji in vidni predstavniki. Stališča slovenske komponente je prispeval Sergij Lipovec.

VZHODNI KRAS / SREČANJE DSL

Več posluha za okolico

»Samostojno nastopanje nekaterih je bilo negativno«

V Ljudskem domu v Trebcah so se vzhodnokraske sekcije DSL srečale z vzhodnokraskimi rajonskimi svetovalci te stranke ter z občinskima svetovalcema Igorjem Dolencem in Giorgiom De Roso. Kot beremo iz tiskovnega sporočila, so na setanku ocenili enoletno delovanje krajevnih uprav ter ugotovili, da kljub temu, da obstajajo številni problemi se nereseni, izkazuje Illyjeva uprava - v primerjavi s prejšnjimi - prav gotovo večji posluh za Kras.

Da se stvari počasi spreminjajo, beremo se v sporocilu, gre pripisati tudi vlogi, ki jo DSL odigrava bodisi v rajonskem svetu, bodisi v mestni skupščini. Potrebna pa bo še večja koordinacija med vsemi izvoljenimi svetovalci. »Iz

ocene dogajanj okrog regulacijskega nacrtja je jasno razvidno, da je pomanjkanje te koordinacije oziroma samostojno nastopanje nekaterih krajanov negativno pogojevalo dogajanja«. Vzhodnokraska DSL se je obvezala, da bo to tematiko se proučila in iskala s tako imenovano civilno družbo nove poti v splošno korist. To bo toliko bolj pomembno in aktualno, ko bo stekla razprava o letosnjih jursarskih volitvah.

Med razpravo v Trebcah ni manjkalo samokritičnih posegov predvsem glede pomanjkljive informacijske »mreže« med izvoljenimi predstavniki in občani. V ta namen bo DSL v kratkem priredila javno srečanje o teh problemih.

NOVICE

Posl. Vasconova računa na »previdnost« ministra

Trzaska poslanka gibanja Forza Italia Marucci Vascon upa in pričakuje, da Dinijeva vlada ne bo odstopila od dosedanjih uradnih stališč do Slovenije in Hrvaske. S tem v zvezi je imela kratko srečanje z novim zunanjim ministrom Susanno Agnelli, ki mu bo sledilo bližnje poglobljeno srečanje o vlogi Trsta v odnosu do sosedov. Kot smo že poročali, se trzaska desnica in ezulski krogi zelo bojijo, da Rim ne bo vztrajal pri znanem vetu nad pridruženim članstvom Slovenije v Evropski zvezi. Zato vztrajno ponavljajo, da je nova vlada tehnična vlada, ki ne more narediti ničesar za izboljšanje odnosov z Zagrebom in Ljubljano. Za to bo treba očitno počakati, da se v Palazzo Chigi znova vrne ljubljani Silvio Berlusconi!

Opozorilo podjetjem, ki odvažajo odpadke

Prevozniki posebnih odpadkov na račun tretjih oseb, ki so vložili prošnjo za vpis v stanovsko zbornico najpozneje do 30. novembra 1994, bodo lahko deležni olajšav, ki jih predvideva prehodni režim. Za podrobnejše informacije naj se zainteresirani obrnejo na pristojni urad Trgovinske zbornice (tel. 6701261 ali 6701267) vsak ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek od 8.30 do 14. ure, ob torkih in četrkih pa tudi med 15. in 17. uro.

Do torka obnoviti brezplačne vozovnice

Civilni, vojni in službeni invalidi, civilni invalidi zaradi vojne ter invalidi zaradi poliomielitisa, ki imajo izkaznico za brezplačno vožnjo z mestnimi in medkrajevnimi avtobusi, morajo do 31. januarja nalepiti na izkaznico kolek za leto 1995. Za to naj se obrnejo na pristojni urad Pokrajine (Ul. S. Anastasio št. 3) danes in v torek od 9. do 13. ure, v ponedeljek pa tudi med 15. in 17. uro.

TRŽAŠKA KNJIGARNA / PESNIŠKA ZBIRKA

Predstavitev Paljkovega »Nemira«

Z naslovom Nemir je pravkar izšla nova pesniška zbirka Jurija Paljka, slovenskega ustvarjalca z Goriske. Izdala jo je ljubljanska založba Pegaz International v zbirki Poezija, poleg pesmi pa aprinasa se uvodno avtorjevo razmišljanje in pohvalno spremno besedo Igorja Torkarja.

Na sinočnji predstavitvi v Tržaski knjigarni je o njej spregovorila prof. Nada Pertot. Oznacila jo je z besedami in mislimi, ki so jo spremljale ob branju Paljkovih stihov, in s tem naglasila umetniško vablјivost drobne knjižice, v kateri so vse pesmi občutene in doživete in »nobena ni odveč«. Predstavitev, ki jo je v imenu Trzaskе knjigarne uvedla Ilda Kosuta, je dopolnila Sara Hoban z branjem izbora Paljkovih poezij.

(dam)

NA HODNIKIH SODIŠČA

Pravi »show« Uga Fabbrija

»To je »bolgarski proces«, ne spoustujejo pravil,« je zarohnel pokrajinski tajnik Cislana Ugo Fabbri ter zaloputnil vrata in odsel. Slišati ga je bilo na drugo stran dolgega hodnika v 2. nadstropju sodne palače. Radovednost je marsikaterega uradnika prignala iz urada, prizor je bil nevsakdanji, nismo se slišati nikogar tako kričati. »Nismo na tržnici, temveč v sodni palaci,« je na Fabbrijev račun pripomnil namestnik državnega pravdnika Filippo Gulotta, vendar je sindikalist že odvihral. Sedaj bodo proučili dokument, ki ga je včeraj izročil in ki ni prav »mehak« do sodnikov. Gulotta bo namreč zahteval, da dokument posredujejo državnemu pravdnistvu in če bodo ugotovili, da je zaljiv do sodnikov, bo Fabbri moral odgovarjati. Možno je tudi, da so njegove obtožbe utemeljene in v tem primeru bi postopek sprožili proti sodnikom. V obeh primerih bi proces prenesli v Benetke, vendar je to že druga zgodba.

Na včerajšnji obravnavi bi bil moral Fabbri odgovarjati zaradi domnevnega upiranja izgonu (baje naj bi bil porinil sodno uradnico Lauro Famulari, po njegovih besedah naj bi se bila spotaknila na preprogi).

Svojčas je vložil zahtevo, da bi mu sodili drugje, vendar je kasacijsko sodišče prošnjo zavrnilo. Zatem je zavrnil sodnika za predhodne preiskave Morvaya, včeraj pa se sodnico Bottanovo, ki se je ukvarjala z njegovim primerom. V dokumentu, s katerim zavrača Bottanovo, je vrsta neprav neznih trditvev na račun tržaskih sodnikov. Med drugim se je spravil tudi nad namestnika državnega pravdnika Nicolija, ki se ukvarja s preiskavo o fojbah. Kot tajnik Cislana je Fabbri že 20. decembra lani trzaskе sodnike prijavil na pravdnistvu v Benetkah zaradi domnevnega nudenja kritja, čes da so »vodili preiskave, ki so bile prava farsa, o povojnih umorih civilnega prebivalstva in ki so jih zagresili titovci«. Poleg tega naj bi ga bil Nicoli »posmehljivo primerjal npr. s Samom Pahorjem, znanim aktivistom slovenske skupnosti, ki se ukvarja s protidržavnimi dejavnostmi. Primerjava je zame zaljiva«, pravi se Fabbri v svoji izjavi.

Namestnik državnega pravdnika Nicoli je padel z oblakov, saj sploh ni vedel, da ga Fabbri toži. Pojasnil je tudi, v kakšni zvezi je prišlo na dan ime Sama Pahorja. Slednji je tudi že večkrat vložil zahtevo, da nje-

gove procese premestijo iz Trsta, vendar je sodišče sklenilo, da obravnavo do odgovora iz Rima nadaljujejo, le razsodbe ne morejo izreci. Menil je torej, da proti Fabbriju ne morejo zavzeti drugačnega stališča, sicer bi jim kdo lahko očitil, da se poslužujejo dvojne mere. Iz tega je sledil zaključek, da morajo proces proti Fabbriju nadaljevati v pričakovanju sklepa kasacijskega sodišča: »Fabbrija nikakor nisem primerjal s Pahorjem, spoštujem ideje vsakogar, le spomniti sem hotel, kako smo postopali proti Pahorju,« je poudaril Nicoli, ki je pristavil, da ne bo nikogar tožil, čeprav gre za zaljive trditve. Pojasnil je tudi, kaj je dejansko s preiskavo o fojbah. Oktobra lani je Fabbri predlagal pravdnistvu, da dokumentaciji glede tega priložijo neko knjigo (fascikel o fojbah je odprt že od leta 1989), v kateri naj bi bil govor o nekaterih kaznivih dejanjih. Naročil je Digosu, da knjigo priskrbi. Zatem so se zavedeli, da v Rimu prav tako teče postopek o fojbah in sedaj čakajo na odgovor rimskega kolega, nakar bodo preverili, kaj in kako naprej. Pristavil pa je se, da proces o fojbah bi bili morali narediti takoj po vojni, leta 1945, in ne čakati na leto 1995.

NA POTI OD CORVARE DO COLFOSCA

Povozili mladega Tržačana

Zaenkrat neznani avtomobilist je po nesreči pobegnil

Včeraj ni bilo se povsem jasno, kako je prišlo do nesreče, v kateri se je huje poškodoval 23-letni Franco Kocjan iz Trsta, Ul. Cologna 41. Mladenec se sedaj zdravi v bolnišnici v Brunecku, kjer so mu ugotovili zlom stegenice in medenice. Prognostično pravi, da bo za okrevanje treba celih devetdeset dni.

Preiskavo vodijo karabinjerji iz Brunecka, ki jih je okrog 4. ure v noči na četrtek obvestilo zdravniško osebje. Kaže, da je neznanec po telefonu sporočil, da na cesti leži ranjena oseba. Po prvih izsledkih naj bi prišlo do zaključka, da je neki brezvestni avtomobilist povozil Kocjana in zbežal. Domnevajo, da je do incidenta prišlo že okrog pol ure po polnoči, vendar zaenkrat to ni gotovo. Če pa bo držalo, pomeni, da

je ranjenec več ur ležal na cesti.

Franco Kocjan je bil z materjo ter bratom in njegovo zaročenko na dopustu v kampu v Colfoscu, kamor so dopotovali v torek, prenočevali so v kamperju. Do nezgode je prišlo na poti iz Corvare proti Colfoscu. Kocjan je pesačil, saj je pot kratka, prehoditi bi bil moral pol kilometra. Kot so nam povedali v kampu, je tamkaj tudi pespot, vendar nanjo avtomobilisti ne morejo, zato domnevajo, da se je mladenec ni poslužil. Preiskava se zaenkrat nadaljuje, morda bo karabinjerjem kaj bolj natančnega povedal tudi ranjenec, ko si bo opomogel, tako da bi le imeli v rokah oprijemljivejše podatke in morebiti v kratkem prišli na sled brezvestnežu.

UMOR V UL. DELLA FORNACE

Giraldijeva spet pred sodniki

Za razsodbo pa so si prizivni sodniki vzeli mesec dni časa

Na razsodbo bo morala 27-letna Elena Giraldi počakati dober mesec. Trzaski prizivni porotni sodniki (predsednik Del Conte, javni tožilec Reinotti) bodo namreč sele čez čas objavili svoj sklep. Dotlej bo Giraldijeva ostala v videmskem zaporu, kjer je trenutno zaprta. Kot je včeraj povedal njen oče Guido Giraldi, si je dekle precej opomoglo, potem ko si je pred časom celo poskusilo vzeti življenje. Dodal je se, da bo ob pravem trenutku prinesel precej dokazov, ki naj bi bremenili tistega, ki je po njegovem mnenju vsega kriv, 34-letnega Giampaola Costanza. Julija lani je bila Giraldijeva obsojena na 9 let in dva meseca ječe, ker je septembra predlanskim z nožem umorila Annamario Vicig. Razsodbo je izrekla sodnica za predhodne preiskave Alessandra Bottan, medtem ko je javni tožilec zahteval 10 let in 4 mesece. Giraldijeva se spoznala za delno nepristevno. Bottanova je tudi odločila, da mora civilni stranki plačati provizijo 20 milijonov lir, vendar doslej tega denarja sorodniki Vicigove niso se prejeli in kot je povedal odv. Borean, verjetno tudi ne bodo, saj Giraldijeva nima s cim plačati.

Na včerajšnji obravnavi je dekle mirno sedelo in poslušalo, vendar je agenti niso spustili z oči. Najprej je govoril javni tožilec Reinotti, ki je dejansko zahteval potrditev kazni, pri čemer sta se mu pri-

družila se odvetnika Borean in Lunder, ki zastopata družino Vicig in ki sta skušala dokazati, da dekle ni docela nepristevno. Odv. Seibold pa je trdil nasprotno in je zahteval oprostitev, ali pa, da vsaj priznajo olajševalno okolnost provokacije, da je slo za nenamerni umor in da torej kazen znižajo. V svoji repliki je javni tožilec vztrajal pri potrditvi prvostopenjske razsodbe.

Sprva so vsi mislili, da je Giraldijeva morila iz ljubosumja, kasneje je prišla na dan drugačna, bedna zgodba o izsiljevanju, pornografskih filmskih posnetkih in fotografijah. V jeco je koncal tudi Giampaolo Costanzo, študent prava, zaročenec Vicigove, ki pa je imel krajše razmerje tudi z Giraldijevjo. Slednja morda v Vicigovi ni videla same tekmo v ljubezni, temveč tudi osebo, zaradi katere je počela stvari, ki so se ji upirale, in je 10. septembra predlanskim sla na njen dom v Ul. della Fornace ter jo z nožem večkrat do smrti zabodla. Na zatožni klopi se se znašla tudi Costanzo, ki so ga oprostili obtožbe nenamerne umora (prihodnji mesec pa mu bodo sodili zaradi izkoriscanja prosti-tucije) in njegov prijatelj Alessandro Prodan, klavirni akter v Costanzovih posnetkih, kateremu je pomagal, da se je znebil fotografij in ki je bil zaradi nudenja kritja že obsojen na 4 mesece zapore. Včeraj so odvetniki zanj predlagali oprostitev.

ŠOLSTVO / DO KONCA FEBRUARJA

Vpisi v prve razrede za polne šolske klopi

Po mestnih ulicah in tudi na podeželju že nekaj dni slovenski metuljkasti plakati vabijo slovenske starše, naj vpišejo svoje otroke v slovensko solo. Januarja so se, kot že vrsto let, začela vpisovanja v solo; po odloku nekdanjega ministra za solstvo D' Onofria se bodo tokrat nepreklicno zaključila 28. februarja. V preteklih letih je veljal januarski vpisni termin kot predpis; stari so morali nato do začetka julija vpis potrditi. Minister se je odločil za predčasna vpisovanja, da bi imela nato solska administracija več časa na razpolago za pripravo vsega potrebnega za začetek prihodnjega solskega leta. Vpisni termin velja za sole vseh stopenj. Do konca februarja je torej še čas tudi za vpise na nižje in višje srednje sole.

Vpisovanja v sole predstavljajo za naše za-

mejsko solstvo vedno zahtevno preizkušnjo. So takorekoč nekakšen preizkusni kamen, na katerem bomo nato še vrsto let gradili naso bodočnost.

To velja predvsem za vpisovanja v prve razrede osnovnih sol. Od vpisa v prve razrede je odvisno, koliko otrok se bo v prihodnjih letih izobraževalo v slovenski soli: po osnovni se na nižji srednji in - v veliki večini primerov - tudi na višji. Vprašanje vpisov v prve razrede se je zastavilo z vso resnostjo predvsem v zadnjih petnajstih letih. V tem obdobju je namreč začelo število vpisov skokovito upadati. Tako smo v zadnjih petih letih beležili povprečno polovico manj prvošolčkov kot v sedemdesetih letih. Vzrok za tolikšen osip je že zdavnaj znan: demografski padec, ki redci ne le slovenske, pač pa tudi italijanske razrede. A ker

je slovenskih otrok (in razredov) mnogo manj od italijanskih (približno desetina), je osip toliko bolj občuten.

Slovenska osnovna šola črpa svoje prvošolke iz slovenskih otroških vrtcev, državnih in ob-

cinskih. Vrtci so njen naravni rezervoar, pa čeprav se tudi dogaja, da prepišejo stari otroka iz slovenskega vrtca v italijansko solo.

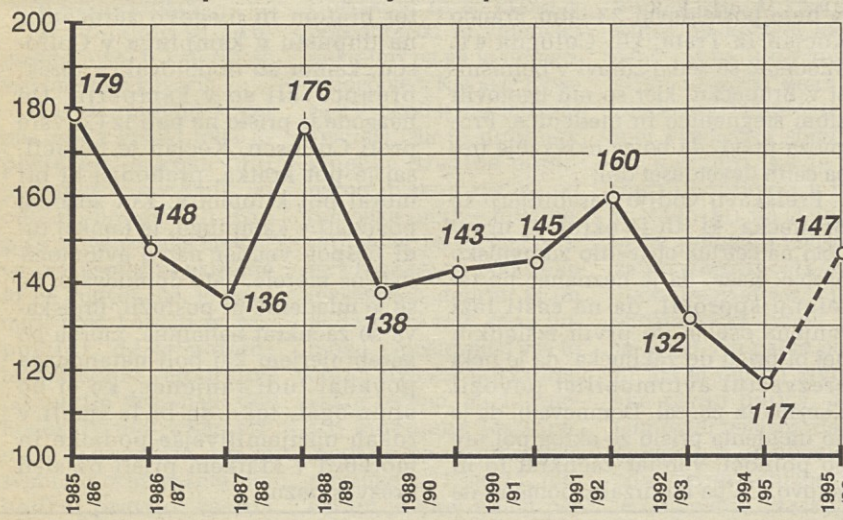
Junija letos bo zapustilo slovenske vrtce na Trzaskem skupno 147 otrok. Ko bi se vsi vpisali v slovenske sole in ko bi se jim pridružil še kak prvošolček, ki sedaj vrtca ne obiskuje, bi krivulja vpisov v prve razrede začela spet narascati. V zadnjih dveh letih smo namreč dvakrat zaporedoma zabeležili rekordno nizka vpisa. Predlanskim se je vpisalo v prve razrede 132 otrok (28 manj kot leto prej), lani pa 117 (še dodatnih 15 manj). Letos imamo - vsaj sodeč po podatkih iz otroških vrtcev - lepo možnost, da zaustavimo ta skokovit padec, in preusmerimo negativno krivuljo navzgor. Čez dober mesec bomo vedeli, ali nam bo to uspelo.

(M.K.)

Število otrok, ki bodo letos zapustili vrtce

Sv. Jakob	4
Ul. Conti (obc.)	3
Dijaski d. (obc.)	8
Skedenj	5
Sv. Ana	6
Sv. Ivan (obc.)	5
Lonjer	4
Greta (obc.)	5
Barkovlje	0
Opčine	20
Bazovica	4
Gropada	7
Trebnje	2
Prosek	11
Kriz	2
Repentabor	5
Nabrezina	8
Devin	7
Mavhinje (obc.)	1
Sempolaj (obc.)	2
Gabrovec (obc.)	6
Dolina	10
Mackolje	2
Domjo	3
Ricmanje	4
Borst	4
Boljunec	6
Milje	3
SKUPNO	147

Vpisi v 1. razrede osnovnih šol v zadnjih letih in predvidevanje za vpis v š.l. 1995/96

GLEDALIŠČE / VIDEMSKO-TRŽAŠKA KOPRODUKCIJA

Igra o odnosu mati-hči

V Cristallu jutri premiera dela Pri petdesetih je odkrila ... morje

Letošnjo gledališko sezono bi lahko označili kot leto koprodukcij. Po sodelovanju med Slovenskim stalnim gledališčem in Stalnim gledališčem FJK, ki je že poleti privedlo do postavitev Handkejeve scenske igre Cas, ko nismo vedeli ničesar drug o drugem, o kateri zadnje case veliko pisemo, saj so se italijanske predstave v Rossettiju že iztekle, slovenska premiera v Kulturnem domu pa bo jutri zvečer, in po skupnem projektu SSG in skupine La Contrada glede otroške predstave Tudi bolhe kasljajo (v italijanscini smo jo že lahko videli, v kratkem pa bo zazive-la se slovenska verzija), se sedaj predstavlja se skupna pobuda trzaska gledališča La Contrada in videmskega centra Centro servizi e spettacoli. Včeraj so predstavi Pri petdesetih je odkrila ... morje (A cinquant'anni lei scopriava ... il mare) namenili tiskovno konferenco, premier-sko pa jo bodo uprizorili jutri zvečer v dvorani Cristallo. Delo avtorice Denise Chalem je režiral Alessandro Marinuzzi, v njej pa nastopata Ariella Reggio in Rita Maffei. Najprej si bodo predstavo lahko ogledali abonenti sezone teatra La Contrada, nato pa se abonenti videmske gledališke

sezone Contatto.

Kot so poudarili predstavniki obeh sodelujočih gledaliških skupin, gre za prvo koprodukcijo edinih dveh zasebnih gledališč v deželi, ki pa že več let sodelujeta. V igri, ki ponazarja odnos med materjo in hčerjo, nastopata Ariella Reggio, ki je med ustanoviteljica teatra La Contrada, in Rita Maffei, ki je že večkrat igrala v produkcijah videmskega centra.

Režiser Alessandro Marinuzzi, sicer Tržačan, ki pa že dolgo sodeluje z videmskim centrom, je obenem tudi prevajalec teksta, napisanega v francosini. Dela, ki je Franciji doživelo velik uspeh, v Italiji se niso uprizorili, zato je trzaska pravzaprav tudi vseitalijanska premiera. Avtorica Denise Chalem, židovskega rodu rojena v Egiptu, je v francoski postavitvi tudi nastopala. Pri tržaški postavitvi so sodelovali se Andrea Stanisci (scena in kostumi), Sergio Rossi (luči) in Paolo Terni (glasbeni izbor).

V tržaški dvorani Cristallo bo predstava na sporedu vse do nedelje, 5. februarja, po nekajdnevnem premoru bosta Ariella Reggio in Rita Maffei od četrta, 9. do nedelje, 12. februarja nastopali v videmskem gledališču Palamostre.

OD DANES DO NEDELJE NA PROSEKU

Razstava »Mostar v Trstu«

Otvoritev ob 18.uri - Jutri pobude v spomin na padle novinarje

V proseškem Kulturnem domu bodo danes ob 18.uri odprli fotografsko razstavo »Mostar v Trstu«, ki jo prirejajo v spomin na padle novinarje RAI Sase Ota, Daria D'Angela in Marca Luchetto. D'Angelo je bil doma s Proseka. Razstava bo danes odprta do 22.ure, jutri ter v nedeljo med 10. in 12.uro ter med 16. in 20.uro. Jutri pa bodo v Trstu in v Borštu spo-

minske slavnosti za tremi novinarji ob prvi obletnici njihove tragicne smrti. Ob 11.30 bodo v Ul. Valussi predali namenu Dom za sprejemanje otrok iz nekdanje SFRJ, zvečer ob 19.30 pa v Srenjski hiši v Borštu spominna slavnost, ki jo prirejata KD Slovenec in Foto Trst.

Na sliki: Mostar brez znamenitega mostu.

OPČINE

Kraški pust pred vrati

Za 38. pustni sprevod se je prijavilo manj kraških vasi

Težav in skrbi nam v tem času ne manjka. Prav zato pa si vsi želimo malo sprostitev, smeha in zabave. In tako so v mnogih naših vaseh stekle priprave za letošnji pust.

Igor Malalan je podpredsednik 7-clanskega pustnega odbora, ki se je lotil priprav ze v novembru. »Letošnji pust bo že osemindvajseti po vrsti«, nam je povedal. »Pravzaprav bi moral biti že 29., toda eno leto smo ga zaradi vojne v Iraku prekinili. Sestanke imamo v domu na Brdini, prijave za sodelovanje v letošnjem pustnem sprevodu pa sprejemajo v baru Prosvetnega doma Tabor na Opčinah.«

Pa že veste, koliko vozov se bo udeležilo prireditve?

»Prav gotovo bodo sodelovale vasi Bazovica, Sempolaj, Praprot, Trnovca, Salez-Zgonik, Sv. Ivan in Podlonjer. Kot gost bo prisotna večja skupina mask iz Staranzana, prvič pa bo v našem sprevodu sodelovala godba na pihala od Koroscev. Prijavili sta se tudi dve pustni skupini iz Brega: skupina KD F. Prešeren in skupina Jabadabadu.«

Zal se letošnjega pustnega sprevoda ne bodo udeležili s svojimi vozovi vasi, kot na primer Prosek-Kontovel, Kriz, Opčine, Mackolje, mestem ko tečejo v Gropadi in Padričah se razgovori.

»Skoda, da omenjenih skupin tokrat ne bo. Bolj kot pomanjkanje denarnih sredstev in ljudi, je vzrok izostanku dejstvo, da nimajo te vasi primer-

nega prostora, kjer bi vozove lahko pripravili. Moje mnenje je, da bi se lahko s skupnimi močmi vendarle našla kakšna rešitev za prihodnje kraške puste. Omenim naj samo možnost, da bi se odbor srečal s predstavniki vseh občin, tudi trzasko, ki je za lanske pust prvič dala tudi svoj prispevek, da bi skušali skupno rešiti razne težave, predvsem prostor-ske.«

Kraški pust ima vedno svojega kralja in kraljico, ki otvorita prireditev in jo nato v veselju, s plesom in zabavo, tudi zaključita. Pripeljala se bosta v stari kociji, ki jo je pustni odbor kupil na Bledu. Kralj bo tokrat iz Istre, verjetno iz Kopra, kraljica pa Tatjana Turko, ena glavnih organizator-kov pusta v Bregu, ki je že lani odlično opravila to svojo funkcijo.

»Zeleti bi, da bi se prireditve udeležile tudi sole, saj mnoge pripravijo interne pustne prireditve, pa se z njimi ne pokažejo v javnosti. Zeleti bi si sodelovanja s kraskimi vasmimi in kraji onkraj meje, ki so pri nas že gostovali. Kras je na tej in drugi strani meje in prav bi bilo, da se ob takšnih veseljih prireditvah srečamo in skupno pozabavamo.«

Priprave na takšno prireditev zahtevajo seveda veliko dela, pa tudi veliko stroškov. Zato se je Malalan že sedaj zeel zahvaliti openski hranilnici in posojilnici, Združenju trgovcev z Opčin, pa tudi posameznikom, ki so vedno pripravljeni pomagati.

Cez dve leti bo že 30-letnica te kraske prireditve. Letošnja naj bi bila torej že nekakšna predgeneralka, na kateri naj bi vasi prikazale čim bolj izvirne vozove in maske.

»Ne gre nam le za kvantiteto, temveč tudi za kvaliteto. Za 25-letnico je sodelovalo v sprevodu kar 15 vozov. Zeleti bi, da bi število udeležencev vozov zopet naraslo, saj gre za pobudo, ki nam pomeni zelo veliko.«

In tu smo se spomnili prvih kraških pustov. Na prvih so sodelovali z brsljanom okrašeni vozovi, na katerih so bili v glavnem godci, ali pevci, vozove pa so vlekli konji. Med tistimi, ki so uspešno in z velikim veseljem sodelovali pri Krsakem pustu so bili sedaj že pokojni dr. Hlavaty, dr. Kriznic in Rudi Vremec. Bili so veliki navdušenci in so to svoje navdušenje prenesli tudi na priprave in na potek pusta.

Pustu sledi seveda na pustno sredo se pokop, ali sežig, ali pa spust v veselje in seveda tudi tradicionalni pokop v Mlaki na Kontovelu.

Neva Lukeš

NA KRATKO

Pomaranče zdravja za raziskovanje rakastih obolenj

Italijansko združenje za raziskovanje rakastih obolenj (AIRC) bo jutri že šesto leto zapored izpeljalo akcijo "Pomaranče zdravja". V 500 različnih krajih Italije bo razdelilo 700.000 kg pomaranč, ki so jih dali na razpolago sicilski proizvajalci. Kdor bo odkupil 3-kilogramsko vrečko, bo odšel 12.000 lir in obenem postal član združenja. S to akcijo bo finansiralo raziskovanje rakastih obolenj in istocasno opozorilo na važnost pravilnega prehranjevanja. Pomaranče zdravja bo razdeljevalo v mestu, pred trgovskim centrom "Il Giulia" in v Miljah, pred občinsko palaco.

Bruno Križman o Namibiji

V Domu Brdina se nadaljujejo petkovi kulturni večeri, ki jih prireja dvojezični krožek Na pečini - La Rupe. Po večeru, ki je bil prejšnji teden posvečen psihiatriji in na katerem sta predavala psihiatra Pavel Fonda in Raimondo d'Aronco, bo danes ob 20.30 na vrsti prikaz zanimivega popotovanja. O svojem stiku s puscavsko Namibijo, njenimi značilnostmi, ljudmi in navadami bo govoril Bruno Križman, ki je že večkrat predaval po raznih društvih o svojih potovanjih po svetu. Ob tem bo seveda predvajal diapozitive, ki jih je posnel med svojim enomesecnim vivanjem v tej afriški deželi.

Dan katoliške šole v Trstu

Trzaska skofija prireja jutri Dan katoliške šole. Ob tej priložnosti bo jutri od 9. do 12.30 v semenišču v Ul. Besenghi 16 zasedanje, na katerem bo o vzgojnem sistemu v katoliški soli ter njenem sodelovanju s starši in zunanjimi govoril msgr. Renato Tomasi iz Vicenze. Katoliška sola v Trstu vključuje okrog 700 učencev v 12 vrtcih, 6 osnovnih solah, 2 nižjih srednjih solah in 2 poklicnih zavodih.

OBVESTILO IZLETNIKOM

Cenjene bralce, ki so prijavljeni za potovanje na Florido in križarjenje po Karibskem morju, obveščamo, da lahko dvignejo ustrezno dokumentacijo pri potovalnem uradu AURORA v Ul. Milano 20 in v Gorici pri potovalnem uradu GOTOUR, Ul. N. Sauro 12 (nasproti sodišča) med običajnim delovnim urnikom.

Trgovina
Silva PERTOT
Ul. Ginnastica 22 - Tel. 7600051

Vabi

prijatelje in kupce na otvoritev prenovljenih prostorov z bogato izbiro spodnjega perila in ženske konfekcije

jutri, sobota, 28. januarja 95, ob 18. uri

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
v koprodukciji s
STALNIM GLEDALIŠČEM FURLANIJE - JULIJSKE KRAJINE
Peter Handke

Čas, ko nismo vedeli ničesar drug o drugem

Režija GIORGIO PRESSBURGER

SLOVENSKA PREMIERA:
jutri, 28. januarja, ob 20.30 - ABONMA RED A in B

PD SLOVENEK in FOTOKROŽEK 80 vabita jutri, ob 19.30 v srenjsko hišo v Boršt na SPOMINSKI VEČER SAŠE OTA

Otvoritev razstave fotografij, predvajanje filma in nastop TRZASKEGA OKTETA.

Razstava bo odprta tudi v nedeljo,
29. t. m. od 10. do 18. ure

NARODNA
IN STUDIJSKA
KNJIZNICA - TRST
vabi na predstavitev publikacije

HENRIK TUMA - PISMA

Osebnosti in dogodki
(1893 - 1935)

Trst, čitalnica NSK, Ul. sv. Franciška 20, danes, ob 19. uri.
Spregovorila bosta urednik dr. B. Marušič in prof. J. Pirjevec.

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
27. januarja 1994
ANGELA

Sonce vzide ob 7.33 in
zatone ob 17.03 - Dolžina
dneva 9.30 - Luna vzide ob
4.06 in zatone ob 13.33.

Jutri, SOBOTA,
28. januarja 1995
TOMAZ

VREME VCERAJ OB 12.
URL: temperatura zraka 8,9
stopinje, zračni tlak 1012,3
mb ustaljen, veter 3,6 km
na uro severo-zahodnik,
vlaga 98-odstotna, nebo
oblačno, morje mirno, temperatura
morja 8,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Martin
Sternad, Stefania Cosani,
Alessia Duratorre, Enrico
Carli, Andrea Rovere, Reana
Iurkic.
UMRLI SO: 79-letni Cesare
Furlani, 85-letna Elisabetta
Marini, 94-letna Antonina
Sparatore, 71-letni Attilio
Crosilla, 85-letni Giuseppe
Becci, 71-letna Laura
Fortunati, 87-letna Albina
Micolauich, 85-letna Giustina
Nadoh, 79-letna Pasqualina
Rollo, 86-letna Giuliana
Gropazzi, 89-Maria Reni,
91-letni Carlo Agostinis,
84-letni Silvio Maressi.

LEKARNE

Od ponedeljka, 23., do
nedelje, 29. januarja 1995
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Tor S. Piero 2 (tel. 421040), Ul. Revoltella 41 (tel. 947797), Zavljje - Ul. Flavia 89 (tel. 232253).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Trg Goldoni 8, Zavljje - Ul. Flavia 89.

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Goldoni 8 (tel. 634144).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELE-VITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.
Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Once Were Warriors«, i. Rena Owen.

EXCELSIOR - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Rivelazioni«, i. Michael Douglas, Deni Moore.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.45, 17.50, 19.55, 22.00 »Rivelazioni«, i. Michael Douglas, Deni Moore.

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Stargate«, i. Kurt Russell.

NAZIONALE 1 - 17.00, 18.20, 20.15, 22.15 »The Mask«, r. Jim Carrey.

NAZIONALE 2 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Kika«, r. P. Almodovar, prepovedan mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Terminal velocity«, i. Charlie Sheen, natassia Kinsky.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Tre

publi

Od ponedeljka, 23., do
nedelje, 29. januarja 1995
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglasi - obvestila:
8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:
8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

vedove e un delitto«, i. Mia Farrow.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Miss Liberty«, porn. prepovedano mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.10 »Il Re Leone«, risanka, prod. Walt Disney.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Il mostro«, r-i. Roberto Benigni, i. Nicoletta Braschi.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Sirene«, i. Hugh Grant..

ČESTITKE

Pri Sedmakovih v Borštu slavijo zavidljivo obletnico. Te dni poteka 60 let odkar sta v borštanski cerkvi sklenila zakonsko zvezo IVAN SEDMAK in DANICA MARC. Ob tej priliki jima prijatelji Slovenske skupnosti čestitajo in želijo, da bi v krogu svojih dragih se naprej uživala sadove svoje zveze.

Ravnatelj, učno in neučno osebje DTTZ Z. Zois se veselijo z Viviano Bukavez ob rojstvu malega DANJELA.

IZLETI

SK BRDINA organizira v nedeljo, 29. t. m. avtobusni izlet v Sappado ob priliki trofeje dežel. Vpisovanje in informacije na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opčinah po telefonu na st. 212859 in 226271.

SK DEVIN organizira v nedeljo, 29. t. m. smučarski avtobus v Podkloster (Arnoldstain). Avtobus odpotuje iz Bazovice in sprejema smučarje do Stivana. Za informacije in vpisovanje B. Skrk tel. 200236.

PRIREDITVE

SKD BARKOVLJE prireja Dan slovenske kulture OB BESEDI IN GLASBI v nedeljo, 29. januarja ob 16. uri na sedežu pomorskega kluba Sirena na barkolanskem nasipu. Vabljeni!

GODBA NA PIHALA IZ RICMANJ vabi v nedeljo, 29. t. m., ob 17. uri v gledališče F. Preseren v Boljunec na PRVO JAVNO PRODUKCIJO GOJENCEV glasbene sole Godbe. Nastopajo najmlajši gojenci iz razredov trobil, pihal in tolkal ter solski pihalni orkester. Gost večera: mlade flavtistke Glasbene matice M. Kogoj iz Trsta.

GODBENO DRUŠTVO V. PARMA - Trebče prireja v nedeljo, 29. t. m., ob 17. uri koncert v kinodvorani v Bazovici. Vabljeni.

KD KRASKI DOM vabi jutri, ob 20.30, v kulturni dom na Colu, na ogled lepjenke »In se smua lete« v režiji D. Gorup, v izvedbi KD Route-Kolonkovec.

V NEDELJO, 28. januarja bo v Marijanišču na Opčinah ob prazniku mladinskega vzgojitelja Janeza Boska »Dan odprtih vrat«. Zacetek bo ob 17. uri z blagoslovom že obnovljenih prostorov, nastopom zborov Vesele pomladi, OPZ Zvonček in ansambla Taimis v prvotni zasedbi. Vabljeni.

SKLAD Mitja Cuk vabi na ogled razstave ilustracij Magde Tavcar in risb Darje Celik v Dvorano openske Zadrzne kraske banke do 1. februarja 1995, od ponedeljka do petka med 10. in

12. uro ter od 17. do 19. ure. V nedeljo od 10. do 12.

SKK (Ul. Donizetti 3) vabi jutri, 28. t. m., ob 18.30 na ogled filma »Jurassic park«.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništvo Trst obvešča kandidate, ki so se prijavili k učiteljskemu natečaju na podlagi izpitov in uradnih listin, da bo pisna naloga 22.2.1995.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništvo Trst vabi učitelje, ki so se prijavili k natečaju za vstop v stalež na pripravljalni tečaj. Prvo srečanje bo v petek, 3.2.1995, ob 16.30 v razstavnih dvoranah Hranilnice in posojilnice na Opčinah, Ul. Riceratorio 2. Predavala bosta uc. Rosana Tul in uc. Stanko Salvi na temo: »Nove oblike ocenjevanja«. Prijave in vpisovanje pol ure pred pričetkom predavanja. Cena tečaja je 30.000 lir za člane SSS in 40.000 lir za nečlane.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništvo Trst obvešča učno osebje otroških vrtcev, osnovnih sol nižjih in višjih srednjih sol, da je čas od 30. t. m. do 28. februarja 1995 za predstavitev prošnje za vključitev v lestvice za opravljanje suplenc v solskih letih 1995/96, 96/97, 97/98. Vse informacije nudi tajništvo Sindikata slovenske sole, Ul. Carducci 8, tel. st. 370301 ob urah poslovanja.

OBVESTILA

STRANKA KOMUNISTICNA PRENOVE - Krožek Kras vabi na praznik včlanjevanja, ki bo v ponedeljek, 30. t. m., ob 20. uri v Ljudskem domu v Krizu in v sredo, 1. februarja, ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebcah.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi člane in prijatelje na REDNI OBCNI ZBOR, ki bo danes, ob 20.30 v Soscevi hiši na Proseku.

SD POLET vabi člane in prijatelje na OBCNI ZBOR, ki bo v ponedeljek, 30. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

UPRAVA OBCE DO-LINA vabi prebivalce Boljunca, Krogelj in Doline, ki bi se radi priključili na metansko omrežje, naj dvignejo obrazce pri občinski telefonski centrali ob delavnikih od 8. do 13. ure. Zainteresirani morajo vrniti občini izpolnjeni obrazec do 31. januarja 1995.

SD SOKOL in SKD IGO GRUDEN sklicujeta redni občni zbor, ki bo v zupnijski dvorani v Nabrezini v petek, 3. februarja, ob 19.30 v prvem in ob 20.00 v drugem sklicanju. Vabljeni!

KONZORCIJ »DOC KRAS« vabi člane in prijatelje na srečanje z Albantom Bidasiom, vodilnim iz konzorcija »Collio«, ki bo danes, ob 19.30, v Kraškem muzeju v Repnu. Govor bo tudi o novih DOC. Vabljeni.

TECAJ za zaročence začne v sredo 1. februarja, ob 20.30 v prostorih Marijanišča na Opčinah. Skupno bo pet srečanj vsako sredo do zaključka, ki bo v ponedeljek 1. marca.

SKK razpisuje ob dnevu slovenske kulture literarni likovni in fotografski natečaj. Tema in tehnika sta prosti. Svoje prispevke lahko oddate do vključno četrta, 9. februarja na sedežu Slovenske prosvete v Ul. Donizetti 3 vsak delavnik v jutranjih urah ali ob sobotah zvečer, lahko pa jih oddate referentom SKK na slovenskih srednjih solah.

MALI OGLASI

FARMA Kraljic - Prebened 99 prodaja kokosi po 3.000 lir in gojene sveže gobe. Telefon 231846.

23 LETNI FANT isče dekcle za tečaj plesne sole. Zainteresirana naj telefonira na 227014 od 19. do 20. ure.

ZADRUGA isče zensko osebje z italijanskim državljanstvom za čiscenje uradov in stopnic. Telefon 228556.

VRSIJO se vpisovanja v poklicne tečaje za estetiko, frizerstvo, draguljarstvo in optiko. Telefon 364989 od 9. do 12. ure vsak dan.

GOSPA NEMSKEGA materinega jezika nudi lekcije za vse stopnje znanja po zmernih cenah. Telefon 772155.

ISCEN zazidljivo zemljišce na Krasu za dve enostanovanjski hiši. Tel. na st. 370947 - urnik urada.

PARCELO za 2-stanovanjsko hišo, priključeno na vse napeljave, v dolinski občini nudimo v zamenjavo za stanovanje v isti občini ali na trzaskem Krasu. Pismene ponudbe poslati na PUBLIEST srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod sifro »Parcela«.

TROSOBNO, sončno, komfortno, opremljeno stanovanje oddam. Izključno pisne ponudbe poslati na Publiet, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod sifro »Trst«.

PRODAM lepe mladice nemškega ovčarja, Samatorca st. 29, tel. st. 229105.

V GORICI prodamo čistilnico odlično opremljeno. Oljasave pri plačilu. Poklicati ob urah obedov na tel. st. (0481) 522767.

PRODAM fiat uno fire, rdece barve, v dobrem stanju, letnik '88 po ugodni ceni. Tel. st. (040) 229353 v večernih urah.

V DEVINU dajemo v najem 4-sobno stanovanje v pritličju, na glavni cesti, primerno za poslovne prostore kot npr. urade, možnost polovičnega najema. Tel. na st. 229191 ali 208592.

OSMICO je odprl Radovan Semec v Prečniku.

BERTO PREGARC je odprl osmico v Ricmanj st. 118.

OSMICO je odprla Marija Gombac v Lonjerju 291/1. Toci belo in crno vino s prigrizkom.

PRISPEVKI

V spomin na Ondino Kersevan daruje Poldo Gustin 30.000 lir za obnovljene orgle v openski cerkvi.

V spomin na hčerko Ondino Kersevan daruje Marija Ravbar 1.000.000 lir za obnovljene orgle v openski cerkvi.

V spomin na Ilijo Skerk vd. Sardoc daruje Nada Gruden (Sempolaj) 10.000 lir za SKD Vigred.

Ob 15. obletnici smrti Danila Stublja daruje žena Justina 100.000 lir za popravilo strehe Prosvetnega doma na Opčinah.

Prijatelji društvenega bara darujejo 85.000 lir in N.N. 50.000 lir za popravilo strehe Prosvetnega doma na Opčinah.

Ob priliki družabnosti daruje Svet sodelavcev in staršev pevskih zborov Vesela pomlad 200.000 lir za opremo dvorane v Marjanšču.

Družina Kalc-Skerlavaj (Trebce 230) daruje 50.000 lir za pomoč beguncem iz BiH.

Ob drugi obletnici smrti moza Lucijana daruje žena Jolanda Vidau 50.000 lir za godbo na pihala V. Parma iz Trebče.

V spomin na hčerko Ondino Kersevan daruje Marija Ravbar Kersevan 100.000 lir za CPZ sv. Jerneja Opčine.

V spomin na našega Vladota darujejo vsi njegovi 100.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB na Kontovelu in 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Cremcaffè: tako dobra,
da te spravi v dobro voljo.

VOZNI RED VLAKOV

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.12	(R)	Tržič (4.35), Mestre (6.20), Benetke (6.32).
5.36	(D)	Tržič (5.59), Mestre (7.36), Benetke (7.47).
6.10	(IC)	TERGESTE - Tržič (6.34), Portogruaro (7.19), Mestre (8.02), Padova (8.36), Vicenza (8.57), Verona (9.31), Milano (10.55), Torino (12.55).
6.16	(R)	Tržič (6.42), Portogruaro (7.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.48	(IC)	MIRAMARE - Tržič (7.12), Mestre (8.40), Padova (9.14), Bologna (10.35), Firenze (11.44), Rim Termini (13.45).
7.12	(E)	VENEZIA EXPRESS - Tržič (7.35), Mestre (9.07), Benetke (9.18).
7.35	(D)*	Tržič (7.58), Gorica (8.19), Videm (8.48), Pordenone (9.28), Treviso (10.19), Benetke (11.06). Op.: ukinjen ob praznikih iz Trsta do Vidma.
8.12	(IR)	Tržič (8.35), Mestre (10.07), Benetke (10.18).
9.25	(R)	Tržič (9.53), Portogruaro (10.54). Op.: samo ob praznikih.
10.12	(IR)	Tržič (10.35), Mestre (12.02), Benetke (12.18).
12.12	(IR)	Tržič (12.35), Mestre (14.07), Benetke (14.18).
13.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (15.07), Benetke (15.18).
13.47	(R)	Tržič (14.15), Portogruaro (15.17). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.12	(IR)	Tržič (14.35), Mestre (16.07), Benetke (16.18).
14.20	(IR)*	Tržič (14.43), Gorica (15.05), Videm (15.30), Pordenone (16.01), Treviso (16.39), Mestre (16.57), Benetke (17.08). Op.: ukinjen ob praznikih od Trsta do Vidma.
15.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (17.07), Benetke (17.18).
16.10	(IC)	SVEVO - Tržič (16.34), Portogruaro (17.19), Mestre (18.02), Padova (18.36), Milano (20.55), Genova (22.55).
17.12	(E)	Tržič (17.35), Mestre (19.07), Benetke (19.18).
17.18	(R)	Tržič (17.45), Portogruaro (18.45), Mestre (19.48), Benetke (19.59). Op.: se ne ustavi v Grljanu in Križu.
18.12	(E)	Tržič (18.35), Portogruaro (19.23), Mestre (20.07), Benetke (20.18), Bologna (23.10), Lecce (9.34).
19.12	(IR)	Tržič (19.35), Mestre (21.07), Benetke (21.18).
19.45	(R)	Tržič (20.14), Portogruaro (21.16). Op.: ukinjen na predpraznični dan.
20.28	(E)	SIMPLON EXPRESS - Tržič (20.52), Mestre (22.15), Padova (23.04), Verona (0.02), Milan (1.34), Domodossola (3.05), Zeneva (6.49).
21.12	(IR)	Tržič (21.35), Mestre (23.07), Benetke (23.18).
21.18	(E)*	Tržič (21.41), Gorica (22.02), Videm (22.30), Benetke (0.21), Padova (1.10), Verona (2.14), Milan (4.05), Turin (6.37).
22.10	(E)	Tržič (22.33), Portogruaro (23.21), Mestre (0.04), Bologna (3.00), Firenze (4.35), Rim Termini (8.25).

* Proga Trst-Videm-Benetke

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
0.47	(IR)	Benetke (22.40), Mestre (22.51), Tržič (0.23)
2.32	(D)	Benetke (0.14), Mestre (0.25), Tržič (2.08).
6.34	(R)	Portogruaro (5.05), Tržič (6.08). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.10	(D)	Portogruaro (5.56), Tržič (6.47).
7.45	(D)	Portogruaro (6.30), Tržič (7.17), Sesljan (7.24), Nabrežina (7.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.01	(E)	Rim Termini (22.15), Firenze (1.38), Bologna (3.55), Mestre (5.50), Tržič (7.37).
8.55	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zeneva (22.52), Milan (3.42), Verona (5.16), Padova (6.16), Mestre (6.40), Tržič (8.32).
9.10	(E)*	Turin (22.50), Milan (0.40), Verona (3.31), Benetke (5.08), Treviso (6.15), Pordenon (7.05), Videm (7.46), Gorica (8.25), Tržič (8.46).
9.31	(R)	Portogruaro (8.00), Tržič (9.03).
9.53	(D)*	Benetke (6.34), Treviso (7.06), Pordenon (8.01), Videm (8.40), Gorica (9.09), Tržič (9.30).
10.07	(E)	Lecce (18.14), Bologna (4.37), Benetke (7.10), Mestre (8.12), Tržič (9.43).
10.47	(IR)	Benetke (8.40), Mestre (8.51), Portogruaro (9.35), Tržič (10.23).
11.03	(R)*	Benetke (7.08), Treviso (7.42), Pordenone (8.54), Videm (9.34), Gorica (10.14), Tržič (10.36). Op.: ukinjen ob praznikih.
11.47	(E)	Benetke (9.40), Mestre (9.51), Tržič (11.23)
14.09	(IC)	SVEVO - Sestri Levante (6.15), Genova (7.13), Milan (8.50), Verona (10.27), Benetke (11.54), Mestre (12.21), Tržič (13.45).
14.35	(D)*	Benetke (11.10), Pordenone (12.24), Videm (13.05), Gorica (13.48), Tržič (14.12). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.47	(IR)	Benetke (12.40), Mestre (12.51), Tržič (14.23).
15.05	(R)	Portogruaro (13.45), Tržič (14.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.47	(IR)	Benetke (13.40), Mestre (13.51), Portogruaro (14.35), Tržič (15.22).
16.27	(D)	Benetke (14.17), Mestre (14.28), Portogruaro (15.15), Tržič (16.03).
17.47	(IR)	Benetke (15.40), Mestre (15.51), Portogruaro (16.35), Tržič (17.23).
18.57	(D)	Benetke (16.40), Mestre (16.51), Portogruaro (17.35), Tržič (18.23).
20.10	(R)	Benetke (17.34), Mestre (17.46), Portogruaro (18.45), Tržič (19.43).
20.47	(IR)	Benetke (18.40), Mestre (18.51), Tržič (20.23)
20.54	(IR)*	Benetke (17.58), Treviso (18.28), Pordenon (19.07), Videm (19.38), Gorica (20.10), Tržič (20.31). Op.: ukinjen ob praznikih iz Vidma v Trst.
21.45	(IC)	TERGESTE - Turin (15.08), Milano (17.05), Padova (19.22), Mestre (19.40), Tržič (21.21).
22.47	(R)	Benetke (20.28), Mestre (20.39), Portogruaro (21.35), Tržič (22.23). Op.: se ne ustavi v Sesljanu, Nabrežini, Grljanu in Miramaru.
23.12	(IC)	MIRAMARE - Rim Termini (16.15), Firenze (18.17), Bologna (19.27), Padova (20.46), Mestre (21.04), Tržič (22.48).
23.27	(E)	VENEZIA EXPRESS - Benetke (21.22), Mestre (21.34), Tržič (23.04).

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.25	(R)	Tržič (5.48), Gorica (6.09), Videm (6.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.29	(D)	Tržič (6.52), Gorica (7.18), Videm (7.43). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.54	(R)	Tržič (7.20), Gorica (7.45), Videm (8.10). Op.: se ne ustavi v Miramaru, Grljanu, Križu.
7.52	(D)	Tržič (8.15), Gorica (8.36), Videm (9.01). Op.: vozi samo ob praznikih.
8.42	(R)	Tržič (9.09), Gorica (9.34), Videm (10.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
9.35	(R)	Tržič (10.00), Gorica (10.25), Videm (11.01). Op.: vozi samo ob praznikih; ne ustavi v Miramaru, Grljanu, Križu, Nabrežini.
10.46	(R)	Nabrežina (11.00), Sesljan (11.04), Tržič (11.13), Gorica (11.37), Videm (12.09). Op.: ne ustavi v Miramaru, Grljanu, Križu.
12.24	(D)	Tržič (12.47), Gorica (13.08), Videm (13.36), Pordenone (14.18).
13.20	(R)	Tržič (13.47), Gorica (14.12), Videm (14.48). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.40	(R)	Tržič (15.08), Gorica (15.31), Videm (16.06). Op.: ne ustavi v Grljanu in Križu.
16.16	(D)	Tržič (16.39), Gorica (17.00), Videm (17.25).
17.04	(R)	Tržič (17.27), Gorica (17.48), Videm (18.23). Op.: ukinjen ob praznikih.
17.28	(R)	Tržič (17.52), Gorica (18.17), Videm (18.55). Op.: ne ustavi v Grljanu, Križu, Nabrežini, Sesljanu.
17.45	(D)	Tržič (18.08), Palmanova (18.32), Videm (18.49). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.05	(D)	Sesljan (18.21), Tržič (18.30), Gorica (18.52), Videm (19.10). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.30	(R)	Tržič (18.57), Gorica (19.20), Videm (19.54). Op.: ne ustavi v Grljanu, Križu.
19.25	(D)	Tržič (19.48), Gorica (20.09), Videm (20.34).
20.00	(R)	Tržič (20.25), Gorica (20.48), Videm (21.15). Op.: ukinjen ob praznikih.

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.16	(E)	SIMPLON EXPRESS - Opčine (9.45), Sežana (10.14), Ljubljana (12.15), Zagreb (14.50).
12.04	(E)	DRAVA - Opčine (12.38), Ljubljana (15.00), Čakovec (18.05), Budimpešta (22.58).
17.58	(IC)	KRAS - Opčine (18.25), Sežana (18.49), Ljubljana (20.43), Zagreb (22.55).
23.43	(E)	VENEZIA EXPRESS - Opčine (0.11), Sežana (0.40), Ljubljana (2.40), Zagreb (5.00), Budimpešta (12.30).

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.28	(E)	VENEZIA EXPRESS - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40).
10.57	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.10), Sežana (10.05), Opčine (10.14).
16.50	(E)	DRAVA - Budimpešta (6.00), Čakovec (10.44), Ljubljana (13.55), Opčine (15.55).
19.49	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54).

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R - Deželni vlak

GLEDALIŠČE / V KULTURNEM DOMU

Zadovoljiv uspeh skupnega projekta

Handkejevo igro uprizorili v okviru italijanske in slovenske abonmajske sezone v Gorici

Sinočja ponovitev v okviru abonmajskega sporeda SSG je v goriškem Kulturnem domu sklenila niz treh gledaliških večerov s predstavo Petra Handkeja »Čas, ko nismo vedeli ničesar drug o drugem«. Igro, ki sta jo skupaj postavili slovensko in italijansko deželno gledališče, so v torek predstavili tudi v sklopu italijanske sezone. Vse tri večere so predstavam sledili številni gledalci, pri čemer je bil skupni projekt deležen laskavih ocen. Na sliki (Foto Studio Reportage) prizor iz predstave

Revija Sovodenjska poje v ponovno odprtem domu

V nedeljo popoldne bo v Kulturnem domu v Sovodnjah 12. revija pevskih zborov Sovodenjska poje, ki jo prireja domače kulturno društvo. S to prireditvijo se v Sovodnjah v bistvu sele začena kulturna sezona 1994-95, saj je bil Kulturni dom od konca poletja do božičnih praznikov zaprt javnosti zaradi nujnih popravil na električni napeljavi. To je seveda močno zavrla tudi kulturno delovanje, katerega prekinitev pa je bila na srečo kratkotrajnejša od tega, česar so se mnogi bali. Hitri ritem obnovenih del in takojšnji pozitivni izid kontrole pristojnih organov sta presegla najbolj roznata pričako-

vanja odbornikov, saj se navadno tovrstne zadeve vlečejo v nedogled.

Kulturni dom je torej spet na razpolago vasčanom, ki so seveda vabljeni že v nedeljo na tradicionalno pevsko revijo, na kateri se vsako leto srečujejo pevski zbori in skupine, ki delujejo v Sovodnjah in drugih zaselkih v občini, ter gostujoči zbor iz kakega drugega kraja. Na nedeljskem pevskem koncertu bodo nastopili mesani pevski zbor Rupa-Peč, moški zbor Skala iz Gabrij, dekliska vokalna skupina Sovodenjska dekle, letosnji gost pa bo ženski zbor Ivan Grbec iz Skednja v Trstu. Pričetek bo ob 18. uri.

KINO

GORICA
VITTORIA 16.30-18.20-20.10-22.00 »The mask«. Igra Jim Carrey. Ozvocenje Dolby stereo.

CORSO 17.30-19.45-22.00 »Rivelazioni«. i. Michael Douglas in Demy Moore.

TRŽIČ
COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »La teta y la luna«. Rež. Bigas Luna. I. Mathilda May. Prep. ml. pod 14. letom.

OBVESTILA

SPD GORICA - SMU-CARSKI ODSEK sporoča, da se v nedeljo nadaljuje tečaj smučanja na Nevejskem sedlu. Avtobus bo odpeljal ob 7. uri s Korna skozi Standrez in Sovodnje.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORISKO obvešča, da bo pustovanje 25. februarja v gostišču Al Fogolar v Galianu pri Cedadu. Poskrbeli bodo za glasbo in zabavo s kabaretnim duom Boris Kobal in Sergij Verč. Prijave bodo sprejemali na sedežu od 1. februarja.

PRIREDITVE

VZPI in KD OTON ŽUPANČIČ vabita na koncert narodnih in partizanskih pesmi, ki bo nocoj ob 20.30 v domu Andreja Budala v Standrežu. Nastopajo pevski zbori Oton Župancič, Podgora in P. Salvador iz Ronk.

MLADINSKI KROŽEK F.B. SEDEJ vabi na ogled diapozitivov o potovanju po Peruju in Ekvadorju, ki jih bo predvajal Rajko Pečijan nocoj ob 20.30 v Seedejevem domu v Steverjanu.

KD JEZERO V DOBERDOBU vabi jutri ob 20.30 na "zadnji zur v saleti", ki jo bodo začeli obnavljati prihodnji teden. Na sporedu so ples in komicne točke.

KD SOVODNJE vabi na 12. revijo domačih zborov Sovodenjska poje, ki bo v nedeljo, 29. januarja, ob 18. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

KULTURNO DRUŠTVO JADRO IZ RONK vabi na ogled diapozitivov o naravi, ki jih bo predvajal Viktor Selva iz Standreža v sredo, 1. februarja, ob 20.15 na sedežu društva v Romljanu.

RAZSTAVE

V KULTURNEM DOMU V GORICI je se danes postavljena razstava slik Helmuta Jeraka. Ogled od 9. do 12. ure.

V GALERIJ KINA VITTORIA razstavlja fotograf Carlo Sciauzero. Ogled med urnikom predstav do 7. februarja.

V GALERIJ KATOLISKE KNJIGARNE je do 10. februarja postavljena razstava fotografa Paula D. Redferna.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI

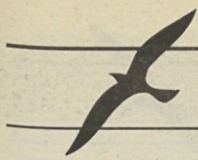
AL GIARDINO, Korzo Verdi 57, tel. 531879

DEZURNA LEKARNA V TRŽIČU

CENTRALE, Trg Republike 26, tel. 410341

POGREBI

Danes ob 11.00 Anna Padovan iz hiše zalosti v Ul. Zorutti 11 v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče, ob 13.15 Irma Cantarut Irma iz splošne bolnišnice v Krmin

FINANCARSKA ŠOLA / V POLEMIKI Z ŽUPANOM

Odbor za letališče zahteva referendum

Ogled na letališču nesmiseln, ko pa se prikrivajo omejitve zaradi vojaške tajnosti

Kaj je bilo treba sprehoda po letalski gmajni, na katerega je zupan Valenti prejsno soboto peljal goriske občinske svetovalce? Tako se sprašuje Mario Michelini v izjavi za tisk v imenu Odbora za varstvo in razvoj goriskega letališča. Uradni namen ekskurzije je bil, da bi se občinski svetovalci seznanili s posledicami posega v okolje ob načrtovani gradnji ogromnega kompleksa financarske sole.

»Toda, ce je to bil namen, potem občinski svet s štejem korakov po poteh med hangarji in po letalski travi gotovo ni mogel preveriti posledic, ki bi jih gradnja vojašnice imela na delovanje letališča«, trdi Michelini. Problem namreč ni le ta,

koliko kvadratnih metrov bi zasedla gradnja ali koliko bi jih merila pristajalna steza, temveč kako bi lahko delovalo letališče, ce bi sezidali financarsko solo. Za pristajanje in vzletanje letal so namreč ob sami stezi potrebni tudi varnostni pasovi, steze za beg in poseganje reševalcev v primeru nesrec, primer na lateralna vidljivost in podobno. Pri financarski soli so predvideni do 20 metrov visoki objekti, ki so že sami po sebi po varnostnih predpisih nezdružljivi z blizino letališča. Se največja ovira za delovanje letališča pa bi izhajala iz prepovedi preleta vojaških naprav, med katere bo gotovo sodila tudi financarska sola. »Razen ce zupan Va-

lenti ne verjame v pravljico o bazenih in sportnih napravah, ki bi bili na razpolago prebivalstvu, medtem ko je vlada že jasno povedala, da bi bil objekt namenjen državnim obrambi in kot tak podrejen vojaški tajnosti«, ugotavlja Michelini. Občinske upravitelje zato vabi, naj si raje kot letalsko gmajno gredo ogledat 4 metre visoke zidove z bodečo zico in videokamerami za nadzor, ki obdajajo podobno »solo« za financne stražnike v L'Aquila.

Odbor za letališče tudi poziva župana, ce se ze hoce sklicevati na voljo goriskega prebivalstva, naj razpiše referendum, ki ga je zahtevalo več kot 3 tisoč občanov. Ali pa naj se zavzame za to, da se financarska sola odpre v vojašnici Montesanto na Trzaski ulici ali v Locniku, kjer bi površina gotovo zadoscala namenu. Ne smemo se namreč ustaviti pred govoricami o odločitvi za gradnjo, ki da jo Berlusconi je vlada sprejela le nekaj minut pred odstopom, bolj zaradi »internih računov« v vrstah vecine kot pa zaradi premisljene izbire, se dodaja Michelini in zaključuje, da morajo občinski upravitelji pokazati vecjo pripravljenost do dialoga. V nasprotnem primeru bo o zadevi odločalo deželno upravno sodišče. Toda sodišče ne bo moglo Gorici vrniti zapravljenih razvojnih možnosti letališča, ki bi jih neodgovorno početje upraviteljev povsem pokopalo.

EPICENTER PRI MIRNU

Potresni sunek

Nobene škode, a marsikdo ga je zaznal

Potresni sunek je predsinoči nekaj minut pred 20. uro vznemiril številne prebivalce Gorice in bližnjih krajev. Kot poročamo v kroniki iz Slovenije, so sunek 3. do 4. stopnje po Mercallijevi lestvici seizmografi observatorija na Golovcu zabeležili ob 19.56 iz epicentralne oddaljenosti 70 km zahodno od observatorija. Epicenter so določili v spodnji Vipavski dolini, točneje v bližini Mirna. Iz observatorija v Vidmu potrjujejo to lokacijo in sporočajo, da je jakost po Richterjevi lestvici 2, 8. stopnje.

Sunek so zaznali v okolici Nove Gorice, tostran meje pa posamezniki na območju Sovodenj, Standreza in ponekod v Gorici. Se posebno močno so ga zaznali v večnadstropnih hišah pri Sv. Ani in v Stazicah. Iz teh predelov so gasilci in policija prejele številne pozive. Vidne materialne škode ni bilo. Seizmologi menijo, da osamljeni sunek na potresno neaktivnem območju spodnje Vipavske doline nikakor ni zaskrbljujoč. Aktivnejši je prelom pri Ilirski Bistrici, kjer so v sredo ob 12.38 zabeležili sunek enake jakosti, ki pa je prav tako ostal osamljen.

OKOLJE / PREMIČNI LABORATORIJ POKRAJINE V DESKLAH

Obmejno sodelovanje pri preverjanju onesnaženosti zraku

Projekt nima nobene zveze z alarmizmom o azbestu v Soči

Goriška pokrajinska uprava in meteorološki zavod Slovenije so te dni, v sodelovanju z občino Nova Gorica in goriskim centrom za ekologijo CETA, začeli konkretno izvajati dogovor o sodelovanju pri nadzorstvu nad onesnaževanjem okolja. V torek so v Desklah namestili kombi pokrajine z merilnimi napravami in aparturami za preverjanje podatkov o onesnaženosti zraku in posebno prikolico slovenskega meteorološkega zavoda, ki je opremljena s še popolnejšimi aparaturami. Dr. Fabio Raimo, ki pri goriski pokrajini vodi službo za nadzor nad onesnaževanjem, pravi, da je slovenski premični laboratorij danes gotovo eden najodobnejših te vrste v Evropi, kot so potrdili

Premični laboratorij goriske pokrajine (foto SR)

pred kratkim v centru Evropske skupnosti v Ispri pri Vareseju.

Skupne meritve bodo trajale mesec dni in bodo omogočile primerjavo po-

datkov in preverjanje instrumentov. Lokacijo v bližini tovarne Salonit v Anhofem pa so izbrali tudi zato, da bi preverili koliksen je vpliv te industrije

GORICA / POSVET "INTERPRISE" NA POBUDO INFORMESTA

Za mednarodno vlogo tudi v gospodarstvu

Na zasedanju več kot 500 poslovnežev iz vse Evrope

Poslovnim ljudem, ki si želijo cimprejšnjega in hitrega snidenja s partnerji, dolgi govori ne prija. To je bilo razvidno na večerajsnji otvoritvi goriskega "Interprise", srečanja med več kot 500 poslovneži iz več evropskih držav, ki so v Gorico prišli na povabilo centra Informest. Resnici na ljubo je treba povedati, da so se tega zavedli tisti, ki jim je bilo naloženo, da pozdravijo goste. Predsednik Informesta Gianni Bravo, goriski zupan Gaetano Valenti, predsednik goriske trgovinske zbornice Enzo Bevilacqua, predsednik Unioncamere Danilo Longhi, madžarski podtajnik Attila Soos in zastopnik Evropske komisije Alberto Maccaferri, so svoj posel zelo hitro opravili. V zadovoljstvo vseh.

Se enkrat je bila poudarjena mednarodna vloga Gorice, ki se ne omejuje samo na kulturno sodelovanje, marveč je spretno znala izkoristiti nove možnosti, ki se trgovanju cez mejo nudijo v zadnjem casu. Srečanje poslovnežev, prava borza, ki se v teh dneh vrši v Gorici, je doslej najbolj pomembna pobuda. Nalasc urejene hale goriskega sejmišča so zelo pripravne. Prav to je bil tudi razlog, da je Informest kot član pristopil v družbo, ki upravlja gorisko sejmišče. Mednarodno vlogo Gorica opravičuje tudi s pravkar ustanovljenim Business centrom na avtoportu.

V Italiji so bila v zadnjem casu se posebej ovrednotena mala in srednja podjetja. Isto se sedaj dogaja v vzhodnoev-

vropskih državah, kjer se obuja in razvija zasebna pobuda.

Vsa uvodna slovesnost je trajala manj kot uro. Poslovni ljudje, ki so prišli v Gorico, so pohiteli v svoje stande, da bi se pogovorili z interesenti za njihove proizvode. Razstavljalcev je nad 170, napovedanih obiskovalcev 300, vsakemu je zagotovljenih najmanj pet pogovorov. 57 razstavljalcev je iz dežel italijanskega Triveneta, 18 iz Bavarske, 12 iz Katalunije, 16 iz francoske Korzike, 21 iz Estonije, 15 iz Slovaske, 23 iz Slovenije in 14 iz južne cezdonske dezele na Madžarskem.

Slovenska prisotnost je zares kvalificirana. Podjetja pac iscejo poslovne partnerje na tujem. S svojo informacijsko pisarno je prisotna tudi Gospodarska zbornica Slovenije, kjer nudijo veliko podatkov o tej državi. Slovenija je sicer tudi drugače

prisotna. Italijanske in avstrijske ljudske banke, ki so vstopile v ljudske banke v Sloveniji, na Madžarskem in Slovaskem, v svoji pisarni nudijo veliko informacij o poslih s temi državami.

Včeraj popoldne je v kongresni dvorani bil posvet o juridicnih in financnih možnostih za

vlaganja v vzhodnoevropske države. Danes bo ves dan na sporedu posvet o vlogi manjših kultur, v mislih so države, ki lahko pridejo do večjih gospodarskih možnosti. Poslovna srečanja se bodo nadaljevala tudi danes in jutri ves dan.

M.W.

NOVICE

Okrogla miza o umskih bolnikih in odgovornostih družbe do njih

Oddelek za umsko zdravje pri gorski KZE prireja pod pokroviteljstvom pokrajinske uprave in Italijanskega združenja za psihiatrijo okroglo mizo o novem pristopu, ki naj bi ga družba v celoti imela do umskih boleznih. Zasedanje bo danes ob 17. uri v pokrajinski sejni dvorani (Korzo Italia 55). Sodelovali bodo psihiatri, ekonomisti in urbanisti, vabljeni pa so poleg zdravstvenih delavcev tudi javni upravitelji in občani. Pri okrogli mizi naj bi namreč spregovorili predvsem o družbenih prijemih pri rehabilitaciji umskih bolnikov in o organizaciji služb in storitev, ki naj bolnikom z rehabilitacijo omogočijo samostojnejše življenje v družbi. Vse to precej stane, pojasnjujejo organizatorji, po drugi strani pa je treba upoštevati, da ima družba od tega navsezadnje korist tudi v ožjem financnem pogledu, saj se s primerno organizacijo storitev zmanjša odvisnost subjektov od zdravstvene oskrbe in se torej občutno zmanjšajo stroški za zdravstvo.

Tržič: priporočila skrbništva za porazdelitev vpisov v šole

Kot znano bo letos rok za dokončni vpis učencev in dijakov v prve razrede vseh sol zapadel 28. februarja. S tem v zvezi je solsko skrbništvo objavilo posebno sporočilo za starše, ki bodo letos prvič vpisali otroke v prvi razred nižje srednje sole v Tržiču. Tam delujeta namreč dve soli, Giacich in Randaccio, v vsaki pa lahko usposobijo največ stiri prve razrede. Skrbništvo priporoča staršem naj pri izbiri sole upoštevajo predlagano razmejitev občinskih območij, tako da bi bil vpis čimbolj enakovredno porazdeljen v obeh solah (tudi kar zadeva prizadete).

Trojica za zapadi zaradi nekaj gramov heroina

Preiskovalni sodnik dr. Gorian bo sele danes odlocil o potrditvi pripora ali izpustitvi na prostost treh Goricanov, ki so jih karabinerji v sredo aretirali zaradi posesti manjše količine mamili. Včeraj je sodnik zaslisl Micheleja Giannattasia, ki ga brani odv. Alberto Tarlao, danes pa bosta prisla na vrsto še Rino Iacolettig in Marina Stacul, katerih odvetnik Luigi Genovese je že napovedal, da bo zahteval njuno izpustitev na prostost. Trojici so našli le nekaj gramov heroina, kolikor je dovolj za uživanje oz. za malo razpečevanje posameznih doz.

Rajonski svet za severno četrt

Nocoj ob 20. uri se na sedežu v Ul. Orzoni 56 sestane rajonski svet za severno mestno cetrt. Razpravljalni bodo o programu delovanja in zlasti kulturnih dejavnosti.

ŠTANDREŽ

Koncert narodnih in partizanskih pesmi

V domu Andreja Budala v Standrežu bo nocoj ob 20.30 koncert narodnih in partizanskih pesmi, ki ga prireja VZPI-ANPI in Kulturno društvo Oton Zupancic. Z nocojsnjim pevskim koncertom zacenjajo niz prireditvev ob 50. obletnici osvoboditve, ki se bodo nadaljevale v naslednjih mesecih. Obcinstvo bosta pozdravila pokrajinski predsednik VZPI sen. Silvano Bacicchi in Rudi Pavsic v imenu ZSKD. Koncertni spored bodo nato izvajali pevske zbori Oton Zupancic, Podgora in P. Salvador iz Ronk.

NOVICE

Predstavili deželni kongres Zveze delavskih zadrug

VIDEM - Predstavniki 330 deželnih trgovin delavskih zadrug (COOP) se bodo 10. in 11. februarja zbrali na deželnem kongresu v Trstu. Kot je na včerajšnji predstavitveni konferenci poudaril predsednik deželne Zveze Casanova, bo osrednja točka dvodnevne srečanja preučevanje strateških linij nadaljnjega razvoja z ozirom na sedanji gospodarski položaj. Zaključke razprave na deželnem kongresu bodo prenesli v Rim, kjer bo od 6. do 8. marca vsedržavni kongres Zveze. Na deželni ravni so Delavske zadruge močna struktura, saj vsega združujejo 180 tisoč članov, zaposlujejo 6 tisoč oseb, letni promet pa že krepko presega tisoč milijard lir.

Arest zaradi mamil

VIDEM - Pod obtožbo posesti in preprodaje mamil so agenti letecih oddelkov iz Vidma in Gorice pred dnevi aretirali 39-letnega Massima Leonarduzzija, ki stanuje v Cedadu. Agenti so Leonarduzzija prestregli na videmski železniški postaji, potem ko so ga več tednov nadzirali. Pri sebi je imel nekaj gramov kokaina in heroina in stiri ukradene ceke.

Različna stališča o kamnolomih

TRST - Deželno združenje industrijcev je z zažrtanostjo sprejelo odločitev deželnega odbora FJK, da ne namerava izdajati novih dovoljenj za odprtje ali razširitev kamnolomov do razrešitve vprašanja čiščenja rek. Gre za pomembno vprašanje, piše v posebni noti, ki pa ga bi morali rešiti z izrednimi ukrepi.

Danes zvečer z začetkom ob 18. uri na sedežu Sveta slovenskih organizacij v Katoliškem domu v Gorici bo se-stanek, na katerem bo govor o začasnem predstavištvu naše narodnostne skupine. To naj bi predstavljalo tudi osnovo za iskanje trajnejših rešitev. Srečanje bo javno.

BENEŠKA SLOVENIJA / DEMAGOŠKI OČITKI

Desničarska gonja proti Mariniču zaradi njegovega posega v Kobaridu

Izkrivljeno časopisno poročanje podlaga za gonjo zoper špetrskega župana

SPETER - Govor špetrskega župana Firmina Mariniča na tradicionalnem srečanju Slovencev iz Benečije in Gornjega Posočja v Kobaridu, ki sta se ga udeležila tudi predsednik slovenskega parlamenta Jožef Skolc in predsednik vlade Janez Drnovšek, je v krajevnem tisku in v nekaterih strankah in gibanjih sprožil val polemik in napadov na župana.

Oglasilo se je nacionalistično kulturno društvo Jacopo Stellini iz Klodiča, ki župana kritizira, ker je na srečanju govoril slovensko in mu celo pripisuje krivdo, da ne skrbi za domače prebivalstvo, saj "ponuja" delovna mesta v furlanskih tovarnah delavcem iz Slovenije.

Oglasil se je tudi senator Berlusconijevega gibanja Ettore Romoli, oglasili so se člani krajevnih desničarske skupine "Lista per l'Italia", nazadnje se je oglasila tudi Severna liga, ki je prav za danes zvečer v Spetru sklicala javno srečanje, na katerem bo senator Rinaldo Bosco spregovoril o prizadevanjih tega gibanja v korist Nadiskih dolin.

Kaj je tako hudega izjavil župan Marinič, da je dvignil

toliko prahu?

Pozorno smo prebrali njegov poseg in ugotovili, da gre za misli, ki jih je župan, in ne samo on, večkrat izrekel tudi ob raznih drugih priložnostih, ne nazadnje na nedavnem mednarodnem posvetu v Spetru. Pozval je namreč vladi obeh držav, naj ustvarita pogoje, da bi se Nadiske doline in Gornje Posočje lahko izvele iz zdajšnjega nelahkega

gospodarskega in družbenega položaja. Prizadeval si je, da bi se cestne povezave med temi kraji posodobile, saj prav te povezave predstavljajo osnovo za vsakršno nadaljnje gospodarsko in kulturno sodelovanje. To pa je vse.

Dejstvo pa je, da je beneski časopis dokaj izkrivljeno iznesel Mariničeve misli in na tej podlagi se je razvnela gonja proti špetr-

skemu županu.

Obnavlja se stara zgodba, ki jo Benečani dobro poznajo in ki so si nadejali, da se bo po epohalnih spremembah v Evropi vendarle zaključila. Očitno ni tako. Stare in anahronistične demokristjanske teze, ki so desetletja gospodarile v Nadiskih dolinah, so posinovili pristasi Berlusconijevega gibanja in Finijevega nacionalnega zavezništva in na

žalost tudi nekateri predstavniki Severne lige. Iz zgodovinske ropotarnice so ponovno potegnili strah pred komunizmom, ki prihaja z Vzhoda.

Zadnja polemika jasno priča, kako si nekateri predstavljajo napredek Nadiskih dolin. Jasno je, kdo res dela v korist te skupnosti in kdo demagoško in egoistično rovari le za lasten volilni konsenz.

Rudi Pavšič

»Stežice« o odporništvu

Ze nakaj casa poteka predvsem v italijanski in slovenski javnosti razprava o naši polpretekli zgodovini. Pravzaprav gre za poskuse in napor nanovo pregledati dogodke med drugo svetovno vojno in po njej, kar sproža hude polemike in večkrat vodi tudi v vprasljive zaključke. Tako v Italiji skušajo zakriti zločine fasizma in kriminalizirati odporništvu, v Sloveniji pa opravičevati izbiro za belogardizem in NOB opisati kot komunistično slo po oblasti in zatiranju.

Taka stališča iznaša predvsem

desnica, v Italiji predvsem neofasisti, ki so z Berlusconijevim nastopom dobili veter v svoja jadra. Kako na taka stališča odgovarjajo udeleženci NOB in predstavniki mlajših generacij, ki se se vedno prepoznavajo v temeljih tega gibanja? Katere je njihova zgodovinska resnica? Kako so doživljali vojne in povojne dogodke, kaj mislijo o današnjem položaju, predvsem kar zadeva življenje slovenske narodnostne skupnosti v Italiji?

O tem in se o marsičem bo spregovorila nedeljska oddaja v živo slovenskega sporeda kop-

ske televizije »Kam vodijo naše stežice?«. Voditelj oddaje Marij Čuk je to pot povabil pred kame-re Oskarja Kjundra, Jožeta Korena, Dušana Košuto in Igorja Pavletica, da bi posredovali svoja videnja in prepričanja o nakazanih vprašanjih.

Najbrž ni treba posebej poudariti, da gre za zelo aktualno in cuteno problematiko.

Oddaja »Kam vodijo naše stežice?« se bo kot običajno začela točno ob 18. uri, ponovitev pa bo prihodnji petek na prvem sporedu slovenske nacionalne televizije ob 15.50.

BUCHENWALD / POSKUS, DA BI POSTAVILI ŽRTVE IN KRVNIKE NA ISTO RAVEN

Resnice o nacističnih koncentracijskih taboriščih in njihovih žrtvah ne gre spreminjati

Veliko je bilo v zadnjem času govora o nacističnih uničevalnih taboriščih tako s strani tistih, ki so preživeli muke in trpljenje v taboriščih, ki so bila posejana v številnih krajih Avstrije, Nemčije, Poljske in še kje, kot tudi s strani onih, ki hočejo na vsak način zanikati obstoj omenjenih taborišč, predvsem pa dejstvo, da so bili v teh nasilno usmrčeni in zažgani milijoni zapornikov iz raznih evropskih držav.

Morda bi bilo manj polemik, manj različnih mnenj o tem, kaj so pomenila nacistična uničevalna taborišča, če bi bili vsi preživeli pripravljeni že takoj po svojem povratku povedati vse, kar so videli, doživeli, pretrpeli.

Tako pa so se tisti, ki so se, po srečnem naključju, vrnili iz taborišč smrti, zavili dolga leta v molk, ker jih je bilo predvsem sram, da bi svojim otrokom, potomcem in javnosti jasno povedali, kaj se je v taboriščih dogajalo, kakšne smrti so umirali matere, otroci, starejše osebe, bolni in vsi ostali. Bilo jih je sram povedati in prikazati, kaj zmore storiti sočlovek, ki ni več človek, ki je le "zver", ki plane po svojem plenu in ga želi in hoče cimpri in to na najbolj okruten način uničiti.

Vso to dediščino spominov, osebnih doživetij, hranijo številni odbori bivših internirancev v taboriščih sirom po Evropi. Med temi je tudi tržaški pokrajinski odbor bivših deportirancev v nacističnih taboriščih, ki ga vodi Ferdinand Zidar.

Sam je bil odpeljan v Buchenwald meseca maja 1944, kjer je ostal do njegove osvoboditve s strani takratne sovjetske vojske, nato odhod v Beograd in od tu povratek v rojstni kraj Trst.

V tej svoji funkciji se je pred časom udeležil vsakoletnega srečanja bivših internirancev v Københavnu na Danskem, iz 17 držav, ki so imeli svoje zapornike v omenjenem taborišču.

Ob tej priložnosti se je Danska z vrsto manifestacij in svečanosti in ob

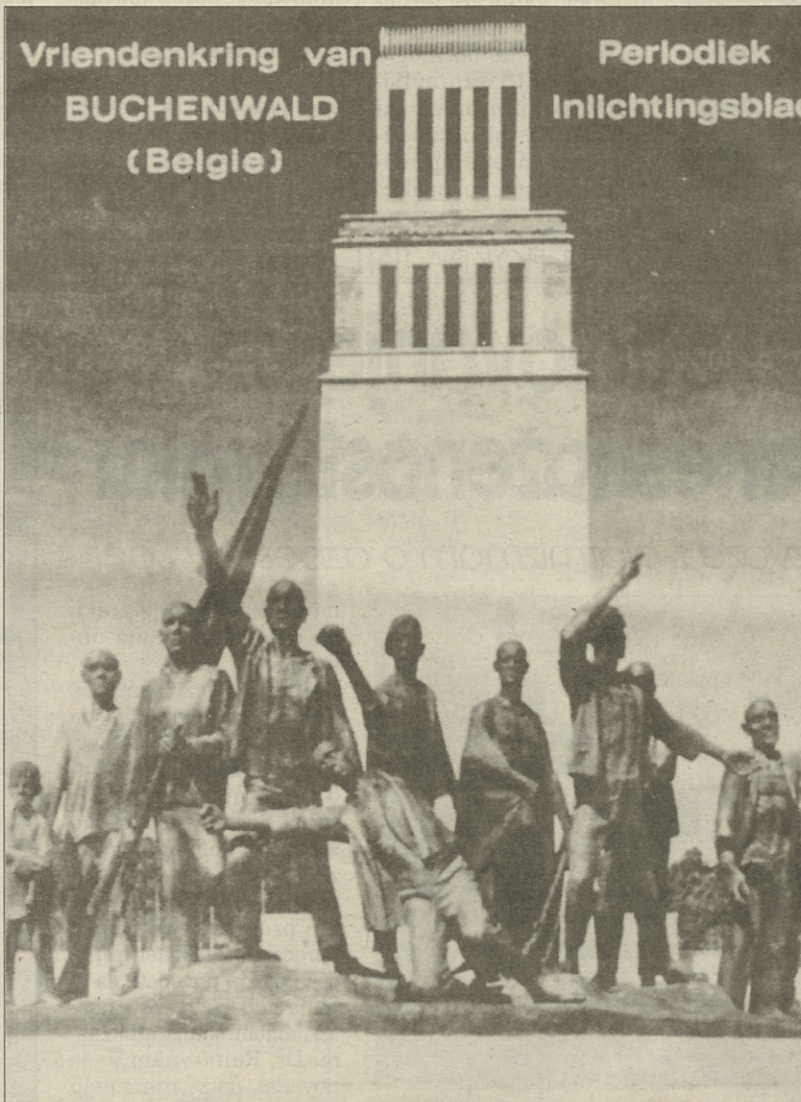
navzočnosti kraljice Margarethe II. ter najvišjih oblasti, spomnila svojih žrtv v tem taborišču, navzoci pa so bili tudi zastopniki 168 ameriških in kanadskih letalcev in padalcev, ki so jih nacisti zajeli in nato pokončali v taborišču Buchenwald.

Dogodek je Zidar zapisal v svojem članku za glasilo "Triangolo rosso", ki ga je začel prav z opisom dogodkov, ki so privedli najprej do aretacije, nato pa do zapore in kasneje do smrti številnih danskih policistov prav v taborišču Buchenwald.

Bilo je 19. novembra 1944 ko je nacistična policija razorožila 2000 danskih policistov z obtožbo, da niso dovolj branili svoje dežele pred odporniškim gibanjem. Odpeljani so bili v taborišče Buchenwald, ostalih 1800 je bilo prepovedano, da bi se opravliali svojo službo. Tako je danska prestolnica ostala brez policijskih sil. Tri mesece so ostali zajeti policisti v tem taborišču, nato pa so jih preselili v taborišča za vojne ujetnike. Vendar jih je v Buchenwaldu umrlo 50, približno 100 jih je bilo iz taborišča odpeljenih v zelo slabem zdravstvenem stanju.

Na srečanju v Københavnu ni bilo toliko govora o tem dogodku, o mrtvih iz Danske, kot o drugih okoliscinah, ki upravičeno burijo vse antifasiste in antinaciste, kot tudi vso napredno javnost v svetu.

Gre namreč za poskuse, da se potvori in zabriše prava zgodovina taborišč, da se postavi antifasiste in nedolžne žrtve iz vseh evropskih držav na isto raven s krvniki. Vse se je začelo, je zapisal v svojem članku Zidar s padcem berlinskega zidu. Takrat so namreč v bližini Buchenwalda našli nekaj sto trupel. Najprej niso vedeli za koga gre, potem pa je prišlo na dan, da so bili to bivši nacisti, ki so jih sovjetske vojske oblasti takrat zajele in jih, na podlagi Potsdamskih sporazumov, začasno zaprle prav v prostore taborišča Buchenwald, kjer naj bi ostali do sojenja.

To sojenje pa se je zavleklo in tako je nekaj sto internirancev, zaradi bolezni in drugih vzrokov, v tem času pomrlo.

Sedaj bi hoteli vsi tisti, ki zanikajo obstoj in namen nacističnih taborišč, te ostanke prekopati in jim poiskati mesto v taborišču samem, kjer so že grobovi s

kostmi in pepelom tisocev in tisocev nedolžnih žrtv tega taborišča.

Da bi utrdila tezo o enakih pravicah žrtv in njihovih krvnikov, se je v tem času ustanovila tudi posebna komisija, katere naloga je, da zakrije pravo resnico o Buchenwaldu in da najde

skupni prostor v taborišču za žrtve in njihove krvnike. Sporedno s to akcijo poteka tudi akcija, da se zabriše spomin na vse tiste Nemce, ki so se leta 1937 uprli nacizmu in so tudi končali življenje v Buchenwaldu in drugih taboriščih.

Istočasno si je omenjena komisija zadala nalogo, da odstrani, ali vsaj zmanjša spomenik, postavljen padlim v omenjenem taborišču, ki je eden največjih na svetu in predstavlja jetnike tega taborišča v raznih odbobjih njihovega bivanja in umiranja v taborišču - od prihoda, poskusov upora, pa do zverinskih pokolov in nato požigov žrtv v peceh.

Vse te poskuse potvarjanja resnice, blatenja spomina mrtvih in brisanja tega, kar so nacistična uničevalna taborišča v resnici pomenila, so odločno obsodili vsi bivši deportiranci v nacističnih taboriščih, pa tudi vsi antifasisti in napredne in demokratične množice širom sveta.

Prav je, da so o vsem tem, o name-nih, da se v Buchenwaldu, poleg dose-danega muzeja o trpljenju in smrti tisocev žrtv, postavi tudi muzej za umrle nacistične, obveščeni tudi bivši interniranci v tem taborišču iz naše dežele, med temi številni Slovenci, ki so te grozote sami doživeli. Vsedržavno vodstvo je naslovilo na odgovorne oblasti poziv, da zaščitijo spomin umrlih, da ohranijo ne samo spomine na taborišča, temveč tudi taborišča sama z vsem tem, kar kraji pomenijo vsem, ki so okusili njihove grozote, pa tudi mlajšim rodovom, ki morajo vedeti in poznati resnico.

Tako se je vsedržavno vodstvo ANED že dogovorilo za skupni sestanek odborov bivših internirancev iz raznih evropskih držav prav tu v Italiji, ki naj bo tudi nekakšna predpriprava na osrednjo svečano 11. aprila 1995, ko bo poteklo 50 let, ko je bil Buchenwald s svojimi jetniki osvobojen.

Neva Lukes

gospodarstvo in finance

USPOSABLJANJE / V SODELOVANJU SDZPI IN SDGZ

Jakost lire odvisna od... senata

RIM - Kljub temu, da je poslanska zbornica izrekla zaupnico Dinijevi vladi, si lira ni opomogla. Ne samo, celo se osibila se je. Dolar je včeraj veljal v Italiji 1.600,19 lire proti predvčerajšnjim 1.586,66 lire, vrednost marke se je povzpela do 1.054,49 lire (v sredo 1.053,21), eku pa je kotiral 1.995,76 lire (1.992,37). Italijanski denar naj bi se po mnenju borznih operaterjev okrepil sele potem, ko bo Dini prejel zaupnico tudi v senatu. Podobno je bilo na milanski borzi: Mibtel je napredoval le za 0,72%, obseg poslova pa je upadel na 690 milijard lir.

Stekel je pripravljalni tečaj za vpis v trgovski seznam REC

TRST - Ta teden se je v prostorih Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje v Trstu začel tečaj za vpis v trgovski register REC. Pripravljalni tečaj za izpit REC obiskuje 20 slušateljev (na posnetku - foto Krizmančič/KROMA), ki imajo izkušnje iz trgovskega in drugih sektorjev, ali takih, ki so brez zaposlitve in bi se radi vključili v podjetniško dejavnost. Dva meseca predavanj bo sta razdeljena na splošni in tematski del. Prvi bo obravnaval trgovsko in davčno zakonodajo in osnove knjigovodstva, blagovnanstva, delovnega razmerja, zdravstva in higijene. Krajši del pa bo namenjen blagovnim zvrstem, za katere tečajniki prosijo vpis v REC: javni lokal, živila, konfekcija, papirnica itd.

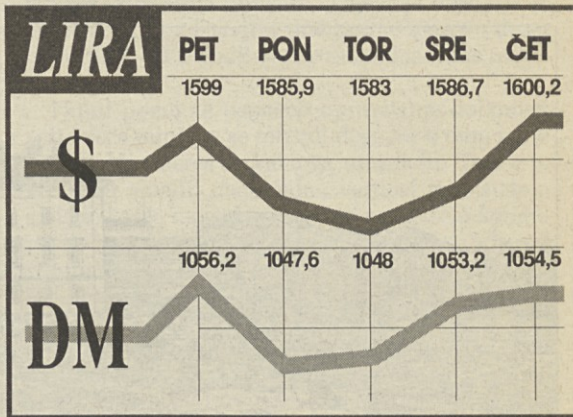
Po zaključnem kolok-

viju na Zavodu bodo kandidati morali prestati se izpit na trgovski zbornici, da dobijo vpis REC in tako lahko odprejo željeno podjetniško dejavnost. Pri zasnovi tečaja je sodelovala sekcija za trgovino na drobno pri Slovenskem deželnem gospodarskem

zdrženju, ki je res zadovoljna - kot je ugotovil na uvodnem srečanju s tečajniki predsednik trgovcev SDGZ Egon Meden - da je pobuda naletela na tako dober odziv. To potrjuje pravilnost pristopa tečajnikov in same organizacije, da je namreč treba na

izzive krize odgovoriti ne več z jalovim moledovanjem, ki je tako značilno za naše mesto, pač pa s pozitivnimi dejanji in daljnovidnostjo, ki edini zagotavljajo rezultate, tako na ravni zaposlitve kot rojevanja novih pobud.

Davorin Devetak

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
FRANKFURT LONDON MÜNCHEN
ISTANBUL MOSKVO KOPENHAGEN
PARIZ RIM SKOPJE SPLIT
TIRANO DUNAJ ZÜRICH

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512
ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312

GORICA / POGOVOR S PREDSEDNIKOM CENTRA INFORMEST GIANNIEM BRAVOM

Mesto ob Soči se predstavlja kot središče gospodarskega povezovanja v Evropi

MARKO WALTRITSCH

GORICA - Mednarodna srečanja za Gorico niso nič novega. Ze vrsto let prireja mednarodna tekmovanja pevskih zborov, folklornih skupin, violinistov, mitotelevropska srečanja in podobno. Veliko je Gorica pridobila tudi s fakulteto za diplomatske vede: ne le studentov, ki prihajajo tudi iz drugih držav, temveč predvsem predavatelje, med katerimi so kdaj pa kdaj tudi svetovno znane osebnosti.

Morda najpomembnejša pridobitev pa je za mesto ob Soci center Informest, ki je bil pred nekaj leti ustanovljen na podlagi dolocil italijanskega zakona za razvoj obmejnih območij. Za njegovega predsednika je bil imenovan Gianni Bravo, nekdanji predsednik videmske trgovinske zbornice. Od ustanovitve in začetka delovanja Informesta pa je preteklo kar precej časa, saj je postal operativen pred komaj poldrugim letom, najprej v zasilnih prostorih na goriski trgovinski zbornici, nato pa v svojih prostorih v stavbi na vogalu med ulicama Diaz in Cadorna. Poslojje je sicer majhno, ima le nekaj sob, vendar je prostora dovolj, saj vse delo centra sloni na računalniškem zbiranju podatkov.

Gianni Bravo je v skladu s svojim stilom in svojo agilnostjo dal centru pravega zagona. Ze takoj na začetku delovanja v Gorico privabil strokovnjake iz vse Italije in iz več evropskih in celo čezoceanskih držav. O tem, kaj naj bi center delal, so razpravljali kar nekaj dni. Ustanovljen je bil strokovni odbor, ki je tudi dal ustrezne odgovore, potem ko je bilo ugotovljeno, kaj v Evro-

preosnovi in razmahu, italijanski in sploh zahodni mali zasebni podjetniki pa največkrat ne vedo, kam naj bi se obrnili. Goriski Informest se je zaradi tega povezal z ustanovami v vseh vzhodnoevropskih državah in tudi drugje - stike imajo v kar 28 državah - in zbira vse poslovne podatke, ki bi zanimali tako zahodnjake kot vzhodnjake. Čeprav imajo stike z uradnimi ustanovami in organiza-

funkcionarje, pravi Bravo, »ki se tam morajo sele udomaciti.« Povsod smo pridobili domačine. V Sloveniji jih npr. zastopa dr. Bogo Kovac, v slovenskih gospodarskih krogih zelo znano ime, ki interesentom nudi vse mogoče informacije o Informestu, za pridobivanje poslovnih interesentov pa skrbi prof. Jazbar.

Velika pridobitev Informesta je popolna dokumentacija o ruskem gospodarstvu. Popolne podatke o tem, kaj potrebujejo in kaj nudijo ruska podjetja v vseh 64 republikah oz. samostojnih regijah ruske federacije nudijo zahodnim trgovcem v ekskluzivi.

Podatke, s katerimi Informest razpolaga in ki se stalno posodablja, pri Informestu prodajajo. Ne gre za eno tolikšnih javnih ustanov, kjer podatke dobiš brezplačno ali pod roko. Ne, pri Informestu se obnašajo kot zasebno pridobitniško podjetje, pa čeprav so javna ustanova. Hočejo se financirati osamosvojiti, pa čeprav so veliko denarja potrebovali in ga se potrebujejo, da se postavijo na noge.

Ze pred časom, ko je Bravo novinarjem in poslovnim ljudem predstavljal Informest,

je dejal, da bo skušal v Gorico privabiti poslovne ljudi iz vse Evrope, da bi tu imeli možnost za srečanja in da bo za to izkoristil prostore na goriskem sejmišču. Zamisel se je uresnicila. Pripravljali so jo leto dni. Včeraj se je ta partnerski »sejem« začel, nadaljeval pa se bo danes in jutri. Svoje delovne mize ima na sejmu 180 operaterjev. Nekateri razstavljajo le kataloge, v katerih je prikazana njihova ponudba. Drugi so s seboj prinesli tudi razstavne predmete. Napovedan je obisk 300 operaterjev, vsakemu pa je

zagotovljeno najmanj pet srečanj. Poslovnih srečanj v teh treh dneh bo torej najmanj 1.500. Organizacijsko je to za prireditelje velik napor, saj so morali pripraviti urnike vseh poslovnih srečanj. Brez dvoma pa bodo tako razstavljalci kot obiskovalci (vsakdo med njimi bo za svojo prisotnost tudi plačal precejšnjo odškodnino) našli se dovolj časa za dodatna srečanja.

V postev pridejo mali in srednji podjetniki, takсни, ki običajno nimajo lastne informacijske službe. Tokrat se na goriskem sejmišču

srečujejo poslovni ljudje iz Italije, predvsem iz njenega severovzhoda, iz Slovenije, Korzike, Bavarske, Slovaske, Madžarske, Katalonije in Estonije.

Ob koncu pogovora, tik pred začetkom tridnevnega poslovnega srečanja nam je Gianni Bravo povedal, da bodo najbrž ze pred koncem letosnjega leta ali pa na začetku prihodnjega priredili se nekaj podobnega. Takrat bo na vrsti Rusija. Prisli naj bi poslovni ljudje iz vseh krajev velike ruske republike. Pogovori o tem novem srečanju ze tečejo. Prav tako naj bi kaj kmalu priredili se eno tako srečanje, tokrat posvečeno Madžarski. V obeh primerih imajo ze zagotovljeno finančno podporo nekaterih mednarodnih ustanov. Sedanje gorisko srečanje podpirajo banke in uradne ustanove, finansira pa ga evropska komisija prek programa Interprise.

»Gorica bo s temi srečanji veliko pridobila. Škoda je le, da nima zadostnih kapacitet. Hoteli bodo v teh dneh prepolni. Udeležence tridnevnega posveta, ki jih je precej več od 500 uradno akreditiranih, smo morali poslati v vse hotele tja do Trzica in Vidma. Tudi to je bil precejšen organizacijski napor,« pravi Gianni Bravo.

Poslovni udeleženci iz Slovenije

V katalogu, ki so ga natisnili posebej za to priložnost, je kar precej podatkov o vsakem razstavljalcu. Iz Slovenije so na gorisko srečanje prisli: Slovenijavino, Comet-Holding, Galvanska oprema - Plama, IMP Montaža, Kolpa, PUV Celje, Celese - lesna industrija, Final, Javor Pivka, Meblo - Jogi, Svea - lesna industrija, Etiketa, Lokateks, Scala Zarja - modna konfekcija Petrovce, Sebra Velenje, Tom - tovarna opreme Mirna, Tovarna sukancev in trakov TSP, Tosama, Goltes Snowboarding, Kompas Turizem, Roll Run, Spin - informacijski inženiring in Titan - Kamnik.

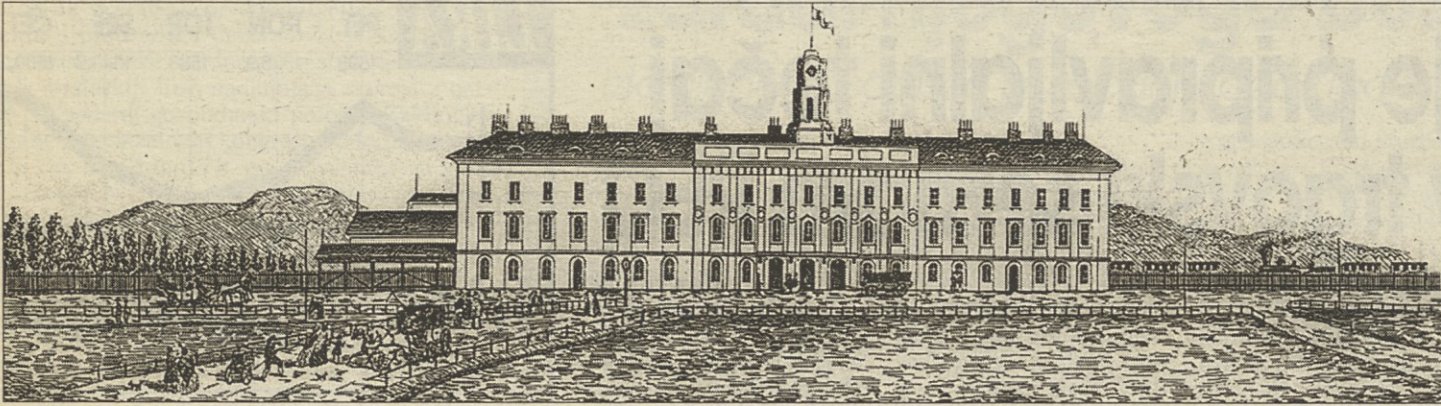
pi manjka. Se posebno malim in srednjim podjetjem, katerim je center v prvi vrsti namenjen.

Treba je zbirati podatke o ponudbi in potrebah malih in srednjih podjetij Italije in vzhodne Evrope. Gospodarstvo na vzhodu je v polni

cijami, se v vsaki državi opirajo na osebe, ki so danes na celu svojih podjetij in ki so v preteklosti imeli vodilne vloge v gospodarstvu oziroma ki dobro poznajo domači trg in domače potrebe. »Nima smisla, da bi cez mejo posiljali italijanske

Ljubljanska železniška postaja bo v dveh letih dobila novo podobo

Po prenovi bo poslopje ljubljanske železniške postaje tako, kot je bilo ob novogradnji leta 1848

LJUBLJANA - Slovenske železnice bodo letos začele uresničevati dolgoletne načrte za posodobitev ljubljanske postaje

Poslopje železniške postaje iz leta 1849 je pod zaščito spomeniškega varstva, zato bodo vsa prenovitvena dela v skladu s prvotno zasnovo stavbe. Tako bodo preuredili stropove in tlak v notranjosti postaje in pred njo, obnovili fasado in okna ter rekonstruirali stolp z uro, ki ga je porušil veliki potres pred stotimi leti. Dela naj bi začeli pozno pomladi, do takrat pa naj bi dokončali gradnjo podaljšane prehode pod postajnimi tiri vse do Vilharjeve ceste, ki so ga začeli graditi ta teden.

Drugega junija 1996 bo minilo 150 let odkar je na slovensko ozemlje pripeljal prvi

vlak. Ceprav je v Ljubljano pripeljal sele tri leta kasneje, so se pri Slovenskih železnica odločili, da bodo na ta datum odprli prenovljeno in posodobljeno železniško postajo.

Prenovitvena dela, zanje je načrte narisal arhitekt Marko Musić, so začeli že leta 1989, ko so med drugim prenovili dvorano z blagajnami. Zaradi pomanjkanja denarja so se nadaljnja dela ustavila, medtem pa je Ljubljanski urbanistični zavod preverjal načrte za najprimernejšo rešitev ljubljanskega železniškega vozlišča iz leta 1984. Studio, ki jo financirata mesto Ljubljana in Slovenske železnice, naj bi dokončali do srede letošnjega leta, v njej pa naj bi prometni strokovnjaki predlagali najboljšo dolgoročno

rešitev prometnega vozlišča in nove postaje na območju med Massarykovo, Vilharjevo, Smartinsko in Dunajsko cesto. Generalni direktor Slovenskih železnic Marjan Rekar je včeraj na tiskovni konferenci dejal, da bo projekt predvidoma stal 800 milijonov tolarjev, sofinanciralo pa naj bi ga tudi mesto. Dodal je še, da so v preteklem letu železnice poslovale zelo dobro. Za 3, 5 odstotka se je povečal potniški, za 6, 5 odstotka pa tovorni promet, medtem ko so realne stroške znižali za več kot 9 odstotkov. Vendar pa se podjetje, v katerem je 9900 zaposlenih, samo ne more rešiti finančnih bremen iz preteklih let, zato upajo, da bodo dobili pomoč iz državnega proračuna.

Anita Zmahar

LJUBLJANA / UPRAVA RS ZA GEOFIZIKO

Zadnja dva potresa nista zaskrblijujoča

Vznemirila sta samo okoličane Ilirske Bistrice in Mirna pri Novi Gorici

Uprava republike Slovenije za geofiziko je včeraj sporočila, da so seizmografi observatorija na Golovcu v sredo ob 19.56 zaznali sibe potresni sunek iz potresnega središča, oddaljenega 78 kilometrov zahodno od observatorija, na mejnem območju z Italijo, v spodnji Vipavski dolini, čutili pa so ga predvsem prebivalci v bližini Nove Gorice.

Istega dne ob 12.38 so se tla zatresla tudi 50 kilometrov jugovzhodno od seizmološke opazovalnice na Vojskem, kar je povzročilo majhen pre-

plah med prebivalci v bližini Ilirske Bistrice.

Včeraj nam je v krajšem pogovoru vodja seizmoloških analiz pri upravi za geofiziko Majda Hrčič dejala, da je slo v obeh primerih za siba potresna sunka (dosegla sta 3. do 4. stopnjo po Mercallijevi lestvici), ki sta znanila življenja v zemlji. Če bi se potresni sunki pogostje ponavljali na določenem območju, bi jim bolj sledili, v tem primeru pa ni nič zaskrblijujočega. Potresa v bližini Ilirske Bistrice navedene na Golovcu niso niti zaznale, sele po spo-

ročilu ljudi so z instrumenti seizmološke opazovalnice na Vojskem zaznali sunek in določili njegovo jakost.

Potresi, ki dosegajo moč do 4. stopnje po Mercallijevi lestvici, navadno ne povzročajo večje materialne skode, vznemirijo pa posamezne prebivalce, odvisno od stopnje oddaljenosti od žarišča potresa in od globine njegovega delovanja. Spodnja Vipavska dolina ni potresno aktivno območje, Ilirsko Bistriški prelom pa uvršča jo med takšna območja.

Helena Drewry

NOVA GORICA / MESTNI SVET

O mestnem odboru bodo razpravljali prihodnjič

Včeraj popoldne se je na svoji drugi seji sešel mestni svet občine Nova Gorica. Predlog statuta mestne občine, o katerem naj bi razpravljali in ga tudi sprejeli, so odborniki predstavili na naslednjo sejo, prav tako so odložili sprejemanje zupanova predloga o sestavi desetčlanskega mestnega odbora.

Zupan je za pomoč pri funkcioniranju mestne občine predlagal: Dragana Valencica (za podpredsednika odbora in strokovnjaka za finance), Stefana Krapseta (družbene dejavnosti), Franka Kacafura (občinska uprava), Dušana Martinuca (stanovanjska problematika), Gojmirja Mozetica (komuna-

la), Vojka Hareja (gospodarstvo), Ivana Mignozzija (krajne skupnosti), Franja Batagelja (varstvo okolja in urejanje prostora), Franca Bizjaka (visoko in višje solstvo) in Vido Stucin (finance).

Na seji so na mesto upokojenega ravnatelja OS Cepovan Radoslava Bolcine postavili Magdo Klanjšček-Stare, profesorico italijanskega in angleškega jezika. Prav tako so soglasali, da postane Ivica Baggon, profesorica slovensčine in knjižničarstva, v. d. ravnatelj na OS Dornberk. OS je tudi pooblastil namestnika javnega pravobranilca Zdenka Trunkla za zastopanje mestne občine Nova Gorica. (V. C.)

AJDOVŠČINA / DRŽAVNA UPRAVA

Sodelovanje je dobro

Uprava za Ajdovščino in Vipavo bo na dveh lokacijah

Oblikovanje upravne enote s sedežem v Ajdovščini, ki obsega dve novi občini, Ajdovščino in Vipavo, poteka brez večjih težav. Celotno nasprotje, je dejala vrsilka dolžnosti nacelnice Karmen Razem; obem občinam in državi upravi je do tega, da bi se tako pri opremljenosti prostorih dogovorili za rešitve, ki bodo predvsem v prid občanom oziroma strankam. Sodelovanje je zastavljeno tudi med nacelniki upravnih enot v regiji.

Delavci so v upravno enoto presli iz dosedanje ajdovske občinske uprave, kjer je bilo po odhodu geodetske uprave in davkarje v državno pristojnost stalno inčasno skupno 47 zaposlenih. V upravno enoto jih je preslo 37; o ostalih se bosta novi občini

dogovorili s pomočjo aktov o sistematizaciji. Karmen Razem je dejala, da za solidno delovanje enote delavcev celo primanjkuje; potrebovali bi predvsem ljudi na ključnih delovnih mestih oziroma vodje oddelkov, za katere je tudi formalno zahtevana visoka izobrazba pravne ali ekonomske smeri.

V kratkem bo državna uprava začela delovati na dveh lokacijah, v dosedanjih prostorih oddelka za gospodarstvo in v novi občinski stavbi, kjer bodo službe za notranje zadeve za delo z občani: to je bil naj- deljek. Kot ugotavlja Milena Koselj Smit je bil sindikat o trajnih presežnih delavcih v Fipromu obveščen konec lanskega novembra, konec decembra pa so dobili tudi spisek z imeni odvečnih delavcev. Sindikat se je nekajkrat sestel z vodstvom Fiproma, ves čas je opozarjal na nepravilnosti v postopku ugotavljanja presežnih delavcev in končno 17. januarja sprožil arbitražni postopek. Ob tem Smitova poudarja, da je odločitev arbitražne komisije dokončna. (M. F.)

Artur Lipovz

JESENICE / FIPROM

Delavci še brez odločb

Arbitražna komisija o tehnoloških viških

Porocali smo že, da v podjetju Fiprom nameravajo do konca letosnjega leta zmanjšati število zaposlenih in da so za 90 delavcev že napisane odločbe.

Vendar se je pri vsej stvari zataknilo, saj po besedah predstavnic sindikata Neodvisnost Milene Koselj Smit, v podjetju odločbe o trajnem tehnološkem višku se ni dobil nihče, predvsem pa ne invalidi, ki jim po zakonu o delovnih razmerjih, delovno razmerje ne morejo prekiniti, razen če sami ne želijo tako. Sindikat Neodvisnost je namreč sprožil arbitražni postopek. Prva seja arbitražne komisije, ki jo sestavljajo

Irena Virant, Milena Koselj Smit ter Ivan Voh in Rafael Penić kot predstavnik podjetja Fiprom, bo že v ponedeljek. Kot ugotavlja Milena Koselj Smit je bil sindikat o trajnih presežnih delavcih v Fipromu obveščen konec lanskega novembra, konec decembra pa so dobili tudi spisek z imeni odvečnih delavcev. Sindikat se je nekajkrat sestel z vodstvom Fiproma, ves čas je opozarjal na nepravilnosti v postopku ugotavljanja presežnih delavcev in končno 17. januarja sprožil arbitražni postopek. Ob tem Smitova poudarja, da je odločitev arbitražne komisije dokončna. (M. F.)

ILIRSKA BISTRICA / PLINIFIKACIJA

V novi soseski že polagajo omrežje

Prihodnjo zimo se bodo občani in večji porabniki že gredli na plin

Medtem ko ima postojnska občina s pripravo na plinifikacijo oziroma gradnjo plinske postaje nemalo težav, saj zanje se nima ustrezne lokacije, pa v bistriški občini priprave potekajo brez večjih zapletov.

Tudi tu so namreč pred približno polgodnim letom podpisali pogodbo o dodelitvi koncesije za plinifikacijo mesta Ilirska Bistrica z ljubljansko družbo APE d. o. o. Na podlagi ustrezne lokacijske dokumentacije je ministrstvo za okolje in prostor že izdalo lokacijsko dovoljenje za gradnjo glavne plinske postaje, ki bo v bližini tovarne Lesonit. Prav pridobivanje lokacije, ki je bilo povezano z odkupom zemljišč, je Bistričanom vzelo precej časa. Za gradnjo in ureditev plinskega omrežja je občina tudi že

izdala gradbeno dovoljenje.

V novi stanovanjski soseski S-13 plinsko omrežje skupaj z ostalo komunalno infrastrukturo že gradijo, s koncesionarjem APE d. o. o. pa je tudi že dogovorjeno, da se bo z urejanjem plinskega omrežja v drugih predelih mesta polagalo se vodovodno in kanalizacijsko ter telefonsko omrežje. Poleg gospodinjstev se bodo na plinsko omrežje priključili tudi vsi večji porabniki (podjetja, tovarne, sole, vrtci). Če bo slo koncesionarju vse po sreči, naj bi se Bistričani ogrevali s plinom že v prihodnji kurilni sezoni. Za gradnjo plinskega omrežja se zanimajo tudi že v Podgradu in v najbližjih krajih Ilirske Bistrice, v slednjih pa je plinifikacija tudi že predvidena.

Mateja Godejsa

TRGOVINA Z OROŽJEM

Adolf Štorman spet v rokah policije

Zaseda, divji beg sumljivih avtomobilov, strelji, poškodovani policijski avtomobili, aretacija ...

SENOZECE - Stirideseletni Velenjecan Adolf Štorman je pred približno letom dni zapustil zaporne prostore, kaže pa, da bo morda spet moral del svojega življenja prebiti za rešetkami. V sredo zvečer so ga namreč kriminalisti in policisti specialne enote ministrstva za notranje zadeve po divjem begu - potem ko so mu pri Senozecah postavili zasedo - spet ujeli v svoje mreže.

Na podlagi zbranih obvestil, po katerih naj bi v sredo zvečer prišlo do prodaje orožja, so policisti v Senozecah postavili več zased. Okoli osme ure sta se na parkirni prostor pred restavracijo Adria pripeljala dva audija z nemško oziroma celjsko registracijo. Policisti so osebe v vozilih skušali legitimirati, vendar so se možje pognali

v beg. Audi z nemško registracijo je kljub opozorilnim strelom prebil kar nekaj policijski blokad in pri tem poškodoval tri policijske avtomobile. Po divji vožnji je avtomobil kmalu zaneslo s ceste na travnik, kjer so ga policisti ustavili in aretirali znanega Slovenca Adolfa Štormana, predsednika Republikanske zveze Slovenije in mestnega svetnika občine Velenje, ki je bil v preteklosti že obravnavan v zvezi s preprodajo orožja. Štormanov 40-letni sopotnik D. Z. je ob prihodu policistov stekel proti gozdu, kjer so ga policisti po nekaj opozorilnih streljih ujeli. Tudi audi s celjskimi registrskimi tablicami je »padel« v roke policistom; iz njega sta izstopila 28-letni B. C. in 23-letni K. K.

S parkirnega prostora je med to akcijo z veliko hi-

trostjo speljal tudi BMW z italijansko registracijo (po vsej verjetnosti gre za registracijo PD - Padova) in kljub opozorilnim strelom policistov odpeljal proti Ljubljani. Italijanski avtomobil je skušalo ustaviti več policijskih patrulj, toda voznik je z nezmanjšano hitrostjo zapeljal proti policistom, tako da so ti morali odskočiti, če so si hoteli rešiti življenja. BMW-ja do trenutka, ko to poročamo, se niso izsledili.

V avtomobilu nemške registracije, ki ga je vozil Štorman, so kriminalisti našli deset kosov avtomatskega orožja z nabojniki za 30 nabojev, deset dutilcev in 300 nabojev kalibra devet milimetrov.

Stiri ujete možje, so včeraj s kazensko ovadbo predali v roke preiskovalnemu sodniku ...

Vlado Kadunec

PRIMORSKI NOVICI

Vino 95

DOBROVO - Sejem Vino 95 v Ljubljani, najbolj popularen in tudi najbolj vesel sejamski dogodek pri nas, ne bo več v septembrskih dneh, ampak bo slabe tri mesece prej. Letos bo potekal med 5. in 9. junijem. Poleg novega termina sejem vse bolj išče nove možnosti. Ena prvih usmeritev je vse bolj prisotna potreba po širjenju vinske kulture, promocija domačih vin in z njimi tudi drugih turističnih zanimivostih naše dežele. Sejem Vino bo slejkoprej ostal osrednja slovenska sejamska prireditev, z novim terminom in novimi prijemi pa naj bi postal tudi ena osrednjih sejamskih predstavitev in evropskih promocij vinske kapljice. Zato pripravljajo ljubljanski sejem vrsto predstavitev celotnega dogajanja ob letošnjem vinskem sejmu in mednarodnem ocenjevanju vin. Ena takšnih je nocojsnje srečanje slovenskih in italijanskih vina- rjev na gradu Dobrovo v Goriskih Brdih.

Ni prostorov

NOVA GORICA - Na srečanju novinarjev in zuparov starih občin, ki so nastale na ozemlju bivše občine Nova Gorica, so spregovorili tudi o težavah, s katerimi se srečujejo predvsem male občine. Zupani Kanala, Mirna-Kostanjevica in Brd tožijo o slabih delovnih pogojih, saj nimajo niti prostorov za delovanje novih občinskih uprav. V Goriskih Brdih delujejo v prostorih nekdanje občine, kjer pa je več lastnikov, stavba pa potrebuje temeljito obnovo. Za prenovu bo potrebnih vsaj 25 milijonov tolarjev. Občina Miren-Kostanjevica ima sedež v stavbi, kjer domuje mirenska postaja, pod isto streho pa živita tudi dve družini. Se na najslabšem so v Kanalu, kjer so prostori, kjer naj bi delovala občina, majhni, pa se ti imajo več lastnikov. Vse ureditve in prenovne bodo verjetno bremenile kar občinski proračun.

Pripravil Vojko Cuder

**POTRDILI
DVA
NOVA
MINISTRA**

Manj kot ura je bila dovolj

LJUBLJANA - Že miroljubno vzdusje na sejah odborov, na katerih sta se predstavila kandidata za ministra, je napovedovalo, da tokrat pri imenovanju novih ministrov ni pričakovati večjih zapletov.

Tudi napovedi, da se bo zapletlo pri dnevnem redu oziroma vrstnem redu glasovanja, se niso uresničile, saj so poslanci sprejeli predlog Jožefa Skolca, da bodo zaradi prihranka časa glasovali hkrati. Precej nemira, zlasti v vladnih klopeh, pa sta tokrat povzročila poslanca Združene liste Jože Jagodnik in Lev Kreft. Jagodnik je namreč premiera Drnovska opozoril, da se mu zdi dogajanje okrog nesojene kandidature Mojce Drčar - Murko nekorektno, Lev

Kreft pa je premiera Drnovska izzval, da naj glasovanje o novih ministrih poveže z glasovanjem o zaupnici vladi, ki jo vodi. Kreft je svoj predlog utemeljil z oceno, da predlog za imenovanje novih ministrov ni skupni predlog vladne koalicije, pač pa z njim Drnovšek ureja odnose med liberalnimi in krscanskimi demokrati. Z glasovanjem o zaupnici bi tako odstranili dvome. Janez Drnovšek, ki je bil včeraj se posebej redkobeseden, saj ni že-

lel ustno obrazložiti svojih predlogov za imenovanje novih ministrov, je Kreftov izziv zavrnil, čes da za glasovanje o zaupnici vladi ni razlogov. Združena lista je s Kreftovim predlogom potrdila svoja zagotovila, da nikoli ne strelja s prazno puško in jasno napovedala, da se majavi koalicijski temelji še ne bodo nehali tresti.

V poslanski razpravi je prvi govoril Borut Pahor, ki je imenovanje novega zunanjega ministra pozdravil čes da se bo mo končno lahko začeli pogovarjati o zunanji politiki. Glede Thalerjeve mladosti pa je Pahor priporočil, da novi minister

Zoran Thaler: Samo eno in samo to Slovenijo imamo!

»Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in da bom z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.« S temi besedami sta prisegla nova ministra, Zoran Thaler in Janko Deželak. 33 letni Thaler, diplomirani politolog mednarodne usmeritve, se je v nagovoru po prisegi poslancem priporočil za sodelovanje. Dejal je, da se bo zavzel za čim večjo enotnost pri zunanji politiki. Petdesetletni diplomirani ekonomist Janko Deželak, dosednji direktor Agencije za sanacijo bank in hranilnic, pa se je poslancem zahvalil za zaupanje in dejal, da se bo potrudil, da bo s svojim delom upravičil zaupanje tistih, ki so ga predlagali na novo dolžnost, in skušal prepričati tudi tiste, ki morda dvomijo vanj.

to »napako« odpravlja dobesedno z vsakim dnem. Jožef Kopse je protestiral, ker zaradi koalicijskih združb vlada

siri državno administracijo, kar je utemeljil z napovedjo, da bosta Mojca Drčar - Murko in dr. Davorin Kračun predsedovala zunanje-političnemu oziroma ekonomskemu svetu. Ivan Sisinger je »v imenu mnogih Mariborčanov« povedal, da se mu zdi čudno, da je dr. Kračun kar tako odstopil. Mimogrede: dr. Kračun je z včerajšnjim dnem ponovno prevzel svoj poslanski mandat v državnem zboru, njegovemu »namestniku« Rudiju Mogetu pa je s tem prenehal poslanski status. **Bostjan Lajovic**
Foto: Boban Plavevski

Odbor za MO: Zelena luč za kandidata Thalerja

LJUBLJANA - Odbor za mednarodne odnose je po uvodni predstavitvi in odgovorih na vprašanja poslancev podprl kandidaturo Zorana Thalerja za novega zunanjega ministra. Thaler je dejal, da je dobesedno del predstavitve pravzaprav njegovo dosedanje delo, ko je vodil odbor za mednarodne odnose.

Nujni pogoj za uspešno opravljanje dolžnosti zunanjega ministra se mu zdi dogovor o tem, kaj je nacionalni interes in kako ga uresničiti. Thaler je kot prvo omenil nacionalno varnost v najširšem smislu, kar je mogoče zagotoviti s pravno kombinacijo razvoja lastne državnosti in sledenja združevalnim procesom v Evropi. Slovenski nastopi v tujini morajo zveneti ubrano, »kot ena viža«, zato bi kazalo razmisljati tudi o ustreznem kodeksu. Slovenija mora skrbeti za uravnoteženo zunanjo politiko, glede sosedov pa se Thaler zavzema za razvoj in stabilizacijo. Osnova za zunanje-politični aparat je profesionalizacija, nujni so tudi izpiti za diplomate, ki jih doloca zakon o zunanjih zadevah. Stališča in sklepi državnega zbora o odnosih z Italijo so dobra popotnica za kateregakoli zunanjega ministra, je dejal Thaler. Zanimivo je njegovo stališče v zvezi z lanskeletnim obiskom zaselkov na spornem ozemlju ob reki Dragonji ter prvimi ocenami v italijanskem tisku, čes, da Thaler sodi med jastrebe. Kandidat za zunanjega ministra meni, da ni nič slabega, če nekdo velja za jastreba, saj mu takšna pozicija omogoča umik za pol koraka nazaj. Dosedanje urejanje odnosov s Hrvasko pa ni omogočalo potrebnega maneverskega prostora. **Bostjan Lajovic**

Podpora kandidaturi Janka Deželaka

LJUBLJANA - Včeraj se je na tako imenovanem »zastislanju« odbora za gospodarstvo državnega zbora predstavil kandidat za ministra za ekonomske odnose in razvoj Janko Deželak. V uvodnem govoru je Deželak na kratko predstavil svoje dosedanje delo in svoje poglede na delo ministrstva za ekonomske odnose in razvoj.

Med vsebino dela ministrstva je se posebej izpostavil zunanjo trgovino, potrebo po večanju investicij, nadzor nad cenami in privatizacijo. Za slednjo je dejal, da sicer ni idealna, ampak kompromisna rešitev, ki zaradi tehnično - izvedbene zahtevnosti poteka počasno, kar je po drugi strani prednost, saj lahko med samim procesom pravočasno odkrijemo in odstranimo nastajajoče napake.

Predsednika odbora Ferija Horvata je zanimalo kandidatovo mnenje o tečaju tolarja, o kreditiranju za izvoz ter o tem, kako si predstavlja promocijo slovenskega gospodarstva v tujini. O vodenju tečajne politike je kandidat povedal, da je ta sicer v pristojnosti Banke Slovenije, vendar pa moramo ob tem upoštevati, da zaradi majhnosti slovenskega monetarnega sistema, ko se vsak večji priliv ali odliv deviz pomembno odraža na tečaju, tudi vpliv BS na tečaj ni neomejen. Sam vidi vlogo centralne banke v nevtralizaciji fluktuacije tujih valut v narodno gospodarstvo, tečaj pa bo skušal usmerjati z večanjem povpraševanja po investicijskih dobrinah, naložbena politika pa bo vplivala tudi na tečaj.

Glede obrestnih mer je opozoril, da v razpravah pogosto pozabljamo, da se obrestne mere pomembno znižujejo, prav tako pa raste število prvovrstnih komitentov. To pomeni, da smo na pravi poti, vendar pa bo normalizacija razmer zahtevala še nekaj časa.

Na vprašanje Izidorja Rejca o tem, kako namerava slovensko gospodarstvo pognati v intenzivnost, je Deželak odgovoril, da je treba delež investicij v narodnem dohodku s 17 odstotkov povečati za dvakrat. V tem smislu vidi pomen novonastajajočega podjetniškega sektorja za gospodarski zagon.

Po odgovorih na ostala se zastavljena vprašanja so člani odbora podprli njegovo kandidaturo. **Sabrina Slak**

Radar na Slavniku bo postavljen še letos

LJUBLJANA - Krajane Podgorja v koprski občini je močno vznemirila vest, da namerava Hidrometeorološki zavod Slovenije kljub njihovemu nasprotovanju na Slavniku postaviti radarski center. Radar na Slavniku je v preteklosti močno buril duhove zaradi domnev, da bo zaradi sevanja škodil zdravju prebivalcev, povrh vsega pa naj bi služil tudi vojaškim namenom. Prebivalci so pred petimi leti prepričali, da bi hidrometeorološki zavod dokoncal naložbo, tako da draga oprema propada v skladišču tamkajšnje železniške postaje.

Državni sekretar na ministrstvu za okolje in prostor Radovan Tavzes je dejal, da bi bili termični učinki delovanja meteorološkega radarja že po sto metrih oddaljenosti pod dovoljeno evropsko mejno vrednostjo. Biološki vplivi po Tauzesovih besedah niso dokazani, saj v svetu se ne obstajajo metode, po katerih bi lahko izmerili njihovo škodljivost. Toda krajani Podgorij se bodo še naprej borili proti postavitvi radarja, je včeraj dejal predstavnik Zelenih Kopra Jožef Horvat. »Nepoznavanje škodljivih bioloških učinkov oziroma nezadostno znanje ne more biti opravičilo, da bi s pomočjo enostranskih strokovnjakov postavili neko napravo, ki dokazano poslabša življenje, zdravje ljudi, zivali in rastlin v občini Koper, in to v imenu izmislenega nacionalnega interesa«, Horvat je dejal, da so ljudje v koprski občini že preveč ogroženi s škodljivim delovanjem radarjev z ladij, dodatne doze sevanja pa naj bi dobili se od Natovih radarjev v letalskem vojaškem oporišču v Italiji. Po njegovem mnenju radijsko sevanje prispeva, da je med Slovenci preveč bolezni srca in ožilja, smrtnosti, samomorov in premalo rojstev. Vremenskega radarja na Koprskem ne potrebujejo, saj dobijo dovolj natančne vremenske napovedi iz sosednje Italije, če pa bi ga kljub temu postavili, bi bilo to genocidno dejanje, je dejal Horvat. Radar nameravajo strokovnjaki pregledati in postaviti še letos, pri čemer bodo upoštevali priporočila, da se v razdalji dvesto metrov od radarja ne bo odvijala nobena dejavnost. Državni sekretar Tavzes je dejal, da razume težave prebivalcev, ki pa bodo za povračilo lahko zahtevali t.i. psihološko odškodnino za razvrednotenje okolja.

Borut Mesko

VLADA / VČERAJ NAJVEČ O PROJEKTU CRPOV

Z denarjem za kmetijstvo niso prenavljali cerkva

S februarjem povečanje preživnin za 9,3 odstotka

LJUBLJANA - Čeprav je vlada na včerajšnji seji obravnavala (in sprejela) pet različnih zadev - zvišanje preživnin s 1. februarjem za 9,3 odstotka, nacionalni raziskovalni program, predlog zakona o organizaciji in financiranju na področju znanosti in tehnologije ter predlog programa razvoja gozdov v Sloveniji - je Jože Osterc, minister za kmetijstvo in gozdarstvo, večji del novinarske konference namenil poročilu o uporabi sredstev za celostni razvoj podeželja in obnovo vasi (t.i. projekt CRPOV).

Poročilo je bilo pripravljeno na osnovi zahteve Odbora DZ za nadzor proračuna in javnih financ, predvsem pa kot odgovor na pisanje novinarjev Dela, čes da so v okviru programa celostnega razvoja podeželja in obnove vasi z denarjem za kmetijstvo polepsavali cerkve in kapelice. Iz odgovora ministra Osterca s sodelovanci smo uspeli razbrati, da sredstev za polepsanje sakralnih objektov menda niso namenjali in da projekte CRPOV financirajo tudi lokalne oblasti. Te pa lahko sredstva namenjajo tudi za prenovitev cerkva. »Pogodbe,

ki jih sklenemo z lokalnimi oblastmi za izvedbo določenega projekta CRPOV, vedno pregleda ministrstvo za finance - brez njegove privolitve denarja ne moremo nakazati - samo izvajanje projektov oziroma nadzor nad porabo sredstev pa vrši kmetijska inspekcija,« je zatrdil Osterc.

Projekt CRPOV je sicer ena izmed dejavnosti ministrstva za kmetijstvo, sam projekt izvaja sektor za celostni razvoj podeželja in obnovo vasi, med dejavnosti sektorja spadajo tudi kmetijsko-ureditvene operacije. Vzorčne projekte CR-

POV izvaja sektor v skoraj vseh slovenskih občinah, za same projekte je značilno meddrugim to, da so njihovi glavni nosilci občine oziroma lokalna skupnost preko projektnega sveta. Za CRPOV je bilo v okviru sektorja leta 1991 porabljen 8, 4 milijona tolarjev sredstev (3, 6 odstotka sredstev sektorja CRPOV) in lani že 83, 5 milijona tolarjev oziroma 11 odstotkov sredstev sektorja.

Vlada je kot rečeno sprejela se sklep, po katerem se preživnine, določene s sodno odločbo, in preživnine, določene z dogovorom iz zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki so bile že revalorizirane s 1. avgustom 1994, ter preživnine, določene ali dogovorjene v mesecu juniju 1994, povečajo s 1. februarjem 1995 za 9,3 odstotka.

Irena Pirman

Delavci štorskega Jekla stavkajo

STORE - Ze od torka popoldan zaradi neizplačanih decembrskih plač stavkajo delavci podjetja Jeklo v Storah. Vodstvo od novega leta združenega štorskega Jekla in ravenskega Metala je trikrat obljubilo izplačilo, vendar do včeraj svoje obljube se ni uspelo izpolniti. Po dlje časa napovedovanem načrtu sta se z novim letom v skupno podjetje združili družbi koncerna Slovenske železarne, Jeklo iz Stor in Metal iz Raven na Koroskem. Istocasno je vodstvo koncerna razresilo dotedanje vodstvo Jekla in družb na lokaciji Store, med njimi tudi nekajletnega direktorja Železarne Store in nazadnje direktorja Jekla ter koordinatorske del v vseh storovskih družbah, Borisa Marolta. Čeprav obe družbi se nista registrirani kot enotno podjetje Metal, je na Ravnah že pričelo delovati novo vodstvo, ki ga vodi Vinko Pogacnik. Pogacnik bo s svojo ekipo vodil družbo z nekaj manj kot 2.000 zaposlenimi, izmed katerih jih je sedaj 814 v Storah. Vsi, tako člani svobodnih kot neodvisnih sindikatov pa so se v tork odločili za pričetek stavke. Zahtevajo izplačilo decembrskih osebnih dohodkov, ki bi moralo biti 18. januarja. Novo vodstvo podjetja jim je sprva obljubilo redno izplačilo plač, nato izplačilo prestavilo na 20. januar in kasneje na 24. januar, ko pa tudi tega dne ni bilo plač, sta sindikata pričela s stavko. **(B. P.)**

NOVICE

Odstop gomjeavstrijskega glavarja Josefa Ratzenböcka

LINZ - Na seji predsedstva gornjeavstrijske ljudske stranke in kluba deželnih poslancev ÖVP je včeraj napovedal svoj odstop od položaja deželnega glavarja zvezne dežele Zgornje Avstrije Josef Ratzenböck. Dolgoletni deželni glavar bo odstopil 3. marca, njegov naslednik pa bo dosednji deželni svetnik Josef Pühringer. 66-letni Ratzenböck je na tiskovni konferenci poudaril, da gre za »menjavo generacij«, odločno zanimal pa je vsako povezavo s provizijsko afero, v katero je vpleten gornjeavstrijski državni poslanec ÖVPHermann Kraft.

Andraes Laun imenovan za pomožnega škofa v Solnogradu

DUNAJ/SOLNOGRAD - Papež Janez Pavel II. je dunajskega teologa Andreasa Launa (52) imenoval za novega pomožnega škofa v nadškofiji Solnograd. Laun velja za zastopnika konservativnega tabora znotraj katoliške Cerkve. Stolni kapitelj je imenovanje Launa sprejel s »prizadetostjo« ter v izjavi za javnost poudaril, da bodo potrebni veliki naporji za vzpostavitev vzdušja medsebojnega zaupanja.

Protest nad 20.000 učiteljev

DUNAJ - Protestne akcije proti t.i. varčevalnemu paketu vladne koalicije za sanacijo državnega proračuna se nadaljujejo: včeraj je približno 20.000 učiteljev na splošno izobraževalnih visjih solah po vsej Avstriji priredilo protestna zborovanja, protestirali pa so tudi učitelji na ljudskih in glavnih solah. Pedagogi se izrekajo predvsem proti načrtu novega ministra za pouk Erharda Buseka, ki hoče učno uro skrajšati od trenutno 50 na 45 minut. Sindikat za nastavljenec v javni službi poudarja, da bi uresničitev spornega načrta pomenil nadaljnjo zmanjšanje delovnih mest za učitelje. Hkrati so zastopniki učiteljev napovedali nadaljnje proste akcije.

Odprt sejem »Dopust '95«

DUNAJ - V avstrijski prestolnici so včeraj odprli turistični sejem »Dopust '95«. Na strokovnem sejmu na dunajskem sejmskem razstavišču razstavlja 656 razstavljalcev iz 55 držav. Minister za gospodarstvo Wolfgang Schüssel je ob tej priliki izrazil prepričanje, da bo avstrijski turizem premagal trenutno hudo krizo ter da bo že leta 1995 šlo na bolje. Kot smo včeraj obsirno poročali, so dohodki iz turizma v letu 1994 v Avstriji nazadovali za 5,5 odstotka.

Razširitev omrežja za oskrbo z zemeljskim plinom

CELOVEC - Koroska energetska družba Kelag od leta 1989 dalje načrtno širi omrežje za oskrbo podjetij in gospodinjstev z zemeljskim plinom. Kelag ima danes na Koroskem 3900 odjemalcev v desetih občinah, v dveh nadaljnjih občinah so začeli leta zaceli z gradno krajevnega omrežja. Kelag je v preteklem letu 1994 prodala 121 milijonov kubičnih metrov zemeljskega plina, prodaja napram letu 1993 se je povečala za 7,6 odstotka, je zapisano v tiskovni izjavi koroskega deželnega energetskega podjetja.

AVSTRIJA / PRISLUŠKOVANJE V PROSTORIH PARLAMENTA

Provizijska aferapretresla koalicijo

IVAN LUKAN

DUNAJ - Močan politični potres v avstrijski notranji politiki. Tedenški magazin »News« je v svoji najnovejši izdaji odkril provizijski kupcijo, s katero sta poslanca iz vrst koalicijskih strank Peter Marizzi (SPÖ) in Hermann Kraft (ÖVP) hotela napolniti (prazne) strankine blagajne.

Tednik objavlja pogovor med obema poslancima, ki ga je nezakonito posnela v prostorih avstrijskega parlamenta doslej neznana oseba ter posnetek posredovala uredniku »news«. Le-ta je zadevo najprej preveril in ko je ugotovil, da gre za avtentično zadevo - pogovor med politikoma objavil.

Vest o načrtovanem milijonskem dealu je v avstrijski politični javnosti povzročil pravi politični potres, znana pa je tudi že prva žrtev - Hermann Kraft je medtem že oddal svojo funkcijo kot

državni poslanec, Peter Marizzi pa se je kratkoročno podal na dopust...

Pogovor med Kraftom in Marizzijem, oba sta v njunih strankah pristojna za vprašanja obrambne politike, je bil posnet že 7. februarja leta 1994. Kraft je ob tej priliki svojemu koalicijskemu kolegu Marizziju (ki je hkrati tudi organizacijski sekretar Socialdemokratske stranke Avstrije) v zvezi z načrtovanim nakupom helikopterjev za avstrijsko vojsko predlagal, naj se stranki (ÖVP in SPÖ) zedinita na dobavo večjega števila helikopterjev in enega »vladnega letala« pri britanskem proizvajalcu British Aerospace. V primeru naročila bi le-ta namreč bil pripravljen plačati 2-odstotno provizijo.

Pri naročilu v obsegu 3,8 milijarde silingov bi to pomenilo provizijo v višini 70 milijonov silingov, zadeva pa da bi bila

Poslanec Hermann Kraft je medtem že odstopil.

izvedljiva brez večjih problemov, je zatrdil Kraft svojemu poslanskemu kolegu od SPÖ. Kot posrednika pri transakciji denarja pa je imenoval Alfonsa Mendsdorff-Pouillyja, moza sedanje ministric za okolje Marie Rauch-Kallat. Marizziju da bi bilo treba samo še privoliti v kupcijo in že bi teklo milijone, je poudaril Kraft. Marizzi - tako na posnetku - je Kraftu odvrnil, da je prepričan, »da Vranitzky v tako kupcijo ne bo privolil«.

Politična usoda Petra Marizzija je še negotova.

Soočen s posnetkom je Marizzi dejal, da zadevo nikoli ni jemal resno in da tako kupcijo tudi nikdar ne bi sklenil. »Počutil sem se le kot neka stranska figura v neki kriminalni«, je dejal Marizzi in poudaril, da je bil takorekoč prisiljen v pogovor s Kraftom. Stranko o tem ni obvestil, »kar je bila napaka«, je priznal Marizzi, preden da se je kratkoročno podal na dopust.

Predsednik SPÖ in kancler Vranitzky je od Marizzija zahteval takojšno poročilo, pri ÖVP pa je zadeva očitno veliko bolj vroča: stranka je znova soočena z domnevami, da je bila v preteklosti posredno ali neposredno vpletena v provizijske posle pri nakupu orožja, čeprav zato ni dokazov.

Predsednik ÖVP Busek je poudaril, da Kraft stranko o provizijski kupciji ni informiral, tako da je zadeva zanj zaključena. Izpostavil je se, da stranka v preteklosti tudi ni prejela provizije iz poslov z orožjem.

Opozicija je se včeraj zahtevala ustanovitev preiskovalnega odbora.

SPÖ / SKLEP

Le uvedba prispevka na višje dohodke?

DUNAJ - Zvezni kancler in sef avstrijskih socialdemokratov Franz Vranitzky, ki je se pred 14 odklonil uvedbo solidarnostnega prispevka za osebe z znatno nadpovprečno mesečno plačo (nad 50.000 silingov bruto), je svoje stališče spremenil.

Na včerajšnjim zasedanju predsedstva socialdemokratske stranke je Vranitzky - očitno pod pritiskom odločne zahteve Zveze sindikatov - le privolil v sklep, v katerem se stranka izreče za uvedbo solidarnostnega prispevka. Kompromis: zahteva ni neposredno povezana z izvedbo t.i. varčevalnega paketa, določena tudi se ni višina davka, v razpravi pa je bil govor do petih odstotkov, omejeno na tri leta.

Za koalicijskega partnerja ÖVP je generalna tajnica Ingrid Koresce poudarila, da zanj uvedba solidarnostnega prispevka za osebe z mesečnim dohodkom nad 50.000 silingov ne pride v postev, proti uvedbi prispevka pa sta se izrekli tudi svobodnjaki in Liberalni forum.

Kot znano je uvedbo solidarnostnega prispevka najprej zahtevala Avstrijski zveza sindikatov (ÖGB) z argumentom, da realizacija obsirnega varčevalnega paketa ne sme iti samo na račun poslabšanja socialnega položaja javnih uslužbencev, družin in ljudi z nizjimi osebnimi dohodki, itd.

ÖGB je zato zahteval večjo socialno uravnovesenost in mdr. predlagal solidarni prispevek na višje plače. **Ivan Lukan**

Avstrijska vojska hoče že kmalu nabaviti večje število sodobnih helikopterjev.

I S T R A

Odrešujoče odprtje jadranskega naftovoda

GORAN MORAVCEK

REKA - Odprtje Jadranskega naftovoda, ki so ga na Reki pričakali z opaznim zadovoljstvom, napoveduje tudi konec gospodarske krize na severnem Jadranu. Upajo, da bo uresničitev gospodarskega sporazuma, ki sta ga sklenila Zagreb in Knin 2. decembra lani, pomenila tudi začetek mirne vnovične vključitve tako imenovane Republike srbske Krajine. Strah pred vojno je precej prisoten v turističnih področjih Istre in Kvarnerja, saj bi nov spopad, potem ko je predsednik Tudman odpovedal gostoljubje Unproforju, pomenil močan udarec gospodarstvu.

Istrski demokratski sabor (IDS) Ivana Jakovčiča je v nasprotju z vladajočo Hrvaško demokratično skupnostjo (HDZ) in opozicijskimi strankami zadržan do Tudmanovega sklepa o odpovedi mandata Unproforju. Ivan Pauletta, zastopnik IDS v hrvaškem državnem parlamentu, meni, da istrski regionalisti ne morejo biti niti »za« niti »proti« odhodu modrih celad iz Hrvaške, ker niso seznanjeni z vsemi potrebnimi

informacijami, ki so pripeljale do takšne predsednikove odločitve.

»Brez informacij ne moremo glasovati o tako pomembnem političnem vprašanju, od katerega je odvisen hrvaški jutri. Veliko dejstev ne poznamo, od tega, ali obstaja kak dogovor med Zagrebom in Beogradom, do tega, kakšna je dejanska moč hrvaških oboroženih sil,« poudarja Pauletta.

Istrski regionalisti so prepričani, da o tako resnem vprašanju ni mogoče razpravljati evforično in da je za sklep o odpovedi mandata Unproforju potrebna potrpežljivost in podpora prijateljskih držav.

»Z gospodarskim sporazumom, ki sta ga podpisala Zagreb in Knin in se že izvaja, je storjen majhen korak. To je priprava za odpiranje političnih vprašanj, ki bi jih lahko s potrpežljivostjo in ob pomoči zahodnega zavezništva zelo hitro uvrstili na pogajalski dnevni red,« meni Ivan Pauletta.

Po odprtju avtoceste Zagreb-Lipovac so zdaj odprli tudi Jadranski naftovod, ki je, kot menijo hrvaški po-

litiki, nov dokaz, da je reintegracija zasedenih območij države mogoča tudi po mirni poti. Hrvoje Sarinić, vodja pogajalske ekipe, ki se je pogajala s kninskimi Srbi, meni, da je prav odpoved mandata Unproforju omogočila, da so uporniški Srbi hitreje pristali na gospodarsko sodelovanje. V Zagrebu pričakujejo, da bo kmalu odprta tudi železniska proga od Zagreba do Beograda, kakor tudi tista, ki pelje od hrvaške prestolnice cez Knin do Splita.

Severni krak Jadranskega naftovoda, ki je začel delovati, bo povezal naftno pristanišče Omišalj na otoku Krku s Siskom. Od tod bo šla nafta od vozla Virje do Lendave in v naftne rafinerije na Madžarskem, Češkem in Slovaškem. Na tako imenovanem UNPA območju Sever, ki ga nadzorujejo uporniški Srbi, je 64 kilometrov naftovoda. Kninski Srbi nadzorujejo šest ventilov: Hrastovico pri Petrinji, Prekopo pri Glini, Satornje pri Topuskem in postaje v Vrginmostu, Vojniću in Krnjaku. Ko so uporniški Srbi pred več kot tremi leti zaprli ventile, je v ceveh ostalo

več sto kubičnih metrov surovega »crnega zlata«. Za nagrado, ker so omogočili odprtje Jadranskega naftovoda, se je Hrvaška zavezala, da bo na zasedena območja dobavljala približno tri tisoč ton naftnih derivatov na mesec. Srbi so zahtevali 10 tisoč ton, a jih je Zagreb zavrnil. Na osnovi sklenjenega gospodarskega sporazuma naj bi ustanovili tudi skupno zagrebško-kninsko naftno družbo, ki bi tako imenovano Republiko srbsko Krajino oskrbovala z naftnimi derivati. Sporno je njeno ime, ki so ga predlagali Srbi, prav tako pa niso dosegli soglasja o hrvaškem predlogu, da bi bile vložek Ine v tem »mešanem« podjetju bencinske črpalke, ki so formalnopravno se zmeraj v njihovi lasti, čeprav so si jih kninski Srbi - kot veliko drugih dobrin hrvaških podjetij - preprosto prilastili.

Jadranski naftovod, ki so ga Srbi zaprli na tem območju in ga nadzorujejo več kot tri leta, so zgradili leta 1979 in ima zmogljivost približno 20 milijonov ton. Naftna kriza in prekinitve sporazumov z Madžarsko in tedanjo Čehoslovasko, kakor tudi

nelikvidnost takratnih jugoslovanskih rafinerij, so pripeljale številne analitike do sklepa, da je Jadranski naftovod najdražja zgresena nalozba. Spremenjene okoliscine, ki jih je izzvala politična osamosvojitve in pospešeni razvoj Madžarske, Slovaške in Češke ter Slovenije, pa so znova aktualizirale pomen naftovoda. Tako zdaj razmišljajo celo o tem, da bi ga razsiri in mu dodali se nekatere nove smeri.

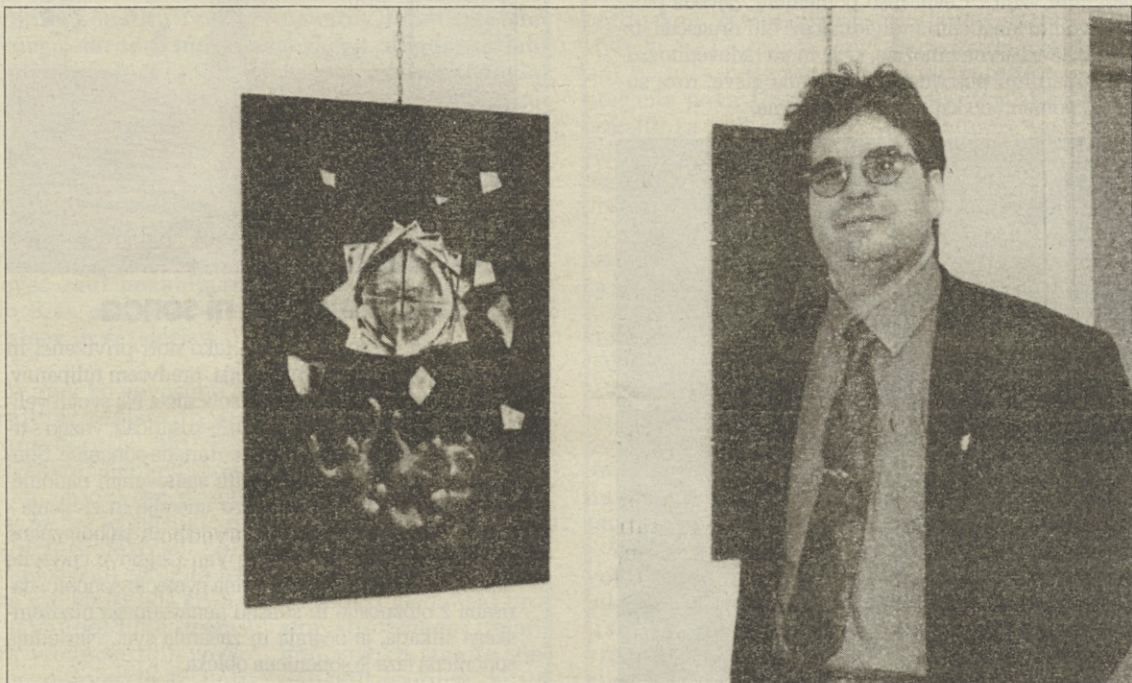
Za Hrvaško - ki si prizadeva oživiti svoje gospodarstvo, zlasti na severnem Jadranu, in hoče dokazati, da je njena državna politika miroljubna kljub odpovedi gostoljubja Unproforju - ima odprtje Jadranskega naftovoda velik pomen. Tako si vsaj lahko razlagamo politično zadovoljstvo hrvaških politikov, ki zatrjujejo, da je proces reintegracije zasedenih območij države v polnem teku. Toda hrvaška javnost precej previdneje spremlja razvoj dogodkov, saj ključne prometne povezave se zmeraj deloma nadzorujejo Srbi, kar praktično pomeni, da so v njihovih rokah ključni vojne in miru.

VIZUALNA UMETNOST

Prepletanje tehnik
in pristopov tvori
Redfernovo izraznost

JAN BEDNARIK

V teh dneh si v prostorih Kataliske knjižarne v Gorici lahko ogledamo fotografsko razstavo Paula Davida Redferna (na sliki, foto Studio Reportage).

Redfern je sicer po rodu American, »estetsko občutljiv v moderno tehnologijo, odseva ameriški pogled, v katerem je prehod iz naravnega ambienta v tehnološki hitrejši in bolj travmatičen kot v Evropi; umetnik pa se kulturno oblikuje in razvija v Trstu, mestu s kozmopolitskimi spomini, tudi v svojih protislovjih, in z današnjo realnostjo obmejnega mesta,« je zapisal vizualni oblikovalec in profesor designa na ALU v Ljubljani Fabio Smotlak. Redfernovo iskanje upodobljivosti poteka vzporedno z razvojem novih fotografskih in informatičnih tehnologij. Slika nastaja kot krizanje klasičnega fotografskega postopka in njegove grafične predelave, izvedene z računalnikom. V kompozicijski raznolikosti Redfernovih podob se težnja k enotnosti sporočevalnega tkiva razodeva v spajanju različnih oblikovalnih metod, kar bi nekako potrjevalo staro modrost, da vse vede obrodijo največ sadov tam, kjer se medsebojno krizajo. Če je Redfernova slika predvsem spoj

različnih nivojev tehnične obdelave in različnih načinov upodabljanja, se lahko vpasamo, kaj pravzaprav zajema njegova fotografija, kam lahko postavimo ločevalni obseg ustvarjanja in kako naj razberemo jezikovno mnogoclenost končnega produkta. Slika se pojavlja v svoji podobi kot izraz zapletene dinamike, ki se razvija v trikotniku predmet-umetnik-računalnik. Tvarna sestavina umetnosti, prisotna v površini ali prostoru, ki so temeljne ravnine vizualnega sporočanja, v Redfernovem delu stopa v ozadje in odstopa svoje mesto računalnikovemu spominu. Slikani predmet izseva iz ekrana svojo nestabilno, večno spreminjajočo se naravo, podobno valu, ki se ohranja v stalni preobrazbi svojega izgleda. V tem smislu smemo trditi, da se vedno nekako umika pred nevidnim in da se končna dovršenost slike rojeva v tistem trenutku, ko se umetnik odloči za stabilizacijo in tiskanje podobe na zaslonu. Redfernovo ustvarjanje gre od izbire predmeta slike preko grafične predelave slednjega do trenutka, ko fotograf zagleda svoje sporočilo v neprekinjenem nizu sprememb.

Redfern si je omislil gorisko razstavo kot presek skozi svoje večletno delo na področju fotografije, sicer osredotočeno na tehnično postopanje pri ustvarjanju kolazev. Od slike do slike spremljamo fotografovo pot in njegov razvoj kot v vsebinskem, tako tudi v tehničnem pogledu. S tehničnega vidika se kolazi in fotomontaže postopoma pretvarjajo v »fotomorfoze«, kakor je umetnik poimenoval svoje nove slike. Z ozirom na vsebinski sklop razstave pa smemo povedati, da Redfern ljubi prizore iz vsakdana, ki se prepletajo s posebnim vrednotenjem carobne govorice barv in predmetov. V razstavljenih slikah lahko zasledimo utrip predmetnosti, seveda tudi računalniško soustvarjene predmetnosti, in utrinke nadrealizma, čeprav je sam fotograf izjavil, da so slike na razstavi iz različnih dob njegovega dela in ne tvorijo enotne vsebinske zasnove. Avtor je slikam dodal tudi zanimive naslove, ki namigujejo na vso razsežnost likovno izraženega sporočila. Redfernovo umetniško iskanje se v vsem tem sklada z našim časom - nestabilno lepljenko prizorov in občutkov na pragu tretjega tisočletja.

FILM

Maori: propad
nekdanjih
bojnikov

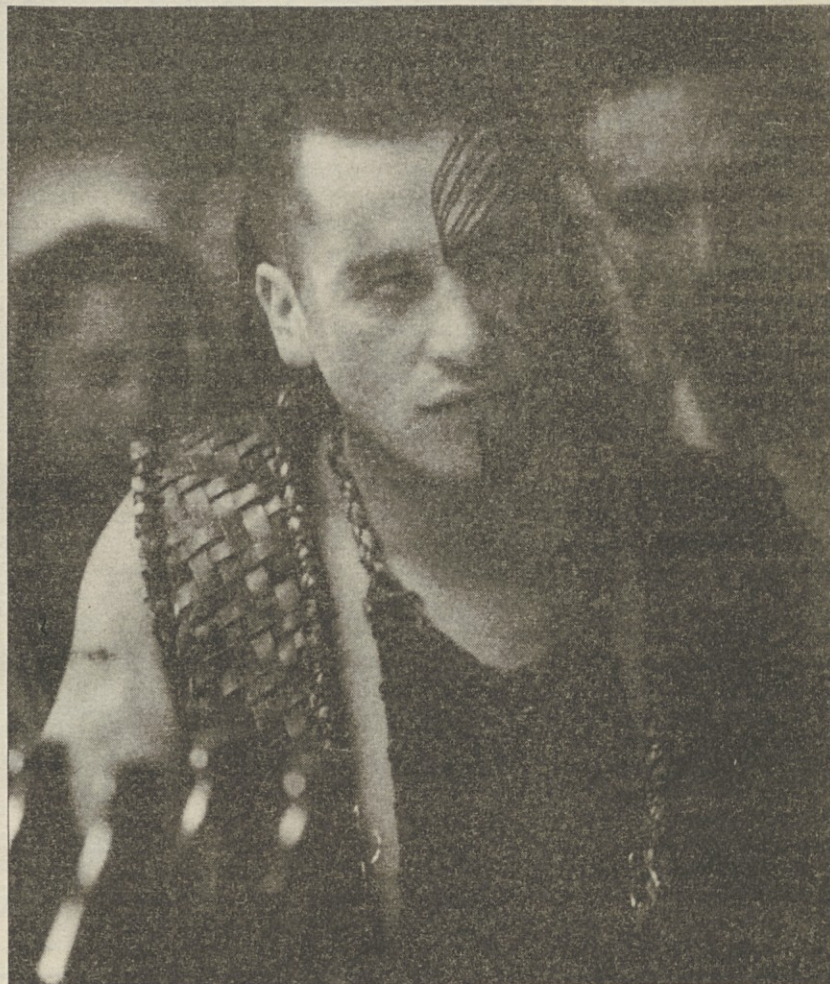
IGOR DEVETAK

Once were warriors (Nekot so bili bojovníki). Nova Zelandija, 1994. Režija: Lee Tamahori. Predloga: po istoimenskem romanu Alana Duffa. Scenarij: Riwia Brown. Fotogr.: Stuart Dryburgh. Glasba: Murray Grindlay, Murray McNabb. Produkcija: Communicado Auckland, New Zealand Film Commission, Avalon Studios, New Zealand on Air. Igrajo: Rena Owen, Temuera Morrison, Ma-maengaroa Kerr-Bell, Clifford Curtis (na sliki prizor iz filma).

Moski naroda Maori so nekoč bili neugnani bojovníki, »truculent natives«, so zapisali o njih prvi kolonizatorji. Iz filma izhaja, da je arhaično ljudstvo Aotearoe danes le tragična karikatura svoje pretekle podobe. Ni jih pokončala angleška oborožena vojska, njihovo tradicionalno kulturo je steriliziral evropski družbeni model priseljencev. Nekot so bili branilci svojih mitov in pomenov, danes pa brezciljni postopaci, zapisani ne več vojni, ampak razpadu. Sebi podobne nesrečneže obdelujejo s pestmi in brcami, katerih trušč prav glasno odmeva v filmu ob glasbeni kulisi rap in raggae zvokov. Tamahoriju je to tega, da splošno nasilje kar se da razgali. Tudi zato nas na začetku za trenutek zavede: velikanski reklamni lepak ponuja pogled na neomadezevano razsežnost, obenem napoveduje idilo, ki bi si jo od novozelandskega otčja edino pričakovali na osnovi svojega površnega poznanja tamkajšnjega stanja stvari. Na kartelu je fiksirana podoba izgubljenega. Tamahori je zaigral kinematografski trik, saj je za sliko

brezkompromisni bojovníški logiki se obupu upira samouničevalno: večere zapravlja v pubih in svojo silo, ki spominja na nepomirljivo bojevitost njegovih prednikov, zlorablja proti pivskim bratcem. Na dom se vrača zapit in udarcev ne prihrani niti svoji zeni; nad njo, potomko maorskih prvakov, se z večjo težo udarja, tudi da bi se masceval zaradi svoje pripadnosti rodu suznjev. Zenska pa ostaja neupogljiva in na moza globoko navezana; od kod ji je tolika moč? Na nji je napor, da se družina ohrani. Najmlajša sinova sta v nevarnosti: eden se je zapisal skupini krajevnih zločincev, ki ozivljajo napadalni instinkt svojega naroda in na kožo zapisujejo obredna znamenja za družbeno dostojanstvo. Njihovo nasilje pa je samo potlačen obup, ker jim je vsiljena socialna izključitev. Drugega sina so zaprli v poboljševalnico. Tretjega bitja Jakeja in Beth, Grace, se v prvem delu filma nesreča ni dotaknila. Njeno nagnjenje k premišljanju in pisanju ji obeta drugačno perspektivo od tiste, ki zabija k tlom gnile periferije vse ostale. Tenkocutno in ranljivo Grace je treba scititi pred surovostjo okolice, toda njen oče je pripeljal v hišo posiljevalca. Greh nad dekletom bo ostal zapisan v njenem dnevniku, telo pa obviselo na vrvi. Usoda preživelih je v Bethinih rokah, ne Jakeovih, po predpostavki, da ostane suženj, kdor je bil v vojni ujet.

V središču prvega popolnoma maorskega filma, ki mu je uspelo priti na mednarodni trg, je zgodba o

paradiža pejsaz drugačen. Kamera se torej premakne v ozadje in pronikne v realnost, kjer je vse oskrunjeno, narodna istovetnost in posameznikovo dostojanstvo zdrobljena. V odslikovanju bednega prostora je Tamahorijev pogled najbolj prodoren in učinkovit. Periferija - iztirjeni svet in geto za novozelandske tuzemce je kraj enak ze poznanim filmskim prikazom razpadajočih predmestij, pregnetenih s smradom od kopičenih smeti, zarjavelih razbitin, prepredenih s klateži in prostitutkami. To je zibelka za nasilneže. Kraj in zgodba pa nam niso po videzu več tako zelo oddaljene.

Jake in Beth Hake imata pet sinov. Jake je ob službo in po

družinski tragediji, ki ji ne manjka cloveske tehtnosti in spodleteli bodočnosti za narod zanikane istovetnosti. Preporod je zanj nuja.

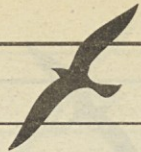
Film se odvija s tesnim razvojem kadrov, kakor da bi bili pod časovnim pritiskom; v razboleli stvarnosti vrezuje močne slike bolj kot skladno sosledje dogodkov. Gledalca cutno vodi med tetovirana telesa, potaplja v oranžno fotografijo izrednega vizualnega efekta, v vznemirljive akcijske posnetke s posiljevanjem prikaza fizičnega nasilja. Oko in zelodec dobita svoje, ko pa bi si razvajeni humanisti pričakovali se kaj globljega emotivnega blaga, intimnih opravičil za dejanja, bi ostali nezadosceni.

Ko fotografija razkriva
žensko duševnost

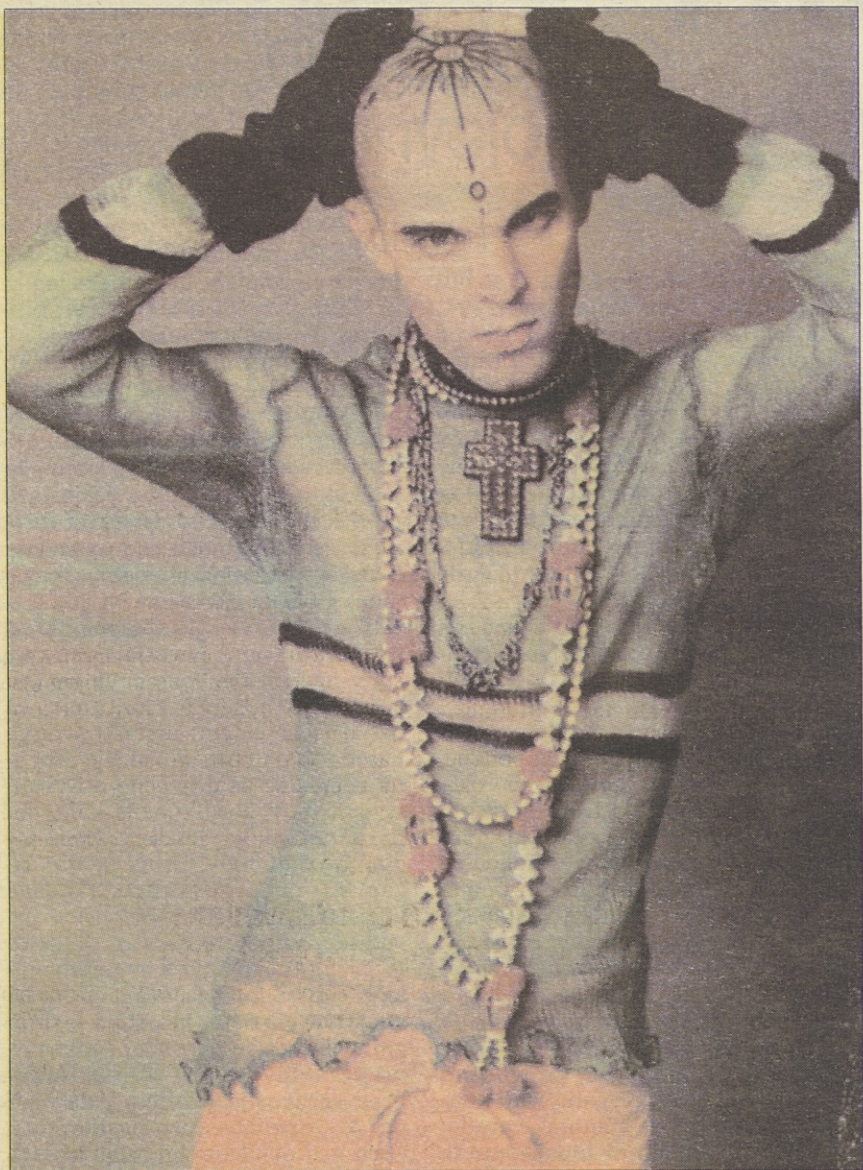
Ze naslov Zenski spol (ali pol) boga (Il femminile di Dio) dovolj nazorno predstavi fotografsko razstavo Sebastiane Papa. Od vselej je Sebastiana Papa posebej občutljiva do ženskega sveta, ženski, njeni usodi in njenemu pogledu na svet pa so v pretežni meri namenjene njene dosedanje fotografske razstave in publikacije. N sliki njena fotografija iz »indijskega« ciklusa, ki je bila najprej prikazana že pred leti v okviru razstave Znaki tišine (I segni del silenzio). V Trstu so njeno razstavo priredili kot spremeno pobudo k gleda-

liski predstavi »Pri petdesetih je odkrila ... morje« (A cinquant'anni lei scopriva ... il mare). Gre za koprodukcijo tržaskeskega gledališča La Contrada in videmskega centra Centro servizi e spettacoli, s predstavo, ki si jo bodo najprej ogledali abonenti sezone v dvorani Cristallo, nato pa se abonenti videmske sezone Contatto, se bo uiz Trsta v Videm selila tudi fotografska razstava Sebastiane Papa. V Trstu bo razstava odprta do 5. februarja, in sicer v prostorih Občinske galerije na Trgu Unità.

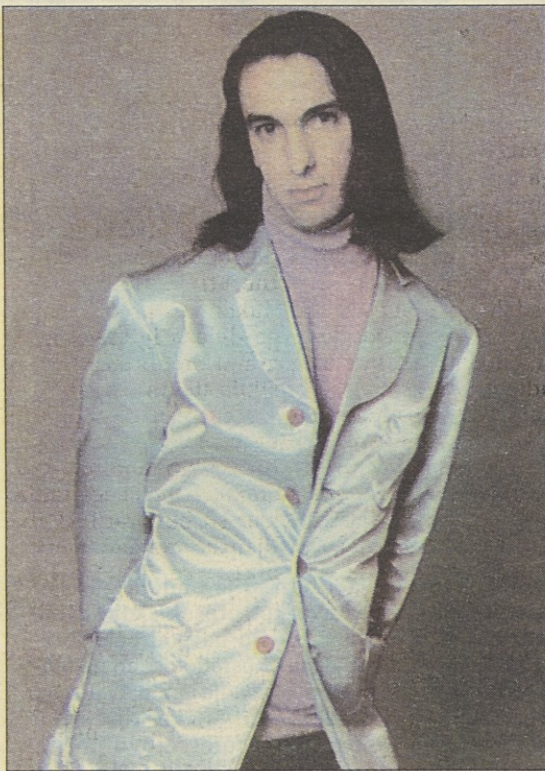

ODTRGANO

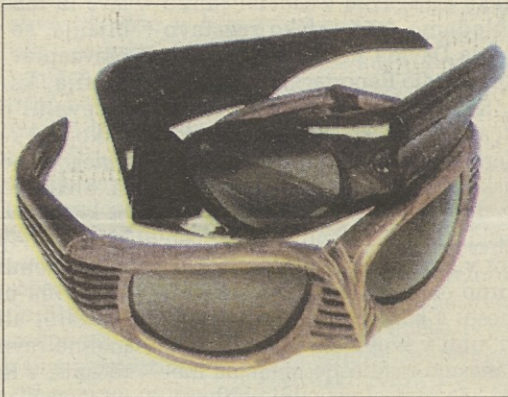
Individualci na pohodu

Množična gibanja, množice brez imen, politične stranke, prostovoljne skupine, anonimne skupnosti - vse to je daljna preteklost. Na čelo moderne družbe prihajajo uporni in drugačni posamezniki. Dolgočasne in večne »farmerke« je treba pospraviti v zaboj na podstresju in kupiti bale platnenega blaga za udobne in prosto vihrajoče hlače. Nadarjeni posamezniki, ki so se odtrgali od brezglave množice, si porisejo bele majice z razposajenimi mavričnimi vzorci. Cevlji niso pomembni. Seveda pa je glavno vodilo fanatičnih individualcev: biti drugačen, izstopati iz brezbarvne množice, ki se mora radovedno ozirati za udarnimi posebnosti. Tetovirana glava, roza suknjič, ni pomembno kaj - samo da pritegne.

Sončnice tudi, če ni sonca

Nizozemci, ki so že tako in tako nori privrženci in strastni ljubitelji - gojitelji cvetja, predvsem tulipanov, zelo castijo tudi rožo sonca - sončnico. Na svojih velikih in starih kolesih, v priročnih košaricah, vozijo s trga v svoje domače vaze velike rumene sončnice. Sončnice, ki v temnih in zaprtih stanovanjih nadomestijo sicer nenadomestljivi vir energije in življenja - sonce. Posebno priljubljene, cenjene in najbolj znane rože sonca pa so nedvomno Van Goghove čudovite Sončnice. Preprosta vaza, polna cvetovih sončnic, narisana z otožnostjo in strastjo nenavadnega nizozemskega slikarja, je očarala in začarala svet. Naslednja sončnična faza je sončnična obleka.

Krojač za očala

Tanjša ozonska plast, močnejše sonce, sneg, modne zapovedi, so stvari, ki silijo ljudi, da nosijo sončna očala. Črne okvirje nosijo nezaustavljivi zapeljivci, kovinske okvirje imajo piloti in vsi, ki bi bili radi piloti in okrogle okvirje imajo pesniki in vse umetniške duše. In kaj preostane alternativcem, ki se ne morejo sprijazniti z uniformiranimi očali? Najnovejši izdelek na »očalarskem« trgu so stroga usnjena očala. Thomas Andre, mlad berlinski modni kreator, se je potrudil in presenetil vse s pravimi usnjenimi očali.

Pravi tatu ali ponaredek

Tatuji niso nič novega. Motijo se tisti, ki mislijo, da so si jih izmislili vojaki, ki si z iglo vtisnejo v kožo ime svoje izvoljenke. Poznali so jih že Rimljani leta 54 pred našim štetjem. Nekaj časa so bili v zatonu, zdaj pa so, če vam to ugaja ali ne, največja modna zapoved. Omislilo si jih je že nekaj priznanih manekenk - Christy Turlington, Stephanie Seymour in Niki Taylor, največ pozornosti pa zbujajo Eve, ki ima na glavi kar čelga zmaja. Ker pa so tatuji zal trajen spomin, se mnogi raje odločajo za njegove ponaredke, ki jih je mogoče po nekaj dneh sprati z vodo. Taki so na primer pisani metuljčki na Naominih prsih.

Obleke za hiteče

Otroci in odrasli, ki so gledali Batmana in Supermana vedo, da je bila pri obeh neustrašnih dečkih najpomembnejša vršina ta, da sta imela vedno pri roki čudežni obleki. Ko Superman zasliši v daljavi klice nemočnega na pomoč, hitro zasuka svoje vitko, a mišičasto telesce in zdrsne v čudežni, tesno oprijet pajac. Današnji hitri časi silijo tudi neleteče in nesupermenske ljudi k uporabi praktičnih oblačil. Majhna krilca, skromni nedrčki, udobni skornji, to je garderoba hiteče moderne ženske, ki pa vseeno ostaja zapeljivka.

Ure za nove generacije

Casi so postali zelo zahtevni za svetovno uspešne nadaljevanke. Gledalci niso več zadovoljni le z nadaljevanke in njenimi zapeljivimi igralci. Moderni gledalci zahtevajo več: majice s slikami svojih slavnih junakov, brisače z naslovom nadaljevanke, spodnjice, značke in seveda tudi ure. Sedaj ena najbolj priljubljenih nadaljevanek na satelitskih postajah, Star trek - The Next generation, je na zahtevni trg televizijskih gledalcev končno poslala zapestno uro z vesoljskimi motivi.

Čas plavalnih kap

Do nedavnega se je zdelo, da so plavalne kape pokrivalo, ki naj ga nosijo vrhunski športniki, otroci in starejši. Profesionalni plavalci v tesnih prilagajocih se kapah dosegajo boljše rezultate, otroci v kapah pomirijo zaskrbljene starše, ki so prepričani, da bi se brez nje takoj prehladili, starejši plavalci, predvsem plavalke, pa si nataknejo kape, da si ne uničijo urejene pričeske. Plavalne kape z raznimi vzorci in nasitki pa prihajajo v modo in si jih rade nataknejo tudi zapeljive lepotice, ki le posedajo poleg bazena. Prav nič jih ne moti, da v kape skrivajo svoje dolge lase, saj si k svojemu obrazu najdejo najprimernejše pisano vodno pokrivalo.

Pripravili: Tina Lucu in Irena Sorn

GLEDALIŠČE / KRIŽI IN TEŽAVE SVOBODNJAKOV Z AGRFTV

Kako lahko (pre)živi svobodnjak igralec?

LJUBLJANA - To, da je tudi gledališče eden temeljnih konstitutivnih elementov identitete slehernega naroda, tudi slovenskega, dandanes lahko slišimo ob skorajda vseh pomembnejših gledaliških obletnicah, kulturnih praznikih in nenazadnje tudi ob provincialnih prireditvah, ki vsaj malo spominjajo na gledališke predstave. In ceprav se Slovenci radi kitimo z uspehi nasih gledališč doma in v tujini (četudi gre za južno zemeljsko poloblo) in naše gledališke hrame zato celo poimenujemo ambasadorji slovenske kulture, ob tem vse preveč radi pozabljamo, da tudi gledališča ne bi bilo brez njegovih »neposrednih proizvajalcev« - igralcev in režiserjev.

In prav ko govorimo o igralcih, režiserjih ali dramaturgih, žal vse prevečkrat ugotavljamo, da se zgodovina ponavlja: ne gre le dejstvo, da jim država (tako kot kulturi nasploh) že vrsto let reze vse tanjši kos kruha in tako (ne) hote degradira vrednost njihovega dela, temveč je se bolj alarmantno dejstvo, da mnogi izmed njih kljub visokim umetniškim potencialom vendarle ostajajo »na cesti« in s tem prepuščeni lastni (ne) iznajdljivosti. Akademija za gledališče radio, film in televizijo, edina

tovrstna visokosolska organizacija v državi, ne more imeti vpliva na gledališko politiko; neodvisno od dejanskih potreb in povprasevanj vsako študijsko leto v dokaj hermetično zaprt slovenski gledališki prostor »proizvede« relativno visoko število gledaliških profilov, ki jih tudi devet profesionalnih slovenskih gledališč ne more zaposliti.

Režiserji, igralci, scenografi, dramaturgi itd., ki se po končanem solanju ne zaposlijo v institucijah, največkrat zaprosijo Ministrstvo za

kulturo za status »svobodnjaka«. Na ministrstvu, ki do 17. marca, ko naj bi bila najkasneje potrjena nova Uredba o pogojih za vpis v razvid samostojnih ustvarjalcev na področju kulture in o vodenju tega razvida, ne bo več razreševalo prošnje za pridobitev statusa samostojnega kulturnega delavca in samostojnega kulturnega delavca s pravico do plačila prispevkov za socialno zavarovanje, so nam povedali, da je med slednjimi, za področje gledališča, kar osemindeset upravicencev.

Žal je med njimi vse več tistih, ki sodijo v mlajšo generacijo, torej tisto, ki je studij in omenjeni akademiji koncala sele pred nekaj leti, res pa je tudi, da so med njimi tudi tisti, ki se za »svobodo« ne odločijo iz nuje po preživetju, temveč iz želje po izgrajevanju lastne igelske osebnosti, ki jo delo v institucijah v do- ločeni meri zavira, kajti

nemalokrat pojem igral- ske »uspešnosti« zabri- se razmerje med kvalite- to in kvantiteto.

In kako lahko preživi svobodnjak igralec? Ob delu v neinstitucional- nih in institucionalnih gledališcih ima se ve- dno možnost, da sode- luje z osrednjo radijsko in televizijsko hiso, ki ob visoki produkciji kvaliteten radijskih iger in radijskih literar- nih oddaj, manj kvalite- tne »trefaltovske« pro- dukcije in precej skope- ga deleža igranega pro- grama honorarno zapo- sljuje številne igralce.

Nekateri izmed njih ze vrsto let sodelujejo tudi s slovenskim pro- gramom trzasekega radia, kjer so honorarji za ita- lijsanske razmere seveda nizki, preračunani v to- larje pa vendarle zado- voljivi. Zgolj priloznos- tno, vendar finančno za- dovoljivo delo ponujajo tudi številne televizijs- ke reklame, vendar pa je sodelovanje v njih največkrat povezano s

splošno popularnostjo posameznega igralca, kar je nenazadnje tudi njen namen. Bolj za las- tno »veselje« (in zato mnogokrat z več entu- zizma) kot pa za finan- čni »blagoslov« mnogim se vedno ostaja delo v številnih produkcijah, ki nastajajo zunaj in- stitucionalnih zidov.

Nič novega torej ne povemo, če rečemo, da ima vsaka medalja dve plati; toda tudi tista »svobodnjaska« utegne v prihodnjih mesecih se bolj potemneti...

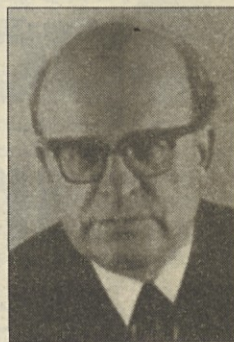
Morda bi kdo utegnil v splošnem neadovolj- stvu nad trenutnim stan- jem nezaposlenosti modro pripomniti, ces »tudi igralce ubijajo, mar ne?«, vendar pa bi se veljalo vprašati (in hkrati s tem deloma tu- di odgovoriti), ali je potemtakem bolj smo- trno postati gradbenik ali tekstilec, če vemo, da tudi v teh »bran- zah« ne kaže iskati za- poslitve.

Miha Trefalt

NA KRATKO

Umrj je priznani etnolog Niko Kuret

LJUBLJANA - V sredo je v 88 letu starosti umrl akademik dr. Niko Kuret, redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti in upokojeni znanstveni svetnik Instituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU. Ukvarjal se je predvsem z raziskovanjem slovenskih ljudskih seg in navad. Poleg številnih drugih znanstvenih del s področja narodopisja je Niko Kuret tudi avtor pomembnega in obseznega dela Praznično leto Slovencev. Bil je dosmrtni član Mednarodnega združenja za etnologijo in folkloro (Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore) in dopisni član Belgijske kraljeve komisije za folkloro (Commission Royale Belge de Folklore). Slovenska akademija znanosti in umetnosti bo spomin na pokojnega akademika počastila z žalno sejo. (STA, V. R.)

Matjaž Farič gostuje v Zagrebu

ZAGREB - Slovenski koreograf Matjaž Farič gostuje te dni v Zagrebškem gledališču mladih, kjer kot koreograf v sodelovanju s plesalci Studia za sodobni ples iz Zagreba (Sanjo Dević, Boso Vujović Mazuran, Ano Šaskor, Brankom Bankovićem, Marinkom Corakom, Bojanom Valentićem) in dramskim igralcem Vilijem Matulo pripravlja premiero plesne predstave z naslovom Stravinski i ja (Stravinski in jaz). Plesni projekt na glasbo Stravinskega in Killing Jokea, pri katerem sodelujejo se scenografinja Dinka Jeričević, kostumografinja Irena Susac, dramaturg Nana Soljev in oblikovalec luci Olivije Marečić, bodo premierno uprizorili 3. februarja v dvorani Istra ZeKaeM. (M. T.)

Ptujska predpremiere plesnega projekta Trio

LJUBLJANA - Nocoj ob 20. uri bodo v Palacijo na ptujskem gradu predpremierno uprizorili plesno gledališko predstavo koreografije Nataše Tovirac, ki nastaja v sodelovanju Plesnega studia Intakt in SOU- a v Ljubljani. Projekt za tri plesalke (Lena Knific, Nina Mesko in Nataša Tovirac) je nastal z namenom, da spregovori o casu, senzibilnosti in iskrenosti treh oseb, ki poskušajo »odložiti breme veselja in občutek, da so nekdo«, hkrati pa je produkt raziskovanja emocionalnega in fizičnega stanja v času ustvarjalnega procesa. Predstavo, ki naj bi premiero doživela konec februarja v Ljubljani, so sooblikovali se scenograf Pepi Sekulić, kostumografinja sanja Grcić, oblikovalec luci Miran Sustersić in oblikovalec besedila Ales Stegar. (M. T.)

Nagrada zlati klovn za Žerjave

MONACO (AFP) - Nagrado zlati klovn je na 19. festivalu cirkusov podelil predsednik žirije princ Rainer ruski skupini na trapezu Žerjavi, ki s svojo cirkusko točko slavi mir. Njihova točka je bila ena najbolj nenavadnih v zgodovini modernega cirkusa, saj uprizarjajo let žerjavov v režiji Pijotra Majestrenka, nekdanjega telovadca in sedanjega profesorja na Cirkuski soli v Moskvi. Na temo filma Žerjavi letijo, ki je posvečen spominu padlih vojakov v vojni, je ustvaril osupljiv zračni balet na glasbo Bacha, Ravela, Stravinskega in Wagnerja.

Za več nastopov domačih umetnikov

LJUBLJANA - V prostorih Društva slovenskih pisateljev so se na občnem zboru zbrali v sredo člani Društva glasbenih umetnikov Slovenije. Za njegovega novega predsednika so izvolili Tomaz Severja, sicer pa bo najpomembnejša dejavnost društva se naprej organizacija koncertov in podeljevanje Betetovih nagrad.

Lani so izvedli trinajst koncertov v ciklusih Ljubljanski umetniki Ljubljani, Društvo glasbenih umetnikov predstavlja, Mednarodni koncerti v Grand hotelu Union in - prvič v sodelovanju z nekaterimi organizacijami - Ob soju svec. Na koncertih, ki so izvajalsko lepo uspeli in so bili dobro obiskani, so prostovoljno nastopili člani društva, da bi tako obogatili Ljubljano v poletnih mesecih. Ob tem so na zboru poudarili, da se je v zadnjih desetih letih zelo zmanjšala možnost nastopanja domačih umetnikov, kar je najverjetneje vzrok nezadostnega zanimanja države in nekaterih institucij za to. Denar, ki ga država namenja vsako leto društvu, bi po besedah njegovih članov komaj zadoščal za plačilo rednega administrativnega uslužbenca. Ker pa zaposlenih v društvu ni (a to ne pomeni, da jih ne bi potrebovali), prav tako tudi nimajo svojih prostorov, lahko namenjajo ves denar za organizacijo prireditev.

Dosedanji predsednik društva Igor Dekleva je opozoril, da jih je v društvu se posebej razburilo, ker zastopa v novem svetu RTV Slovenija »barve« slovenskih poustvarjalnih umetnikov samo Društvo slovenskih glasbenikov, saj so doslej izbirali svojega predstavnika skupaj. Zato je Dekleva na občnem zboru javno izrazil pomislek in zahteval, da pristojni organi odgovorijo, zakaj je do tega prišlo. Sicer pa bo prihodnje prednostna dejavnost društva zavzemanje za boljše možnosti nastopanja domačih umetnikov, mladih glasbenikov in navezovanje stikov s sorodnimi društvami po svetu. (T. F.)

PO SLEDI TAKTIRKE

Predstave po Evropi

Drevi bodo v Dunajski državni operi uprizorili balet Romeo in Julija, v Gradcu bo nastopil Ruski državni balet, v Salzburgu bodo igrali Dunajski filharmoniki pod taktirko Riccarda Mutija. V operi v Zürichu bo na sporedu opereta Netopir Johanna Straussa, v Bilbau v Spaniji Donizettijeva opera Don Pasquale, v Državni operi v Pragi Madam Butterfly Giacomina Puccinija. V Državni operi v Berlinu bo na sporedu Jenufa (Janaček), v Dresdnu Mozartov Don Giovanni, v Hamburgu pa Straussova Ariadna na Naksosu. V Stuttgartu bodo nocoj uprizorili Mozartovo opero Così fan tutte, enako kot v Københavnu. V Helsinkih bo na sporedu Bizetova Carmen, v Toulouse v Franciji Verdijev Falstaff, v Lisboni pa Beethovnova opera Fidelio. V Stokholmu bo nocoj Kavalir z rožo (R. Strauss), v Genovi v Italiji Bellinijeva opera Mesečnica, v Veroni pa Hoffmannove pripovedke.

Turandot v Metropolitanki

Medtem ko se Ljubljana pripravlja na operni dogodek leta s predstavitvijo Puccinijeve opere Turandot, to opero uspešno pojejo in igrjo na drugih svetovnih odrih. Nocoj jo bodo, na primer, lahko slišali v Metropolitanski operi v New Yorku. Dirigiral bo Nello Santi, peli pa bodo sopranistki Gwyneth Jones (Turandot), Teresa Stratas (Liu), tenorist Lando Bertolini (Calaf) ter basist Paul Plishka (Timur). Jutri bosta na sporedu dve operi: Figarova svatba (prek radijskih valov jo bomo lahko poslušali tudi v Ljubljani; dirigent bo James Levine, pevci pa Vaness, Hong, Ziegler, Croft), zvečer (po ameriskem času) pa bo na programu Ljubezenski napoj Gaetana Donizettija (na radiu smo jo slišali zadnjo soboto).

Pavarotti in turizem

Nemška turistična agencija ponuja potovanje v New York naa ogled Puccinijeve Tosce, kjer bo Cavaradossija pel znameniti Luciano Pavarotti. Kandidatom nudi poleg poleta tudi tri prenočisca v hotelu Mayflower (enoposteljna soba stane skoraj 600 nemških mark), karto za operno predstavo (200 DEM) ter obisk Manhattanu. Skupna cena tridnevnega obiska je okrog 2.600 DEM.

Dva posnetka Rossinijevih oper

Dve Rossinijevi operi, Armida Sony Classical ter La donna del lago Philips, sta izšli pred dnevi. Prvo dirigira Daniele Gatti, pojejo pa Renee Fleming, Gregory Kunde, Donald Kaasch ter Ildebrando D. Arcangelo in drugi. Pri La donna del Lago je dirigent Riccardo Muti, pevci pa June Anderson, Rockwell Blake, Giorgio Surjan, Martin Dupuy itd.

Pripravil: Mi. K.

IZŠLO JE / KNJIGE

Francesco Petrarca: Soneti

Prevedel Andrej Capuder, zbirka Svetovni klasiki 35, poezija, Založba Mihelac, Ljubljana 1995, 345 strani, trda vezava, 12 x 18 cm, 6.930 SIT.

Italijanskega pesnika Francesca Petrarce (1304-1374) ni potrebno posebej predstavljati, saj velja za osrednjega renesančnega lirika in za prvega italijanskega humanista. V slovensčino ga je leta 1954 prevedel že Alojz Gradnik (Soneti in kancone), Andrej Capuder, ki je znan po tem, da se drži Petrarrove zahtevne forme, pa je njegove sonete in kancone pred to knjigo prevedel že za dve knjižnji izdaji, in sicer za zbirko Kondor in Lirika. Za to knjigo je Andrej Capuder prvič v slovensčino prevedel vse Petrarrove sonete, ki jih je toliko kot dni v letu - 365, in ki jih je skupaj s kanconi Petrarca izdal leta 1366 v knjigi Canzoniere, iz katere je izšla vsa evropska renesančna lirika. Andrej Capuder je prav tako avtor opomb in spremene besede. Spremna beseda je zaradi tega, ker je Petrarca pri nas dovolj znan, bolj esej o fenomenu Petrarce kot običajno faktografsko podajanje življenjepisa. Z objavo Petrarcovih sonetov se zbirka Svetovni klasiki vrača k svojemu programskemu jedru predstavljanja avtorjev iz obdobja pred 20. stoletjem. (V. R.)

Fran Jaklič: Pèklena svoboda

Povest o ljubljanski in izanski revoluciji leta 1848, Zbirka Slovenska povest 33, povest, Založba Mihelac, Ljubljana 1995, 173 strani, trda vezava, 12 x 18 cm, 1.995 SIT.

Fran Jaklič (1868-1937) je po krivici manj znan slovenski pisatelj, narodni buditelj, politik in učitelj, ki je bil aktiven član Kreskevega socialnega gibanja. Svoje kmečke in zgodovinske povesti je začel objavljati leta 1890 v Domu in svetu, trzaski Edinosti in Ljubljanskem zvonu, kasneje pretežno le se v katoliškem glasilu Dom in svet. Za njegove povesti je značilno popisovanje realnega dogajanja, generacijskih konfliktov in izjemnih življenjskih usod vaskih posebnosti, pa tudi tradicije in folklorne idilike. Povest Pèklena svoboda je bila njegova sesto kmečko-zgodovinska povest, ki jo je v dveh knjigah izdal leta 1925, tako da je vsaka samostojna pripoved. V prvem delu spremljamo družino Glavarjevih, ki se upre gosposki, v drugem pa posledice tega upora. V tej povesti, enem redkih pričevanj o marčni (točneje izanski) revoluciji, Jaklič tematiko obravnava na humanen in ironičen način, ob zgodovinskih dejstvih in ljudskem izročilu pa je bilo pomemben vir njegovega pisanja prav pri tej povesti tudi ustno izročilo. Povest Pèklena svoboda ima zato kulturno-zgodovinski pomen, pa tudi pripovednega, saj gre za slikovito in zanimivo fabulo. Spremno besedo je napisal Miran Hladnik. (V. R.)

Josip Stritar: Sónnikovi

Zbirka Slovenska povest 34, povest, Založba Mihelac, Ljubljana 1995, 162 strani, trda vezava, 12 x 18 cm, 1.995 SIT.

Sónniki se od vsega prejšnjega literarnega ustvarjanja Josipa Stritarja (1836-1923) močno razlikujejo in nekateri literarni zgodovinarji jih imajo za najboljše Stritarjevo pripoved. Povest (nekateri ga uvrščajo tudi med roman) je napisal leta 1878 in v njej se je prvič obrnil k estetski realizmu, v kateri se ukvarja s socialnimi vprašanji in premiki na slovenskem podeželju. V njej cutimo sentimentalizem, melanholijo po krajih iz mladosti, ki se izražata v fabuli, prek idealiziranja življenja na podeželju kot tistega, kar je dobro, slovensko, v primerjavi z življenjem v mestu, ki je nemško in izprieno. S to povestjo se Stritar, ta svetovljan, ki je zivel pretežno v tujini, vrača preko literature v domaci svet s hrepenenjem po idilicni podeželskosti, po kateri je hrepenel. V njej se po prozi o meščanskem življenju približa strukturi mohorijske pripovedi, ki je bila namenjena preprostejšemu bralcu, z izrazito socialno-vzgojno poanto Slovincem, naj ostanejo na svoji zemlji kot osrednji vrednoti, je med drugim povedal Matjaž Kmecl, ki je napisal tudi spremno besedo. (V. R.)

OBLETNICA OSVOBODITVE AUSCHWITZA

Spor med Židi in Poljaki

Židovski skrajnež iz protesta zasedel cerkev

KRAKOW, BONN - Vec kot tisoč Židov se je včeraj zbralo na židovski verski svečanosti v nekdanjem taborišču Auschwitz, da bi počastili spomin na rojake, ki so jih nacisti v tem taborišču zverinsko umorili. Obletnica osvoboditve Auschwitza je ponovno zaostila poljsko-židovske odnose, saj so židovski predstavniki prepričani, da so poljske oblasti »pokristjanile« spominske slovesnosti ob osvoboditvi največjega nacističnega uničevalnega taborišča, kar naj bi dokazovalo, da je antisemitizem na Poljskem se vedno živ.

Newyorsk rabin Avi Weiss je »zaradi poljskega odnosa do židovskih mučencev v Auschwitzu« protestno zasedel župnijsko cerkev v bližini nekdanjega taborišča. Kljub opozorilom in prošnji cerkve ni hotel zapustiti, zato so ga nasilno odstranili policisti. Poljski predsednik Lech Walensa pa je na znanstvenem posvetovanju, ki ga je organizirala Jagelonska univerza v Krakovu izjavil, da »Poljaki niso odgovorni za nacistični genocid nad Židi.« Posvetovanja se ni udeležil nihče od povabljenih židovskih gostov.

Ob petdeseti obletnici osvoboditve največjega nacističnega koncentracijskega in uničevalnega taborišča Auschwitz-Birkenau, kjer so nacisti med drugo svetovno vojno umorili več kot poldrugi milijon ljudi, se bo danes v nekdanjem taborišču zbralo več deset tisoč preživelih taboriščnikov ter predstavnikov različnih držav. Najprej bo v nekdanjem taborišču uradna spominska svečanost, ki se je bodo poleg poljskega predsednika Lecha Walense, predsednice nemškega Bundestaga Rite Süsmuth ter visokih predstavnikov tridesetih držav, udeležili tudi predstavniki različnih krščanskih cerkva ter islamske verske skupnosti, ki bodo na prizorišču najgrozljivejših zločinov v človeški zgodovini molili za duše žrtv ter za mir in sodelovanje med narodi.

Izrael in evropske židovske organizacije bodo pripravile posebno spominsko svečanost, saj Židje menijo, da

uradna spominska slovesnost ne upošteva dejstva, da je bilo več kot devetdeset odstotkov žrtv tega uničevalnega taborišča Židov.

Po uradni spominski svečanosti se bodo predstavniki držav in verskih skupnosti ter sedem Nobelovih nagrajencev za mir sestali na Jagelonski univerzi v Krakovu, kjer bodo sprejeli posebno deklaracijo o miru in strpnosti med narodi.

Poslanci nemškega Bundestaga so se včeraj zbrali na spominskem zasedanju, ki je bilo posvečeno petdesetletnici osvoboditve taborišča Auschwitz-Birkenau. Predsednica spodnjega doma nemškega parlamenta Rita Süsmuth je poslance pozvala, naj z minuto molka počastijo spomin na vse žrtve omenjenega taborišča. Poudarila je, da »zločinov, ki so jih nacistične poštasti zagrešile v Auschwitzu ni mogoče primerjati z ničemer. Kdor se vedno zanika Auschwitz in njegove žrtve, je kriv pred njimi«.

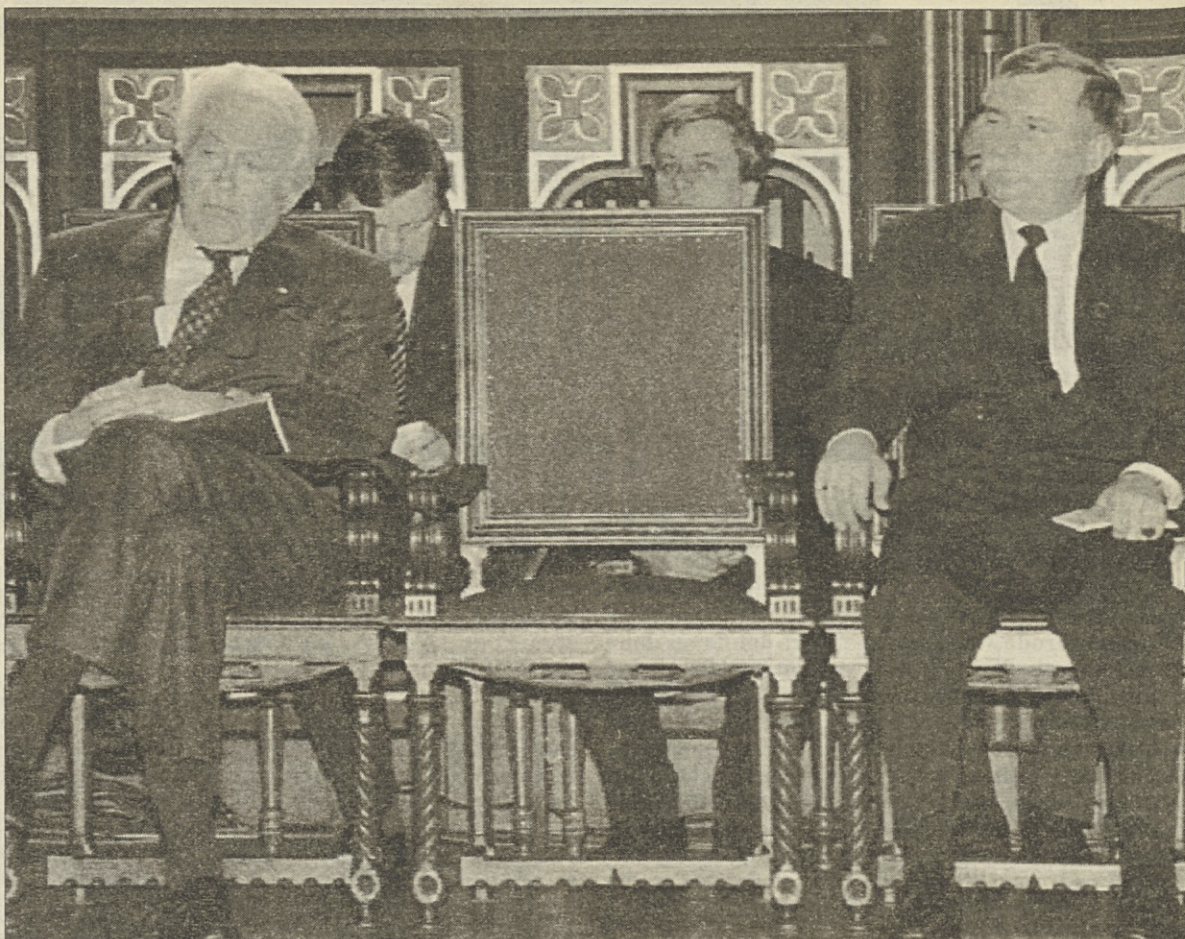
Nemški kancler Helmut Kohl je na tiskovni konferenci po srečanju s predstavniki Osrednjega sveta nemških Židov izjavil, da je »bil Auschwitz najstrašnejše poglavlje v nemški zgodovini«.

Predstavniki Osrednjega sveta nemških Židov pa so v sporočilu, namenjenemu nemški in mednarodni javnosti zapisali: »Vsi smo moralno dolžni, da se upremo nečlovečnosti. Privrženost demokraciji in človekoljubnim načelom je pogoj za svobodno družbo. Veseli

smo, ker so krščanske cerkve priznale, da so soodgovorne za nacistični genocid nad Židi, saj so stoletja razpihovale protizidovsko sovraštvo.«

Tiskovni predstavnik grškega zunanjega ministrstva Konstantinos Bikas je izjavil, da se grški zunanji minister Karolos Papuljas ne bo udeležil svečanosti v Auschwitzu, ker bo tam izobesena tudi zastava Republike Makedonije.

Anthony Barker / Reuter

Stol, na katerem naj bi ob Lechu Walensi sedel Nobelov nagrajenec Elie Wiesel, je včeraj ostal prazen (Telefoto: AP)

V Auschwitzu je bilo 2000 Slovencev, preživelih jih je 25

V zaporih in koncentracijskih taboriščih je bilo zaprtih več kot 25 milijonov ljudi vseh ras, narodnosti in veroizpovedi. Čeprav smo Slovenci malosteven narod, je bilo pod nacističnim pritiskom približno 219.000 Slovencev izseljenih, pregnanih, v vojnem ujetništvu, konfinaciji, na prisilnem delu, v okupatorskih zaporih in koncentracijskih taboriščih. V nemških koncentracijskih taboriščih je trpelo 19.867 Slovencev, svobodo pa jih je dočakalo nekaj več kot polovica.

Letos bodo spominske slovesnosti v vseh nekdanjih koncentracijskih taboriščih na dan njihove osvoboditve. Prva je danes v enem izmed največjih uničevalnih taborišč Auschwitz-Birkenau (Oswiecim-Brzezinka) na jugu Poljske. 17. januarja 1945 je bil v Auschwitzu zadnji zbor internirancev. Nasteli so 67.012 jetnikov.

Vse, ki so bili sposobni za pot, so Nemci razdelili v velike skupine in jih poslali v druga koncentracijska taborišča na zahodu, da jih sovjetska vojska ne bi mogla osvoboditi. Jetniki so več dni hodili v snegu in mrazu, za njimi pa je na poti ostajalo na tisoče trupel, ki so podlegli utrujenosti ali padli pod krogli. Bolniki, ki so ostali v Auschwitzu, so na pragu svobode preživljali najtežje trenutke. Ostali so brez oskrbe, prepuščeni na milost in nemilost sadističnemu izživljanju SS-ovskih vojakov. 27. januarja 1945 so enote Rdece armade pod poveljstvom maršala Konjeva odprle vrata Auschwitza in nasle 7000 sestradanih jetnikov, ki so jih Nemci ob begu pustili za seboj. Med tedaj osvobojenimi interniranci je bilo 23 Slovencev in dva Slovenca.

Boji za osvoboditev Evrope in uničenje tretjega rajha so se nadaljevali še nekaj mesecev. Približevanje zaveznikov sil je povzročilo veliko zmedo v koncentracijskih taboriščih. Nemci so skušali cimbal izbrisati sledi svojih zločinov in se zadnje dni svoje oblasti skušali ubiti cimvec

internirancev. 9. aprila 1945 se je taborišče Buchenwald samo osvobodilo, istega dne je bil osvobojen Bergen-Belsen, 11. aprila Dora, 23. aprila Ravensbrück, Sachsenhausen, Flossenbürg, 30. aprila Dachau, 4. maja Neuengamme, 7. maja Mauthausen...

Maja 1940 so nemški nacisti v stari vojašnici v Oswiecimu uredili koncentracijsko taborišče Auschwitz, kjer so najprej zapirali poljske borce proti nacizmu. Taborišče se je sčasoma povečalo in vanj so privedli jetnike iz tedanje Čehoslovaske, tedanje Jugoslavije, Francije, Avstrije in Nemčije, po letu 1941 pa tudi sovjetske vojne ujetnike. Leta 1942 se je začelo množično iztrebljanje Židov, ki so jih v Auschwitzu pripeljali iz vse zasedene Evrope. Jetnike so usmrčevali v plinskih celicah in krematorijih na 200 hektarov veliki površini med Auschwitzom in Birkenauom (Brzezinka). Do leta 1945 so v tem taborišču pobili milijon Židov, poleg njih pa 85.000 Poljakov, 20.000 Romov, 15.000 Sovjetov in 12.000 predstavnikov drugih narodnosti. V taborišču Auschwitz je bilo tudi 2000 jetnikov in jetnic iz Slovenije, preživelih jih je 25. V Auschwitzu naj bi umrlo milijon in pol jetnikov - 90 odstotkov od teh Židov, ostali so bili vojni ujetniki, Romi, homoseksualci, politični nasprotniki nacistov in nemški delavski voditelji. Poveljnik sovjetskih sil, ki so osvobodile Auschwitz, je bil ruski Žid, ki je ukazal, da so vojaki na film posneli, kaj so našli v taborišču, v dokaz, kaj se je dogajalo v Auschwitzu. Posneli so tudi velik napis na vhodu v taborišče: Arbeit Macht Frei - Delo osvobaja.

Nacisti so ob bližanju sovjetskih sil skušali prikriti dokaze genocida. Unicili so del dokumentov in osebnih predmetov žrtv ter minirali plinske celice in krematorije. Zločina pa nacistom kljub temu ni uspelo prikriti. V Auschwitzu so julija 1947 odprli muzej, ki je najstrašnejši simbol genocida - brutalnega množičnega iztre-

bljanja in nacističnega zla.

V nemški internacijski sistem je bilo zajeto vse slovensko narodno območje: Koroska po priključitvi Avstrije, Gorenjska in Stajerska po okupaciji tedanje Jugoslavije, jeseni 1943 Ljubljanska pokrajina in Primorska, spomladi 1944 Prekmurje. Slovenskih jetnikov je bilo največ v nemških uničevalnih taboriščih Mauthausen, Dachau, Buchenwald, Ravensbrück in Auschwitz. Na zasedenih območjih so jih policijske oblasti začele v koncentracijska taborišča posiljati kmalu po okupaciji, predvsem pripadnike narodnoosvobodilnega boja, družinske člane partizanov in ustreljenih talcev.

Po kapitulaciji Italije leta 1943 so v nemška taborišča pršli tudi jetniki iz italijanskih koncentracijskih taborišč. Italijanski okupator je začel posiljati slovenske prebivalce v taborišča leta 1942. Sprva so jih postavili na Primorskem, nato v Furlaniji, na jadranskih otokih in globlje v Italijo. Večino interniranih so prijeli v množičnih racijah in leta 1942 med veliko italijansko ofenzivo. Vrhunec interniranja je bil med junijem in septembrom 1942. Internirani so bili večinoma moski, pa tudi celotne družine in posamezni družbeni sloji, pribezniki z nemškega okupacijskega območja, del zapornikov in osumljeni sodelovanja v narodnoosvobodilnem boju. Za večino internirancev delo ni bilo obvezno, poglavitni vzrok smrti pa je bila oslabele zaradi zelo picle hrane in neugodnih bivalnih razmer pod sotori in mrzli zimi. Po kapitulaciji Italije se je velik del taboriščnikov prebil domov ali ostal v partizanskih enotah.

Madžarski okupator je iz Prekmurja interniral 700 Slovencev in Židov. Maja 1944 so Žide odpeljali v Auschwitz in jih tam usmrtili. Sistem koncentracijskih taborišč je leta 1941 razvila tudi Neodvisna država Hrvaška. Jetniki so bili nasprotniki režima, pripadniki narodnoosvobodilnega gibanja, Srbi in Romi. (STA)

V taborišče Auschwitz-Birkenau so poslali poldrugi milijon ljudi. V tem tednu poteka 50. obletnica osvoboditve taborišča, iz katerega so rešili samo 5.200 preživelih.

Glavna zbirna taborišča v Evropi, iz katerih so pošiljali ljudi (večinoma Žide) v taborišče Auschwitz na Poljskem

Holokavst v nemški kolektivni zavesti

BONN - Ali gre za posasten zločin, katerega tezo in breme mora v celoti in sama prevzeti Nemčija, ali pa gre za dogajanje, ki ga je mogoče primerjati z drugimi genocidi iz zgodovine? Petdeset let po osvoboditvi Auschwitza, po pomoru šestih milijonov Židov, ki so jih pobili nacisti, to vprašanje v Nemčiji se vedno sproža strastne razprave s številnimi političnimi poudarki.

Po drugi svetovni vojni nekatera vprašanja nenehno burijo nemsko kolektivno zavest: ali holokavst pomeni takšno absolutno zlo, da ni mogoča nobena primerjava s podobnimi dogajanjem v zgodovini? Ali ni že primerjava z genocidi drugih narodov navsezadnje namenjena relativizaciji nacističnih zločinov in celo odvezo zanje? In se: ali si z etičnega vidika sploh smemo zastavljati takšna vprašanja?

Po letu 1986 se je v zavesti nemških intelektualcev zasidrala zlasti polemika, ki je prišla v zgodovino kot »spor zgodovinarjev«. Sprožil jo je članek zgodovinarja Ernsta Nolteja, objavljen v Frankfurter Allgemeine Zeitung 6. junija leta 1986, na dan obletnice izkrcanja zaveznikov v Normandiji. V njem je Nolte genocid Židov primerjal z genocidom, ki so ga Turki zagrešili nad Armenci, predvsem pa s stalističnimi pokoli: »Veliko večino tega, kar so počeli nacisti, z izjemo tehničnega postopka usmrtnice s plinom, je zgodovina v začetku dvajsetih let že zabeležila,« je zapisal. Ta zgodovina nas po-

temtakem uči, da za to početje ne gre pripisati kolektivne in izključne odgovornosti samo Nemcem, saj gre predvsem za to, »je zapisal Nolte, »da se moramo osvoboditi tiranije kolektivne miselnosti«. Njegove misli so naletele na hudo kritiko. Že pet dni po objavi članka mu je v liberalnem štirinajst dnevniku Die Zeit odgovoril filozof Jürgen Habermas: »Nacistični zločini izgubijo svojo edinstvenost kakor hitro skušamo iskati pojasnilo zanje tako, da jih primerjamo z boljseviističnimi cistkami. Posebnost Auschwitza se v tej primerjavi skrči na nekaj, kar je posebno le po svojem tehničnem postopku, nekaj, kar je zlahka mogoče pojasniti tudi kot azijsko grozno sovraštvo, kaj bi stoji pred našim pragom.« Nolte, ki se naprej objavlja članke v tem duhu, kar počnejo tudi drugi zgodovinarji, ki se bolj ali manj strinjajo z njegovo tezo, naj bi takoj zagotavljal znanstveno podlago skrajni in konservativni desnici, ki ju močno skrbi banalizacija nemške preteklosti. »Spor zgodovinarjev,« je leta 1986 zapisal Münchenski zgodovinar Christian Meier, »se je nanašal in se se vedno nanaša veliko bolj na sedanjost in prihodnost, kot na preteklost.« Leta 1993 je Steffen Heitmann, vzhodni Nemec, ki ga je kancler Helmut Kohl izbral za to, da bi se v barve njegove krščanske demokratske stranke udeležil predsedniških volitev, je sprožil prepis s trditvijo, da »genocid nad Židi Nemčije ne sme pripeljati do tega, da bi

za vselej v zgodovini igrala posebno vlogo«. »Nacistično obdobje naj bo odslej uvrščeno v splošni okvir zgodovine Nemčije.« Toda politiki in komentatorji so njegovo stališče skoraj soglasno razumeli kot željo, da bi potegnili crto pod Hitlerjansko preteklostjo in se razbremenili zgodovinske odgovornosti. »Heitmann napeljuje vodo na mlin skrajne desnice,« je izjavil Ignatz Bubis, vodja nemške židovske skupnosti. Tudi Center Simona Wiesenthala iz Los Angelesa, ustanove, ki brani židovske interese po vsem svetu, je v eni od svojih izjav neposredno obsodil stališče predsedniškega kandidata Heitmanna in znova poudaril stališče žrtv: »Nemčija se ne more izogniti odgovornosti za holokavst, tako kot se Egipt ne more cez noč spremeniti v deželo brez piramid.« Sprico napadov, ki so se nanj zgrnili z vseh strani, je Heitmann še pred volitvami umaknil svojo kandidaturu. V obdobju, ko se bližajo številne proslave 50-letnice zmage nad fašizmom, je drugi človek nemške židovske skupnosti Michel Friedmann, ki je tudi vodilni član Krščansko-demokratske zveze Helmuta Kohla, zelo jasno opozoril: »Spravo preprečujejo tisti, ki hočejo dokončno obracnati s preteklostjo.« Po njegovem mora nežidovska Nemčija prevzeti »polno zgodovinsko odgovornost za holokavst, ki se naprej ostaja edinstven dogodek v moderni zgodovini človeštva«.

Christophe Beaudufe / AFP

ČEČENIJA

Ogrožen tudi Dagestan?

Rusi ne morejo streti odpora

GROZNI, MOSKVA (AFP, Reuter) - Ruska vojska je tudi včeraj silovito napadala položaje vztrajnih Dudajevih borcev, ki se kljub vse bolj obupnemu položaju nečejo predati. Rusi so z letali, topovi, tanki in raketami obstreljevali Grozni in položaje upornikov v južnih predmestjih, po trditvah domačinov pa so granate zazgale tudi bliznjo rafinerijo nafte.

Prebivalci čečenske prestolnice bežijo iz porušenega mesta, ki je brez elektrike, vode, ogrevanja in nujnih potrebščin. Ruski komisar za človekove pravice Sergej Kovaljov, oster kritik Jelcinove politike do čečenije, ki se namerava jutri s predstavniki Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) podati v Čečenijo, je dejal, da bi bil morebitni sprejem Rusije v Svet Evrope bogokletno dejanje. Kovaljeva je že večkrat ostro napadel obrambni minister Gračov, ki je med sredinim obiskom v Čečeniji ranjenih ruskih vojakov priznal, da je bilo v spopadih doslej ubitih 564 pripadnikov ruske vojske. Poznavalci razmer dodajajo, da minister pri naštevanju žrtev ni upošteval žrtev med pripadniki notranjega ministrstva in »drugih« enot.

Zunanji minister samozvanega čečenskega predsednika Dudajeva Jusuf je Rusom zagrozil, da bodo Čečenci zažgali Moskvo in da imajo za take naloge že pripravljene ljudi. Jusuf, ki se trenutno mudi v Washingtonu, kjer skuša najti podporo za borbo svojega naroda, je Jelcina označil za pijanca in voditelja mafije, ki mu ne gre zaupati. Ruski voditelji se bojujejo, da bi se boji iz Čečenije prenesli še v sosednji Dagestan, saj so se po najnovejših podatkih nekateri Dudajevi borci menda že zatekli v omenjeno sosednjo kavkasko republiko.

NOVICE

Jugoslovanski veleposlanik pisal Galiju

BEOGRAD - »ZRJ je po mednarodnem pravu zakonita naslednica nekdanje sestlanske federacije in zato lastnica premoženja bivše države vse do dokončne delitvene bilance,« je v pismu Butrosu Galiju zatrdil veleposlanik ZRJ pri OZN Dragomir Djokić. Povod za Djukićevo pismo je decembrska zahteva Hrvaske, Slovenije, Makedonije in BiH, naj Gali zavrne jugoslovansko prošnjo za sprostitev dela sredstev nekdanje SFRJ, ki so blokirana v tujih bankah. Djukić poudarja »nevzdržnost« trditve omenjenih republik, da je ZRJ le ena izmed naslednic nekdanje federacije. Obenem velikodušno sporoča Galiju, da se ZRJ ne poteguje za vse premoženje nekdanje SFRJ, vendar pa naj bi znaten del sredstev pripadal izključno podjetjem in bankam iz ZRJ. (STA)

Alžirija in Libija bosta dobili »pravo« mejo

TUNIS - Alžirija in Libija sta se dogovorili, da bosta začeli z označevanjem razmejitvene črte med državama na tistem delu meje, ki poteka skozi puščavo. Alžirski notranji minister Serif in libijski minister za javni red Higazi sta včeraj oblikovala posebno komisijo, ki bo poskrbela za demarkacijo 800 kilometrov saharske meje, kar naj bi »zblizalo oba naroda in pomagalo odpraviti razloge za morebitna nesoglasja«. Libija je doslej zavračala ta korak, saj državne meje po njenem mnenju škodujejo panarabski enotnosti. Vlada v Alžiru pa sumi, da se prek nenadzorovanih puščavskih poti z orožjem oskrbujejo alžirski islamski skrajneži. (Reuter)

Podpis sporazuma med PLO in Jordanijo

AMAN - Vodja PLO Jaser Arafat in jordanski premier Said Bin Sakir sta včeraj podpisala sporazum o sodelovanju in tako uspešno sklenila več kot leto dni trajajoča pogajanja, ki so pogosto potekala v napetem ozračju. »Splošni sporazum o sodelovanju in usklajevanju« obsega sedem točk, ki se nanasajo na gospodarsko, kulturno in politično področje sodelovanja, posebno dopolnilo pa ureja vprašanje skrbništva nad islamskimi svetimi grobovi v arabskem Vzhodnem Jeruzalemu. Uradni viri so sporočili, da namerava Jordanija odpreti svoje predstavništvo na avtonomnem območju Gaze, da bi tako okrepila stike s Palestinci. (Reuter, Telefoto: AP)

Boris Jelcin: »Zahod preskuša obrambno sposobnost naše vojske« (Telefoto: AP)

BIH / PRISPEL JE NOVI POVELJNIK UNPROFORJA

Karizmatični, a molčeči Smith

Enainpetdesetletni general je obiskal bosanskega predsednika

SARAJEVO (Reuter) - V bosanski prestolnici je včeraj dopoldne pristalo letalo ZN z Ruperom Smithom, novim poveljnikom modrih celad v BiH. Britanski general je ob prihodu dejal, da se bo trudil predvsem za ugotovitev miru. »Vesel sem, da nalogo prevzemam od kolega Rosea in naredil bom vse, kar je v mojih močeh, da bi se končalo dolgotrajno trpljenje bosanskega prebivalstva,« je ob pristanku na sarajevskem letališču Butmir dejal britanski general, ki se je pred tem se posebej izkazal v zalivski vojni.

Dopoldne je Smitha sprejel bosanski predsednik Izetbegović, vendar pa novi poveljnik Unproforja v Bosni ni želel dati o tem nobene izjave. Tisti, ki ga poznajo, vedo povedati, da je enaipetdesetletni general precej bolj molčeč kot njegov predhodnik. Napovedal pe je ze tudi, da prvih stitirajst dni medijem ne bo dajal nikakrsnih izjav.

Rupert Smith je v zalivski vojni poveljeval britanski oklepni diviziji in postal ena osrednjih vojaških osebnosti zavezniskih sil, ki jim pripisujejo največ zaslug za hitro zmago nad Iranci. Za zasluge v omenjeni vojni so ga odlikovali s kolajno za posebne zasluge. Pred prihodom v BiH je bil pomočnik po-

Rupert Smith na sarajevskem letališču (Telefoto: AP)

veljnika britanskega generalstaba. V tej vlogi se je tudi seznanil z britanskimi mirovnimi operacijami v BiH. Predstavnike Združenih narodov je navdusil z jasno predstavitvijo različnih možnosti in z razumevanjem zapletenega položaja. Dobro je podkovan v vojaški taktiki in strategiji, je pa v primerjavi z Roseom dosti bolj tih in manj vpadljiv. Neimenovani britanski oficir iz Smithove blizine je dejal, da je Rupert Smith »karizmatičen vodja, ki pa tega ne kaže na vsakem koraku«. Na novega poveljnika Unproforja bosta po vsej verjetnosti pritiskali obe strani, zato njegova naloga ne bo lahka. Čeprav ga v

Sarajevu niso »pozdravili« z granatami, tako kot pred letom Rosea, pa si Srbi včeraj niso mogli kaj, da ne bi s topovi obstreljevali vsaj Bihača.

Srbi so spet obdstreljevali Bihać

SARAJEVO, BIHAC (Reuter, AFP) - Najmanj šest granat je včeraj eksplodiralo v Bihaću in ranilo nekaj ljudi, severno od Bihaća pa so se kljub sporazumu o premirju stopnjevali pehotni spopadi, je sporočil tiskovni predstavnik Unproforja Paul Risley. Po njegovih trditvah so granate izstrelili Srbi s hrvaskih ozemelj.

To je prvi tovrstni napad po stitirajstem januarju letos, ko so topovske granate in rakete v Bihaću ubile sedem ljudi precej pa so jih tudi ranile. In to kljub dejstvu, da je Bihać območje, ki naj bi ga ščitili ZN. Sibe enote bangladeskih pripadnikov modrih celad pa območja ne morejo niti nadzorovati, saj so Srbi streljali tudi ze nanje. Poleg tega Pale niso pripravljene dati modrim celadam dovoljenja za varno gibanje, ovirajo pa tudi njihovo oskrbo z vsem potrebnim materialom za normalno delovanje.

O čem pišejo drugje po svetu

O Clintonovem govoru

»Clintonovo opozorilo glede mednarodnega terorizma zbujajo v nas upanje, da Američani končno spoznavajo, kakšna nevarnost grozi celotnemu človeštvu. Nedvomno se opozorilo nanaša predvsem na terorizem islamskih skrajnežev ... Predstavniki Izraela bi morali Belo hišo opozoriti na nujnost posredovanja proti iranskemu režimu: dokler bo na oblasti, svet gotovo ne bo nasel miru.« (Maariv, Tel Aviv)

»Letosnji govor predsednika Clintona je bil v bistvu govor o stanju Clintonovega predsednikovanja. Enajst tednov po hudem porazu, ko so republikanci dobili večino v obeh domovih ameriskega parlamenta, je Clinton pokazal, da se počasi navaja na novo politično situacijo v ZDA ... Clinton je v svojem govoru dokazal, da se do neke mere že pripravlja na naslednje predsedniške volitve, ki bodo na sporedu čez dve leti.« (La Vanguardia, Barcelona)

»Seveda je razpoloženje volilcev zelo spremenljivega značaja. Kljub temu pa je sledeče dejstvo vredno omenbe: ko je Clinton vstopil v dvorano ameriskega kongresa, je njegovo politiko podpiralo 51 odstotkov Američanov; ko jo je zapuscal, se je ta odstotek povzpela na zavidljivih 83 odstotkov ... Nekateri komentatorji so mnenja, da je bil Clintonov govor predolg. Toda bil je dober govor, brez negotovosti in govorjenja v prazno. Ameriška javnost mu zaradi tega ploska. Toda njegovi privrženci bi namesto dobrih govorov raje slisali poročila o prepričljivih dejanjih ameriskega predsednika.« (La Repubblica, Rim)

O zaupnici novi italijanski vladi

»Italijanska desnica je skusala premiera Dinija z grozljami prisiliti k določitvi datuma novih volitev. Premier je s tem, da se je odločno zoperstavil desnici, pridobil na ugledu in zaupanju. Berlusconi in Fini sta bila nato v hudi dilemi: ce bi podprla nezaupnico Dinijevi vladi, bi izgubila podporo svojih volilcev. Zato sta se odločila za milejšo možnost in se pri glasovanju vzdržala. Ne smemo pa zanemariti naslednjega dejstva: cim dlje in uspešneje bo nova italijanska vlada delovala, toliko več Italijanov bo spoznalo, da obstaja življenje tudi po Berlusconiju.« (Der Standard, Dunaj)

O položaju v Rusiji

»Nedvoumen signal, ki ga je Boris Jelcin dobil s strani zahodnih držav, se glasi: čas je, da se Rusija znebi najbolj odvrtnih (in najbolj netalentiranih) političnih likov ruske vlade. Zdi se, da je Jelcin pripravljen žrtvovati »paldalca« in obrambnega ministra Pavla Gračova, ki je očitno že zdavnaj izgubil oblast nad seboj. Predstavniki predsedstva Sergej Filatov je s svojo previdno (pozitivno) oceno dela Sergeja Kovaljova (ruskega strokovnjaka za človekove pravice) že nakazal, da si skuša Jelcin ponovno pridobiti podporo ruskih liberalcev in svetovne javnosti. Nekaj pa lahko z gotovostjo trdimo: prislo bo do nekaterih sprememb.« (Utro Rosiji, Moskva)

O obletnici osvoboditve Auschwitza

»Nekateri se vedno trdijo, da holokavsta sploh ni bilo. Toda spomini osvoboditeljev, pričevanja osvobojenih in taborišča so nedvoumen dokaz, da tovrstne trditve nimajo nobene realne osnove. Vsi, ki so preživeli te strašne dogodke, morajo zdaj živeti z njimi. Veliko upravičenih vprašanj glede preganjanja Židov ostaja se naprej aktualnih: Ali bi morali zavezniki bombardirati oskrbovalne poti koncentracijskih taborišč? Ali bi moral Churchill že prej skleniti mir s Hitlerjem? Če pogledamo v zgodovino, nam postane marsikaj v zvezi s holokavstom jasno. Ko je prvi presenečeni vojak Rdece armade prestopil prag osvobojenega koncentracijskega taborišča, je bil dogodek izrednega pomena tudi v moralnem vidiku. Ljudje so spoznali, česa vse so zmožni.« (The Times, London)

OTOPLITEV MED ZAGREBOM IN KNINOM?

Jadranski naftovod spet deluje

Podjetniška miselnost zmaga nad starim sovraštvom

ZAGREB - Nekaj minut po deseti uri v četrtek so iz cevi jadranskega naftovoda, ki se zčenja na otoku Krku, poteka po okupiranih hrvaskih območjih in se končuje v Sisku, pritekli prvi litri nafte. To je vsaj za zdaj eden najpomembnejših korakov pri izvedbi gospodarskega sporazuma med Zagrebom in Kninom.

Hrvatje in hrvaski Srbi očitno vedno bolj popuscajo drug drugemu. Hrvaske oblasti so pred dvema dnevmoma dovolile konvoju s človekoljubno pomočjo, nadaljevati pot v vzhodno Slavonijo. Obe strani menita, da je to znaten napredek v zagrebsko-kninskih odnosih. V bistvu pa je v ozadju omenjenih dogodkov običajna politična trgovina; Zagreb je prejšnji teden krajinskim Srbom dostavil generatorje za hidroelektrarno Obrovac, kninske oblasti pa so v zameno odprle jadranski naftovod. Nadaljne izboljšanje odnosov med Kninom in Zagrebom bo verjetno povzročilo tudi ponovno odprtje železniških prog, ki bodo povezovale svobodni del hrvaskega ozemlja z okupiranim delom Republike Hrvaske.

Medtem ko se gospodarski odnosi med Zagrebom in Kninom izboljšujejo, pa so politični odnosi med hrvaskimi oblastmi in nekdanjo lokalno Srbsko narodno stranko (SNS) vedno bolj zapleteni. Poslanci vladajoče HDZ so med četrtkovim parlamentarnim zasedanjem ostro napadli

poslance SNS, ki se zavzema za podaljšanje mandata mirovnim silam OZN na Hrvaskem. SNS, ki naj bi jo po mnenju nekaterih poznavalcev hrvaskega političnega prizorišča ob začetku srbsko-hrvaske vojne ustanovila Tudmanova HDZ, se zavzema za konfederalno ureditev hrvaske države. Njeni voditelji menijo, da bi morala zdajšnja okupirana območja dobiti široko ozemeljsko avtonomijo, mednarodna skupnost pa naj bi hrvaskim Srbom celo priznala pravico do odcepitve od Republike Hrvaske.

Uradni Zagreb odločno zavrača takšna stališča, politični analitiki pa se čudijo dejstvu, da je nekdanja lojalna srbska stranka izvedla neverjeten preobrat v svojih političnih stališčih. Nekateri so prepričani, da se SNS preprosto masčuje HDZ, saj naj bi jo vladajoča stranka, potem ko je ni več potrebovala, preprosto zavrgla. Previdnejši analitiki pa menijo, da HDZ in SNS neuradno se naprej sodelujeta, saj naj HDZ stranka s pomočjo SNS hrvaski javnosti predlagala mogoče rešitve srbskega vprašanja na Hrvaskem. Omenjene rešitve naj bi bile izredno kocljive, saj predvidevajo vzpostavitev srbskega avtonomnega območja na Hrvaskem. Res pa je, da bo treba po gospodarskih sporazumih doseči tudi politične sporazume, ki pa po vsej verjetnosti ne bodo ustrezali nobeni od sprtih strani.

Darko Pavić

VREME / SEVERNO IN SREDNJO EVROPO ZAJELO NEURJE STOLETJA

V Veliki Britaniji sneg, na celini pa povodnji

*V Nemčiji in Franciji so poplave terjale prve žrtve
Narastle reke ogrožajo tudi Belgijo in Nizozemsko*

HAMBURG - Vso srednjo in severno Evropo je v teh urah zajelo neurje s silovitim dežjem in snežnimi meteži. Iz Nemčije in Francije, kjer se ubadajo predvsem s poplavami, prihajajo vesti o prvih človeških žrtvah.

Trinajst mesecev po katastrofalnih poplavah, ki so decembra 1993 prizadeli porecje Rena in Mozele, bo sedanja povodenj se hujša od lanskoletne. Ob silovitem deževju je namreč prislo do nenadnega porasta temperature, tako da je začel kopneti sneg v alpskem predgorju. Visina Mozele je včeraj dopoldne pri Trierju znašala že 9, 80 metra, na uro pa se gladina viša za kakih 10 centimetrov. V Bad Kreuznachtu, kjer je utonil neki 81-letni upokojenec, so proglasili preplah 4. stopnje. V Koblenzu, kjer se Mozela izliva v Ren, so izselili prebivalstvo z nizjelezečih mestnih območij. Dramatično je tudi v Posarju in v zvezni deželi Rheinland-Pfalz. Mesto Merzig ob luksemburski meji je

pod vodo. Nепrevozna je avtocesta A-8 in številne zvezne in deželne ceste, prav tako je oviran promet proti Luksemburgu in Svici.

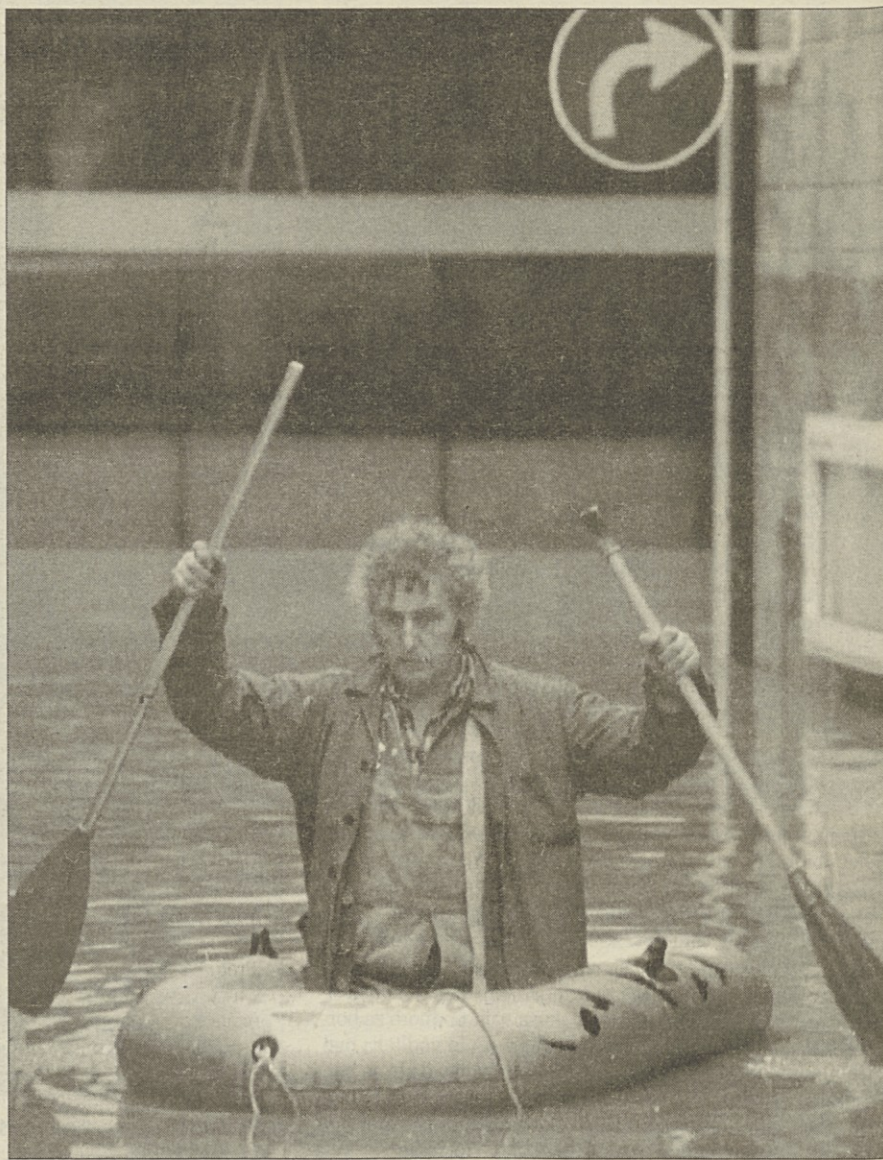
Na Bavarskem je Main prestopil bregove in poplavljal številne kraje. Pri Faulbachu gladina reke narasča za 20 centimetrov na uro. Mesto Amorbach je po poročilih policije popolnoma odrezano od sveta. V južnohesenskem Erbachu in Odenwaldu so proglasili preplah 2. stopnje. Voda je zalila mestna središča Kassla, Melsungna in Rotenburga. Terzave so tudi v Baden-Württembergu, kjer so prekinjene številne ceste in celo železniške proge.

Podoben položaj kot v Nemčiji je tudi v Belgiji in na Nizozemskem. Reka Maas je v številnih krajih že prestopila bregove, tako da je najhujše v belgijskem Dinantu in na območju Namurja. Se bolj dramatično je na Nizozemskem, kjer v pokrajini Limburg po lanskoletni pricakujejo novo povodenj stoletja.

Maastrichtski zupan Philip Houben je že ukazal evakuacijo prebivalstva iz dveh vasi ob bregu reke Maas.

V Franciji je neurje terjalo že tri človeška življenja. Pri bretonskem pristaniškem mestu Concarneau so narasla vode odnesle osebni avtomobil, tako da so tri osebe utonile. Najhujše je v severovzhodni Franciji, kjer se položaj slabša iz ure v uro.

Veliko Britanijo pa pestijo snežni meteži, ki so predsinčnim povzročili prometni kaos v južni Skotski, v Yorkshiru in Lancashiru. Na avtocesti M-62 je ostalo blokiranih v visokem snegu več kot 5.000 vozil. V zasneženih mestih Bradford, Halifax in Leeds so odprli katedrale, mestne dvorane in gledališča, tako da so se lahko vanje zatekli ljudje, ki jih je neurje zalotilo na poti. Včeraj se je snežno neurje pomaknilo proti južni Angliji, tako da na celini upajo, da bo danes dezprešel v sneg in zaustavil narascanje francoskih, nemških in belgijskih rek.

ZDA / SODNA RAZPRAVA STOLETJA

Simpsonova obramba prešla v protinapad

Branilci trdijo, da je O.J. žrtev tožilčevih ambicij in nemarnosti oziroma rasnih predsodkov preiskovalcev

LOS ANGELES - Na losangeleskem sodišču se nadaljuje sodna razprava na račun O.J. Simpsona. Drugega dne obravnave je obtoženec porotnikom pokazal poškodovano koleno, zaradi katerega naj ne bi bil sposoben ubiti dveh oseb. Simpson, ki je star 47 let, namreč uporablja zaščitno protezo. Zaradi tega obramba trdi, da ne more biti on morilec, ki je 12. junija lani z nožem prerezal grlo bivši ženi Nicole Brown (35 let) in njenemu postavnemu spremljevalcu Ronu Goldmanu (25 let).

Na obtožbo tožilstva, da je Simpson od kraja zločina do doma za seboj pustil pravo krvavo sled, obramba odgovarja, da je policija površno zbrala dokaze in da je javni tožilec obseden z voljo do zmage. Temnopolti Simpsonov odvetnik Johnny Cochran je poleg tega policijo obtožil, da je namenoma prezrla štiri sumljive osebe, ki so jih videli v okolici vile Nicole Brown Simpson ravno v času, ko je prislo do umora.

Simpsonovi branilci nameravajo razdreti na indicijah slone obtožbe tožilstva. Cochran bo s svojimi kolegi predvsem skušal dokazati, da krvna preiskava sledi, ki so jih našli na kraju umora in na Simpsonovem domu, ni povsem zanesljiva.

Da bi to dokazali, se bodo poslužili najrazličnejših strokovnjakov. Poleg tega bodo skušali porotnike prepričati, da so bili preiskovalci neprofesionalni pri zbiranju dokazov in da so večkrat postopali nemarno. Končno bodo Simpsonovi odvetniki poudarili rasistični element in nakazali možnost, da je Simpsona obtožil crncem sovražen policist Mark Fuhrman, ki naj bi okrvavljeno rokavico prenesel od kraja umora na Simpsonov dom. Obramba pa bo o tem mogla spregovoriti, se le ko bo Fuhrmana lahko zaslišala pred porotniki.

Cochran verjetno ne bo imel težav vzbuditi v porotnikih dvome o človeku, ki je bil v javnosti izredno priljubljen vse do dne, ko so ga aretirali. Dovolj je, da Simpsonu verjame tudi en sam porotnik, pa bo rešen, saj mora biti razsodba soglasna. Simpsonu preti dosmrtna jeca.

Med razpravo je doslej že prislo do raznih zapletov. V terek je televizijska kamera pomotoma pokazala obraz enega od namestnikov porotnikov, zaradi česar je sodnik Lance Ito zagrozil, da bo prepovedal snemanje v živo, sedaj pa kaže, da bodo obravnavo morali odložiti, ker je sodnik zbolel.

JAPONSKA / PREPLAH MED PREBIVALSTVOM

Potres načel nosilne stebre nebotičnikov

TOKIO - Na Japonskem so ljudje preplašeni, ker so izvedenci včeraj sporočili, da je nedavni katastrofalni potres hudo načel nosilne stebre 21. od 52. stolpnic in poslopij visokih od 40 do 70 metrov, ki so jih s strogimi protipotresnimi kriteriji zgradili v letoviščarski Ashihami med Kobejem in Osako. Izvedenci osakega podjetja Takenaka, ki je te stolpnice in poslopja načrtovalo in zgradilo leta 1979, so mnenja, da bi morali na Japonskem revidirati vse dosedanje protipotresne kriterije, predlagajo celo, da bi se Japonska

odpovedala stolpnicam in vsem visokim gradnjam. Podjetje je že napovedalo, da bo nosilne stebre ojačilo z jeklenimi ploščami, a to ni omililo strahu. Ljudje zapuščajo te stolpnice, ker je vsem jasno, da bi jih močnejši potresni sunek porušil.

To bo se povečalo število ljudi, ki so ostali brez strehe nad glavo. Na celotnem prizadetem območju je nad 310 tisoč ljudi, ki živi pod sotori in v zasilnih zbirnih središčih. Med njimi se je že začela širiti gripa, tako da so zdravniki do skrajnosti zaskrbljeni. Kljub naporom obla-

sti je položaj za preživele se vedno skrajno dramatičen. Ljudje živijo v mrazu brez kurjave in tekoce vode, primanjkujejo tudi premične kopalnice in stranišča, tako da se številni niso še okopali in preoblekli od potresa.

Medtem sta osrednjo Japonsko prizadela dva nova potresna sunka 4, 7 stopnje po Richterjevi lestvici, ki pa nista povzročila novih žrtev. Izredna potresna dejavnost pa je načela živce ljudi na prizadeten območju, a tudi v drugih krajih Japonske.

Kobe: posledice potresa

Prebivalstvo

307.000 brezdomcev

Živijo v šotorih in zasilnih bivališčih

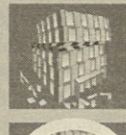

5.073 mrtvih

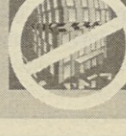

61 pogrešanih

Poslopja

75.000 poškodovanih

1.268 uničenih

AP/Wm. J. Castello

Osnovna šola v Londonu je uvedla tečaj za stresirane otroke

LONDON - Stres se polasča celo šestletnikov, ki so zaradi tega vse bolj zaskrbljeni, žalostni in nezmožni primerno reagirati v raznih okoliščinah. Neka londonska osnovna šola je zaradi tega uvedla tečaje, pri katerih otroke učijo, kako naj se sprostijo. Učencem sledi skupina psihiatrov, ki jim lahko malčki zaupajo vse svoje tegobe.

»Ugotovili smo, da so tudi najmlajši izčrpani od modernega načina življenja; odkar smo uvedli ta tečaj, se učenci počutijo veliko bolje,« je dejala ravnateljica Dale Chowdhury. Otroke vznemirjajo predvsem prve solske dolžnosti, pogosto pa so stresirani tudi zaradi neurejenih družinskih razmer. O marsičem se ne morejo ali nočejo pogovoriti s starši, ki so večno raztreseni ali pa se jim nekam mudi, zato pa se radi pogovorijo s terapevti, ki jim znajo prisluhniti.

Izkazalo se je, da kar 360 od 420 otrok starih od šest do enajst let potrebuje strokovno pomoč terapevta. Otroški psihiatr Camilla Batman-gheli je v zvezi s tem izjavila: »Otroci so si močno želeli govoriti o svojih tegobah. Po približno enem letu dela, so učenci končno zadovoljnejši, bolj sproščeni v soli in v domačem okolju, kar pomeni, da bodo tudi kot odrasli verjetno bolj uravnovešeni.«

AMERIŠKI PREDSEDNIK JE RAZBURIL ISLAMSKO SKRAJNEŽE

»Borci za svobodo smo, ne pa teroristi!«

Z zamrznitvijo njihovega premoženja je Clinton napovedal vojno terorističnim skupinam

WASHINGTON - V skladu z ukazom Billa Clintona so v Združenih državah zamrznili vse registrirano premoženje nekaterih organizacij z Bližnjega vzhoda, ki se po besedah ameriškega predsednika ukvarjajo s terorizmom in resno ogrožajo bližnjevzhodni mirovni proces. Clinton je v pismu kongresu navedel, da je na ozemlju ZDA odslej z dvanajstimi gibanji, med katerimi sta tudi razvpita Islamski džihad in Hamas, prepovedano sleherni finančno sodelovanje. Omenjeni skupini islamskih skrajnežev, ki odločno zavrata mirovna prizadevanja Jaserja Arafata in izraelskega vodstva, saj zagovarjata vojsko uničenje židovske države, sta med drugim odgovorni za nedavni uboj 19 Izraelcev v Netanji in za oktobrski teroristični napad na avtobus v Tel Avivu, ko je umrlo 22 ljudi.

»Za ta ukrep sem se odločil zaradi naraščajočega mednarodnega terorizma, ki utegne pokopati vse upe, da se bo na Bližnji vzhod kmalu vrnil mir,« je zapisal Clinton in dodal, da morajo teroristi že danes postati del preteklosti, v prihodnosti pa zanje ne sme biti prostora. »Moramo in bomo vztrajali v naših prizadevanjih za doseg spravice med židovsko državo in vsemi njenimi sosedi.«

Clinton je obenem pozval »vse naše zaveznike in miroljubne narode sveta, naj se pridružijo Washingtonu v odločnem boju proti mednarodnemu terorizmu.« Napovedal je, da bo kongresu se letos predstavil predlog nove zakonodaje, ki naj bi omogočala bolj učinkovito zatiranje terorizma, »ne glede na to, ali atentatorji udarijo doma ali v tujini.« »Treba jih je izslediti in izročiti roki pravice,« je

pribil ameriški voditelj.

V Izraelu so samomorilski »bombasi« v minulih devetih mesecih kar petkrat udarili in pri tem umorili 54 ljudi, prav v času, ko so izraelski voditelji sklepali mirovne dogovore s svojimi tradicionalnimi sovražniki. Clinton, ki je oktobra lani obiskal Bližnji vzhod in prisostvoval podpisu sporazuma med Izraelom in Jordanijo, je poudaril, da razmah terorizma na tem območju ogroža tudi ameriške interese. »Uporabo ameriškega bančnega sistema za finančne operacije zlonamernih, terorističnih skupin je treba za vsako ceno preprečiti.« Predsednikov ukaz, ki je začel uradno veljati že v torek, je prizadel deset arabskih, pa tudi dve židovski organizaciji: Hamas, Hezbolah, Egipovski džihad, Organizacijo Abu Nidala, Demokratično fronto za osvoboditev Palestine (frakcijo

Najefa Havatmeha), Palestinski islamski džihad (frakcijo Sika-ki), Palestinsko osvobodilno fronto (frakcijo Abu Abasa), Islamsko skupino, Ljudsko fronto za osvoboditev Palestine (vrhovno poveljstvo) in omenjeni židovski Kach in Kahane Chai. Clinton je poleg tega zamrznil tudi premoženje 18 posameznikov, za katere domnevajo, da so vpleteni v teroristične akcije. Med temi so egipovski duhovnik Sejk Omar Abdel Rahman, ki mu v New Yorku sodijo zaradi vpletenosti v eksplozijo bombe, podtaknjene v Svetovnem trgovinskem centru, pa Abu Nidal, Georg Habas (generalni sekretar Ljudske fronte za osvoboditev Palestine) in Abu Abas.

Po mnenju uradnih ameriških predstavnikov utegne trajati kar nekaj časa, preden bodo uspeli zbrati natančne podatke o tem, kakšno vsoto denarja pravzaprav zadeva Clintonova odločitev. Na novinarsko vprašanje, kako bo vlada izvršila ukaz, ko pa lahko prizadete organizacije preprosto spremenijo imena imetnikov računov, so uradniki odgovorili, da utegnejo res imeti nekaj težav, vendar pa so prepričani, da bo ukrep v glavnem dosegel svoj namen. Predvsem mnogo pričakujejo od omenjene nove zakonodaje, ki bo omogočala uporabo »posebnih sredstev«, vključno z uporabo prisilskovalnih naprav, izgonom iz države po hitrem postopku, uvrstitvijo pripravljanja zarot proti tujim državam na seznam kriminalnih dejanj in prepovedjo ustanavljanja skladov.

V New Yorku so predstavniki nekaterih arabskih in židovskih organizacij obsodili Clintonovo potezo. »Njegovo enačenje Kacha z organizacijami, kakršna je Hamas, je nekaj nepojmljivega; kot bi jaz primerjal Clintona z Hitlerjem,« je bil ogorčen Benjamin Kahane, sin ustanovitelja

Zamrznitev premoženja terorističnih skupin

Glavne skupine, ki jih zadeva Clintonov ukrep:

KACH:

Ustanovljen sredi sedemdesetih. Ustanovitelj rabin Meir Kahane.

Zagovarja izgon Arabcev iz Izraela in z zasedenih ozemelj ter uvedbo židovskega teokratskega režima v Izraelu.

Teroristična dejanja: 25. februarja 1994 Kahanejev privrženec Baruh Goldstein ubije 30 palestinskih vernikov.

Trenutni položaj: Potem ko je Kahane leta 1990 v New Yorku umorjen, pride v gibanju do razkola.

HAMAS

Ustanovljen leta 1988 kot organizacija islamskih skrajnežev.

Zagovarja uničenje Izraela. Nasprotuje bližnjevzhodnemu mirovnemu procesu.

Teroristična dejanja: V zadnjem času izvede več samomorilskih napadov, vključno z razstrelitvijo avtobusa v Tel Avivu oktobra lani.

Trenutni položaj: Glavni tekmeč PLO na avtonomnem območju Gaze. Prisoten je v Jordaniji, Izraelu in na zasedenih ozemljih.

Druge skupine islamskih skrajnežev:

ISLAMSKI DŽIHAD (Islamska sveta vojna):

Ustanovijo ga odpadniki iz vrst Muslimanske bratovščine sredi šestdesetih let v Egiptu. Po šiitski revoluciji v Iranu se pojavi tudi v drugih delih arabskega sveta.

Zagovarja uničenje Izraela. Nasprotuje bližnjevzhodnemu mirovnemu procesu.

Teroristična dejanja: Odgovoren za več eksplozij avtomobilov-bomb in ugrabitev izraelskih vojakov. Nazadnje pripravi teroristični napad v središču Tel Aviva, ki zahteva 19 življenj, 62 ljudi pa je ranjenih.

Trenutni položaj: Deluje v majhnih, tajnih skupinah, ki pa vzdržujejo stik z vodstvom na zasedenih ozemljih in v Jordaniji. V Egiptu sodeluje s tamkajšnjim kriminalnim podzemljem, zlasti v akcijah proti krščanski koptski skupnosti.

HEZBOLAH:

Ustanovljen leta 1982 v Libanonu ob podpori Irana.

Zagovarja izgon Izraelcev z območja in krepitev iranskega vpliva.

Teroristična dejanja: V začetku osemdesetih izvede samomorilske napade na ameriško veleposlaništvo, vojašnico ameriških marincev in poveljstvo francoskih padalcev v Bejrutu. Takrat umre več sto ljudi. Nekaj let zatem v Libanonu pripravi več samomorilskih napadov na izraelske vojske. Verjetno je odgovoren še za mnogo terorističnih akcij po vsem Bližnjem vzhodu, zahodni Evropi in Aziji.

Trenutni položaj: Vodi gverilsko vojno v južnem Libanonu, odkoder želi pregnati izraelske vojske.

FRONTA ZA OSVOBODITEV PALESTINE:

Ustanovljena leta 1977. Svoje sedeže ima v Siriji, Libiji in Iraku.

Zagovarja uničenje Izraela in ustanovitev palestinske države na njegovem ozemlju.

Teroristična dejanja: Oktobra 1985 organizira ugrabitev italijanske ladje Achille Lauro.

Trenutni položaj: Aktivno nasprotuje Arafatovi spravi z Izraelom.

AP/Wm. J. Castello

Islamski džihad

Islamski džihad je zapletena in skrivnostna združba skupin in celic, ki delujejo na Bližnjem vzhodu in v Evropi. Omenjene skupine sicer delujejo dokaj samostojno, vendar se vse zavzemajo za iste cilje.

■ Islamski džihad hoče strmoglaviti laične arabske režime ter na njihovih ruševinah vzpostaviti islamski panarabski imperij.

■ Pripadniki Islamskega džihada so prepričani, da je vojna proti Židom in Izraelu bistveni korak v tej smeri. Menijo namreč, da je spor z Židi, ki živijo v Palestini, možno rešiti le z vojaškimi sredstvi.

■ Islamski džihad novači mlade Arabce predvsem s pomočjo verske indoktrinacije. Džihadova strategija temelji na terorju in na pripravljenosti njegovih pripadnikov, da za takojmenovane svete cilje žrtvujejo svoja življenja. Prav po zaslugi samomorilskih akcij je džihad izredno nevaren nasprotnik.

■ Islamski džihad in Arafatova organizacija Fatah sta v preteklosti sodelovala. Fatah je skušal izkoristiti versko gorečnost pripadnikov Islamskega džihada, ki so potrebovali Fatahova materialna sredstva in infrastrukturo. Sodelovanje se je v letih 1989-1990 skrčilo na minimum, saj vodstvo Islamskega džihada meni, da Arafat »priznava židovsko državo«.

■ Pripadniki Islamskega džihada so igrali pomembno vlogo v palestinski vstaji na zasedenih ozemljih, saj so pripravljali in usmerjali množične demonstracije in stavke zasebnih podjetnikov.

ARABSKI SVET / ZAHODNO ZAVAROVALNIŠTVO JE ZA PRAVOVERNE MUSLIMANE NAVADEN HAZARD

Zaščita po božjih zapovedih

Nekateri teologi menijo, da je življenjsko zavarovanje smrtni greh

DUBAJ - Zahodne zavarovalnice, ki so po mnenju nekaterih pobožnih muslimanov nemoralne ustanove, se soočajo z resnimi tekmeci, ki se sklicujejo na islamska načela. Rezultati zadnjih raziskav namreč kažejo, da so se islamske zavarovalnice razširile po vseh zalivskih državah.

V Savdski Arabiji, ki slovi po muslimanski pravovernosti, ima sedež kar pet islamskih zavarovalnic, v Združenih arabskih emiratih sta dve, pa tudi Bahrein in Katar imata vsak svojo.

Katarska Islamska zavarovalniška družba, ki je začela poslovati prvega januarja letos, ima kar 20 milijonov rialov (7,6 milijona ameriških dolarjev) osnovnega kapitala. Dubajska Islamska zavarovalnica ponuja »življenjsko zavarovanje, ki temelji na spoštovanju božjih zapovedi«. Pravoverni muslimani namreč ostro zavračajo zahodno zavarovalništvo, čes da je to navaden hazard in oderustvo, se pravi nedopustno bogokletje. Nekateri skrajni islamski teologi celo menijo, da je življenjsko zavarovanje smrtni greh, saj naj bi bilo to navadno izzivanje usode, ki jo človeku določi vsemočni bog. Toda zavarovalnice vztrajajo pri svojem.

»Med hazardom in življenjskim zavarovanjem obstaja bistvena razlika, saj vedno obstaja možnost, da se smrtno ponesrecimo. To je življenjsko dejstvo, medtem ko je ha-

zard spekulacija s pridobitnimskimi name-nom,« je prepričan Ajamal Bhati, menedžer bahreinske Arabske zavarovalniške skupine.

V Islamskih zavarovalnicah pravijo, da je njihovo temeljno vodilo delitev dobička oziroma »modarhaba«. Tega vlagajo v tiste gospodarske dejavnosti, ki so v skladu s seriatskim pravom. Podpisniki tovrstne zavarovalniške pogodbe zaupajo zavarovalnici za določen čas točno določeno vsoto denarja. Približno devetdeset odstotkov vsote zavarovalnica vloži v naložbene sklade, ostanek pa gre v tako imenovani solidarnostni sklad oziroma »takaful«. Sklad zavarovancem ne izplačuje obresti, če pa se zavarovanci ponesrečijo ali celo umrejo, jim (ali njihovim dedicem) zavarovalnica izplača vloženo vsoto denarja.

Predstavniki zahodnih zavarovalniških družb, ki delujejo na območju Zaliva, pravijo, da postajajo islamske zavarovalnice zaradi svoje prilagodljivosti arabski mentaliteti vse hujši konkurenti. »Danes je zavračanje zahodnega načina življenjskega in invalidskega zavarovanja na tem območju zelo razširjeno. V jedru tega pojava je dejstvo, da je islam holistična vera, ki zavrača razlikovanje med vero, politiko in poslovnim svetom. Za nas zahodnjake pa je locitev omenjenih področij nekaj povsem samoumevnega,« je položaj opisal predstavnik neke ameriške zavarovalnice v Riadu. Jusuf Kasem / Reuter

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

10.00	Video strani
10.35	Rakuni, pon. 12., zadnjega dela ameriske risane nanizanke
11.00	Roka rocka, pon.
11.50	Iskanje pustolovscin, pon. 2/6 dela am. dokumentarne serije
12.35	Ze veste, pon.
13.00	Porocila
13.05	Video strani
14.20	Kam vodijo nase stezice, oddaja TV Koper - Capodistria
15.15	Slovenske novele: Tantadruj, ponovitev tv filma
16.45	Podarim - dobim, ponovitev
17.00	Tv dnevnik 1
17.10	Otroski program: Ucimo se rocnih ustvarjalnosti, 4. oddaja
17.25	Spominjam se, potopis iz Kanade
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Hugo, tv igrice
19.13	Risanka
19.30	Tv dnevnik 2, vreme
19.56	Sport
20.05	Poglej in zadeni
21.40	Turisticna oddaja
22.00	Dnevnik 3, tema dneva, vreme (VPS 2200)
22.16	Sport
22.20	Zarisce
22.45	Sova
22.45	Davov svet, 13/24 del ameriske nanizanke
23.20	Vedozeljna Rita
23.20	Severna obzorja, 20/33 del ameriske nanizanke
00.05	Razodetja
00.05	Slamnati psi , angleski film
02.00	Video strani

SLOVENIJA 2

12.30	Video strani
12.40	PEP v kosarki (Z) :
13.55	Jezica - Galatasaray, posnetek iz ljubljane
13.55	Odperto prvenstvo Avstralije v tenisu, posnetek iz Melbourna
14.55	Razjarnikovi v prometu, pon. 10., zadnjega dela tv nad
15.25	Zadnje novice, ponovitev ameriske humoristicne oddaje
15.50	Osmi dan, pon.
16.55	Sova, ponovitev
16.55	Vecen sanjac, 4/27 del ameriske nanizanke
17.20	Severna obzorja, 19/33 del ameriske nanizanke
18.10	Znanje za znanje: Ucite se z nami
18.35	V zanki bolechine, ponovitev 2. dela plz oddaje
19.10	Podarim - dobim
19.20	Poglej me!
20.05	Queen, 5/6 del ameriske nadaljevanke
20.50	Windsorski , 3/4 del angleske dokumentarne nadaljevanke
21.45	Opus
22.45	R. Seligo: Voljci cas ljubezni, posnetek gledaliske predstave
00.40	Drame SNG Ljubljana
00.40	Video strani

KANAL A

07.00	Video strani
12.00	Spot leta
12.05	Na velikem platnu
12.25	Luc svetlobe, ponovitev 349. dela ameriske nadaljevanke
13.15	Magnetoskop, ponovitev
13.55	Spot leta
14.00	CMT
16.15	Spot tedna
16.20	Na velikem platnu
16.40	Pred poroto, ponovitev 27. dela ameriske nanizanke
17.10	Dvojno Veronikino zivljenje, ponovitev filma
18.45	Dogodivscine male koale
19.00	Porocila
19.05	Risanka
19.10	Luc svetlobe, 350. del ameriske nadaljevanke
20.00	Pozitiv +, kontaktna glasbena oddaja
20.40	Zlocini stoletja, 3. del ameriske nanizanke
21.05	Porocila
21.10	Teden na borzi
21.20	Prepozno za solze , ameriska drama
22.50	Album show, glasbena oddaja
23.40	CMT
01.00	Eroticni film
02.30	Video strani

MMTV (62. kanal)

17.00	MMTV shop, televizajska prodaja
19.00	Kuhajmo skupaj, kulinarcna oddaja
19.25	Risanka
19.30	MMTV shop, televizajska prodaja
20.00	Popotnik, oddaja o popotovanjih in nasveti popotnikom z gostom Andrejem Strmeckim: Po Juzni Ameriki
20.40	Forgoten One, film
22.10	Proud And Damned , film
23.40	MMTV shop, televizajska prodaja
00.20	Video strani
01.00	Deutsche Welle

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomatina, (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik, gospodarstvo
9.30	Dnevnik, 9.35 nan. Cuori senza età
10.05	Film: Lo sceicco rosso (pust., It. '62), vmes (11.00) dnevnik
11.45	Aktualna odd. koristnih nasvetov Utile Futile
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik
14.00	Tednik TG 1 Week-end
14.20	Dok.: Kvarkov svet
14.50	Nan.: Pustolovscine mladega Indiane Jones
15.45	Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.20	Neverjetne zgodbe
18.50	Variete: Luna Park (vodi Pippo Baudo)
19.35	Vreme in dnevnik
20.30	Aktualno: Il fatto
20.40	dok.: Superkvark (vodi Piero Angela, 1. odd.)
22.30	Dnevnik 1
22.40	Dok.: Velike bitke - El Alamein
23.40	Nan.: Matt Hotel
0.10	Dnevnik in vreme
0.20	Danes v Parlamentu
0.30	Dok. Videosapere: Rodos in drugi otoki

RAI 2

6.35	V kraljestvu narave
7.00	Oddaja za najmlajse
7.50	Nan.: Doogie Howser, 8.15 Lassie
8.40	Nad.: Beautiful
10.00	Aktualno: Fra le righe, 11.00 Lo sportello del cittadino
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Aktualno: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.45	Variete: Quante storie! Ragazzi
14.15	Nad.: Paradise Beach, 14.50 Santa Barbara
15.35	Aktualna oddaja Kronika v zivo, vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.15	Sport in vreme
18.35	In viaggio con Sereno variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.45	Dnevnik in sport
20.40	Aktualna odd. I fatti vostri - Piazza Italia di sera
23.00	Ho bisogno di te
23.30	Dnevnik, pregled tiska in vreme
0.15	Avtorska glasba: Umbria Jazz '94 - Joe Zawinul - Trilok Gurtu
1.20	Nan.: Soko 5113

RAI 3

6.45	Jutranja odd.: L'altrarete
6.45	Oddaje DSE: Spanscina, dok. Grcija, Filozofija, Zenske in glasba, Fantastica Età, Euronews
11.15	DSE Fantastica Mente
12.00	Dnevnik in gospodarstvo, 12.15 Znanstveni dnevnik
12.40	Dove sono i Pirenei?
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR v Italiji
15.15	Sportno popoldne
16.30	DSE Faraonovo oko, 17.00 Parloato semplice, 18.00 dok. Geo
18.30	Sport, Insieme in vreme
19.00	Dnevnik, dezalne vesti
19.50	Blob Soup, 20.10 Blob
20.30	Film: Colpi proibiti (pust., Kan. '90, i. J.C. Van Damme, C. Gibb)
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	TGR Dezelne vesti
22.50	Aktualno: Speciale 3
23.40	Aktualna odd.: Pubbli-manja (vodi R. Frassa)
0.30	Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

7.00	Nan.: Tre cuori in affitto, 7.30 Jeffersonovi
8.00	Nad.: Diritto di nascere, 8.30 Pantanal
9.00	Variete: Buona giornata, vmes 9.05 nad. Guadalupe, 9.40 Manuela, 10.30 Catene d'amore, 11.35 Febbre d'amore, 12.30 Lasciati amare, vmes (11.30) dnevnik
13.30	Dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri, 15.10 Cuore selvaggio, 16.00 La donna del mistero
17.00	Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.35	Nad.: Perla nera
22.40	Film: La notte dei generali (krim., VB '67, i. P. O'Toole, O. Sharif), vmes (23.30) dnevnik
1.30	Pregled tiska

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.05	Kviz: Complotto di famiglia
15.20	Aktualno: Agenzia matrimoniale (vodi M. Flavi)
16.00	Otroska oddaja
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: Ok, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: Paperissima (vodi Marco Columbro, Lorella Cuccarini)
22.30	Variete: Target
23.00	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odperti studio
12.40	Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odperti studio
14.30	Variete: Non è la RAI
16.00	Variete: Smile
16.05	Nan.: Star Trek
17.10	Variete: Talk Radio
17.25	Nan.: Il mio amico Ricky, 18.10 Ultraman, 18.45 Village, 18.50 Bayside School
19.30	Odperti studio, vreme
19.50	Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Film: Moon 44 - Attacco alla fortezza (fant., ZDA '90, i. M. McDowell)
22.40	Fatti e misfatti, 22.45 No Limits
23.15	Nan.: L'ombra della notte
0.15	Italia 1 sport

TELE 4

13.30	19.30, 22.00, 0.05 Dogodki in odmevi
20.30	Film: Il fuciliere del deserto (western)

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.35, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Duello di spie (zgod., ZDA '55)
20.35	Nad.: Homefront
23.00	Variete: Tappeto volante
1.05	Casa: Cosa?

Koper

16.00	Euronews - tv novice
16.15	»Meridiani«
17.15	Odperte strani, oddajo pripravlja Rosanna Giuricin
17.35	Stanje stvari - kultura, oddajo pripravlja Natasa Melon
18.00	Slovenski program: Studio 2 - magazin
18.45	Primorska kronika
19.00	Tv dnevnik
19.30	Vesolje je... reka zivljenja (akvarij v Tennesseeju), 2. del
20.00	Euronews
20.30	Srečanja z zgodovino, avtor Ezio Giuricin
21.30	Juke Box, glasbena oddaja v zivo, I. del, vodi Alex Bini
22.15	Tv dnevnik
22.30	Juke Box, glasbena oddaja v zivo, II. del, vodi Alex Bini

Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Nas hrupni dom, pon.
09.30	Evroturizem
09.45	Zgodbe iz Avstrije
10.30	Hisa v Carrollovi ulici, pon. ameriskega filma
12.15	Notranjepolitico porocilo
13.00	Cas v sliki
13.10	Mi, pon.
13.35	Pravica do ljubezni
14.00	Ordinacija Bülowbogen
14.50	Pogledi od strani
15.00	Otroski program
17.00	Mini cas v sliki
17.10	Wurlitzer
18.00	Cas v sliki
18.05	Nas ucitelj dr. Specht
19.00	Nas hrupni dom
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	Primer za dva
21.20	Pogledi od strani
21.30	Plavalaske prej umrejo , ameriski triler, 1987
21.30	Igrajo: Tom Hanks, Virginia Madsen in drugi
23.05	Cas v sliki
23.10	Nevarni trikotnik, ameriski film, 1983 z Nastassjo Kinski v glavni vlogi
00.45	Simon Templar
01.30	Video strani

Avstrija 2

06.00	Tenis: iz Melbourne, polfinale (M)
09.00	Tisoc mojestrovin
13.15	NLP
14.00	Tenis: iz Melbourne, polfinale (M)
15.10	Cvetovi v prahu, ameriski film, 1941
16.45	Moc strasti
17.30	Ukroteni divjaki, 4. del
18.00	Mi
18.25	Milijonsko kolo
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki
20.30	Kultura
20.15	Zivalski vrt - med jeco in Noetovo barko
21.00	Trailer
21.20	Siling
22.00	Cas vsliki
22.35	Sport
22.55	Nora televizija
23.35	Made In The USA
23.50	Stephen King: This Is Horror
00.35	Spin Doctors - Live
01.20	Video strani

Hrvatska 1

10.00	Porocila
10.05	Solski program:
10.05	Kviz ob 10 in 10
10.45	Glasba v casu: Dunaj, 2. del
11.15	Nemski jezik
11.35	Deklina iz prihodnosti, 5/24 del serije
12.00	Porocila
12.05	Cesarica, 82 del
12.50	Afriska kraljica , ameriski film, 1951
12.50	Igrajo: Humphrey Bogart, Katharine Hepburn, Robert Morley, Peter Bull, Theodore Bikel in drugi; režija: John Huston
14.30	Hrvaski pevci, 2/3 del
15.00	Religijski leksikon
15.10	Nemski jezik
15.30	Program za otroke:
15.30	Zgodbe o lisici
15.50	Briljantina
16.30	Porocila
16.40	Angleščina: Zgodovina Amerike
17.10	Otrok, sola, dom
17.45	Hrvaska danes
18.00	Kolo sreče
18.35	Santa Barbara, 921. del ameriske nadaljevanke
19.18	Male skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.30	Dnevnik
20.02	Sport
20.10	V iskanju, dokumentarna serija
21.10	Dobri ljudje
22.40	Slika na sliko
23.20	Poroka v Buffalo Juomu , angleski film, 1979
23.20	Igrajo: Wendy Crewson, Paul Gross, Marion Gilse-nan in drugi
00.50	Porocila
00.55	Sanje brez meja

Hrvatska 2

08.50	Tv koledar
09.00	Zasedanje hrvaskoga sabora
15.25	Oddaja resne glasbe
16.25	Steze slave, ponovitev 4., zadnjega dela nanizanke
17.15	Tenis: Australian Open, polfinale (M)
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.00	Vreme
20.02	Sport
20.10	Me je kdo iskal?, zabavnoglasbena oddaja
20.55	Sto let filma:
20.55	Sedem samurajev , japonski film, 1954
20.55	Igrajo: Tosi-ro Mifune, Takasi Simura, Kuninori Kodo in drugi; režija: Akiro Kurosava
.....	Film - video - film
.....	Video strani

Madžarska

09.35	Igra, nadaljevanje ob 11.20
09.45	Dallas
11.30	Mejno mesto
12.00	Opoldanski zvon
12.05	Posel
13.00	Otroski program
13.45	Glasbena veriga
14.10	Angleščina
14.35	Tenis, iz Melbourne
15.30	Igrivo od A do Z
15.45	Telefonski kviz
16.00	Dnevnik
16.10	Posel
16.25	Gospodicina, serija
17.00	Za upokojence
17.40	Okno
19.00	Pravljica
19.13	Muza, novice iz kulture
19.30	Dnevnik, telesport
20.20	Dallas, ponovitev
21.15	Dnevi obleganja Budimpeste
21.20	Aprupo
22.25	Bila je nekoč Amerika , ameriski film, 1. del
00.05	Jezz
00.45	Dnevnik BBC

TV SLOVENIJA 2

20.50

WINDSORSKI
angleška dokumentarna serija

Nova mlada kraljica Elizabeta II. je izvedela za smrt svojega očeta in konec svojega zasebnega življenja na potovanju po Keniji. Tisk je pozdravil njeno kronanje kot novo elizabetinsko obdobje, toda z bleščečo ceremonijo so se kazali obrisi številnih težav. Ljubezen njene sestre in Petra Townseda se je nesrečno končala, saj so Margareta žrtvovali verski vlogi monarhije. Njen mož, ki ni imel nobene prave funkcije, je negotov in njegova dolgotrajna izginotja so povzročila govorice. Po porazu v Suezu je prišlo do nove erozije v identiteti naroda, kraljico in njene svetovalce pa so napadali zaradi odmaknjenosti.

Kraljica je na pobudo lorda Mountbattena pristala na tesnejše sodelovanje s televizijo in na vrsto spektakularnih porok in obredov, zaradi katerih je pridobila popularnost, obenem pa žrtvovala veliko čarobne vzvišenosti stare monarhije. V burnih sedemdesetih letih je to pomenilo težave za Windsorske. Koliko so stali? So bili vredni tega denarja? Kaj pravzaprav predstavljajo? Humoristi so se začeli norčevati iz njih. Kraljica obletnica leta 1977 pa je pokazala, da je še vedno zelo popularna. Uboj lorda Mountbattena dve leti pozneje je bil opomin družini, v kako razburkanih časih živijo in je vrzel iz tira predvsem velikega princa, to pa v času, ko so bile njegove odločitve življenjskega pomena.

TV SLOVENIJA 2

21.45

OPUS,
oddaja o glasbi

Začeli bomo z reportažo o otvoritvi operno baletne sezone v sloviti milanski Scali. Na tej gala prireditvi je prvič nastopila slovenska mezzosopranska Marjana Lipovšek v Wagnerjevi Walkiri skupaj s svetovno znanim tenoristom Placidom Domingom. Ta španski operni umetnik, ki je lani praznoval 25-letnico svojega umetniškega dela, je prvič spregovoril za slovensko TV. Gostje v studiu bodo mladi dirigent Marko Letonja, ki je kot dirigent treh baletov v tej sezoni prvič angažiran v Scali, solist ljubljanske Opere Ferdinand Radovan, ki praznuje v tej sezoni 30 let svojega nastopanja in Juan Vasele, ki je pred kratkim posnel ploščo s slovenskimi pesmimi, izvedenimi tudi v Argentini. Oba operna solista bosta v studiu tudi zapela dve skladbi. Oddajo pripravlja in vodi Darja Korez-Korenčan.

TV SLOVENIJA 2

22.45

VOLČJI ČAS LJUBEZNI,
posnetek gledališke predstave

Portret slovenskega pisatelja in dramatika Rudolfa Seliga smo predvajali pred tednom dni, nocoj pa vas vabimo, da si ogledate televizijski posnetek gledališke uprizoritve Seligove drame VOLČJI ČAS LJUBEZNI.

S tem delom avtor nadaljuje in razvija dramski opus, ki govori o ideološkem nasilju in pustošenju človekovega sveta. Skozi usode treh žensk, pripadnic treh generacij revolucionark, nam Seligova drama govori o postopnem razvrednotenju revolucionarne ideje in o njeni nezadržni zlorabi. Najstarejša Marja, ki jo interpretira Majda Potokar, je kot narodnjakinja in pripadnica teroriistične organizacije delovala v gibanju, ki je svet desakraliziralo. Njena hči Olga, igra jo Silva Čušin, pripada liberalnemu krilu komunistične partije ter zagovarja idejo ljubezni kot najvišje, absolutne svobode. Tretjo generacijo revolucionark zastopa Olgina hči Geni, ki jo igra Veronika Droč. Njena Geni je le še člen v policijsko-oblastniškem aparatu, tragično dehumanizirano bitje, ki v svet ne prinaša nikakršne svobode, ampak le pogubo, strah in smrt.

Krsto uprizoritev Seligove drame »Volčji čas ljubezni«, ki govori o usodnem in tragičnem razkoraku med človekovo naravo, posameznikovimi intimnimi hotenji ter ideološkimi projekti, je z ansamblom ljubljanske Drame Slovenskega narodnega gledališča pripravila režiserka in scenografka Meta Hočevar.

KANAL A

21.20

PREPOZNO ZA SOLZE,
ameriška drama

Režija: Byron Haskin

Igrajo: Lizabeth Scott, Don DeFore, Dan Duryea, Arthur Kennedy, Kristine Miller in drugi

Mlada žena, ki igra vlogo standardne američanke, udarjena na denar in urejene gospodinjne, se zaplete v dokaj razburljivo pustolovščino, ko v njen avto pade torbe z denarjem, v katerem ona takoj vidi svojo svetlo prihodnost.

RADIO SLOVENIJA 3

13.05

ZBOROVSKA GLASBA,
Lucijan Škerjanc, Srečko Koporc

Najprej bodo pesmi Lucijana Marije Škerjanca, skladatelja, pedagoga, publicista, ki je začel samostojno ustvarjalno pot proti koncu prve svetovne vojne.

Potem bodo pesmi Srečka Koporca, pomembnega predstavnika glasbenega ekspresionizma na Slovenskem. Njegov skladateljski opus je prav tako segel na vsa ustvarjalna področja.

TV SLOVENIJA 1/ NOCOJ V SOVI

Slamnatí psi
S. Peckinpaha

Scenarij: David Zelag Goodman, Sam Peckinpah po romanu Gordona M. Williamsa

Režija: Sam Peckinpah

Glasba: Jerry Fielding

Fotografija: John Coquillon

Igrajo: Dustin Hoffman, Susan George, David Warner, Peter Vaughan, T.P. McKenna

»Nisem antiintelektualno razpoložen, a sem proti psevdointelektualcem, ki se kot psi valjajo po lastnem verbalnem izmetu in jim je to cilj in identiteta. Intelektualec, ki svoj intelekt udejanja v akciji - to je pravo človeško bitje. Morate spoznati pravo naravo nasilja in se mu potem upreti.«

Tako je govoril režiser o filmu SLAMNATI PSI - enem najbolj analitičnih, pronicljivih del o nasilju, ki nikakor ni samo sebi namen. Predstavil ga je večplastno v razmerju med protagonisti te zgodbe. Mlad ameriški znanstvenik David studira v mirnem okolju cornwalske vasi. Mlada in privlačna žena - ob možu, ki prevec studira, ni čisto zadovoljna. Nezavedno izziva vaske fante, ki prekrivajo streho na bližnjem poslopju. Oblecena v tesno oprijet pulover, ter v kratkem krilu vzbuja pozelenje. Ko zakonca odkrije v shrambi zadavljeno macko, se mlada žena zave, da fante pripravljajo se nekaj več. Režiser nam izjemno spretno brez besed

predstavi montažni panoptikum tistega, kar sledi: fante so povabili mladega moža na lov, ga pustili samega in se vrnili da bi posilili ženo. Prvemu, ki se ji približa, ni potrebno posiljevati, saj si jo osvoji. Nasilje, s katerim jo osvaja, vzbudi v mladi ženi dotle neznane strasti. Sele drugi, ki se je loti, jo zares posili. Ko se David vrne z »lova«, je v ženinih očeh le se polna ničla, slepa. Tu se film prevesi v drugi del. Zena o posilstvu mozu seveda nicesar ne pove in morda bi ostalo pri tem, če ne bi po vaškem koncertu - kjer so bili vsi vasčani - slaboumni Henry Nils nehoti zadavil spogledljivo mladoletno sestrico prav tistih fantov, ki so se lotili Davidove žene. Henry je bil že dolgo na očeh vaščanov, ki so terjali, da mora v umobolnico. Toda Henry nikdar ni bil nevaren in po storjenem zločinu ga na vožnji s koncerta

zbije David in ga odpelje k sebi domov da bi ga spravil k sebi. Medtem so bratje pogresili umorjeno dekle in začeli iskati Henryja, s katerim so jo ljudje zadnjikrat videli. Sled jih pripelje k Davidu, ki pa Henryja noče predati pijanemu nasilnejšem. Sledi obleganje in obračun... David naenkrat ni več slepa, ko svoj dom in svoj »prav« lahko ohrani le s silo. Izpostavljeno nasilje v tem filmu je res prevladujoče in ostane v spominu kot osnovno gibalno, vendarle je v filmu vrsta podrobnosti, ki silijo k razmiselnosti. Razmerje med zakonoma ni več izdelano in Peckinpah je enkratno predstavil ženinovo nezvestobo - tudi po zaslugi izvrstne Susan George. Hkrati pa Davidov obračun ni samo obračun s posiljevalci, ampak z nasilneži, ki so se drznili lotiti se nedotakljivosti njegove doma - njegove lastnine.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

09.00 Video; 12.00 The Soul; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Popoldanski mix; 16.30 Coca Cola Report; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Most Wanted; 22.30 Beavis & Butthead; 23.00 Ponovitve; 00.00 Party Zone

SKY ONE

12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 St. Elsewhere; 15.00 Shaka Zulu; 16.00 Oprah Winfrey Show; 16.50 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.00 Svet Iger; 19.30 Blockbusters; 20.00 E Street; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 The Andrew Newton Hypnotic Experience 3; 21.30 Videnje; 22.00 Chicago Hope; 23.00 Ponovitve

PRO 7

05.00 Ponovitve; 12.00 Hart; 13.00 Charleji angeli; 14.00 Arabella Kiesbauer; 15.00 Colbyjevi; 16.00 Hišica v pretilji; 18.25 Rock 'n' roll očka; 18.55 Roseanne; 19.25 Alf; 19.55 Poročila; 20.15 Akti X; 22.20 The Squad, hongkonški akcijski film

PREMIERE

14.00 Korentinove fantastične pustolovščine; 14.50 Mayrig - pot v raj, francoska drama; 17.20 Premiere; 17.50 Red Rock West, ameriški triler, 1992; 19.25 Absolutely Fabulous; 20.00 Premiere - program; 20.15 Brez sledi, ameriški triler, 1993; 22.05 Dragon, zgodba Bruce Leea, ameriški akcijski film, 1993

SAT 1

07.30 Dopoldanski program; 14.30 Tarzan; 15.00 Vesoljska ladja Enterprise; 17.00 Tvegajli; 17.30 Regionalna poročila; 18.00 Pojdi na vsel; 19.00 Poročila; 19.15 Sport; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Indiana Jones in vlak duhov smrti, uvodni film k ameriški seriji; 22.10 Blaze Of Glory, ameriški vestern, 1989

EUROSPORT

08.30 Euroski; 09.30 Olimpijski magazin; 10.30 Eurofun; 11.00 Tenis, posnetek iz Malbourn; 18.30 Nordijsko smučanje, posnetek iz Lahtija; 19.30 Športna poročila; 20.00 Mednarodni motošport; 21.00 Motorji; 22.00 Tenis; 23.00 Wrestling; 00.00 Golf; 01.00 Športna poročila

RTL

09.05 Ponovitve; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor je napisala, am. serija; 15.00 Ilona Christen; 17.00 Jeopardy!; 17.30 Med nami; 18.00 Bogati in slavi; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Zmeškan z morcem, ameriški triler, 1993; 22.00 Nevami angel, ameriški triler, 1991

RTL 2

05.55- 17.30 Ponovitve; 17.30 Zorro; 18.00 Umik; 18.30 Nasmehnite se, prosim; 19.00 21, Jump Street; 20.00 Poročila; 20.15 Pekel Manitobe, nemško - španski vestern, 1965; 22.00 Brez milosti za Johnnija T., am. vestern, 1951

SKY MOVIES

13.00 Ordeal In The Arctic; 15.00 Summer And Smoke; 17.00 Dream Chasers; 19.00 Sunset Boulevard; 21.00 A Million To One; 22.40 White Sands

MOVIE CHANNEL

12.50 Cockshell Heroes; 14.30 The Kid From Texas; 15.50 The Prisoner Of Zenda; 18.55 Shattered Family; 21.00 The Distinguished Gentleman; 23.00 The Assassin

FILMNET +

12.00 Till Murder Do Us Part II; 13.50 Year Of The Comet; 15.30 Tek na smučeh; 19.00 In Focus; Junaki Hollywooda; 20.00 Deadbolt; 22.00 Junak Toto

SUPER CHANNEL

05.30 Poročila; Gospodarstvo; Super Shop; TBA; 14.00 Kolo denarja; 17.30 Gospodarstvo; 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Motorsport International; 20.30 Dateline; 21.30 Notranja izdaja; 22.00 Poročila; 22.30 The Tonight Show; 23.30 Res osebnost

CNN

06.00-23.00 World News; 08.30 in 11.30 World Report; 09.45 CNN Newsroom; 12.30 Business Morning; 14.30 Business Asia; 15.40 Larry King Live; 15.45 World Sport; 17.30 Business Asia; 21.00 International Hour; 21.45 World Sport; 22.30 Showbiz Today; 00.00 The World Today; 01.00 Moneyline; 01.30 Crossfire

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.30 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovenecem po svetu; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne novice; 8.40 Reakcija; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobnotice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.30 Obvestila; 17.50 Šport; 19.30 Stop pops; 21.45 Kratka igra; 22.20 Heavy metal.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Izbrana proza; 11.05 Reprize in soočanja; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Zborovske pesmi; 13.40 Glasb. tradicija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Šanson; 16.05 Od uverture do plesa; 16.45 Likovni odmevi; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Jean iz Parizai; 19.30 Koncert mariborske filharmonije; 22.05 Igra; 23.00 Šestnajst strun; 23.55 Lirčni utrinek.

Radio Koper
(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.10 Cestne razmere; 9.20 Vreme za konec tedna; 9.45 Mnenjsko rešeto; 11.15 Hladno toplo vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Muzak; 20.00-23.15 Večerni pr. Modrega vala RK; 23.15 Nočni pr. RS.

Radio Koper
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Med vrsticami; 11.30 Aktualnosti; 12.00

Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Discoteca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes v Ljubljani; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Šport; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.55 Špekakla; 18.15 Evropa v enem tednu; 21.00 Odprta dlan; 22.00 Rockoteka; 1.00 Camera obscura.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema; 10.40 Informacije, zapošlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.20 Ko sem še majhen bil; 19.30-24.00 Večerni program.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Evropa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Kadar boš na rajžo šel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Železi ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti kotiček; 19.30 Po domače; 20.00 Petkovi akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

11.00 Preklop; 12.00 Borzni parket; 14.00 OF (24 ur info); 15.00 Recenzije & Napovedi; 17.00 Avtogoli & Avtogolgeterji tedna; 19.00 TB: Melvins; 20.00 Radio ropot; 22.00 Idealna godba (gost. Z. Botas Kenda).

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.00 Odprta knjiga; Cvetje v jeseni (I. Tavčar, 15. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje; MePZ Hrast; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Krajevne stvarnosti; Od Milj do Devina; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; Glasbena kronika s Hrvaškega; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Slovenska lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Izmenično Venus in Razpoke časa in življenja; 18.15 Over noise.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzorja.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
V nedeljo, 29. januarja, ob 20. uri: B. Slade - OB LE-TU OSOREJ (SD). V nedeljo, 5. februarja, ob 20. uri: Sinja Ozbolt - ZRCALJENJE, premiera. Predstava bo se v petek, 10. februarja, ob isti uri (DP).

SNG DRAMA

, tel.: 061/ 221-511

Danes, 27. januarja, ob 19.30: W. Bauer - CHANGE, za izven in konto.
V soboto, 28. januarja, ob 19.30: D. Zajc - GRMACE, za izven in konto.

V ponedeljek, 30. januarja, ob 20. uri: A. Nicolaj - BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOZJE. Razprodano!

MALA DRAMA

, tel.: 061/ 221-511

Danes, 27. januarja, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOG LAJA? za izven in konto.

V soboto, 28. januarja, ob 20. uri: A. Nicolaj - PRVA KLASA, za izven in konto.

OPERA

, tel.: 061/ 331-950

V soboto, 28. januarja, ob 19. uri: G. Verdi - TRAVIATA, za izven in konto.

V soboto, 4. februarja, ob 19. uri: P. I. Cajkovski - HRESTAC, za izven in konto.

V torek, 2. februarja, ob 11. uri: B. Adamic - SNE-GULJICA.

MGL

, tel.: 061/ 210-852

V soboto, 28. januarja, ob 15. uri: S. Makarovic - SHOW STRAHOV, za izven in konto. Ob 19.30: J. Godber - NA SMUCISCU, za izven in konto.

SMG

, tel.: 061/ 310-610

V nedeljo, 29. januarja, ob 20. uri: D.Z.F. - LEPA VI-DA.

KUD FRANCE PRESEREN

, tel.: 061/ 332-288

Danes, 27., in v soboto, 28. januarja, ob 20. uri: Zijah Sokolovic - CABARES, CABAREI.

SENTJAKOBSKO GLEDALISCE

, tel.: 061/ 312-860

Danes, 27. januarja, ob 19.30: A. Hieng - ZAKLADI GOSPE BERTE, za izven. Predstava bo se v soboto, 28. januarja, ob isti uri, za abonma red sobotni in izven.

LGL

, tel.: 061/ 314-789

VELIKI ODER

V soboto, 28. januarja, ob 11. in 17. uri: S. Makarovic - MEDENA PRAVLJICA, za izven. Predstava bo se v nedeljo, 29. januarja, ob 11. uri, za izven.

CELJE

SLG CELJE

, tel.: 063/ 25-332

Danes, 27. januarja, ob 19.30: PLESNI DOGODEK 7+5, za III. ljubiteljski kulturni abonma.

DNEVI KOMEDIJE

od 3. do 26. februarja

V petek, 3. februarja, ob 19.30: J. Mortimer-B. Co-oke - KADAR MACKE NI DOMA. Gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja.

V soboto, 4. februarja, ob 19.30: W. Bauer - CHANGE. Gostovanje SNG Drama iz Ljubljane. Predstava bo se v nedeljo, 5. februarja, ob 17. uri, za izven.

ODERPODODROM

V soboto, 28. januarja, ob 20.30: S. Mrozek - NA ODPRTEM MORJU, za abonma oderpododrom 5.

KRANJ

RAGTIME, Sejmisce 2

V soboto, 28. januarja, ob 10. uri: JAZBECAR TOBIJA v izvedbi lutkovnega gledališča Kobanci.

MARIBOR

DRAMA

, tel.: 062/ 221-206

Danes, 27. januarja, ob 19. uri: LA DIVINA COMME-DIA - INFERNO. V soboto, 28. januarja, ob 20. uri: LA DIVINA COMMEDIA - PURGATORIO. V nedeljo, 29. januarja, ob 20. uri: LA DIVINA COMMEDIA - PARA-DISO.

OPERA

, tel.: 062/ 221-206

V ponedeljek, 30. januarja, ob 18. uri: G. Verdi - TRA-VIATA. Razprodano! V četrtek, 2. februarja, ob 19. uri: G. Verdi - RIGOLETTO, za red beli in izven.

LGM

, tel.: 062/ 26-748

V nedeljo, 29. januarja, ob 11. uri: P. Polak - CON-CERTO GROSSO, za izven.

MEDVODE

KUD KOMANDANT STANE

ODER TREH HEROJEV, Zg. Pirmice 6

V soboto, 28. januarja, ob 19.30: J. Kranjc - DETEKTIV MEGLA, premiera. Predstava bo se v nedeljo, 29. janu- arja, ob 16. uri.

NOVA GORICA

PDG

, tel.: 065/ 25-326

Danes, 27. januarja, ob 17. uri: R. Queneau - AVDICI- JA, za abonma lipovega lista in izven. V soboto, 4. fe- bruarja, ob 10., 11.30 in 16. uri: B. Stampe Zmavc - CIRKUS CIGUMIGUS, za abonma malega polzka in izven.

VELENJE

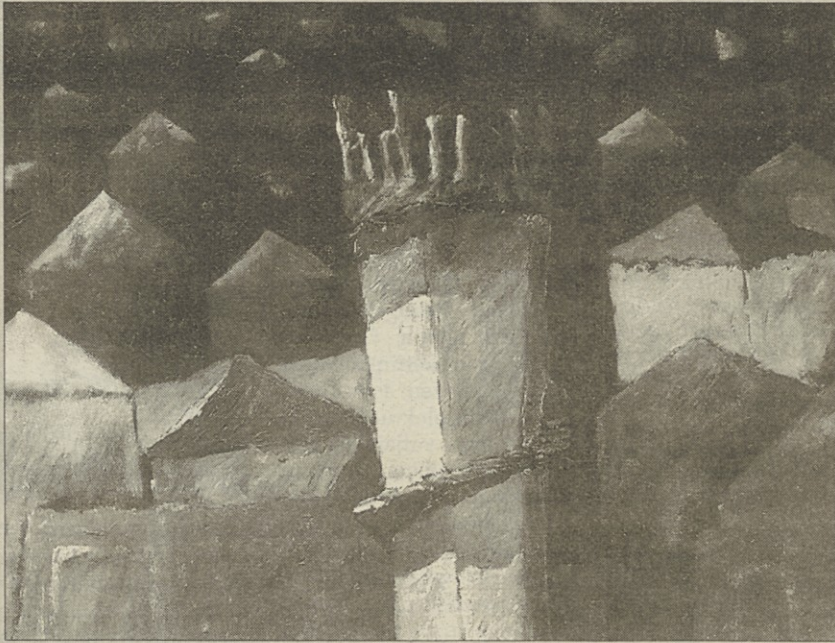
DOM KULTURE VELENJE

Danes, 27. januarja, ob 19.30: M. Camoletti - PRIDI GOLA NA VECERJO, za beli gledalški abonma.

VOJNIK

Danes, 27. januarja, Kulturni dom ob 19.30: M. A. Bulgakov - ZOJKINO STANOVANJE.

V Galeriji ZDSLU v Ljubljani je na ogled pregledna razstava del DUŠANA LIPOVCA, nastalih med leti 1974 IN 1994

Dušan Lipovec, Silba, 1980, olje, platno, 110 x 70 cm

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10
Razstava OPERA PRIMA - 22 MEDNARODNIH UMETNIKOV: SEDAJ IN TEDAJ je na ogled do 30. januarja.

Razstava arhitekta IVANA VURNIKA je na ogled do 31. januarja.

Razstava PREPOVEDANI PLAKATI - SKRIVNI PROSVETITELJI je na ogled do 30. januarja. Razstava fotografij DEJANA HABICHTA je na ogled do 12. februarja.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35

V Mali galeriji je do 12. februarja na ogled razstava švedskega umetnika ULFA ROLLOFA.

V spodnjih prostorih Moderne galerije je do 2. febru- arja na ogled retrospektivna razstava FRANA KRA- SOVCA.

V zgornjih prostorih Moderne galerije je do 28. fe- bruarja na ogled retrospektivna razstava MAKSIMA SEDEJA. V nedeljo, 29. januarja, bo ob 11. uri orga- nizirano javno vodstvo. Tokrat bo po razstavi vodil Marjan Trsar.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava madžarskih umetnikov Árpáda Szabadosa in Andrása Márkosa je na ogled do 4. februarja.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2

Razstava skulptur IRENE BRUNEC je na ogled do 6. februarja.

GALERIJA AVLA NOVE LB, Trg republike 2
Razstava risb, slik in skulptur VELJKA, KATARINE IN URSE TOMAN je na ogled do 7. februarja.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Instalacija SAMO je na ogled do 3. februarja.

KD SPANSKI BORCI, Zaloška 61

Razstava grafik SPELE UDOVIC je na ogled do 31. januarja.

GALERIJA TIVOLI, Pod turnom 3

V nedeljo, 29. januarja, bo ob 11. uri organizirano jav- no vodstvo po retrospektivni razstavi grafik ADRI- ANE MARAZEVE.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

Razstava skulptur kiparja VIKTORJA PLESTENJA- KA je na ogled do 31. januarja.

GALERIJA ZDSLU, Komenskega 8

Pregledna razstava del DUSANA LIPOVCA je na ogled do 10. februarja.

BEGUNJE

GALERIJA AVSENIK

Razstava TROFEJE IZ NAMIBIJE je na ogled do 13. februarja.

IZOLA

GALERIJA INSULA, Smrekarjeva 20

Razstava slik MAJDE SKRINAR je na ogled do srede meseca februarja.

KOPER

GALERIJA MEDUZA, Cevljarska 34

Danes, 27. januarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave del BOZIDARJA JAKCA - Risbe iz obdobja 1918-1966.

KRANJ

GALERIJA PRESERNOVE HISE

Razstava slik MARJANA BELCA je na ogled do 31. januarja.

MESTNA HISA

V Stebrišni dvorani je na ogled razstava slik in pla- stik PETRA ABRAMA.

V Galeriji Mestne hise je na ogled razstave del KLA- VDIJA TUTTE.

RAZSTAVNI SALON ROTOVZ,

Trg Borisa Kraigherja 3

Razstava likovne skupine MI je na ogled do 11. fe- bruarja.

MURSKA SOBOTA

GALERIJA MURSKA SOBOTA

Razstava del nagajencev društvenih razstav DLUM 1993-1994 je na ogled do 12. februarja.

NOVO MESTO

DOLENJSKI MUZEJ

Razstava del DALIBORJA JELAVICA je na ogled do 8. februarja.

Retrospektivna razstava JAKOBA SAVINSKA je na ogled do 13. februarja.

PIRAN

MESTNA GALERIJA, Tartinijev trg 3

Razstava litografij MARCA CHAGALLA.

PTUJ

V razstaviscu na ptujskem gradu je do 21. februarja na ogled razstava prilagojena za slepe in slabovidne PROSIMO, DOTIKAJTE SE PREDMETOV.

TACEN

V torek, 31. januarja, bo ob 17. uri v dnevnem pro- storu Srednje policijske sole otvoritev razstave risb predsolskih otrok iz vrtcev enote Rožnik.

VELENJE

KC IVANA NAPOTNIKA

Danes, 27. januarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave slik TEREZIJE BASTELJ. Razstava bo na ogled do 21. februarja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Jutri, 28. t. m., ob 20.30 (red A in B) slovenska pre- miera Handkejeve igre »Cas, ko nismo vedeli nice- sar drug o drugem«. Režija Giorgio Pressburger.

Gledališce Rossetti

Danes, 27. t. m., ob 20.30 gostovanje gledališke skupine Società Teatrale Alfieri z delom Doris Lessing »Maudie e Jane«. Režija Lorenza Zambon.

Predstava v abonmaju: predstava 2V (zelena). Predprodaja vstopnic za predstavi »Maudie in Ja- ne« (predstava 2V) in »I giganti della montagna« (predstava 3) je v teku pri blagajni gledališča 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00.

V gledališču je na ogled razstava »40 stagioni in mostra«. Urnik od 16.00-19.00.

Gledališce Cristallo - La Contrada

Jutri, 28. t. m., ob 20.30 bo na sporedu predstava

Denise Chalem »A cinquant'anni lei scopriva...il mare« v izvedbi gledališča La Contrada in Centro Servizi e Spettacoli. Režija Alessandro Marinuzzi. V nedeljo, 29. t.m., ob 11.00 - Povem ti pravljico - Skupina Sezione Aurea iz Bergama bo predstavi- la »Non aprite quella porta«

TRŽIČ

Obcinsko gledališce

V sredo, 1. in v četrtek, 2. februarja., ob 20.30 go- stovanje gledališke skupine I Magazzini s Pasoli- nijevim delom »Porcile«.

VIDEM

Gledališce Contatto

Od jutri, 28. t. m. do 13. februarja »Ucitelj in Marjetica« Bulgakova v izvedbi Giuseppeja Bevi- lacque.

BILČOVŠ

V avli ljudske sole bo danes, 27. t. m., ob 20. uri prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku.

RADIŠE

Kulturni dom: Jutri, 28. t.m., ob 19.30 - Odprte razstave del G. Loiskandla nato Koncert Adija Smolarja.

PTUJ

Danes, 27. januarja, Palacij na gradu Ptuj ob 20. uri: plesni projekt TRI - O, predpre- miera. Predstava bo se v soboto, 28. janua- rja, ob isti uri. Koreografija: Nataša Tovirac. Plesejo: Lena Knific, Nina Mesko, Nataša Tovirac.

SLOVENSKA BISTRICA

DOM KULTURE

V četrtek, 2. februarja, ob 18. uri: ponovitev DRUGEGA LJUDSKEGA VECERA.

Večer, na katerem bodo prepevali stare slo- venske pesmi ljudski pevci iz Slovenske Bistrice, Kovace vasi, Zgornje Ložnice, s Tinja, iz Makol in Poljcan.

ŠKOFJA LOKA

KNJIZNICA IVANA TAVCARJA,

Solska 6

V ponedeljek, 30. januarja, ob 19. uri: lite- rarni večer s SILVO BRANK.

ČEDAD

Knjiznica »Ivan Trinko« (Ul. IX. Agosto 8)

Danes, 27. t. m., ob 18. uri predstavitev Trinkovega koledarja 1995. Spregovorila bosta urednika Marino Vertovec in Ziva Gruden.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Narodna in studijska knjiznica

Danes, 27. t. m., ob 19. uri predstavitev pu- blikacije »Henrik Tuma - Pisma« (Osebnosti in dogodki 1893-1935). O delu bosta sprego- vorila dr. Branko Marušić in prof. J. Pirjevec.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

SLOVENSKA

FILHARMONIJA,

tel.: 061/ 226-544

V soboto, 28. januarja, ob 19.30: koncert ob 85-letni- ci prof. MARIJANA LI- POVSKA. Nastopajo stu- dentje in profesorji Aka- demije ter MARJANA LI- POVSEK.

V nedeljo, 29. januarja, ob 11. uri: nedeljska matineja posvecena J. Haydnu - KOMORNI ANSAMBEL SLOVENICUM. Solisti: NORINA RADOVAN, MICHAEL TURNOVSKY, ZORAN MITEV, CRTO- MIR SISKOVIC, MILOS MLEJNIK.

V nedeljo, 5. februarja, ob 19.30: koncert ELENE FI- LIPOVE (sopran). Pro- gram: Verdi, Puccini, Ros- sini.

KUD FRANCE PRESE-

REN,

tel.: 061/ 332-288

V sredo, 8. februarja, ob 20. uri: koncert skupine BOYE in predskupine BABY CAN DANCE.

KAMNIK

RAZSTAVISCE

VERONIKA

Danes, 27. januarja, ob 19. uri: koncert OKTETA VALVASOR iz Litije in TRIA KAMNISKI KOLE- DNIKI.

SEŽANA

KC SRECKA

KOSOVELA

Danes, 27. januarja, ob 20. uri: koncert SLOVENSKE FILHARMONIJE s solistko TANJO STERMAN, za glasbeni abonma in izven.

FJK

TRST

Glasbena matica - Koncert- na abonmajska sezona 1994/95

V ponedeljek, 6. februarja., ob 20.30 koncert Ljubljan- skega godalnega kvarteta.

Gledališce Verdi - Dvorana Tripcovich

Operna in baletna sezona 1994-95

Jutri, 28. t.m. t. m., ob 17. uri (red S) Puccinijeva opera »La Boheme«.

Prodaja vstopnic in rezerva- cije pri blagajni dvorane Tripcovich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališce Rossetti

V ponedeljek, 21. februarja, ob 21. uri enkratni koncert Fiorelle Mannoia. Predstava izven abonmaja. Za abonen- te popust, izkaznice niso veljavne.

Tržasko koncertno društvo: V ponedeljek, 30. t.m., ob 20.30 bosta nastopila E. Gu- glielmo in J. Violante Gu- glielmo.

Gledališce Miela

Trzaski jazzovski krozek V torek, 7. marca, ob 20.45 nastop organista »Brother« Jack Mc Duff.

Avditorij Muzeja Revoltella Danes, 27. t.m., ob 17.00 »Ura z...« - Recital Simoneja Alberghinija (bas).

OPČINE

SKD Tabor - Prosvetni dom

MENJALNIŠKI TEČAJI

26. januar 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LIL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	80,40	81,20	11,40	11,55	7,57	7,85
A banka Koper	80,10	81,55	11,29	11,59	7,54	7,82
A banka Nova Gorica	80,50	81,45	11,30	11,58	7,59	7,83
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	80,50	81,00	11,30	11,65	7,30	7,80
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,50	81,40	11,40	11,60	7,50	7,90
Banka Vipra NG, t: 065/ 28-511	80,50	81,45	11,18	11,65	7,60	7,73
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	80,80	81,20	11,20	11,50	7,50	7,90
Come 2 us*	80,70	81,18	11,40	11,54	7,60	7,77
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	-	-	-	-	-	-
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	80,90	81,00	11,45	11,50	7,65	7,80
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,00	81,04	11,48	11,50	7,72	7,74
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	80,98	81,00	11,49	11,50	7,73	7,75
Kompas Hertz Celje*	80,80	81,30	11,40	11,51	7,56	7,76
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15						
Kompas Hertz Velenje	80,75	81,30	11,40	11,51	7,56	7,76
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	80,75	81,30	11,40	11,51	7,56	7,76
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Tolmin*	80,75	81,30	11,40	11,51	7,56	7,76
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Bled*	80,75	81,30	11,40	11,51	7,56	7,76
Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16						
Kompas Hertz Nova Gorica*	80,75	81,30	11,40	11,51	7,56	7,76
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19						
Kompas Hertz Maribor*	80,75	81,30	11,40	11,51	7,56	7,76
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	80,00	81,80	11,35	11,63	7,47	7,85
Lemo Šempeter*, t: 065/ 32-250	80,60	81,42	11,32	11,58	7,62	7,73
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	80,72	81,20	11,43	11,56	7,60	7,80
Poštna banka Slovenije*	79,20	81,10	10,90	11,51	7,22	7,77
Publikum Ljubljana, t: 312-570	80,90	80,99	11,49	11,50	7,72	7,76
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,75	81,03	11,43	11,49	7,66	7,70
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	80,80	81,15	11,38	11,53	7,40	7,70
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	80,60	81,05	11,45	11,48	7,45	7,80
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,00	81,80	11,30	11,65	7,35	7,80
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,75	81,25	11,45	11,59	7,63	7,67
Publikum NM, t: 068/ 322-490	80,60	81,15	11,43	11,55	7,65	7,84
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	80,60	81,30	11,40	11,55	7,20	7,80
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	80,80	81,30	11,38	11,53	7,30	7,80
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	80,70	81,15	11,43	11,53	7,65	7,89
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	80,80	81,39	11,40	11,53	7,65	7,80
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	80,65	81,29	11,32	11,55	7,65	7,79
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,80	81,48	11,35	11,60	7,50	7,85
SKB d.d., ***	79,99	80,99	10,90	11,65	7,50	7,90
SHP Kranj, t: 064/331-741	80,80	81,00	11,47	11,53	7,70	7,80
SZKB d.d. Ljubljana	80,80	81,15	11,42	11,53	7,63	7,91
UBK Ljubljana, t:061/444-358	80,55	81,55	11,40	11,60	7,55	7,85
Upimo Ljubljana, t: 212-073	80,95	81,00	11,49	11,51	7,71	7,74

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: * *

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

26. JANUAR 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1573,00	1622,00
nemška marka	1042,00	1065,00
francoski frank	299,75	309,50
holandski gulden	925,00	955,00
belgijski frank	50,25	51,95
funt sterling	2505,00	2588,00
irski sterling	2478,00	2555,00
danska krona	263,00	271,50
grška dramma	6,50	6,95
kanadski dolar	1114,00	1149,00
japonski jen	15,80	16,30
švicarski frank	1232,00	1273,00
avstrijski šiling	147,35	152,25
norveška krona	236,50	244,50
švedska krona	210,00	217,00
portugalski escudo	9,90	10,30
španska peseta	11,80	12,30
avstralski dolar	1202,00	1241,00
madžarski florint	11,00	15,00
slovenski tolar	12,60	13,20
hrvaški dinar-kuna	255,00	272,00

KMEČKA BANKA - GORICA

26. JANUAR 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1575,00	1620,00
nemška marka	1043,00	1063,00
francoski frank	300,00	309,00
holandski gulden	925,00	943,00
belgijski frank	50,30	51,50
funt sterling	2505,00	2575,00
irski sterling	2478,00	2563,00
danska krona	263,00	271,00
grška dramma	6,70	7,20
kanadski dolar	1114,00	1149,00
švicarski frank	1239,00	1266,00
avstrijski šiling	147,40	151,40
slovenski tolar	12,60	13,10

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

17. JANUAR 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,70	9,30
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,70	9,30
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,35	9,30
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,70	9,40
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,90	9,40
Italija	Kmečka banka Gorica	12,60	13,10
Italija	Tržaška kreditna banka	12,60	13,20

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

26. JANUAR 1995

v DEM		nakupni	srednji	prodajni
valuta				
ameriški dolar	-	1.5175	-	-
francoski frank	-	28.9190	-	-
nizozemski gulden	-	89.2450	-	-
belgijski frank	-	4.8504	-	-
španska peseta	-	1.1505	-	-
danska krona	-	25.3500	-	-
kanadski dolar	-	1.0717	-	-
japonski jen	-	1.5255	-	-
švicarski frank	-	118.7500	-	-
avstrijski šiling	-	14.2150	-	-
italijanska lira	-	0.9474	-	-
švedska krona	-	20.2690	-	-

ABANKA D.D. LJUBLJANA

TEČAJI ZA PRODAJO DEVIZ NA DAN 27.1.1995

1.Redni tečaj za DEM 82,10

2. Tečaj za terminsko-valutne pogodbe za DEM 81,24

po pogojih iz ponudbe Abanke z dne 24.1.1995

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 018 z dne 26. 1. 1995 - Tečaji veljajo od 27. 1. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	94,9041	95,1897	95,4753
Avstrija	040	šiling	100	1161,3332	1164,8277	1168,3222
Belgija	056	frank	100	396,2666	397,4590	398,6514
Kanada	124	dolar	1	87,5554	87,8189	88,0824
Danska	208	krona	100	2071,0374	2077,2692	2083,5010
Finska	246	marka	100	2611,8763	2619,7355	2627,5947
Francija	250	frank	100	2362,6166	2369,7258	2376,8350
Nemčija	280	marka	100	8169,7727	8194,3558	8218,9389
Grčija	300	grd	100	—	52,6078	52,7656
Irski	372	funt	1	—	195,8861	196,4738
Italija	380	lira	100	7,7400	7,7633	7,7866
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2200,0000	—
Japonska	392	jen	100	124,6299	125,0049	125,3799
Nizozemska	528	gulden	100	7291,1136	7313,0528	7334,9920
Norveška	578	krona	100	1866,2212	1871,8367	1877,4522
Portugalska	620	escudo	100	79,0180	79,2558	79,4936
Švedska	752	krona	100	1655,9313	1660,9140	1665,8967
Švica	756	frank	100	9701,6051	9730,7975	9759,9899
Velika Britanija	826	funt sterling	1	197,4634	198,0576	198,6518
ZDA	840	dolar	1	123,9763	124,3493	124,7223
Evropska unija	955	ECU	1	154,5312	155,9962	155,4612
Španija	995	peseta	100	93,9933	94,2761	94,5589

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov

Banke Slovenije na dan 27. januarja 1995

st. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 12. 5. 1995:					1,500,000	799,468	807,462	1,606,930
105		106.5957%	107.6616%	107.1287%	150,000	79,947	80,746	160,693

Uradna tečajnica Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d.d. Ljubljana

st.: 16

Datum: 26. 1. 1995

Vrednost. papir	qbr. m. div.	ex kupon št. del. (3)	enotni tečaj	% sprem.	datum	popr. m. div.	Max.	Min.	pro. v 100 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice									
LEK2	796	(4,5.93)	11.000	19.1.	12.300				
PRB	1.000	(6,6.94)	15.573	1,00-	26.1.	15.800	15.650	15.500	5,762
SAL	500	(7)(29,8.94)	20.533	1,32-	26.1.	21.500	20.600	20.500	6,16
SKBR	458	(16,5.94)	36.807	1,10-	26.1.	41.500	37.000	36.650	12,735
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice									
RSO1	8,0	4(31,12.94)	99,5	40-	26.1.		99,5	99,5	621
RSO2	9,5	8(1,10.94)	106,1	32-	26.1.		106,1	106,0	9,849
RSO8	5,0	3(30,11.94)	92,2		16.1.				
RS11	7,0	4(15,1.95)	100,4		9.1.		99,0		
RS11D	8,0	4(31,12.94)	99,1		25.1.				
RS12D	9,5	8(1,10.94)	105,0		23.1.				
SKB1	10,0	4(1,11.94)	98,2		25.1.				
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice									
BTRR			12.990		25.1.	13.000			
DAD	10.000	(1,6.94)	151.178	1,58-	26.1.		153.000	150.000	7,408

ALPSKO SMUČANJE / SP V SIERRA NEVADI

Prvenstvo so odpovedali!

Izvedli ga bodo prihodnje leto

GRANADA - Padla je že dalj časa napovedana odločitev: svetovnega smučarskega prvenstva v alpskem smučanju na Sierra Nevada ne bo. Začetek meseca snega ni bilo. Ko je postalo dovolj mrzlo so ga nastreljali, odjuga pa ga je neusmiljeno porabila. Kasneje se je spet pojavila snezna odeja, debela komaj dvajset centimetrov. V zadnjih dneh je namesto zajetnejšega sneženja spet pršlo do otoplitve in organizacija je morala dvigniti... belo zastavo. Španski smučarski delavci pa bodo nagrado za svoj trud vendarle dobili, saj svetovnega prvenstva ne bodo izpeljali drugje (pred kratkim se je kot alternativa postavil švicarski Veysonnaz), pač pa prihodnje leto na Sierra Nevada. Organizatorji bodo zaradi preložitve na naslednje leto izgubili 11 milijonov dolarjev, je dejal predsednik organizacijskega odbora prvenstva Jeronimo Paez.

»Na kaj takega na začetku letošnje sezone se pomislili nismo, vendar se

proti naravi nismo mogli boriti. Zime, kot je letošnja, tu ne pomnimo. Prave poletne dnevne temperature, ki so dosegale 18 stopinj in nič kaj hladnejše noči so onemogočile, da s topovi naredimo umeten sneg. Organizatorji, sponzorji in celotna pokrajina, ki je ena najrevnejših v Španiji, bodo imeli velikanske izgube, a se ne predajamo. Naslednje leto, seveda, če bomo imeli več sreče z vremenom, bomo pripravili se boljše prvenstvo, kot bi bilo letošnje,« je dejal Paez.

Ob premestitvi svetovnega prvenstva velja zabeležiti tudi prvi letošnji »poraz« Alberta Tombe. Bolonjski šampion ni nikoli zmagal na SP in je letošnje izvedbo pričakoval optimistično razpoložen, saj mu v trenutni formi nihče ni nevaren tekmeec. V tolažbo mu bo vsekakor priškolil veleslalom v Adelbodnu, ki so ga prejšnji teden odpovedali, a ga bodo po odpovedi svetovnega prvenstva nadoknadili že 4. februarja.

NOVICE

Matthäus hudo poškodovan

BERLIN - Kapetan Münchenskega Bayerna in nemške reprezentance je na pripravljani tekmi v Bielefeldu staknil hudo poškodbo Ahilove tetive. Matthäusa so takoj odpeljali v krajevno bolnišnico, kjer so ga operirali. Vsak dvom je razblinili samo vodstvo Bayerna, ki je potrdilo resnost poškodbe, igralec pa naj bi bil odsoten vsaj pol leta. Ni izključeno, da bo Matthäus obesil cevle na klin.

Danilović igralec leta

RIM - Predraga Danilovića je Fiba Basketball Monthly Magazine, uradno mesečno glasilo mednarodne kosarkarske zveze, izbralo za najboljšega igralca v Evropi. V izbiro so vključeni vsi igralci, ki so lani odigrali vsaj del sezone na stari celi. Srb bolonjskega Bucklerja je zmagal pred Arvidasom Sabonisom, Zarkom Paspaljem in Jordijem Villacampo, najboljši trener pa je bil Zeljko Obradović. Med šestinidesetimi najboljšimi ni nobenega Italijana.

Tauscher končal kariero

MÜNCHEN(STA/AP) - Nemski alpski smučar, svetovni prvak v smuku iz Veila leta 1889, Hansjörg Tauscher je sporočil, da je končal svojo aktivno smučarsko pot. Razlogi, da se poslavlja od tekmovanja, so zdravstvene težave, zaradi katerih je letos nastopil le na enem smuku svetovnega pokala. Tauscher v svetovnem pokalu ni nikoli zmagal.

Pingvini premagali Rangerje

NEW YORK - V severnoameriški profesionalni hokejski ligi se po dolgotrajnem strajku tekmovanja nadaljujejo v polnem zamahu. Newjorski Rangersi so doma z 2:3 izgubili s Pittsburghom, prednosti domačega ledu pa niso izkoristili tudi hokejisti Anaheima, ki so z 1:4 izgubil z Dallasom. Rezultati: Hartford Whalers - Ottawa Senators 4:1, Buffalo Sabres - New Jersey Devils 2:1, Montreal Canadiens - Washington Capitals 2:0, New York Rangers - Pittsburgh Penguins 2:3, Tampa Bay Lightning - Florida Panthers 3:2, Toronto Maple Leafs - Vancouver Canucks 6:2, Chicago Blackhawks - Edmonton Oilers 5:1, Anaheim Mighty Ducks - Dallas Stars 1:4.

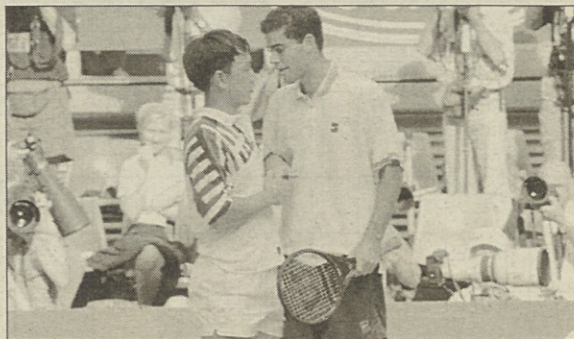
NBA: Radja 22, Divac 18

BOSTON - Celticsi so po slehah Chicago Bulls kar na domačih tleh presenetljivo izgubili z najslabšim mostvom sezone, LA Clippers. Dino Radja je dosegel 22 točk in imel rekordnih 18 skokov, tudi to pa ni preprečilo skoraj sramotnega poraza, saj je Dominique Wilkins iz igre metal porazno (1:9). Utah Jazz (10 zaporedna zmaga) je zadal Kingsom pravo lekcijo, lakersi (Divac 18 točk) pa so dosegli deseto zmago v zadnjih 14 nastopih. V Philadelphiji je Willie Burton zadel kar 8 trojk, v zadnji sekundi pa je zgrešil oba prosta meta in Sixersi so zgubili s točko razlike. IZIDI - sreda: Boston - Clippers 98:107 (Radja 22, McDaniel 17; Vaughn 22, Murray 21); Lakers - New Jersey 120:116* (Ceballos 33, Divac 18; K.Anderson 25, Coleman 24); Utah - Sacramento 130:88 (K.Malone 25; Richmond 18); Charlotte - Atlanta 96:103 (Mourning 36, L.Johnson 26; Norman 22, Blaylock 16); Philadelphia - Milwaukee 97:98 (Burton 33). (VJ)

TENIS / ODPRTO PRVENSTVO AVSTRALIJE

Mary Pierce preprečila ženski finale Špank

Presenetila je Martinezovo, za naslov pa se bo pomerila s Sanchezovo - Sampras odpravil Changa v štirih setih

Sampras in Chang se rokujeja po dvoboju (AP)

MELBOURNE - Finalisti ženskega dela prvega letošnjega Grand Slam teniskega turnirja Australian Open, z nagradnim skladom 6, 2 milijona dolarjev, sta 1. in 4. nosilka Španka Arantxa Sanchez Vicario in Francozinja Mary Pierce.

Sanchezova je po pričakovanju gladko s 6:4 in 6:1 odpravila nepostavljeno Amerikanko Marianne Werdel Witmeyer in bo tako kot lani, tudi letos igrala v finalu tega turnirja. Lani jo je v finalu premagala prva s svetovne jakostne lestvice Nemka Steffi Graf, ki pa je letos udeležbo na turnirju odpovedala, Sanchezovi pa se tako ponuja prilžnost za prvo mesto na WTA lestvici.

Za malo presenečenje pa je glede na stanje na jakostni lestvici poskrbela 20-let-

na Francozinja Mary Pierce, ki je odpravila drugo špansko igralko, 3. na WTA lestvici in 2. nosilko, Conchito Martinez ter tako preprečila španski finale v Melbourneu. Posebej presenetljiva je bila gladka zmaga Piercove s 6:3 in 6:1. Piercova se je z današnjo zmago drugič v karieri uvrstila v finala turnirja za Grand Slam. Dvo-

boj obeh tekmovalk zna biti izredno napet, saj v dosežanju poteku igranja ne Sanchezova, ne Piercova, nista oddali nobenega niza. Prvi finalist moskega turnirja je American Pete Sampras, ki je rojaka Michaela Changa premagal v štirih setih, v finalu pa se bo pomeril z zmagovalcem dvojboja med Agassijem in Kricksteinom, ki bo danes zjutraj.

Sampras je po tie breaku izgubil uvodni niz, potem pa je bil boljši od Changa. Bolj kot zaradi uvrstitve v finale je bil Sampras po dvoboju v središču pozornosti zaradi sredovega joka med in po srečanju s Courierom. »Bil sem fizično izčrpan, ker sem moral nadoknaditi dva seta zaostanka tako proti Larssonu kot proti Courieru in duševno prizadet, ker je moj trener Gullikson imel srčni napad,« je pojasnil Sampras, ki je prepričan, da ga v finalu čaka dvoboj z Agassijem. »To bo najtežja in najbolj pomembna bitka v mojem življenju,« je prepričano izjavil Sampras, ki se bo glede strategije igre po telefonu pogovoril z Gulliksonom.

Kljub dobremu nastopu obeh finalistk se na Australina opnu vedno bolj

jasno kaže dejstvo, da je ženski tenis v krizi. Konec lanskega leta se je poslovila Martina Navratilova, Jennifer Capriati se se ni vrnila na igrišča, Monika Seles ne nastopa že skoraj dve leti, Steffi Graf pa pestijo stalne poškodbe. Seleseva in Grafova pa sta vse od leta 1988 denimo zmagovali na Australian Opnu. WTA je zasel v najhujšo krizo od svojega nastanka, ostajata pa trenutno le dve upanji, 14-letni Martina Hingis in Venus Williams. Vse glasnije se govori, da je ženski tenis nezanimiv in preplacan. Posebej v primerjavi z moskim tenisom, saj je denimo Sanchezova za gladko zmago v 62. minutah v četrtfinalu proti Japonki Naoko Sawamatsu dobila ravno tako 150.000 dolarjev, kot denimo Sampras za 3 ure 58 minut trdga boja proti rojaku Jimu Courierju.

Polfinalni izidi, moski: Pete Sampras (Zda/1) - Michael Chang (Zda/5) 6:7 (6:8), 6:3, 6:4, 6:4; **ženske:** Mary Pierce (Fra/4) - Conchita Martinez (Spa/2) 6:3, 6:1; Arantxa Sanchez Vicario (Spa/1) - Marianne Werdel Witmeyer 6:4, 6:1; **ženske dvojice:** Gigi Fernandez/Natasha Zvereva (Zda/Bel/1) - Lindsay Davenport/Lisa Raymond (Zda/3) 6:3 6:4; Jana Novotna/Arantxa Sanchez Vicario (Ces/spa/2) - Manon Bollegraf/Larisa Neiland (Niz/Lat/4) 7:5 6:1; **moske dvojice:** Mark Knowles/Daniel Nestor (Bah/Kan) - Petr Korda/Patrick McEnroe (Ces/ZDA) 6:3, 2:6, 6:4, 0:6, 6:4; Jared Palmer/Richey Reneburg (ZDA/13) - Jacco Eltingh/Paul Haarhuis (Niz/1) 6:3, 6:4, 6:7 (6:8), 4:6, 7:5.

AVTOMOBILIZEM / 63. RALLY MONTE CARLO

Sainz po hudem boju premagal Delecourja

MONTE CARLO - Zmagovalec prvega letošnjega rallyja za svetovno prvenstvo v Monte Carlu je Španec Carlos Sainz (na sliki desno) s sovoznikom Luisom Moyo na subaruju, na drugo mesto se je z zaostankom slabih dveh minut uvrstil Francoz Francois Delecour na fordu escortu, treji pa je bil Finec Juha Kankunen na toyoti celici z zaostankom skoraj štirih minut. Slovenska posadka Peljhan/Kacin je osvojila 48. mesto z zaostankom 1:40 ure, posadka Milosavljevič/Meglič pa je odstopila.

V izrednem finišu letošnje dirke je Sainz, svetovni prvak iz leta 1990 in 1992, pokazal izredno močne živce in odbil napad Delecourja, ki je po koncu včerajšnjega tekmovanja zaostajal vsega 12 sekund in do cilja razliko povečal celo za debeli dve minuti. Že na prvi hitrostni preizkusnji zadnjega tekmovanja dne je bil Sainz najhitrejši, ko pa se je kmalu potem Delecourju pokvaril se amortizer, Sainz pa je na snegu in ledu ponovil najboljši čas, je bila dirka brzokone odločena. »To je začetek sezone, ki sem ga doslej vedno le sanjal in prvi korak do naslova svetovnega prvaka,« je bil po prvi zmagi sezone razpoložen Sainz.

Sainz in Delecour sta se v dramatičnem finišu rallyja Monte Carlo spoprijela že leta 1991. Takrat je imel prednost Delecour, ki je vodil vse do zadnje hitrostne preizkusnje, ledena plošča pa mu je tik pred ciljem preprečila zmago. »Dvoboj s Carlosom je izredno težak, ker na progi naredi izredno malo napak. Če ne bo imel tehničnih težav, ga bo letos le malokdo lahko premagal,« je dejal Delecour. Prvima je bil pravzaprav nevaren le svetovni prvak Didier Auriol na petem mestu. Vsi se se predo-

bro spomnijo njegovega zasledovanja iz leta 1993, pa tudi na vseh ostalih dirkah slovi kot nepopustljiv zasledovalec. »Tudi ce Auriolu vzamejo ključe vozila, se vedno lahko zmaga,« je včeraj v hecu opisal nevarnega tekmece zmagovalec

Sainz. Auriol pa ponosi ni imel sreče. Z avtomobilom je nesrečno priletel v skalo, pri tem pa mu je odletelo levo kolo in dirke je bilo konec.

Izidi (2.617 kilometrov, 21 HP): 1. Carlos Sainz/Luis Moya (Spa) Subaru Impreza 6:32:31; 2. Francois Delecour/Christine Francois (Fra) Ford Escort Cosworth 6:34:56; 3. Juha Kankunen/Nicky Grist (Fin/VB) Toyota Celica GT 6:36:28; 4. Tommi Mäkinen/Seppo Harjanne (Fin) Mitsubishi Lancer 6:37:12; 5. Bruno Thiry/Stephane Prevot (Bel) Ford Escort Cosworth 6:39:18; 6. Andrea Aghini/Sauro Farnocchia (Ita) Mitsubishi Lancer 6:43:17;... 48. Peljhan/Kacin (Slo) Volkswagen Golf 8:13:12; **Vrstni red za SP:** 1. Carlos Sainz 20 točk; 2. Francisc Delecour 15; 3. Juha Kankunen 12; 4. Tommi Mäkinen 10; 5. Bruno Thiry 8; 6. Andrea Aghini 6. **Vrstni red proizvajalcev:** 1. Ford 47 točk; 2. Subaru 46; 3. Mitsubishi 36; 4. Toyota 25

Lani nogometaš leta, zdaj celo za rešetkami?

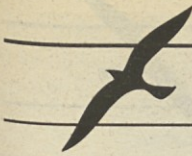
LONDON - Eric Cantona je bil lansko leto prvi tujec, ki si je prislužil naslov nogometaša leta v Angliji. Novinarji in navijaci so mu odpustali marsikaj, kar navadnemu nogometašu ne bi. Toda tokrat je Francoz res prekoracil vsako mejo: v sredo zvečer je bil na tekmi svojega Manchester Uniteda proti londonskemu Crystal Palaceu izključen. Do tu nič čudnega. Kot se ob takih priložnostih zgodi je publika glasno pozdarila sodnikov sklep, Cantonaju pa so tokrat popustili živci: skočil je iz igrišča direktno v gledalca in ga z nogami tresel ob tla (na sliki). Skratka, kot v pretepih po saloonih na ameriskem divjem Zahodu.

Drugod po Evropi so pač vajeni visokih ograj, ki igrišče varujejo pred prenapetimi gledalci. Onkraj Rokavskega preliva je očitno drugače: obvarovati bo treba prav gledalce. Cantonaju je na pomoč takoj priskočil tudi

soigralec Paul Ince, da bi dokazal, da imajo vroco kri tudi Angleži. Toda Cantonaju, ki se je tudi v preteklosti konec koncev bolj izkazal z boksarskimi vložki kot miroljubnim brcanjem zoge, grozi zdaj

dokončna prepoved nastopanja na angleških igriščih. Kaze, da ga bo iz svojih vrst izključila tudi francoska reprezentanca. Ni izključeno, da bo, čas za premislek imel celo za rešetkami.

KOŠARKA / EUROCLUB

Presenetljiva zmaga Cibone v Bologni

Veljko Mršič boljši od Predraga Daniloviča

Buckler - Cibona 83:84 (42:40)

Buckler: Brunamonti 5, Danilović 24, Morandotti 6, Binion 14, Binelli 10, Coldebella 9, Carera 12, Abbio 4.

Cibona: Rimac, Mulaomerović 9, Mršić 31, Marcelić 11, Alihodžić 10, Pejcinović 4, Abram 21, Gregov.

Sodnika: Leeman (Svi) in Dorizon (Fra).

PM: Buckler 21:27; Cibona 24:27. PON: Pejcinović (37), Carera (38), Mulaomerović (39). TRI TOCKE: Buckler 3:7 (Brunamonti 1:2, Danilović 2:5); Cibona 10:20 (Rimac 0:1, Mulaomerović 2:3, Mršić 5:9, Abram 3:4, Marcelić 0:3).

BOLOGNA - Zagrebška Cibona je po zmagi v Barceloni v euroclubu poskrbela še za eno veliko senzacijo. Čeprav je nastopila v okrnjeni postavi, je sredi Bologne povsem nepricakovano ugnala Buckler. Jugoslavije ni več, toda jugoslovanski kompleks očitno za Italijane še naprej obstaja, te »boleznici« pa se je nalezal tudi Srb Predrag Danilović, ki je proti Hrvatom, verjetno zaradi želje, da bi se izkazal, naredil nekaj odločilnih napak v

končnici tekme. Komaj imenovani najboljši igralec Evrope za leto 1994 je kraljevsko krono sinoci (verjetno res le za hip) posodil Ciboninemu igralcu Veljku Mršiću, ki je bil z enaintridesetimi točkami najboljši strelec tekme, presenetljivo dobro pa je igral tudi mali American Gerrod Abram. Mladi Zagrebčani so bili boljši v metu na kos (24:27 za eno, 16:30 za dve in 10:19 za tri točke) in v igri ena proti ena, v kateri so sistematično preigravali Bolonjčane. Bucklerjevi košarkarji so verjetno na začetku nekoliko podcenjevali nasprotnike, ki so v prvih minutah (12:7) igrali navidezno brez prave motivacije. Toda kmalu so vzpostavili ravnotežje in polčas

končali z dvema točkama zaostanka, že v prvi akciji drugega dela pa so izenacili in nato skoraj ves drugi polčas vodili z največjo prednostjo osmih točk (44:51). Buckler je v 27. minuti spet imel točko naskoka, v deseti pa celo dve, toda odteje je začelo iti gostom vse od rok. Od 11. minute dalje je bila Cibona stalno v vodstvu s prednostjo od treh do petih, največ sedmih točk. Abram je v končnici izgubil nekaj zog, vendar pa tega Bolonjčani niso izkoristili. Cibona je bila v zadnjih akcijah nepogresljiva v prostih metih, tako da jim Buckler ni mogel doživetja.

Bolonjčani so tako nepricakovano poslabšali svoj položaj na skupni lest-

vici, Zagrebčani pa zdaj lahko spet upajo v ugoden razplet.

Turški Efen Pilsen kar naprej preseneča. Včeraj popoldne je z 28 točkami Ufuka Sarica s 77:66 zmagal tudi v Leverkusnu proti Bayerju. Nemci so bili v prvem polčasu boljši (zlasti je blestel Michael Koch), vendar so jih gostje ujeli v zadnji minuti (40:40), v drugem polčasu pa so si nabrali deset točk prednosti in jih ohranili do konca tekme.

Limoges je s svojo značilno počasno igro ugnal Barcelono in se spet vključil v boj za vrhstitev v četrtfinale. Za Limoges je Michael Younf dosegel 17 točk, pri Barceloni pa je bil najboljši strelec Javier Fernandez (12).

Skupina A

Izidi 10. kola: Smelt Olimpija - Scavolini 84:87, Real Madrid - Makabi 76:64, Benfica - Paok n.p., Panathinaikos - Cska 101:77.

Vrstni red: Scavolini Pesaro 16, Panathinaikos Atene in Real Madrid 14, Cska Moskva in Makabi Tel Aviv 10, Paok Solun in Smelt Olimpija Ljubljana 6, Benfica Lizbona 2.

Prihodnje kolo: Paok - Smelt, Makabi - Scavolini, Panathinaikos - Benfica, Cska - Real.

Skupina B

Izidi 10. kola: Buckler - Cibona 84:85, Olympiakos - Joventut 84:53, Limoges - Barcelona 69:57, Leverkusen - Efes Pilsen 66:77.

Vrstni red: Efes Pilsen Istanbul in Olympiakos Pirej 14, Barcelona, Buckler Bologna in Limoges 12, Bayer Leverkusen 8, Cibona Zagreb 8, Joventut Badalona 0.

Prihodnje kolo: Joventut - Cibona, Barcelona - Buckler, Leverkusen - Olympiakos, Istanbul - Limoges.

KOŠARKA

Brescialat izgubil drugič zapored

Katastrofalen poraz Vidma

V sinočni tekmi košarkarske A2 lige v Vidmu je goriški Brescialat z 80:86 klonil pred Cantujem, Teamsystem iz Riminija pa je nasul videmskemu Libertasu 147 točk!

Izidi 21. kola: Sassari - San Benedetto 95:85, Bresciala - Cantù 80:86, Turboiar - Olitalia 68:67, Auriga - Francorosso 75:84, Il Menestrello - Napoli 78:74, Juve Caserta - Pavia 122:72, Floor - Aresium 92:80, Teamsystem - Libertas Udine 147:99.

Vrstni red: Teamsystem Rimini 30, Aresium Milan in Poli Cantù 28, Juve Caserta 26, Olitalia Forlì, Jcoplastic Neapelj, Banco di Sardegna Sassari, Tirboair Fabriano in Il Menestrello Modena 24, Floor Padova in Francorosso Turin 22, Brescialat Gorica 18, San Benedetto Benetke 16, Auriga Trapani 14, Libertas Videm 10, Pavia 2.

Prihodnje kolo: Libertas Udine - Cantù, Sassari - Olitalia, Teamsystem - Floor, San Benedetto - Napoli, Juve Caserta - Turboiar, Pavia - Aresium Milan, Francorosso - Brescialat, Auriga - Il Menestrello.

NOVICE

Illycaffè - Birex ob 20. uri

Prvenstveno tekmo košarkarskega A1 lige med tržaškimi Illycaffèjem in veronskim Birexom, ki bo 12. februarja v Trstu, so prestavili na 20. uro. Tekmo bo namreč posrednben prenosu, s pričetkom ob 22.30 predvajala zasebna pay TV postaja Tele +2.

Rominger bi želel postati svetovni prvak

MILAN - »Nasa ekipa je najboljša na svetu«, je ob predstavitvi kolesarskega moštva Mapei-GB samozavestno izjavil njen lider, Svicar Tony Rominger. Italijanska ekipa z novim belgijskim sponzorjem GB je v minuli sezoni osvojila kar 58 dirk, letos pa se je se okrepila z nekaterimi kole-sarji, kot na primer z Baffijem. Rominger, ki je lani dosegel kar 22 zmag in tretjič zapored osvojil špansko vuelto, bi želel osvojiti naslov svetovnega prvaka. Potrdil je, da bo nastopil na francoskem touru, pod vprašajem pa je njegova udeležba na italijanskem giru.

Mapei-Gb 1995: Ballerini, Bortolami, Chiurato, Rominger, Della Santa, Colonna, Echave, Escartin, Fernandez, Gonzales, Mauleon, Leysen, Nardello, Nicoletti, Noè, Olano, Pena Cacerez, Tafi, Unzaga. Prihodi: Baffi, Bellini, Beltran, Bomans, Casolari, Museeuw, Peeters in Willems.

Lippi bo ukrepal

TURIN - Po dveh zaporednih porazih s šestimi zogami v lastni mreži se je navdušenje v Juventusovem taboru zelo ohladilo, vodstvo društva z Bettogo na čelu pa se je po nepricakovanem debaklu v derbiju s Torinom takoj sestalo z igralci.

»Na zatožni klopi ni samo obramba. Vsi so krivi. Igrali smo naduto, brez agresivnosti in želje po zmagi. Rekreacije je konec, zdaj je treba igrati resno,« je dejal trener Lippi. Grešni kozel bi lahko postal mladi Del Piero, ki ne igra več tako briljantno kot v začetku sezone. Lippi je namignil na možnost, da bi na nekaterih naslednjih srečanjih opustil igranje s tremi napadalc in z možem več na sredini igrišča zaščitil majavo obrambo vrsto.

Abel Xavier k Napoliju?

LIZBONA - Portugalski reprezentant sicer pa član Benfice Abel Xavier naj bi po pisanju portugalskega športnega časopisa »A Bola« lahko zapustil lizbonski klub. Med možnimi kupci se menda najbolj ogreva Napoli, ki je ponudil poltretji milijon dolarjev.

ODBOJKA / V POKRAJINSKIH PRVENSTVIH NA GORIŠKEM

Važna zmaga mladink Sovodenj proti Torriani Domove »deklice« ugnale tržiški Alloys

1. moška divizija: ena zmaga in en poraz Olympie - Tesen poraz »deklic« Olympie
Druga zaporedna zmaga naraščajnic Posojilnice Sovodnje in prva točka Olympie

1. MOŠKA DIVIZIJA
Grado - Olympia 1:3 (15:9, 2:15, 8:15, 3:15)

OLYMPIA: E. Lutman 5+4, Corsi 2+2, Bensa 10+9, M. Vogric 3+1, Hlede 7+2, M. Komjanc 3+3, Cevdek 1+1, M. Lutman 0+2.

Olympia je v Gradežu dosegla lahko zmago, čeprav tekme ni začela najbolje. Zaradi številnih napak v napadu in serviranju je namreč izgubila uvodni niz, nato pa je s Stefanom Benso na čelu nadigrala gostitelje. Dobro sta svojo nalogo v četrtem setu opravila tudi Mihael Benso in Marko Lutman, ki ponavadi manj igrata.

Se prej so se Goričani pomerili z Intrepidom iz Mariana in po hudem boju izgubili v izenačenem petem nizu.

Olympia - Intrepida Mariano 2:3 (5:15, 15:11, 16:14, 7:15, 12:15)

OLYMPIA: Dorni 5+7, Seni 1+1, Hlede 3+3, M. Vogric 0+1, Cavdek 0+0, Bensa 9+5, M. Lutman, Spacapan 0+0, M. Komjanc 6+9, Pintar 5+3.

OSTALI IZIDI 7. KOLA: Cormons - Ronchi 0:3, Corridoni - Nas prapor 2:3, Torriana - Mossa 2:3, Ronchi - Fossaloni 3:1, Cormons - Grado 3:0, Lib. Turriaco - Cal-

dini 3:0.

VRSTNI RED: Mossa 14, Ronchi 12, Intrepida Mariano, Nas prapor in Lib. Turriaco 10, Cormons 8, Torriana in Olympia 6, Corridoni 4, Caldini 2, Fossaloni in Grado 0. (Intrepida in Nas prapor ima tekmo manj, Olympia in Grado imata tekmo več)

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Nase barve bodo v tem prvenstvu branile mlade domovke. Gre v bistvu za postavbo, ki uspešno nastopa v prvenstvu »deklic«, poleg teh pa sta v ekipi se mladinki Kocina in Tronkar. Domovke računajo na dobro uvrstitev, saj vlada v njihovem taboru veliko navdušenje, če vemo, da niso v letošnji sezoni izgubile se niti ene uradne ali prijateljske tekme. Ze danes jih na domačih tleh (Kulturni dom ob 19.30) čaka nastop proti Azzurri, v prvenstvu pa sodelujejo se Torriana, Villacher Bier, Libertas Capriva, Caffè Morocco in Grado.

MLADINKE
Sovodnje - Torriana 3:2 (15:6, 9:15, 11:15, 15:7, 15:13)

SOVODNJE: Miklus, Pavo, Pellegrin, Zavadlal, Blasizza, Stecchina, Uršič, Tronkar, Kocina,

Mozetic.

V pomembni tekmi za začasno drugo mesto so Sovodenjke dosegle težko, prav zato pa se toliko bolj sladko zmago. Gostiteljice so pričele odlično in po hitrem postopku osvojile prvi niz, čeprav v ekipi ni bilo standardne igralkice C2 lige Federice Cernic. Potem je sesterka iz Gradisca z odlično igro v polju onesposobila Sovodenjke, ki so se pobrale sele v četrtem setu, ko so spet uveljavile svojo boljšo igro ob mreži, v odločilnih trenutkih srečanja pa so bile tudi bolj hladnokrvne od svojih nasprotnic. Dekleta velja posebno pohvaliti, ker so po vodstvu Torriane z 2:1 lepo reagirale, predale pa se niso niti v tie breaku, čeprav so ob zamenjavi igrišča izgubljale kar z 8:3.

Pred tem srečanjem so Sovodenjke z 0:3 (5:15, 11:15, 10:15) brez težav zmagale tudi v Starancanu.

OSTALI IZIDI: Torriana - Acli Ronchi 3:0.

VRSTNI RED: Fincantieri in Sovodnje 10, Torriana 8, Pieris in Acli Ronchi 4, Staranzano 2, VBL Cormons 0.

MLADINCI
IZIDI: Mossa - Torriana 0:3, VBL Cormons -

Mossa Candolini 1:3, Espego ni igral.

VRSTNI RED: Espego 4, Olympia, Torriana in Mossa 2, VBL Cormons 0.

DEKLICE
Skupina A
Olympia - Libertas Gorizia 2:3 (15:10, 15:7, 9:15, 10:15, 7:15)

OLYMPIA: Perse, Sfiligoj, Cetul, Klede, Paulin, Batistic, Hlede, Bagon, Ozbot, Bruno.

Igralke Olympie so tokrat doživele pekoč poraz in dobro lekcijo, da trajajo tekme najmanj tri sete. Po vodstvu z 2:0 so namreč povsem popustile, kar je se toliko bolj nerazumljivo, če vemo, da se je pri nasprotnicah se pred koncem drugega seta poskodovala ena od boljših igralk. Libertas je ta dogodek nepricakovano motiviral in je zlasti z boljšimi servisi nadoknadil ves zaostanek. Vsekakor so nasa dekleta v prvih dveh setih s prikazano igro zadovoljila.

OSTALA IZIDA 2. KOLA: Torriana - Fincantieri 3:0, Grado - Lib. Capriva 3:0.

VRSTNI RED: Torriana in Grado 4, Fincantieri in Libertas Gorizia 2, Olympia in Capriva 0.

Skupina B
Alloys Monfalcone -

Domove naraščajnice

Dom 2:3 (7:15, 5:15, 15:5, 16:14, 12:15)

DOM: Mozetic, Tomsic, Kovic, Humar, Uršič, Zuccarino, Kocjancic.

Dom je v tem kolu dosegel izredno pomembno zmago v gosteh. Domovke so tokrat nastopile le v sedmih, saj je Paviova nastopila z mladinkami, Lando-Musinova je bila bolna, Tosorattijeva pa je poskodovana. Prva dva seta so igralk koncentrirano in zagrizeno, tako da so presenetile gostiteljice.

V tretjem setu so potem gostje mislile, da so ze zmagale in so popustile. Trziška ekipa je tako povedla 10:1 in zmagala set. Četrty set je bil izenačen, Dom pa je imel pri stanju 14:12 tudi dve zaključni zogi, ki pa jih ni izkoristil. V tiebreaku so domovke prvič povedle pri 8:7, nato pa vodile do konca.

OSTALI IZIDI 2. KO-

LA: Acli Ronchi - Azzurra 0:3.

VRSTNI RED: Azzurra in Dom Imsa 4, Alloys, Farra in Ronchi 0.

NARASČAJNICE
Skupina A

Olympia - Lucinico 1:2 (9:15, 17:16, 8:15)

OLYMPIA: Sfiligoj, Cetul, Klede, Verban, Papan, Dorni.

Olympia je s svojim nastopom povsem zadovoljila, saj se je boljšim nasprotnicam pošteno upirala in po zelo dobri igri tudi osvojila drugi set, ki je bil se poseben razburljiv. Olympia je namreč povedla z 14:12, v končnici pa je imela kar šest zaključnih zog, nekaj priložnosti pa je imel tudi Lucinico, vendar so na koncu prevladale igralk trenerke Branke Kuk, ki pa so v tretjem setu nekoliko popustile.

OSTALA IZIDA 2. KOLA: Morarese - Dom Imsa 3:0, Torriana - Cor-

mons 3:0.

VRSTNI RED: Torriana in Morarese 6, Dom Imsa 3, Moracco 2, Olympia 1, VBL Cormons 0.

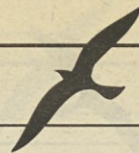
Skupina B
Ronchi - Posojilnica Sovodnje 0:3 (0:15, 2:15, 3:15)

SOVODNJE: Tomsic, Terpin, K. in T. Visintin, Zulian, Devetta, Danielis, Ferletic in Ursic.

Sovodenjke so dosegle drugo zaporedno zmago, tokrat pa se jim za točki sploh ni bilo potrebno naprezati, kajti Ronchi je bil povsem nedorasel nasprotnik in nase igralk so večino točk dosegel že s servisom.

OSTALA IZIDA 2. KOLA: Pieris - Etsi Gorica 3:0, Staranzano - Fincantieri 1:2.

VRSTNI RED: Villesse in Sovodnje 6, Fincantieri 5, Staranzano 4, Pieris in Etsi 3, Ronchi 0.

PLAVANJE / JUTRI IN V NEDELJO

PK Bor na močnem mednarodnem mitingu na Bavarskem

V Bad Reichenhallu s sedmimi plavalci

Pet plavalcev in dve plavalke PK Bor bodo danes odpotovali v Bad Reichenhall na Bavarskem, kjer se bo jutri začelo dvodnevno mednarodno plavalno tekmovanje, ki ga prirejajo že sedemnajstič. Bor pa bo na njem s svojimi mladimi tekmovalci sodeloval drugič. Miting v Bad Reichenhallu je množična, hkrati pa tudi kakovostna manifestacija (organizator zahteva normo), na kateri nastopajo tekmovalci vseh starosti iz številnih evropskih držav. Za tri najboljše tekmovalce na absolutni lestvici po casih so predvidene tudi denarne nagrade. Na Bavarskem bodo mladi borovci zlasti pridobivali potrebne mednarodne izkušnje, navsezadnje pa je zdaj njihova stopnja znanja že tako dobra, da se jim res ni treba sramovati nastopov tudi v mednarodni konkurenci. Pri PK Bor računajo tudi, da bodo dosegli letos precej boljše rezultate kot lani. Borovci plavalce bosta v Nemčijo spremlja-

li trenerki Andreina Meneghatti in Tatjana Gregori.

Konec prejšnjega tedna so se trije člani PK Bor udeležili 2. izločilne preizkušnje v absolutni kategoriji (dečki, mladinci in člani) na deželni ravni v Cordenonsu. Vidnejših uvrstitev ni bilo. Napredek je spet potrdil Cristian Chirani (letnik 1981), ki je na 200 m prosto v dveh mesecih napredoval kar za 8 sekund. Dosegel je čas 2:27, 3, solidno pa je plaval tudi na razdalji 200 m prsno (3:18, 2), kjer je bil njegov napredek se bolj očiten (+19 sek.). Nicoletta Corossez (letnik 1979) je na 100 m prosto s časom 1:08, 4 se za malo izboljšala lasten drustveni rekord na tej klasični razdalji, solidno pa je plavala tudi na dvakrat daljši razdalji. V dveh dneh je nastopila kar v petih disciplinah. V Cordenonsu je nastopila tudi Rosa Micol (letnik 1982), ki se je najboljše odrezala na 100 m prosto.

KOŠARKA / ZADNJE KOLO V ČN LIGI

Dom Agorest pred težjo nalogo kot Bor Radenska

Šibki Senators naj ne bi prestavljal resne ovire za borovce
Domovci prebili led: bodo zdaj spotaknili ambiciozni Sgt?

V košarkarskem prvenstvu C2 lige so na sporedu tekme zadnjega kola prvega dela. Tako **Bor Radenska** kot **Dom Agorest** bosta prvi del sezone zaključila na domačem igrišču. Borovci so pred navidez

lahko nalogo, saj bodo gostili predzadnjevršeni goriski Senators, domovce pa čaka trd oreh, saj je trzaska peterka Sgt v skupini glavnih zasledovalcev vodilnega Martignacca.

BOR: Če bodo borovci ponovili igro zadnjih tekem, jim prav gotovo ne bo nihče preprečil, da bi zaključili prvi del prvenstva z novo zmago, saj bo **Sancinova** ekipa gostila goriski **Senators**, ki je v dosedanjih 14 tekmah zmagal le dvakrat, in sicer na račun ostalih dveh kandidatov za izpad iz lige, Staranzana in Doma. Belozeleni so kljub odsotnosti trenerja Sancina, ki si je privoščil teden sneznega oddiha, solidno trenirali, sinoci so odigrali prijateljsko tekmo s Cicibono pod vodstvom trenerja **Jureta Krečiča**, ki se tako pripravlja, da bo prevzel mesto odhajajočega Sancina (že je napovedal, da je to njegova zadnja sezona z Borom) in z izjemo Maura Simonica (služenje vojaškega roka) so vsi ostali nared za jutrišnje tek-

mo.

DOM: Z zmago proti Staranzanu so se domovci končno otresli strahov in psihološkega bremena, ki jih povzroča ničla na skupni lestvici. Jutri zvečer bo **Mianijeva** ekipa spet zaposlena pred svojim občinstvom, tokrat pa bo naloga znatno težja, saj prihaja na obisk ekipa **Sgt**, ki je z 18 točkami na solidnem četrtem mestu. Trzacani imajo zelo homogeno mostvo, nekaj odličnih posameznikov (Fortunati, Collarini, Pecile) in skupino borbenih mladih igralcev Don Bosca, ki so že večkrat dokazali, da se lahko enakovredno borijo tudi z boljšimi mostvi. Naloga Doma bo torej zelo zahtevna in tudi ponovitev tekme iz prejšnjega kola najbrž ne bi zadostovala za nov uspeh, Corsi in ostali pa bodo skušali na vsak način dokazati sebi in ostalim, da jih teorija se ni izključila iz boja za obstanek. Kaj lepšega torej kot spotakniti ambicioznega nasprotnika?

Na sliki: Marko Bordon (Dom)

NOVICE

Igre Alpe-Jadran

V prvem dnevu zimskih iger Alpe Jadran v švicarskem kantonu Ticino so se mladi predstavniki Furlanije Julijske krajine zlasti izkazali v smučarskih tekih. Ingrid Borrello se je vostri konkurenci uvrstila na 12. mesto. Med fanti so se v prvo dvajseterico uvrstili Eanmeule Falešchini, Ivan Romanin in Igor Dorigo. Na igrah naša dežela sodeluje s 40-clanski delegacijo, v kateri so tudi nekateri Krasovi namiznoteniški igralci. Slovence otvoritve iger so se udeležili številni predstavniki oblasti.

Obvestila

ZSSDI

sklicuje v petek, 10. februarja 1995, ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju 24. DEZELNI REDNI OBCNI ZBOR. Dnevni red: 1. otvoritev obcnega ubora; 2. izvolitev organov obcnega zbora; 3. sprejetje nove clanice; 4. poročila; 5. pozdravi in razprava; 6. razno. Dom Andrej Budal, Standrez, ul. Montello 9.

SK BRDINA

organizira tečaj za baby ski team, ki bo ob nedeljah. Informacije na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah vsak ponedeljek od 19. do 21. ure. tel. 212859.

SPDT - smučarski odsek

sporoča, da se bodo smučarski tečaji odvijali v nedeljo, 29. t.m., v Ravasclettu-Zoncolan. Informacije danes od 16.00 do 19.00 ure na sedežu SPDT tel. 368094.

KOŠARKA / »BIG MATCH« D LIGE JUTRI POPOLDNE V NABREŽINI

Sokol bo v dvoboju z vodilnim Pomom preveril lastno moč

Morebitni poraz Tržičanov bi ustrezal tudi Ciciboni in Kontovelu
(na domačih tleh pred lažjo nalogo), saj so vse tri naše ekipe pri vrhu

Tudi v prvenstvu D lige bodo kmalu zagledali bojo, ki označuje konec prvega dela sezone. Ozračje v naših mostvih pa je zelo naelektreno, saj je po istocasnem porazu obeh vodilnih mostev na vrhu lestvice spet vse živo in se v razmahu starih točk nahajajo tudi vse tri naše ekipe. V tem kolu imata **Cicibona** in **Kontovel** vsaj navidezno lahko nalogo (na domačih tleh proti Acliju iz Trsta in Acliju iz Ronk), pred najvažnejšo tekmo doslej pa je **Sokol**, ki bo gostil prvovršeni Pom iz Tržiča.

CICIBONA: Z zanesljivo in prepričljivo zmago na račun Scoglietta so **cicibonaši** potrdili, da se forma ekipe vzpenja, tako da bi morala biti jutrišnja tekma s trzaskim Aclijem

le gola formalnost. V sportnih tekmovanjih pa se večkrat dogaja, da se po lepi tekmi proti solidnemu nasprotniku ne pričakovano odpove proti mnogo slabšemu tekmeču, delno zaradi manjše mere motivacije, delno tudi zaradi podcenjevanja. In prav podcenjevanje bi lahko bilo jutrišnji najnevarnejši nasprotnik belozelenih, ki bodo sicer nastopili brez svojega doslej daleč najuspešnejšega posameznika Stefana Persija, v ekipo pa se bo po dvotedenski pavzi vrnil Stefan Semen. Za Aclij igra tudi bivši B ligas Marino Sterle, ki povprečno dosega preko 30 točk na tekmo.

SOKOL: Pred dvema tednoma so **nabrežinski** košarkarji z zmago v gosteh proti Santosu potrdi-

Damir Starc (Sokol Warm)

li, da proti solidnim nasprotnikom igrajo v najboljšem slogu, tako da vlada za jutrišnje tekmo s prvovršeni Pomom veliko pričakovanje. Z zna-

go bi se sokolovci dokončno vrinili v skupino najboljših, ki se potegujejo za najvišja mesta, s porazom pa bi spet zdrknili na šest točk zaostanka in dohitel bi jih prav Pom. **Emilijevi** fantje bodo morali zaigrati zelo čvrsto v obrambi. Posebej bodo morali paziti na najboljšega strelca trziske ekipe Zuppela. Močni orožji Poma sta nedvomno skupinska igra in veliko število enakovrednih menjav, glavna moč ekipe pa je zelo učinkovita obramba. Zaradi tega bodo morali sokolovci predvajati skupinsko igro in taktično izkoristiti sicer redke napake nasprotnikov.

KONTOVEL: Po podvigu na igrišču drugovršene Arditte so **Starčevi** fantje veliko pridobili na samozavesti, z novima točkama pa so tudi ohranili stik z zgornjim delom lestvice. V tem kolu (zaradi istocasnega urnika z Jadranom bodo Kontovelci igrali v nedeljo popoldne s pričetkom ob 17.30) imajo plavobeli lepo priložnost, da osvojijo novo zmago, saj bodo gostili **Aclij iz Ronk**, ki se z 10 točkami nahaja na sredini lestvice. Obeta se lepa tekma s posebnim poudarkom na agresivno obrambo in hitro igro, saj tudi nasprotniki imajo mlado ekipo s podobnimi lastnostmi kot Kontovelci, le da imajo solidnejši napad in slabšo obrambo. Ključ uspeha našega mostva bo nedvomno mož moža obramba, dovolj pa bi bilo spet dvigniti živi zid, ki je v prejšnjem kolu zaustavil celo goriško Ardito. (Vanja Jogan)

KOŠARKA

Breg in Polet imata lepo priložnost, da izboljšata svoj položaj

Po zadnjem dvojnem debaklu cakata naša predstavnika v 13. kolu košarkarskega promocijskega prvenstva, Breg in Polet, važna dvoboja z ekipama, ki imata na lestvici dve točki več.

BREG: Ob dokaj neobčajni uri, v nedeljo popoldne ob 15.00, se bodo Brežani pomerili z mostvom **Momo Giò J.L.David**, ki si z desetimi točkami deli s Chiarbolo peto mesto na lestvici. Salvijeva ekipa ima torej priložnost, da se z zmago vrine med kandidate za play off, ki bo konec prvenstva od lokal o napredovanju v D ligo. Zal pa so belordecji se vedno v težavah zaradi raznih poškodb, ključ za uspeh pa bo najbrž v tem, ali bodo Pavlica in ostali znali zaustaviti Gobbija, ki je pred leti strasil tudi v višjih kategorijah. V prvem delu prvenstva je Breg tesno zgubil z Momo Giò 84:88.

POLET: Zadnji in doslej edini uspeh letošnje sezone so poletovci zabeležili 4.11.94, ko so v tretjem kolu premagali Magic Basket. Vremčeva ekipa je zatem vsakic ostala praznih rok in ima nezavidljivo serijo osmih zaporednih porazov. Jutri zvečer pa bi oranžni lahko končno spet okusili slast zmage, saj jih čaka dvoboj s predzadnjevršeni mostvom **Viale Sport**, ki je doslej zbralo le 4 točke. V vrstah te ekipe, ki je v prvem delu prvenstva premagala openske košarkarje s 94:81, sta najnevarnejša Han in Crucitti, trener - igralec Andrej Vremec pa pričakuje, da se bo delo na treningih le obrestovalo. (VJ)

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

Najbolj izenačena dirka bo prav v Trstu Naš favorit je vsekakor Orca Jet

1. dirka (Rim): Lazing Effe (2) se lahko uveljavi, čeprav starta iz druge vrste. Ouermuch (X) po kakovosti sodi med favorite. Meme AS (1) je nevaren, bo tudi v formi?
2. dirka (Milan): možnost baze z Orfeom (1). Odd di Jesolo (X) je zadnjič pokazal odlično formo. Preseneti lahko regularni Libbiano (2).
3. dirka (Firence): hitri Lambrakis (1) bi lahko bil nedosegljiv, če bi takoj povedel. Razdalja je ugodna za konja Newys Pechiari (X). Piavo as (2) ima vse možnosti, da se uveljavi.
4. dirka (Turin): Predapio (2) ima tokrat vse pogoje, da zmaga. Owfale Font (1) je zrtve neugodnega zreba, a se lahko izkaže. Pozorn na

konja Okay D'Alma (X).

5. dirka (Trst): napoved je težka, naš favorit naj bo Orca Jet (X). Malisiano (1) bi tokrat lahko imel več sreče kot v svojem zadnjem nastopu. Za Passy (2) je vse odvisno od uspešnosti na startu.
6. dirka (Pisa), galop): najverjetnejši zmagovalec je Dow (2). Na težkem terenu bi se lahko uveljavil L'Ubrecche (1). Omembo si zasluži solidni Glimmerman (X) z jahcem Detto-rijem.

Dirka tris

V Pisi bo nastopilo 24 konj. Nasi favoriti: st. 5 Mickey mouse, st. 10 Captain le Saux, st. 17 Madame Doulab. Za sistemiste: st. 3 Rubio, st. 1. Rebiniski, st. 12. Mr. Valentine.

Totip

1. — prvi	2
drugi	X1
2. — prvi	1
drugi	X2
3. — prvi	1
drugi	X2
4. — prvi	2
drugi	1X
5. — prvi	X
drugi	12
6. — prvi	2
drugi	1X

Danes igra za vas Totocalcio

Jan Gregori

Jan Gregori (letnik 73) se je s košarko pričel ukvarjati star 7 let pri Boru in je tam ostal do kategorije Propagande. Svojo košarkarsko mladinsko kariero je nadaljeval pri Kontovelu. V sezoni 90/91 je debitiral v članski D ligi. V naslednji sezoni je branil barve Jadrana v državnem mladinskem prvenstvu in nekajkrat okusil tudi prvenstvo B2 lige, zatem se je vrnil h Kontovelu, žal pa je zaradi težav s srcem moral prenehati z aktivnim igranjem. Letos se je posvetil trenerstvu pri mladinskih ekipah Jadrana. Prejšnji teden je Marco Zotti zadel 9 izidov.

Cagliari - Fiorentina	X 2
Cremonese - Parma	2
Foggia - Roma	1 X
Genoa - Milan	1 2
Inter - Torino	1 X
Juventus - Brescia	1
Lazio - Bari	1
Padova - Sampdoria	1 X 2
Reggiana - Napoli	1
Ancona - Salernitana	1
Verona - Cesena	1 X 2
Carpi - Bologna	2
Siracusa - Trapani	1

POZOR!

Primorski obdaruje naročnike!

*Vsem naročnikom
Primorskega dnevnika
za leto 1995 nudimo
vrsto ugodnosti in
prijetnih presenečenj:*

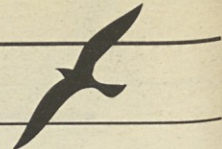
- Vsako jutro vas pred vrati čakajo sveže novice iz sveta in bližnje okolice...
- ...in bistra razmišljanja, komentarji, reportaže in razvedrilo
- Brezplačno vam bomo objavljali male oglase in čestitke
- Za novoporočence v letu 1995 bo naročnina brezplačna
- Ob novem letu vam bomo podarili stenski koledar za leto 1995, tiskan na originalnih strojih v partizanski tiskarni "Slovenija"
- Ob petdeseti obletnici Primorskega dnevnika vam bomo maja meseca podarili lepo in dragoceno knjigo
- Do 31. januarja 1995 ostane prednaročnina nespremenjena (300.000 lir)

KAKO PLAČATE:

- ▶ prednaročnino lahko plačate na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
- ▶ pri vseh slovenskih bančnih zavodih v FJK
- ▶ pri vseh raznašalcih Primorskega dnevnika na Tržaškem in Goriškem

Moj dnevnik.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Od svoje okolice boste pričakovali iskrenost, ta pa vas bo zalotila nepripravljenost. Dolocenih dejstev o sebi namreč še niste zmogli sprejeti, zato se boste sprenevedali.

BIK 21. 4. - 20. 5.: V svojem navdušenju nad zdravim življenjem se boste odrekli prav vsemu, kar nima vitaminov. Sprva se boste sicer počutili malo bolje, nato pa bo v vas nekaj zaskripalo.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Odprti boste, vendar samo do najboljših prijateljev. Do novih obrazov boste še naprej precej nezaupljivi, čeprav vam nihče ne bo hotel nič hudega.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Globoko se boste zamislili nad dogodki iz preteklosti, ki so povezani z vašim najbližjim. Spomnili se boste neke obljube in jo na njegovo veselje izpolnili.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Zacetili boste veliko olajšanje, takoj ko si boste priznali neko svojo težavico. S tem se boste namreč izvlekli iz zacaranega kroga obtoževanja svoje okolice.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: V slutnji najljubih posledic se boste sprva držali na varnih, medtem ko se bo okrog vas vrtil zagnani oboževalec. Končno se mu boste le prepustili.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Vaša radovednost bo dobila prav neverjetne razsežnosti. Se najbolj od vsega vas bo seveda zanimalo, zakaj ste toliko časa dremali sredi vrveža življenja.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: V odkrivanju globinskih plasti svojega bivanja boste doživeli preporod. Naleteli boste namreč na neusahljiv izvir življenjske radosti, ki ga že od nekdaj pogrešate.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Cemenju v vati boste odločno naredili konec, saj vam bo postalo jasno, da si želite korenitih sprememb in čim večjega zadovoljstva.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: V veliki želji po odkritju smisla življenja boste prelistali toliko najrazličnejših knjig, da se vam bo začelo v glavi vrteti. Odvrtelo se vam bo na plesišču.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Vase finančno stanje ne bo ravno rožnato, vendar se zaradi tega ne boste vznemirjali. Predobro se namreč zavedate, da vaše resnične potrebe ne zahtevajo denarja.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Vztrajnost bo tokrat obrodila najljubše sadove. Seveda pa se boste pri tem zavedali tudi tega, da vam je k uspehu še najbolj pomagala pravocasnica izbira pravilne smeri.

IZLET ZA KONEC TEDNA

Kjer se Kras prevesi v Istro

Slikovite skalne oblike nad Črnim kalom

Pogled po Kraškem robu proti Podpeči

Nikar samo skozi Črni Kal proti Obali ali obratno. Potem bomo imeli vas vedno le v bežnem spominu, zanimive skalne stene bomo le oplazili s pogledom in se morda na kratko začudili nad ruševinami utrdbe nad vasjo. Če jo bomo sploh videli. Namesto običajnega »preleta« skozi vas se raje ustavimo v njej in ob njenih zanimivostih. Tu se vedno živi v kamen ujeta umetnost, lahko si ogledamo iz flisnih in apnenčastih blokov zgrajeno Benkovo hiso, ki je z letnico 1489 najstarejša datirana kmečka hiša pri nas, in se odpravimo proti slikoviti gradnji narave, do sten Kraskega roba.

Pred tem ustavi korak se cerkev svetega Valentina. Samostojeci zvonik cerkve je od vznožja do, kot pravijo domačini, bandere - na vrhu je bila včasih kovinska zastava, ki se je obračala glede na smer vetra - zamaknjen za en meter. Po svoje postavno se vedno trdno stoji, vendar je zvon namješčen posebej ob cerkvi, ljudje pa se ozirajo navzgor in se sprašujejo, kaj bo prinesla prihodnost. Utrditi - ali je sploh mogoče; podreti - to bi bila škoda. Taksnega zvonika, s čudovito izklesanimi ukrivljenimi elementi na vrhu ne bi nihče več naredil.

Kraški rob nad Črnim Kalom ponuja eno najbolj slikovitih, če ne ravno najbolj razgledno hojo v Primorju. Do sten nad vasjo drži makadamska cesta, ki si je poiskala prehod med stenami in se nadaljuje proti Crnoticam. Iz vasi gremo navzgor do konca asfalta in se na prvem razcepu obrnemo levo in gremo pod stenami na rob Kraskega roba. Tam ni težko najti markirane steze, ki drži po robu mimo zbiralnika za vodo proti jugovzhodu. To je ena najlepših razglednih stez na Primorskem, ki ves čas poteka v območju Kraskega roba vse do Podpeči oziroma Hrastovelj. Pot je lahka in označena, le pri spustu pod stene pomagajo jeklene zice in nekaj klinov.

Med hojo ali, se bolje, med postanki očarajo pogledi navzdol in daleč naokrog: na Črni Kal, vasi Savrinskih brd, iz katerih izstopa Tinjan, izza njega na eni strani vidimo Koper, na drugi Trst, zadaj se razširja morje. V smeri hoje proti Hrastoveljam je dolina Rižane, v daljavi nad njo izstopa stolp nad Podpečjo. To je bila ena izmed utrdb, ki so od Socerba do Zani-grada branile prehod proti morju. Pomembne so bile zlasti v casih turskih vpadov in se prej, kasneje pa je ob njih potekala meja med Benesko republiko in Avstrijo.

Če si hočemo ogledati eno izmed utrdb, nam ni treba prav do Podpeči. Po robu prav kmalu pridemo do utrdbe nad Črnim Kalom. Stala je menda že v 11. stoletju, njene ruševine vztrajajo še danes. Le kako so ljudje hodili na utrdbo? Gotovo niso plezali, tako kot danes počnejo prosti plezalci v stenah nad Črnim Kalom. Se bolj zanimivo je vprašanje, kako so utrdbo delali. Ko stojimo pred samostojno stojecim skalnim stolpom, na katerem zdi utrdba, smo lahko samo začudeni. Vprašanje o dostopu razjasni dobro vidni ostanki lezišča dvignega mostu, medtem ko je način gradnje se vedno zavil v skrivnost.

Ko nadaljujemo pot, pod nogami selesti suho listje, sonce toplo greje. Morda bomo imeli priložnost občutiti tudi drugo značilnost teh krajev: ko s Krasa povleče burja, je ravno območje pod Kraškim robom najbolj na udaru, zato domačini ne pravijo zastonj, da se burja meša pod Kraškim robom.

Pri vpisni skrinjici, kjer se razgledni sprehod za-

Nad Črnim kalom se dvigujejo stene Kraskega roba

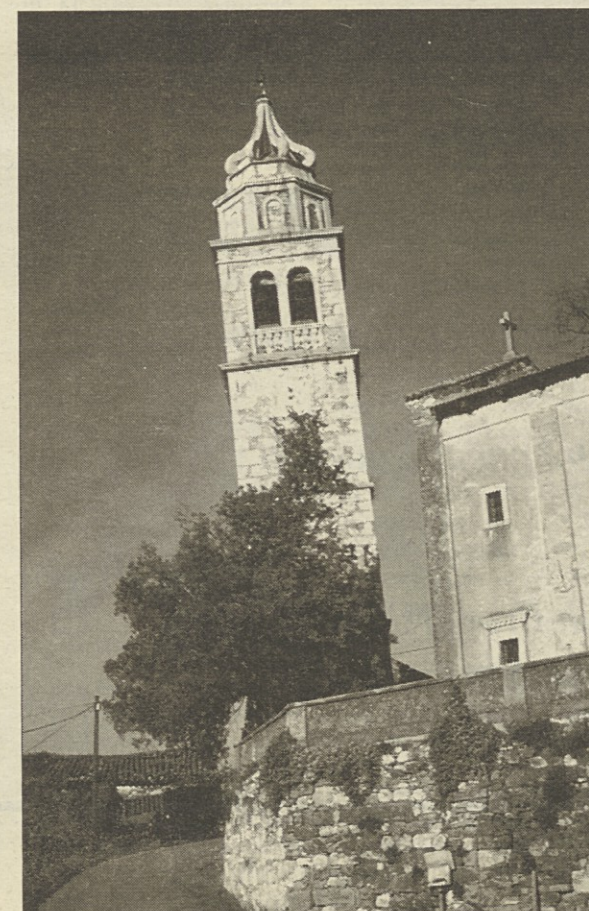
Samotar (Vse fotografije: Dario Cortese)

časno konča, se pot obrne navzdol. S pomočjo jeklenih vrvi drži čez skale in potem za spremembo poteka pod stenami do železniške proge, kjer se spet vzpne na rob. Zdaj se hoja šele začne. Po bolj uravnem svetu gremo proti obnovljeni cerkvi Marije Snežne in naprej proti Podpeči ali Hrastoveljam.

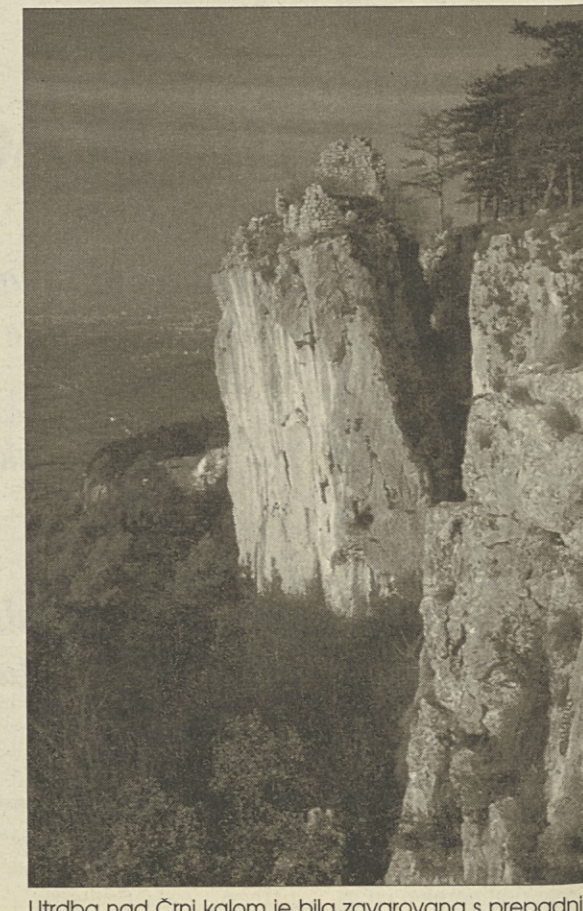
Ker se moramo potem vrniti na izhodišče, je to že celodnevni izlet. Pri tem nam bo izletniška karta Primorje in Kras v merilu 1 : 50.000 le v delno pomoč, ker omenjena markirana pot na njej ni vrisana. Po svoje se bolje: nekaj stezosledstva ne bo škodilo. Tudi če zaide-mo, ne bo nič narobe.

Hoja po Kraškem robu pomeni pot v fantastično lep svet kamna, na rob, kjer se Kras prevesi v Istro. Stik dveh pokrajin ni običajen svet, ampak pokrajina presenetljivih potez in lepote. Predvsem pa - zimsko sonce vabi s svojimi lenimi, vendar že toplimi žarki.

Dario Cortese

Zvonik cerkve je nagnjen za cel meter

Utrdba nad Črnim kalom je bila zavarovana s prepadnimi stenami. S kraškim robom jo je povezoval dvizni most.

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

ŠAH

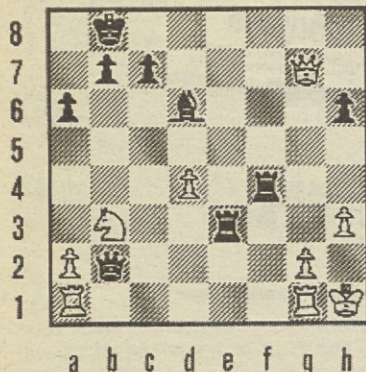
Müller - Dummer / 1958

Vse črne figure so aktivno posegle v borbo, medtem ko je le bela dama zagospodarila na kraljevem krilu. Toda kljub temu je črni, ki je na potezi, organizirano pripravil napad na belega kralja. Mala mojstrovina napada črnih figur, bo poplaca la trud, ki ste ga vložili ob analizi zgornje pozicije! Beli kralj se bo hitro znašel v matu:

Resitev naloge

Napad črnih figur se odvija forsirano in se začneja z žrtvijo trdnjave 1...Th3+! 2.gh3 Dh2+!! Poanta črne kombinacije, ki vodi do mata! 3.Kh2: Tf2++ Po dvojnem šahu trdnjave in lovca se beli kralj znova vrača v kot 4.Kh1. Tu pa ga čaka konec potovanja 4...Th2 mat. Lepa matna slika v kotu saho-vnice!

S. Kovac

LJUBLJANA

Slovenska prestolnica ima bogato zgodovino (1)

Skozi Ljubljanska vrata je vodila prastara trgovska pot

Pomen lege Ljubljanske kotline za naselitev

Prav izrednost prostora, na katerem danes stoji Ljubljana, je bila nekoč odločilna za njen nastanek. Mesto leži v Ljubljanski kotlini, ki se na severu raztegne v Ljubljansko polje, na jugu pa na Barje. To delitev povzroci pregrada, ki jo tvorita Sisenski in Grajski hrib. Med obema hriboma je predrtina, imenovana Ljubljanska vrata, skozi katera je vodila prastara trgovska pot. Zato ni čudno, da si je človek izbral prav ta prostor za svojo naselitev.

Najdbe govore, da so lovci iz stare kamene dobe. V mlajši kameni dobi in v dobi kovin pa se je začel človek tu stalno naseljevati, in sicer v svojih kolonizacijskih naselbinah

na robu Barja, kasneje pa tudi na gričih okoli današnje Ljubljane.

Rimska Emona je bila najprej vojaško taborišče

Emona, ki je bila v začetku legijsko taborišče, je ustanovil rimski cesar Avgust Oktavijan okrog leta 34 pr. n. s. Načrt mesta je bil enotno zasnovan po vzoru rimskega vojaškega taborišča. Naselbina je postala civilno mesto nekaj let pozneje, za časa cesarja Tiberija, ki naj bi na tem prostoru ustanovil Colonio Julio Emono. Izkopani ostanke emonskih zgradb govore o ljudeh z izredno visoko razvito komunalno in stanovanjsko kulturo, na primer o vodovodu in kanalizaciji ter centralnem

ogrevanju prostorov s kurjenjem in prevajanjem toplote pod tlakom. Ob prehodu cet Maksimina Tracana je bila Emona leta 238 prvič razdejana. Pozneje pa je doživela še več vojaških opustosenj. Leta 546 je bizantinski cesar Justinijan odstopil to ozemlje Langobardom in Emona je sčasoma presla v pozabo.

Stolpasti grad na griču nad Ljubljano

Na začetku 11. stoletja je ljubljansko ozemlje dobilo svojega prvega fevdalnega gospoda. Verjetno gre za rodbino Savinjskih grofov s Koroske, za tako imenovani Hemin rod, ki ima svoje prednike tudi v slovenskih velikasih.

V 11. stoletju je Lju-

bljana predstavljala agrarno-fevdalno središče fevdalceve posesti, iz katere se je proti Savi izvajala kolonizacija Ljubljanskega polja. Najdbe žitnih silosov na dvorišču Slovenske akademije znanosti in umetnosti iz 11. in 12. stoletja pričajo, da je nekje na mestu današnjih Križank nekoč stal fevdalni dvor. Enake starosti naj bi bil tudi grad na griču, ki si ga lahko predstavljamo v obliki močnega stolpa z obzidjem. Na dvor in grad so morala biti vezana tudi okoliška naselja (praviloma) nesvobodnih ljudi. To naj bi bili hlapci in dekle, colnarji, ribiči, obrtniki, poljedelci in drugi.

Vera Senica
(Se nadaljuje)

GENIJI V ŠOLSKIH KLOPEH Adolf Hitler (1889-1945)

Hitler je v programskem delu nacizma, v knjigi Mein Kampf, navedel tudi razloge za takšen negativen razvoj. Dejstvo, da je v soli odpovedal, je skušal opravičiti tako, da ga je razložil kot zavesten protest zoper očeta: »Prvič življenju so me... potisnili v opozicijo. Kot je hotel biti oče trd in odločen pri uresničevanju načrtov in namenov, ki si jih je žadel, tako zakrknjen in trmoglav je bil njegov sin, ko je slo za zavračanje zamisli, ki mu ni pomenila nič ali pa le malo... Vsa prizadevanja, da bi zdramil ljubezen in pozele po tem poklicu s primeri iz lastnega življenja, so se zasukala v svoje nasprotje. Kar slabo mi je postajalo ob misli, da bom smel nekoč v prihodnosti sedeti v uradu kot nesvoboden človek in da ne bom mogel biti gospodar svojega lastnega casa.«

Vendar pa je Hitler s takšnih prikazom olepsal resnico. Kajti v soli se tudi potem ni poboljšal, ko ga nihče ni več silil, da bi si za življenjski poklic izbral uradniški poklic. Oče je namreč nepričakovano umrl, ko je bil Hitler star štirinajst let. Resnični razlog za Hitlerjeve slabe šolske rezultate vidi Werner Maser v tem, da je »Hitler že v mladosti dojemal sistematično delo kot prisilo«. Opozorila je upošteval le, če so se ujemala z njegovimi pogledi, uspešen pa je bil samo na tistih področjih, ki niso terjala »intenzivno soočanje z vsebino predmeta«. Ali po domače: namesto da bi se pogabljal v vsebino, je raje improviziral.

Se nadaljuje

SLOVENSKI IZGNANCI (8)

Pozabljene žrtve?

Madžarska je leta 1992 z zakonom priznala internirancem dodatek 11 tisoč forintov na mesec. Ker so do tega upravičeni tudi izgnanci iz Prekmurja, je to pravico zaradi slabe informiranosti in kratkega roka za prijavo uveljavilo le okoli 2000 izgnancev, zato je to vprašanje še vedno odprto.

Tudi Poljska je 1. januarja 1991 sprejela zakon, ki je žrtvam nacizma priznal pet let skrajšano delovno dobo, dodatek k pokojnini, po 10 dni dodatnega letnega dopusta in vrsto drugih olajšav.

To je le nekaj primerov, ki nazorno kažejo, kakšen odnos imajo evropske države, tudi iz nekdanjega vzhodnega bloka, do žrtev nacizma.

Kaj pa slovenski izgnanci?

Ze v uvodu je bilo povedano, da so bili slovenski izgnanci vsa povojna leta zapostavljeni in prezrti. Skandalozno je, da je nekdanja Jugoslavija trgovala z izgnanci in drugimi žrtvami vojne ter jih uporabljala kot argument v dogovarjanju z Nemčijo za ugodna gospodarska posojila. Pa tudi sicer ni pokazala nobenega razumevanja in jih ni obravnavala in opredelila kot dejanske žrtve vojnege nasilja. Pri urejanju teh vprašanj je bil osnovni kriterij aktivna udeležba in podpora NOB. V takšne zasluge udeležencev NOB nihče ne dvomi, saj so le-ti s svojimi dejanji omogočili zlom nacifasizma. Nedopustno pa je različno rangiranje in vrednotenje borcev in žrtev vojnege nasilja. Pri tem nihče ni hotel upoštevati dejstva, da je bil izgon dejanski genocid nad slovenskimi izgnanci. Tudi na pismo izgnancev z zborovanja v Rajheburgu leta 1971 ministrstvu za zunanje zadeve SFRJ in ZR Nemčije z zahtevo za vojno odškodnino izgnanci niso dobili nobenega odgovora.

Edino, cesar je bil deležen le majhen del izgnancev, je bilo priznanje izgnanstva v posebno dobo. ZR Nemčija je namreč po posebnem sporazumu leta 1953 dala Jugoslaviji 26 milijonov mark odškodnine za zahteve za socialno zavarovanje delavcev, ki so med vojno delali v Nemčiji. Na tej podlagi so lahko izgnanci, ki so bili po vojni v rednem delovnem razmerju, z izjavo dveh prič uveljavili izgnanstvo v delovno dobo, vendar samo do leta 1956, ko je bilo dokazovanje s pričami na splošno ukinjeno. To možnost pa je zaradi kratkega roka in premaj-

hne informiranosti uveljavilo le manjše število. Večina izgnancev je bila zaradi tega materialno prikrajšana in prizadeta, zlasti tisti, ki so morali v invalidski pokoj, še posebej pa tisti, ki so bili v zadnjem času odpusteni. Zato lahko rečemo, da vprašanje izgnancev in odškodnine se vedno ni rešeno in Slovenija se zato ne more primerjati z drugimi evropskimi državami.

Država je dobila denar

Poleg odškodnine za medicinske poskuse na živih ljudeh in za socialno zavarovanje delavcev, ki so med vojno delali v Nemčiji, je nekdanja Jugoslavija dobila skupno 1.340 milijonov mark. Na podlagi posebnega sporazuma je ZRN leta 1956 dala Jugoslaviji 240 milijonov mark in sicer 60 milijonov mark za restitucije in ostalo kot ugoden gospodarski kredit. Poleg tega je od takratne NDR dobila 100 milijonov mark v obliki blagovnih kreditov in drugih plačil na račun vojne skode. Z obnovitvijo diplomatskih odnosov z ZR Nemčijo so se med njo in SFRJ začela pogajanja o vojni odsodnini. Značilno je, da se je ZR Nemčija upirala poravnavi vojne odškodnine Jugoslaviji z izgovorom, da bi to vzpodbudilo se druge, zlasti vzhodnoevropske države k tovrstnim terjatvam. Zato je bilo v razgovorih Tito-Brandt leta 1973 doseženo soglasje, da se v tej fazi vprašanje vojne odškodnine rešuje prek ugodnih gospodarskih kreditov. Dosežen je bil sporazum, po katerem je nekdanja Jugoslavija leta 1973 dobila 300 in leta 1974 še nadaljnjih 700 milijonov mark. Pretežni del teh sredstev je bil namenjen izgradnji 380 KW kroznega daljnovoda in za razvoj industrije, del za blagovni kredit za nabave v ZRN, za likvidnost v plačilnem prometu in za povečanje deviznih rezerv. Sedaj je znano, da je Slovenija iz teh sredstev prejela 490 milijonov mark, ki jih je Državni zbor lani opredelil kot državni oz. javni dolg. Ni sicer znano, ali se je Jugoslavija v teh razgovorih morebiti odpovedala zahtevku za poravnavo skode, na kar se sklicuje nemško finančno ministrstvo, češ da je zanje vprašanje vojne skode rešeno. Toda dejstvo je, da se je Jugoslavija v teh pogovorih sklicevala na povzročeno vojno škodo (storjeno tudi izgnancem), vendar jim te ni priznala. Tako so bili izgnanci elegantno izigrani.

Se nadaljuje

MEH ZA SMEH

Judovske šale

Na svojo veliko noč so Judje dolžni mizo pripraviti s posebnim pogrinjkom. Na novo poročeni Jud se ne pozna pravil za pripravo takšnega pogrinjka in pošlje ženo pogledat skozi okno pri sosedih. Ko žena tako opreza skozi okno vaškega kovača, vidi, kako možakar mlati ženo z lopatko za premog. Ko se vrne domov, se zagrne v zakrknjen molk in noče odgovarjati na vprašanja moža. Ta pobesni in jo začne mlatiti z lopatko za premog. Žena pa: »Ce torej že veš, kako se dela pogrinjek, zakaj me potem pošiljaš na ogled k vaskemu kovaču?«

Vzhod je smer, kjer leži Jeruzalem, in ta smer je Judom sveta. Vzdolž vzhodne stene so zato v sinagogi častni sedeži. Preprost, vendar pa bogat Jud podkupi cerkovnika, da mu odredi prostor na vzhodni strani, cisto zraven rabina, ker bi ga rad nagovoril. Rabin kupčijo opazi, se jezi, vendar ne reče nič. Ko potem prebere psalm, ki pravi: Adam ubehema toschia Adonai - Bog, ki si rešil ljudi in živino -, Jud ponizno vpraša rabina: »Rabin, zakaj stoji tukaj živina poleg ljudi?«

Rabin ga premeri od nog do glave in reče: »To sem se pravkar tudi sam vpraševal. Rekel bi, da je za to kriv cerkovnik.«

MOJSTRI DETEKTIVI

G. K.
Chesteron

Čudni koraki (8)

Zavladal je dolg molk. Vsi drugi prisotni so počasi odšli, da bi tovaršem odnesli vrnjeno srebrnino ali da bi se z lastnikom hotela pogovorili o čudni zadevi, samo polkovnik mrkega obraza je še vedno postrani sedel na pultu, zvonil z dolgimi, suhim nogami in si zvečil temne brke.

Končno je tiho rekel duhovniku: »Očitno je bil pretkan, vendar mislim, da poznam še bolj pretkanega.«

"Bil je pretkan," je odgovoril duhovnik, "ne vem pa, katerega se bolj pretkanega mislite."

"Vas mislim," je rekel polkovnik in se kratko nasmejal. "Ni mi do tega, da bi tistega spravil v zapor, glede tega bodite brez skrbi. Vendar bi dal veliko srebrnih vilic, da bi natančno izvedel, kako ste padli v to zadevo in kako ste ga prepričali, da je plen vrnil. Mislim, da ste najbolj spreten zlomek v prisotni družbi."

Zdelo se je, da mrka odkritost sta-

rega vojaka očetu Brownu ugaja. "No," je smehljaje se rekel, "seveda vam ne smem povedati, kdo je, niti vam ne smem odkriti njegove zgodbe. Ni pa nobenega posebnega razloga, zakaj vam ne bi smel povedati preprostih dejstev, ki sem jih sam odkril."

Nepričakovano gibčno je skočil čez pult, sédel k polkovniku Poundu in s svojimi kratkimi nogami zvonil kot deček na ograji. Zgodbo je začel pripovedovati tako sproščeno, kot bi jo na božični večer pred kaminom pripovedoval staremu prijatelju.

"Vidite, polkovnik," je rekel, "bil sem zaprt v tisti sobici tamle in sem nekaj pisal, ko sem na hodniku zaslišal ples korakov, ki je bil tako čuden kot smrtni ples. Najprej so prišli hitri, smesni, kratki koraki, kot bi nekdo za stavo hodil po prstih; potem so prišli počasni, brezskrbni, škripajoči koraki, kot bi se velik možki sprehajal s cigaro v ustih. To-

da prisezem, da so korake delale iste noge, in sicer izmenoma; najprej tek, potem hoja in nato spet tek. Sprva sem se kar tja v en dan spraveval, zakaj isti človek hodi na dva tako različna načina, potem pa me je zgrabilo. Eno vrsto hoje sem poznal, bila je prav taka kot vasa, polkovnik. Bila je hoja dobro hranjenega gospoda, ki nekaj čaka in se medtem sprehaja bolj zato, ker je telesno živahen, kot pa zato, ker je duševno nepotrepežljiv. Vedel sem, da poznam tudi tisto drugo hojo, vendar se nisem mogel spomniti, od kod vem zanjo. Katere divje bi-tje, ki sem ga srečal na svojih popotovanjih, na tako nenavaden način hiti po prstih? Potem sem od nekdaj zališal zvenket posode, in odgovor mi je vstal pred očmi tako jasno kot katedrala svetega Petra. Bila je hoja natakara, tista hoja, ko je telo nagnjeno naprej, oči gledajo v tla, nožni prsti se odpravljajo od tal, skriči in priteke pa vihrajo za hodom. Nato

sem se minuto in pol razmišljal. In verjamem, da sem naravno zločina zagledal tako jasno, kot da bi ga nameraval zagrešiti sam."

Polkovnik Pound ga je bistro pogledal, toda govorecve mehke, sive oči so bile s skoraj prazno otožnostjo zazrte v strop.

"Zločin," je počasi rekel, "je podooben vsaki drugi umetnini. Ne glejte me tako presenečeno; zločini nikakor niso edine umetnine, ki prihajajo iz peklenške delavnice. Toda na vsaki umetnini, božanski ali peklen-ski, je nekaj neizogibnega - hočem reči, da je v svojem bistvu preprosta, pa naj bo njena izpolnitev še tako zapletena. Tako so, recimo, v 'Hamletu' grotesknost grobarja, rože blaznega dekleta, fantastični Osrikov lisp, bledica duha in rezanje lobanje vse samo nenavadnosti, spletene okoli preproste, tragicne figure človeka v črnem. No, tudi to," je rekel in smehljaje se počasi zlezal s pulta, "tudi to je preprosta tragedija

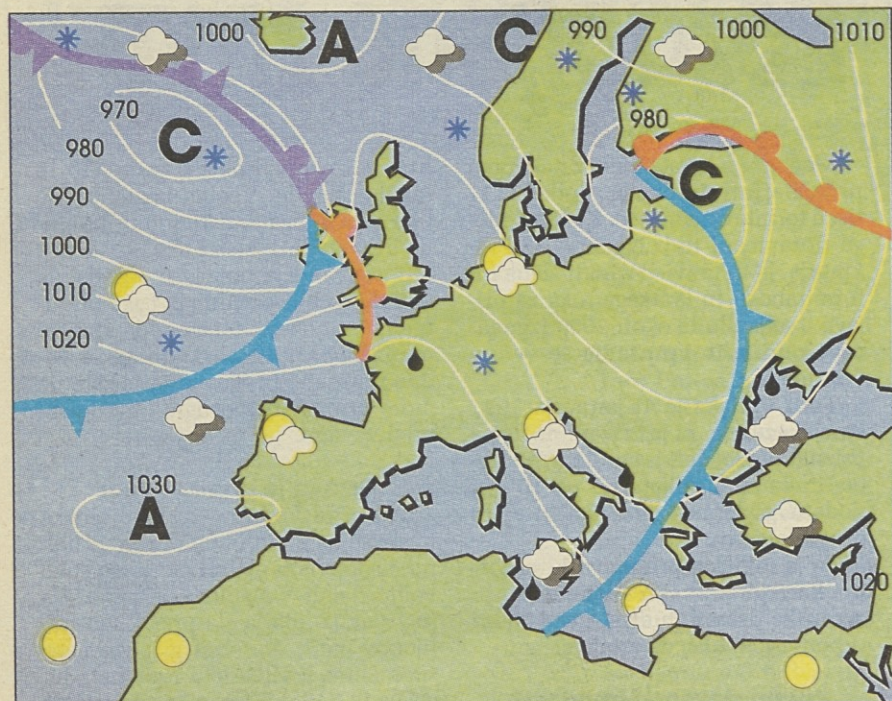
človeka v črnem. Da," je nadaljeval, ko je videl, da ga je polkovnik vprašujoče pogledal, "vsa zgodba se suče okoli črnega suknjica. Tudi v tej so, tako kot v 'Hamletu', rokokojski izrastki - na primer vi. Pa mrtvi natakara, ki je bil, kjer ni mogel biti. Pa nevidna roka, ki je z vaze mize pobrala srebrnino in se razblinila. Toda navsezadnje vsak bister zločin temelji na kakem popolnoma preprostem dejstvu - na dejstvu, ki samo po sebi ni skrivnostno. Skrije ga prikrivanje, speljevanje razmišljanja proč od njega. Ta veliki in pretanjeni in (če bi slo po načrtu) zelo donosen zločin je bil zgrajen na preprostem dejstvu, da je večerno oblačilo imenitnega gospoda prav takšno kot oblačilo natakara. Vse drugo je bilo igranje, in to zares izvrstno igranje."

"Se vedno nisem prepričan," je rekel polkovnik, vstal in se namršeno zagledal v svoje cevle, "da razumem."

Se nadaljuje

EVROPA / NA ZAHODU NOVO POSLABŠANJE

Vremenska slika:

Nad vzhodno in severno Evropo je obsežno območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta je presla Slovenijo in se pomika proti jugovzhodu. S severozahodnimi vetrovi priteka k nam hladnejši in prehodno bolj suh zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod

ALPE-JADRAN / PADAVINE BODO PONEHALE

OBLAČNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

Slovenija:

Padavine bodo povsod ponehale, od severozahoda se bo delno zjasnilo. Ohladilo se bo. Temperature bodo od 1 do 5, na Primorskem do 8°C.

Sosednje pokrajine:

Vreme se bo od zahoda izboljševalo.

V Sloveniji:

V soboto bodo občasno rahle padavine, v nižinah deloma kot dež deloma kot sneg.

Obeti:

V nedeljo bo se nestalno, vendar večinoma suho vreme.

TEMPERATURE
ALPE-JADRAN

včeraj ob 7. in ob 13. uri

LJUBLJANA.....	9/10
TRST.....	8/3
CELOVEC.....	-3/5
BRNIK.....	3/6
MARIBOR.....	5/14
CELJE.....	10/11
NOVO MESTO.....	7/13
NOVA GORICA.....	7/10
MUR. SOBOTA.....	1/14
PORTOROŽ.....	9/12
POSTOJNA.....	8/9
ILIRSKA BISTRICA.....	9/10
KOČEVJE.....	10/-
CRNOMELJ.....	13/14
SLOV. GRADEC.....	-4/10
RATEČE.....	-3/7
VOGEL.....	0/0
KREDARICA.....	1/5
VIDEM.....	0/8
GRADEC.....	-4/8
MONOSTER.....	2/13
ZAGREB.....	12/15
REKA.....	10/11

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 7. in ob 13. uri

HELSINKI.....	-3/2
STOCKHOLM.....	-7/0
MOSKVA.....	-3/-3
BERLIN.....	2/6
VARSAVA.....	2/6
LONDON.....	5/8
AMSTERDAM.....	4/8
BRUSEL.....	3/8
PARIZ.....	5/7
DUNAJ.....	0/6
ZÜRICH.....	0/6
ZENEVA.....	3/6
RIM.....	4/17
MILAN.....	0/14
BEOGRAD.....	1/9
BARCELONA.....	11/16
ISTAMBUL.....	6/13
MADRID.....	12/17
LIZBONA.....	-1/18
ATENE.....	11/16
BUCAREST.....	0/3
MALTA.....	12/17
PRAGA.....	1/5

PARIŠKA VISOKA MODA

Yves Saint Laurent in Oscar de la Renta v nasprotju s kreacijami mlajšega rodu

PARIZ - Po dolgi vrsti ekscentričnih kolekcij se je Yves Saint Laurent vrnil h klasični visoki modi in v Parizu doživel velik uspeh. Svoje elegantne crne smokinge je podaljšal in spremenil v večerne obleke, ki se zapenjajo z dolgo vrsto gumbov spredaj. Nositi jih je treba nad zivotci iz belega satena ali črnih cipk. To je kancerk novega v duhu Saint Laurentovega stila, ki je publiko kar prevzel. Igralka Catherine Deneuve je pohvalila eleganco in lepoto modelov; o Saint Laurentu je dejala, da je pravi genij.

Med kreacijami, ki so publiko najbolj navdušile, je bila tudi oprijeta obleka iz zlate lameja s svilnim belim površnikom, okrašenim s svetlikajočimi se metuljčki. Gledalci so navdušeno ploskali tudi čudoviti dolgi večerni obleki iz vijolicastega tafeta. Izredno elegantna so tudi dnevna oblačila; zanje je kreator uporabil veliko mehke volne in udobne kroje. Suknje imajo podložena ramena, robovi pa so samo toliko nad kolenom, da dajejo prijeten vtis mladostnosti.

Kljub uspešni klasični kolekciji se Saint Laurent sooča s hudo konkurenco mlajših kreatorjev, ki so modi te sezone dali močan pečat. Eden od najboljših mladih krea-

torjev je Michel Klein, ki je te dni v Parizu predstavil svojo tretjo kolekcijo visoke mode za modno hišo Guy Laroche. S svojimi kreacijami je poudaril preproste kroje in nakazal novo pot, daleč od leska tradicionalnih modelov. Vezni kratki suknjici in plesne obleke z neudobnimi spodnjimi krili niso več moderni. V bodoče bo eleganca po Kleinu na moč preprosta. Večerne obleke bodo podobne nekakšnim belim svilnim pižamam v kitajskem slogu.

V popolnem nasprotju je kolekcija Oscarja de la Renta za modno hišo Balmain. Navdih zanje je kreator dobil pri kostumih Ziegfeldovih plesalk. Vse modele je okrasil s peresi, od sukenj do večernih oblek, se celo spodnje perilo. Oblacila iz roznatega satena ali rumenega sifona, okrasena s puhastimi peresi, so odprla vprašanje, ali bodo Balmainove priletne stranke kupile take pižame. Krea-

